

T. C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

UYANIŞ DERGİSİ'NDEKİ YAZILARIN EĞİTİM VE DÖNEMİN GÜNCEL
OLAYLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ali İzzet ATAR

BURSA
2019

T. C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

**UYANIŞ DERGİSİ'NDEKİ YAZILARIN EĞİTİM VE DÖNEMİN GÜNCEL
OLAYLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ali İzzet ATAR

Danışman
Doç. Dr. Ömer DÜZBAKAR

BURSA
2019

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

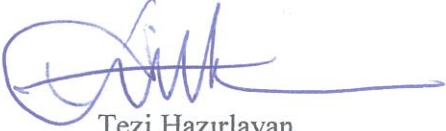
Ali İzzet ATAR

07/08/2019

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Uyanış Dergisi’ndeki Yazıların Eğitim ve Dönemin Güncel Olayları Açısından İncelenmesi”
adlı Yüksek Lisans tezi, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına
uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan
Ali İzzet ATAR

Danışman
Doç. Dr. Ömer DÜZBAKAR

İlköğretim ABD Başkanı

Prof. Dr. Abamüslim AKDEMİR

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlköğretim Anabilim Dalı Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı'nda 801433002 numara ile kayıtlı Ali İzzet ATAR'ın hazırladığı "Uyanış Dergisi'ndeki Yazıların Eğitim ve Dönemin Güncel Olayları Açısından İncelenmesi" konulu Yüksek Lisans çalışması ile ilgili tez savunma sınavı, 22/08/2019 günü 12:30-14:00 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin/çalışmasının (başarılı/başarısız) olduğuna (oybirliği/oy çokluğu) ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu

Başkanı)

Doç. Dr. Ömer DÜZBAKAR

Üye

Prof. Dr. Sedat YÜKSEL

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Samettin BAŞOL

EĞİTİM BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA İNTİHAL YAZILIM RAPORU
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 07/08/2019

Tez Başlığı / Konusu: Uyanış Dergisi'ndeki Yazıların Eğitim ve Dönemin Güncel Olayları Açısından İncelenmesi
Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 87 sayfalık kısmına ilişkin, 07.08.2019 tarihinde şahsım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 77.4 tür.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kaynakça hariç
- 2- Alıntılar hariç/dahil
- 3- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

07.08.2019
Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Ali İzzet atar

Öğrenci No: 801433002

Anabilim Dalı: İlköğretim

Programı: Sosyal Bilgiler Eğitimi

Statüsü: Y.Lisans Doktora

Danışman
Doç. Dr. Ömer Düzbakar

* Turnitin programına Uludağ Üniversitesi Kütüphane web sayfasından ulaşılabilir.

ÖNSÖZ

Uyanış Dergisi 1963-1976 yılları arasında aylık olarak çıkarılan bir eğitim dergisidir. İzmir Eğitim Enstitüsü tarafından çıkarılan bu dergide öğretmenler, akademisyenler, öğrenciler ve yazarlar eğitim ile ilgili sorunları ortaya koyup, çözüm önerileri sunmuşlardır. Bu sorunlar günümüz eğitim problemleri ile benzerlikler taşıdığı için dergide ortaya konan görüşler günümüz açısından da değer taşımaktadır.

Uyanış Dergisi dönemin toplumsal ve siyasi olaylarına da tanıklık etmiştir. Dergide ortaya konan yazar görüşlerinde dönemin siyasi ve toplumsal olaylarının izlerini görmek mümkündür.

Bu tezin hazırlanmasında emeği geçen başta sayın hocam ve tez danışmanın Doç. Dr. Ömer Düzbakar'a, tez yazım sürecinde şahsi kütüphanesinden faydalanmama izin vererek araştırma konum olan Uyanış Dergisi'nin büyük bir bölümüne ulaşmamı sağlayan Prof. Dr. Sedat Yüksel'e, çalışmalarım da bana yardımcı olan değerli dostum Yunus Emre Coşan'a sonsuz teşekkürlerimi bir borç bilirim. Ayrıca manevi desteklerini sürekli yanımda hissettiğim eşim Nurhayat Atar'a, oğlum Ali Kerem ve kızım Elif Gökçe'ye teşekkür ederim.

Bursa 2019
Ali İzzet ATAR

Özet

Yazar Adı ve Soyadı : Ali İzzet ATAR

Üniversite : BursaUludağ Üniversitesi

Anabilim Dalı :İlköğretim Anabilimdalı

Bilim Dalı : Sosyal Bilgiler Eğitimi

Tezin Niteliği : Yüksek Lisans Tezi

Sayfa Sayısı : XIV + 165

Mezuniyet Tarihi :

Tez :Uyanış Dergisi’ndeki Yazıların Eğitim ve Dönemin Güncel Olayları
Açısından İncelenmesi

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Ömer DÜZBAKAR

UYANIŞ DERGİSİ’NDEKİ YAZILARIN EĞİTİM VE DÖNEMİN GÜNCEL OLAYLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Buldukları dönemin birer aynası olan süreli yayınlar yazıldıkları dönemi canlı olarak aktaran iletişim araçlarındandır. 1963-1976 yılları arasında yayın faaliyetinde bulunan Uyanış Dergisi günümüz eğitim sorunlarıyla benzerlikler taşıması açısından önemlidir.

İzmir Eğitim Enstitüsü tarafından çıkarılan Uyanış Dergisi’nde öğretmenler arasında mesleki bilgi ve beceriler paylaşılırken eğitim sorunları tespit edilerek çözüm önerileri sunulmuştur. Bu sorunların bazıları halen günümüzde devam etmektedir. Uyanış Dergisi’nin içeriğinde yaparak ve yaşayarak öğrenmek, ana dil eğitiminin önemi, kitap okuma alışkanlığı kazanmak, ezberci eğitim anlayışından uzaklaşmak gibi önemli konular karşımıza çıkmaktadır. Bu araştırmanın amacı 1963-1976 yılları arasında çıkan Uyanış Dergisi’nde ortaya konan eğitim ile ilgili gelişmeleri ve sorunları ortaya koyarak Uyanış Dergisi’ni eğitim açısından incelemektir.

Dergide eğitim ile ilgili gelişmeler, eğitim sorunları ile ilgili yazar görüşleri, eğitim enstitülerinin sorunları, Atatürkçülük anlayışı, Kıbrıs Sorunu, 27 Mayıs 1960 Darbesi, dönemin öğrenci olaylarının dergi yayınlarına yansımaları incelenmiştir. Dergide Osmanlı tarihine yönelik eleştiriler ve yazarların bakış açıları değerlendirilmiştir. Dergide eğitim sorunlarına ve öğretmenlik sorunlarına ulaşılmıştır. Dergi yayımlandığı dönemin güncel ve siyasi olaylarını içerisinde barındırmaktadır.

Araştırma sürecinde toplamda 134 sayılı olan Uyanış Dergisi'nin tamamına İstanbul Beyazıt Devlet Kütüphanesinden ulaşılmıştır.

Araştırmanın amacı Uyanış Dergisi'ni eğitim açısından inceleyerek günümüz eğitim sorunlarının çözümüne yardımcı olmaktır. Tezin birinci bölümünde problem durumu belirlenmiş, ikinci bölümde dergiyle ilgili kuramsal çerçeve hazırlanmıştır. Üçüncü bölümde ise araştırmada kullanılacak olan yöntem ifade edilmiştir. Dördüncü bölümde Uyanış Dergisi eğitim problemleri açısından, Atatürkçülük ile ilgili tartışmalar açısından, Eğitim enstitülerinin sorunları açısından, güncel olayların dergiye yansımaları, Osmanlı tarihine bakış, 27 Mayıs 1960 darbesine bakış, Kıbrıs'ın milli bir hassasiyet olarak dergiye yansımaları, dönemin öğrenci olaylarının dergiye yansımaları açısından değerlendirilmiştir. Beşinci bölümde ise sonuç ve öneriler kısmı bulunmaktadır. Ayrıca derginin indeksi çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Cumhuriyet Dönemi, Dergi, Eğitim Dergisi, İzmir Eğitim Enstitüsü, Uyanış

Abstract

Name and Surname : Ali İzzet ATAR

University : BursaUludag University

Field : Primary Education

Branch : Education of Social Sciences

Degree Awarded : Master

Page Number : XIV + 165

Degree Date :

Thesis: :The analysis of Uyanış Journal articles in accordance with education
and current events

Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Ömer DÜZBAKAR

THE ANALYSIS OF UYANIŞ JOURNAL ARTICLES IN ACCORDANCE WITH EDUCATION AND CURRENT EVENTS

Periodicals are considered as mirrors that functions as a live communication medium of the term they were published. Uyanış Journal, published between 1963 and 1976, is also important in enlightening today's educational problems.

While the professional knowledge and skills were assigned among the teachers in the Uyanış Journal issued by the Izmir Institute of Education, educational problems were defined, and solutions were offered. Some of these problems still exist today. In the content of the Uyanış Journal, critical issues such as learning by doing and living, the importance of mother tongue education, gaining the habit of reading books and avoiding educational routes based just on memorization of contents are some of the subjects held. The aim of this research is to examine the Uyanış Journal in terms of education by revealing the developments and problems related to the education in the Uyanış Journal published between 1963-1976.

In the journal, developments related to education, authors' opinions about education problems, problems of education institutions, understanding of Atatürkism, Cyprus Problem, the 27 May 1960 Coup, the reflection of the student events/protests of the period to the journal publications were examined. Critics of Ottoman history and the viewpoints of the authors were evaluated in the journal. Educational and teaching problems were reached in the journal.

All Uyanış journals, a total of 134 issues, were reached from the Istanbul Beyazıt State Library.

The aim of the study is to examine Uyanış Journal in terms of education and to shed light on today's educational problems. In the first part of the thesis, the problem is determined and in the second part the conceptual framework related to the journal is prepared. In the third section, the method to be used in the research is expressed. In the fourth chapter, the Uyanış Journal in terms of education problems, in terms of discussions about Kemalism, in terms of problems of educational institutions, reflection of current events in the journal, approaches to the Ottoman history, view of the 27 May 1960 Coup, reflection of Cyprus issue in light of national sensitivity, the reflection of the student events/protest of the period in the journal was evaluated. In the fifth chapter, there are conclusions and recommendations. In addition, the index of the journal has been listed.

Keywords: Republican Period, Journal, Education Journal, İzmir Education Enstitute, Uyanış.

İçindekiler

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI.....	ii
ÖNSÖZ.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
KISALTMALAR.....	xiv
1. BÖLÜM.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. PROBLEM DURUMU.....	1
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	3
1.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	3
1.4. VARSAYIMLAR.....	4
1.5. SINIRLILIKLAR.....	4
1.6. TANIMLAR.....	4
2. BÖLÜM.....	5
KURAMSAL ÇERÇEVE.....	5
2.1. TÜRKİYE’DE EĞİTİM DERGİCİLİĞİ.....	5
2.2. UYANIŞ DERGİSİ.....	11
2.2.1 Derginin çıkış amacı.....	11
2.2.2 Uyanış Dergisi’nin Biçimsel Özellikleri.....	13
2.2.3 Uyanış Dergisi’nin İçerik Özellikleri:.....	14
2.2.4 Uyanış Dergisi’nin Kurucusu Reşat Postacıoğlu’nun Hayatı.....	15
2.2.5 Yazar Kadrosu.....	15
3.3 EĞİTİM ENSTİTÜLERİ.....	16
2.4 İZMİR EĞİTİM ENSTİTÜSÜ.....	18
2.4.1 Kuruluşu.....	18
2.4.2 İzmir Eğitim Enstitüsü’nün Kayıt ve Kabul Şartları.....	19

3. BÖLÜM	20
YÖNTEM	20
3.1. ARAŞTIRMA MODELİ:	20
3.2 ÇALIŞMA EVRENİ	20
3.3 VERİLERİN ANALİZİ.....	20
4. BÖLÜM	22
4. BULGULAR VE YORUM	22
4.1. EĞİTİM NASIL OLMALI?.....	22
4.2. 1963 YILI ANKET ARAŞTIRMASI EĞİTİM SORUNLARI İLE İLGİLİ GÖRÜŞLER	26
4.3. UYANIŞ DERGİSİ'NDE EĞİTİM SORUNLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER	29
4.3.1. Eğitim Bilimleri Alanlarına İlişkin Sorunlar	30
4.3.1.1. Davranış bozukluğu ve rehberlik hizmetleri.	30
4.3.1.2.Okul İdareciliği, Müfettişlik ve Bakanlık Üzerine Yapılan Görüşler ..	33
4.3.1.3. Çocuk Psikolojisi Üzerine	35
4.3.1.4.-Öğretim Metotları Üzerine Görüşler	37
4.3.2. Öğrenci Merkezli Sorunlar	41
4.3.2.1. Suçlu Çocukların Eğitimi	41
4.3.2.2. Özel Eğitime Muhtaç Çocukların Eğitimi	42
4.3.2.3. Öğrencinin Sosyal Eğitimi	44
4.3.2.4. Eğitim Bilimleri Alanına Giren Diğer Sorunlar	46
4.3.3. Dil Eğitimi:	49
4.3.4. Üniversitelerin İşlevi ve Bilim İnsanı Yetiştirme Üzerine	52
4.3.5. Din Eğitimi Üzerine Görüşler	53
4.3.6. Öğretmenin Eğitim-Öğretim Süreci Üzerine Yorum ve Görüşler	54
4.3.6.1. Veli- Öğretmen İlişkileri	54
4.3.6.2. Öğretmen ve Öğrenci İlişkileri Üzerine Görüşler	55
4.4. EĞİTİMDE SANAT VE EDEBİYATIN ÖNEMİ	57
4.5. ATATÜRKÇÜLÜK.....	58
4.6. OSMANLI TARİHİNE BAKIŞ	62
4.7. EĞİTİM ENSTİTÜLERİNİN SORUNLARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLER	67
4.8. SİYASİ OLAYLAR ÜZERİNE YORUMLAR:	69
4.8.1. 27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi Üzerine Yapılan Yorumlar	70

4.8.2. Öğrenci Olayları Hakkında Görüşler:	72
4.8.3. Kıbrıs Sorunu Üzerine Görüşler:	76
4.9. GÜNCEL SORUNLAR ÜZERİNE GÖRÜŞLER:	78
5. BÖLÜM.....	80
TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	80
5.1.SONUÇLAR.....	80
5.2. ÖNERİLER	84
KAYNAKÇA.....	86
İNDEKS.....	92
A) SAYIYA GÖRE DÜZENLENMİŞ İNDEKS.....	92
EKLER.....	158
ÖZGEÇMİŞ.....	165

Grafikler Listesi

1.Uyanış Dergisi'nde en fazla yazı üreten yazarlar.....	158
2.Yazı türlerine göre dağılımı.....	158
3.Yazar türlerine göre dağılım.....	159
4.Uyanış Dergisi yazarlarının cinsiyete göre dağılımı.....	159

KISALTMALAR

C.	: Cilt
çev.	: Çeviren
Der.	: Derleyen
haz.	: Hazırlayan
MBK.	: Milli Birlik Komitesi
ÖSYM.	: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
S.	: Sayı
TL.	: Türk Lirası
yy.	: Yüzyıl
yay.	: Yayınlar
x.	: Bilinmeyen Yazar

1. Bölüm

Giriş

Bu bölümde tez konusuna yönelik problemin durumu, araştırmanın amacı, sınırlılıkları, tezde geçen konuların tanımlarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Gelişmiş toplumların içerisinde yer almak için, bilim ve teknoloji çağına ayak uydurabilmek için eğitim sistemine rasyonel bir bakış açısıyla yaklaşmak gereklidir. Eğitim sorunlarının çözülmesi ve eğitimde gerekli yeniliklerin yapılması toplumun her alanda gelişimini etkileyecektir. Bu sebeple eğitim sistemimizin günün koşullarına göre düzenlenmesi önemlidir. Eğitimimize şekil verirken, sorunların çözümüne yönelik köklü çözümler getirilirken geçmiş dönemin iyi bir şekilde değerlendirilmesi ve analiz edilmesi önem ifade etmektedir.

Eğitim tarihinde yıllar içerisinde oluşturulan türlü deneyimlerin ve düşünce birikiminin günümüz açısından önemi büyüktür. Eğitim tarihi alanına ilişkin bu zengin birikimden yararlanılması gereklidir. Öğretmenlerin ve eğitim politikasını belirleyenlerin bu birikimden yararlanması, daha nitelikli bir eğitimin gerçekleşmesi açısından önem ifade etmektedir.

Sürelî yayımlar içerisinde dergiler yayımlandığı günlerin gelişmelerini, canlı olarak aktaran birer tarihi yazılı kaynak konumundadır. Geçmişî hatırlatan, yayımlandığı zamanın kanıtı olan ve geleceğe kaynak olan dergiler araştırmalarda önemli bir yer tutar.

Sürelî yayımlar Türk eğitim tarihine ilişkin önemli araştırmalarda kaynak olarak kullanılmışlardır. Geçmişe ait düşüncelerin saptanmasında ve eğitimle ilgili gelişmelerin belirlenmesinde önemli bir yere sahiptirler (Şimşek, 2002: 3).

Eğitim tarihi ile ilgili yapılan incelemelerde dönemlerin eğitim anlayışı ve uygulamalarının tüm yönlerden açığa kavuşması için bu dönemlerle ilgili eğitim kaynaklarına

başvurulması gerekmektedir. Süreli yayınlar bu kaynaklar içerisinde önemli bir yere sahiptir. Süreli yayınlar, kronik olarak sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel alandaki önemli gelişmeleri tespit eden tarihi belgeler olarak kabul edilir. Yenilikçi uygulamaların, fikirlerin, görüş ve düşüncelerin açıklanmasında, yayılmasında ve toplumun bilinçlendirilmesinde, önemli rolü olan süreli yayınların sosyal hayatın şekillenmesinde de önemli bir etkisi vardır (Şimşek, 2002: 3).

Araştırma konusu olan Uyanış Dergisi İzmir Eğitim Enstitüsü tarafından 1963-1976 yılları arasında 13 yıl süre ile aylık olarak çıkartılmış bir eğitim dergisidir. Uyanış Dergisi'nde eğitim sorunları ile ilgili öğretmen, öğrenci, akademisyen görüşlerine yer verilmiştir.

Günümüz eğitim sorunlarının çözümüne yardımcı olacak görüşler barındırması, benzer eğitim problemlerinin günümüzde de devam etmesi, bugünün öğretmenlerine ve eğitim politikalarını belirleyenlere yol göstermesi, derginin içerik yönünden Türk eğitim tarihine önemli katkıda bulunması, dönemin toplumsal ve siyasi olaylarına tanıklık etmesi sebebiyle Uyanış Dergisi incelenmiş ve eğitim açısından değerlendirmiştir.

Dergide Atatürk'ün ve Atatürkçülüğün nasıl anlatılması gerektiği üzerine yapılan tartışmalar günümüz eğitimcilerine fikir verebilecek türde olduğu için ayrı bir başlık altında ele alınmıştır. Ayrıca dergide yazarların Osmanlı tarihini yorumlayış biçimleri dönemin tarih anlayışı ve tarih eğitimi hakkında bilgi vermektedir.

Son olarak dergi yazarlarının dönemin siyasi ve toplumsal olaylarına bakış açıları ele alınmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı 1963-1976 yılları arasında İzmir Eğitim Enstitüsü tarafından çıkarılan Uyanış Dergisi'nin eğitim açısından incelemesini, değerlendirmesini yapmak ve

derginin önemli siyasi, toplumsal, güncel olaylara bakış açısını incelemektir. Bu amaca ulaşabilmek için aşağıdaki sorulara cevap aranacaktır:

Uyanış Dergisi'nde eğitim sorunları ile ilgili görüşler ve çözüm önerileri nelerdir?

Uyanış Dergisi'nde Atatürkçülük ve Osmanlı tarihi ile ilgili görüşler nelerdir?

Eğitim Enstitülerinin sorunları ve çözüm önerileri nelerdir?

27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi yazar görüşlerine nasıl yansımıştır?

Dönemin öğrenci olayları dergide nasıl değerlendirilmiştir?

Kıbrıs Sorunu Uyanış Dergisinde nasıl ele alınmıştır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Dergiler içinde buldukları dönemi canlı olarak aktarırlar. Dergiler dönemin toplumsal ve siyasal olaylarından etkilenirler. İzmir Eğitim Enstitüsünün yayınlamış olduğu Uyanış Dergisi 13 yıllık uzun bir dönemin eğitim problemlerinin gün yüzüne çıkarılması açısından önem ifade etmektedir. Dergide dönemin eğitim tartışmalarına yer verilmiştir. Uyanış Dergisi'nde ortaya atılan öğretmen, öğrenci ve akademisyen görüşleri günümüz eğitim problemleri açısından da çözüm ifade edebilecek türdedir.

20. y.y.' da bilim ve teknolojinin hızlı gelişmesiyle milletler eğitim gücüne daha çok önem vermeye başlamışlardır. Eğitim dinamik bir yapıya sahip olduğu için, eğitimde yenilikleri takip etmenin ve çağdaş bir eğitim anlayışı oluşturmanın önemi ortaya çıkmıştır.

Sorunların köklü bir şekilde çözülebilmesi ancak bu problemlerin tarihsel bir süreç içerisinde ele alınmasıyla mümkündür. Türk Eğitim tarihinin amaçlarından birinin de, geçmiş uygulamalardan bir takım dersler çıkararak bugünkü eğitim sorunlarımızı en iyi şekilde çözebilmek olduğu göze çarpmaktadır. Geçmişten birtakım dersler çıkarılıp çıkarılmayacağı önemli bir tartışma konusu olmuştur (Akyüz, 2008:1).

Uyanış Dergisi dönemin toplumsal ve siyasi olaylarını canlı bir şekilde yazar görüşlerinde barındırdığı için sadece eğitim sorunları açısından değerlendirilmemiştir.

Dergide dönemin öğrenci olayları, 27 Mayıs Askeri Darbesi, Kıbrıs sorunu gibi konularda yazarların görüşleri değerlendirilmiştir.

Uyanış Dergisi'nin daha önce çalışılmamış olması, Uyanış Dergisi'nde belirtilen eğitim sorunlarının günümüzde de görülen sorunlar olması, Uyanış Dergisi'nde tartışılan konuların günümüzde de varlığını sürdürmesi sebebiyle araştırılmasına gerek duyulmuştur. Ayrıca Uyanış Dergisi'nde öne sürülen yazar görüşleri günümüz eğitimcileri açısından da değer taşımaktadır.

1.4. Varsayımlar

Bu araştırmada, aşağıdaki varsayımdan hareket edilmiştir;

Uyanış Dergisi'nde ortaya konan görüşler günümüz eğitim sorunlarının çözümüne yardımcı olmaktadır. Uyanış Dergisi'nde tartışılan konular günümüz eğitimcileri açısından da değer taşımaktadır. Uyanış Dergisi dönemin siyasi ve toplumsal olaylarına tanıklık etmiştir. Ayrıca cumhuriyet döneminin önemli eğitim dergilerinden birisidir.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma, İzmir Eğitim Enstitüsü tarafından 1963-1976 yılları arasında çıkarılan toplam 134 sayı olarak yayınlanan Uyanış Dergisi ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Dergi: Siyaset, edebiyat, teknik, ekonomi vb. konuları inceleyen ve belirli aralıklarla çıkan süreli yayın, bülten, mecmua (Türk Dil Kurumu).

Süreli Yayın: Belli aralıklarla çıkan, tamamlanma sorunu bulunmayan ve her sayısı birden çok yazarın yazılarından oluşan bir yayının türü (Türk Dil Kurumu).

2. Bölüm

Kuramsal Çerçeve

2.1. Türkiye’de Eğitim Dergiciliği

Türkiye’de Osmanlı dönemine kadar giden basın ve süreli yayınlar tarihi bulunmaktadır. Osmanlı-Türk modernleşmesinin en önemli araçlarından olan basın ve süreli yayınların Osmanlı Devletine girişi Batılı Devletlerden sonra olmuştur. Süreli yayınların batıda ortaya çıkışı 17. y.y.’a kadar uzanır. Her ne kadar matbaanın Osmanlı Türklerinde kurulması 1727 yılında olsa da basın faaliyetleri Osmanlıda Tanzimat döneminin sonlarına doğru ortaya çıkmıştır. Bu durum Osmanlı toplumunda modernleşme çabalarının geç kalmasına sebep olmuştur (Güçlü, 2011: 7).

Tanzimat dönemi, Türk dergiciliği için önemli bir yere sahiptir. Çünkü Türk dergiciliği ile ilgili ilk girişimler Tanzimat döneminde başlamıştır. 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren günlük olarak çıkan gazetelerin yanında 15 günlük ve aylık olarak yayınlanan dergiler basılmaya başlanmıştır. Avrupa’da yayınlanan ilk dergiler ile Tanzimat döneminde basılmaya başlanan ilk Türk dergileri arasında önemli benzerlikler vardır. Avrupa’da ve Osmanlıda ilk dergiler ilmi cemiyetlerin birer yayın organı olarak ortaya çıkmış, bu yüzden ilk dergiler bilim dergiciliği olarak gelişmiştir (Şimşek, 2001: 2).

Osmanlı basın tarihinde Fransızların rolü mühimdir. Fransızlar Osmanlıda başlayan ilk gazete girişimlerinde varlıklarını hissettirmişlerdir. Osmanlıda 1840’da yayınlanan Ceride-i Havadis ve 1860’da yayınlanan Tercüman-ı Ahval ilk özel gazetelerdir. Osmanlı döneminde dergicilik, gazetecilik kadar hızlı gelişme gösterememiştir. Bunun ise sebepleri vardır. Bu gecikmenin en önemli sebebi okuma alışkanlığının yerleşmemesi ve kentleşmenin geç başlamasıdır. Yayınlanan ilk dergiler İstanbul’da basılıp dağıtılmış ve mesleklere ilişkin yayın organı olma niteliğini taşımaktadır (Doğdu, 2007: 4-5).

1862 yılında yayınlanmaya başlayan Mecmua-i Fünun dergisi Osmanlı döneminde yayınlanan ilk dergi özelliğini taşımaktadır. Bu dergi, Münif Paşa tarafından çıkarılmaya başlanmıştır. Dergi Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye adlı derneğin yayın organı olarak yayınlanmaya başlamıştır. Elli sayı olarak çıkarılan dergi iki yıl sürdürülmüştür. Dergide fizik, felsefe, kimya, ruh bilim, coğrafya sosyoloji ve tarih konularında makaleler yayınlanmıştır. Derginin yayın hayatının sona ermesi, İstanbul'da başlayan kolera salgını sebebiyle olmuştur. Münif Paşa dergiyi 1866 yılında tekrar yayınlamak istemişse de derginin ömrü uzun süreli olmamıştır. 1869 yılında hem Mecmua-i Fünun dergisi hem de Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye Derneği kapanmıştır. Münif Paşa dergiyi üçüncü kez çıkarmaya çalışmışsa da başarılı olamamıştır (Şimşek, 2001: 2).

Osmanlı devletinde farklı alanlara ilişkin dergiler 19. yüzyılın sonlarından itibaren yayınlanmaya başlanmıştır. Bu dergilerin oldukça farklı alanlarda yayımlandıkları görülmektedir. Bu dönemde kadın dergileri, mizah dergileri, çocuk dergileri, edebiyat dergileri, ilmi dergiler ve meslekî dergiler yayınlanmıştır. Mecmua-i Fünun dergisiyle rekabet etmek amacıyla başka bir grup tarafından Mecmua-i İbritleme adında bir dergi çıkarılmıştır. Yenilikçi bir ekip tarafından oluşturulan Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye'nin yanında Bab-ı Ali Kâtiplerinden oluşan bir grup, Cemiyet-i Küttap adıyla örgütlenmiştir. Mecmua-i İbritleme Cemiyet-i Küttap tarafından çıkartılan bir dergidir (Şimşek, 2001: 2).

Türk dergiciliğinin önemli örneklerinden bir tanesi de Mecmua-i Fünun'un yayınlandığı yıl çıkarılan ve ilk resimli Türk dergisi unvanına sahip olmasıyla Türk dergiciliğinde farklı bir yeri olan Mirat adlı dergidir. Mirat dergisi Mustafa Ferik tarafından üç nüsha halinde neşredilmiş; fakat kısa ömürlü olmuştur İlk Türk müzik dergisi olan Musiki-i Osmanî 1863 yılında yayınlanmaya başlamış ve ancak on sayı olarak yayımlanabilmiştir. Türk dergiciliğinde alanında ilk olan başka bir dergide Ceride-i Askeriye adlı dergidir. 1864 yılında neşredilmeye başlanan dergi, Fuat Paşanın emekleri sonucunda Harbiye Nezareti tarafından

neşredilmeye başlanmıştır. Ahmet Mithat Paşa da derginin idareciliğinde yer almıştır. Türk dergiciliğinde önemli bir adımda 1869 yılında çocuk dergisi olarak çıkarılmaya başlanan Mümeyyiz dergisidir. Mümeyyiz adlı gazetenin haftalık eki olarak yayımlanan dergi böylelikle Türk dergiciliğinde ilk çocuk dergisi unvanını kazanmış olmaktadır. Yayıncısı Sıtkı Bey tarafından 49 sayı olarak yayınlanan bu dergi, dönemindeki diğer çocuk dergilerinin içerisinde en beğenilenlerden biri olmuştur.(Şimşek, 2001: 2) Çocuk dergileri Osmanlı Devletinde eğitim, kültür, sanat ve bilim alanında Batı'ya yönelişin bir uzantısı olarak gelişmiştir (Şimşek, 2002: 24).

Teodor Kasap tarafından 1869 yılından itibaren çıkarılan Diyojen adlı dergi, ilk müstakil mizah dergisidir. Bu dergi, daha önce Fransızca ve Rumca çıkarılan dergilerin Türkçesidir. Mecmua-i Fünun'dan sonra çıkan ilmî ve teknik süreli yayınlardan biri Hadika dergisidir. Dergide endüstri konuları işlenmiş ve bu konuya ilişkin ilmî yazılara yer verilmiştir. Hükümeti rahatsız eden bir yazısı nedeniyle kısa süre kapatılan dergi, daha sonra tekrar yayınlanmaya başlamış ve gazete tarzına bürünmüştür (Şimşek, 2001: 2).

Osmanlı toplumunun süreli yayınlara olan ilgisini II. Meşrutiyetin ilanından sonra çok sayıda derginin ortaya çıkışı göstermektedir. II. Meşrutiyette ortaya çıkan aşırı özgürlükçü bir ortamda oldukça iyimser bir atmosfer oluşmuş, bu durum daha da iyimser bir havaya dönüşmüştür. Bu iyimserlik Osmanlı toplumunda olumlu etkiler oluşturmuş ve mazideki güzel günlerin geri geleceği beklentilerine girilmiştir (Güçlü, 2011: 9).

Cumhuriyetten evvel yayın hayatına başlayan dergilerden birisi de Millî Talim ve Terbiye Cemiyeti Mecmuası'dır. 1916 yılından itibaren çıkarılmaya başlayan Milli Talim ve Terbiye Mecmuası, Millî Talim ve Terbiye Cemiyeti tarafından çıkarılmıştır. Milli Talim ve Terbiye Cemiyeti İsmail Hakkı Baltacıoğlu tarafından 1915 yılında kurulmuştur. Mecmuanın ilk sayısında derneğin kurucusu ve üyesi olan İsmail Hakkı Baltacıoğlu, Milli Talim ve Terbiye Cemiyeti'nin kuruluş amacı ve yapacağı çalışmalarını yazmıştır (Cicioğlu,1984: 21).

Mecmua uzun ömürlü olmamış, toplam altı sayı yayımlandıktan sonra kapanmıştır. İsmail Hakkı Baltacıoğlu dergide en çok yer alan isimdir. Mecmuada yedi makale ve yüz sayfayı geçen yazısıyla en fazla yazı yazan kişi olmuştur. Bu sebepten dergideki en önemli isimdir. Mecmuada İsmail Hakkı Baltacıoğlu'ndan sonra en fazla yazı yazanlar olarak Haydar Rıfat 6, Ömer Seyfettin 4 yazısı ile gelmektedir. Dergide Esat Paşa, Ali Canip, A. Şeref Bey, Cemil Sena, Ahmet Cevat, Sami Bey gibi yazarların makaleleri de yer almıştır. Derginin amacı eğitimi bilimsel olarak ele almak ve ülkemizi bütün yönleriyle tanımak amacıyla incelemeler yapmaktır. Derginin içeriği ise millilik ve eğitim üzerinedir (Gündüz & Bardak, 2010: 1937).

Cumhuriyet'in ilanının sonra Türk basını, hem haber ve fikir gazeteciliği açısından hem de teknik açısından olgunlaşma evresine girmiştir. 29 Ekim 1923 -31 Aralık 1940 tarihleri arasında Türkiye'de çıkarılan gazete ve dergilerin sayılarına bakıldığında dergilerin sayısının 1008, gazetelerin sayısının ise 550'ye ulaştığı görülmektedir (Türkkan, 2008: 12).

Cumhuriyetin kurulmasının ardından Millî Eğitim Bakanlığı da eğitim alanında dergi çıkarmaya başlamıştır. Maarif Vekili Mustafa Necati Bey döneminde çıkarılan "Terbiye Dergisi" ile eğitim alanında yaşanan gelişmelerin meslek dünyasına yansıtılması amaçlanmıştır. Cumhuriyet döneminde Bakanlığın yanında bazı dernekler de eğitim dergileri çıkarmaya başlamıştır. Bunlardan bir tanesi "Bilgi Dergisi"dir. Bilgi Dergisi İstanbul Muallimler Birliği tarafından yayınlanan bir eğitim dergisidir. Dergi 68 sayı olarak yayınlanmış olup, 1 Mayıs 1947 tarihinde başlayıp 1 Aralık 1952 tarihine kadar aylık olarak yayınlanmıştır. Derginin İstanbul Muallimler Birliği adına sahibi Rüştü Ultav'dır. Bu dergide Z. Fahri Fındıkoğlu Faruk Bayülken, Münir Raşit Öymen, M. Baha Arıkan, Zekeriya Mahmut, Fahrettin Kerim Gökay, Zekai Konpara, Reşat Şemsettin Sirer, Halil Fikret Kanad, A. Adnan Adıvar, Ahmet Hamdi Tanpınar, Mümtaz Turhan, M. Şekip Tunç, Cavit Orhan Tütengil gibi eğitimci ve yazarların makaleleri yer almıştır (Hesapçıoğlu & Deniz, 2008: 540).

Cumhuriyet döneminin eğitim dergilerinden bir tanesi de “Emekli Öğretmen Dergisi”dir. 1959 yılında Emekli Öğretmenler Cemiyeti tarafından çıkarılmaya başlanmıştır. İstanbul’da basılmaya başlanan derginin ismi zaman içerisinde iki kez değiştirilmiştir. Dergi Mayıs 1959 ve Şubat 1965 yılları arasında Emekli Öğretmen Dergisi adıyla yayınlanmıştır. Mart 1965 yılından itibaren Şubat 1976 yılına kadar geçen sürede dergi Ülkücü Öğretmen Dergisi adı ile çıkarılmıştır. Mart 1976 yılından itibaren ise ismi ikinci kez değiştirilerek Emekli Öğretim Dergisi adıyla çıkarılmaya devam etmiştir. Derginin sahibi Cemiyet adına genel başkan Rasim Zeren, Siret İstemi ve M. Halit Berk’dir. Dergide Eğitim, psikoloji, sosyal ve kültür konuları adına makaleler yayınlanmıştır. M. Rauf İnan, Fatma Varış, Baha Arıkan, Cavit Orhan Tütengil, Özcan Köknel, Mithat Enç, İsmail Giritli, Fakir Baykurt, İ. Hakkı Baltacıoğlu, Bozkurt Güvenç, Nihat Sami Banarlı, Hasan Ali Yücel, Avni Akyol gibi yazarların ve eğitimcilerin makaleleri yer almıştır (Hesapçıoğlu & Deniz, 2008: 541).

1 Mart 1961 tarihinde yayımlanmaya başlayan “İmece Dergisi” aylık kültür dergisidir. Derginin ilk idare yeri İstanbul’dur. Derginin 5. Sayısından itibaren Ankara’ya taşınmıştır. Ekonomik sıkıntılar sebebiyle Ekim 1970 tarihinde derginin 112. sayısında kapanmıştır. Derginin kapanmasından on beş yıl sonra 1985 yılında, derginin devamı niteliğinde, Sivas’ta yeniden yayımlanmaya başlamıştır. Şubat 1987 tarihli derginin 24. sayısından sonra dergi sayılarına ulaşamamıştır. Bu sayı derginin son sayısı olarak tahmin edilmektedir. Can Yücel, Engin Tonguç, Pakize Türkoğlu, İbrahim Yasa, Cahit Orhan Tütengil, Behsat Ay, İ.Hakkı Tonguç, Cevat Geray, Ahmet Köklügiller, Ceyhun Atuf Kansu, Fakir Baykurt, Yaşar Kemal, Sabahattin Eyüboğlu bu derginin ilk döneminde yazısı bulunan yazar ve eğitimcilerdir (Hesapçıoğlu & Deniz, 2008: 542).

“Öğretmen Dergisi”, “Öğretmen Okullarını Bitirenler Cemiyeti” tarafından aylık olarak yayınlanmış bir eğitim dergisidir. M. Faruk Gürtunca cemiyet adına derginin sahibidir. İlk sayısı Kasım 1947 tarihinde çıkmıştır. Araştırmacılar tarafından ulaşılabilen son sayısı ise

Ocak-Şubat 1951 tarihli 31. sayı olmuştur. Dergide öğretmenlik mesleğinin sorunları, Köy Enstitüsü haberleri, zor çocukların eğitilmesi ve diğer eğitim konuları ele alınmıştır. Bu dergide Reşat Tardu, Hamdi Hızal, Hamdi Kayalı, Fevzi Selen ve Cemal Gültekin gibi önemli yazarlar ve eğitimciler makaleleriyle yer almıştır (Hesapçioğlu & Deniz, 2008: 544).

Pedogoji dergisi Cumhuriyet döneminin eğitim dergilerinden bir tanesidir. Pedogoji derneği tarafından iki ayda bir çıkarılmıştır. Derginin sahibi dernek adına H.Turhan Dağlıoğlu'dur. İlk sayı Mart 1973 yılında yayınlanmıştır. Derginin en son Ocak-Şubat 2005 tarihinde yayınlanan 12. sayısına ulaşılabilmiştir. Baha Arıkan, Ferit Ragıp Tuncor, Hıfzırrahman Raşit Öymen ve Hilmi Ziya Ülken dergide makalesi bulunan önemli yazarlardır (Hesapçioğlu & Deniz, 2008: 546).

İlk eğitim dergilerinden olan Tedrisat-ı İptidaiye Mecmuası'nı örnek alan "Tedrisat Mecmuası Dergisi" önemli eğitim dergilerimizden biridir. Tedrisat Mecmuası Dergisi'nin ilk sayısı Mart 1951 yılında yayınlanmaya başlamıştır. Ulaşılan son sayı Nisan-Mayıs 1958 tarihli 59-60. sayıdır. Kemal Kaya, Harun Reşit Kocacan, Vehide Baha Pars, Enver Naci Gökşen, Osman Ülkümen dergide makalesi bulunan önemli kişilerdir (Hesapçioğlu & Deniz, 2008:547).

Yeni Adam Dergisi bir fikir gazetesi olarak yayınlanmıştır. Haftalık olarak yayınlanan derginin sahibi ve ayrıca başmuharriri İsmail Hakkı Baltacıoğlu'dur. Dergi 1934 yılında yayımlanmaya başlamıştır. İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun ölümünden bir yıl sonra 1979 yılında dergi çıkarılmamaya başlanmıştır. Dergide Sosyoloji, Psikoloji, toplumsal sorunlar, siyasi gelişmeler, kültür, sanat ve edebi çalışmalar ile ilgili yazılar yer almıştır. Dergide İ. Hakkı Baltacıoğlu, P. Naili Boratav, Falih Rıfkı Atay, Fuat Sabit, İffet Ömer, Hüseyin Avni, Nüvit Osman, Hasan Ali Ediz gibi yazarların ve eğitimcilerin makaleleri yer bulmuştur (Hesapçioğlu & Deniz, 2008: 548).

Bu dergilerin dışında Cumhuriyet döneminde Mektepli, Terbiye, Eğitim Hareketleri Dergisi, Ülkü, Sınıf Muallimi, Okul Bilgisi, Köy Enstitüleri Dergisi, Yeni Türk Mecmuası, Eğitim Psikolojisi, Pedagoji Cemiyeti Dergisi, Okul Öncesi Eğitimi Dergisi, Çocuk Dünyası, Eğitim Alanı, Tim- Der, İlköğretim, Okul ve Öğretmen, Yeni Okul, Okul ve Ulus, Yeni Öğretmen, Yeni Kültür, Öğretmen ve Uyanış gibi dergilerde yer almıştır (Hesapçioğlu & Deniz, 2008: 551).

2.2. Uyanış Dergisi

2.2.1. Derginin çıkış amacı. Uyanış Dergisi İzmir Eğitim Enstitüsünün yöneticileriyle öğretmen ve öğrencilerinin çıkarmaya karar verdiği ‘‘Bilim, Fen, Kültür, Sanat ve Eğitim-Öğretim’’ ile ilgili konuları işleyen aylık bir meslek dergisidir.

Kurucusu 1963 yılında İzmir Eğitim Enstitüsü Müdürü olan Reşat Postacıoğludur. Sahibi ve Mesul Müdürü İzmir Eğitim Enstitüsü Öğrenci Derneği Adına Cevat Korkut. Yazı Kurulunu Reşat Postacıoğlu, B. Zincirkıran, S. Kolçak, M. Kocaçınar, S.Okandan, Halit Olalı, Şevket Arman oluşturmuştur.

Derginin ilk sayısında ‘‘Uyanış Çıkarken’’ adlı bir yazı yayımlanmıştır. Bu yazıda Uyanış dergisinin çıkarılma amacı şöyle ifade edilmiştir.

Uyanış; Entitümüzün bütüncü bir görüşle çalışacak, Dünya Tarihinin uzay çağına girdiğini bir an bile gözden uzak tutmaksızın, sinesinde barındırdığı gençleri; Dünya ve Yurt gerçekleriyle sıkı temas halinde tutarak, bütün pozitif bilimleri ve bunlara dayanılarak yaratılması şart olan ‘‘Milli Edebiyatımızla, milli felsefe ve Eğitim Felsefemiz’’in kurulup gelişmesi hususunda duygulu, bilinçli ve ölçülü bir davranış kazanarak inançlı, idealist, yeterli birer Türk öğretmeni sıfatıyla yurt köşelerine yaymakla yetinmeyecek; aynı zamanda işleri başında da adım adım takip ederek onları, devamlı başarı yolunda daima dikkatli bir ‘‘Uyanıklık’’ içinde tutmayı kendisi için bir görev sayacaktır (1963, S.1: 10).

Dergi sadece yetişmekte olan öğretmenlere değil Türkiye'nin her yerinde aktif olarak çalışan bütün öğretmenlere hitap etme amacını taşımaktadır. Mesleki paylaşımı ve gelişmeyi zinde tutarak eğitim camiasını devamlı bir uyanıklık içerisinde tutmayı amaçlamaktadır.

Uyanış bu bakımlardan, yönetim, eğitim ve öğretim alanındaki ihtiyaçlarımızı; en yeni, en faydalı metodları alıp kullanarak çözüm yoluna sokmada hepimizi uyandırıcı bir görev yapmak yolunu tutacaktır. Böylece Uyanış aynı zamanda Devletin Eğitim Sistemimiz üzerinde yapılması gereken değişiklikler etrafında yıllardan beri yapmakta olduğu geniş hazırlıkları da yorumlama, savunma ve yaymada kendisine düşen vazifeleri yapacaktır (1963, S.1: 10).

Dergi devletin eğitim politikalarını yorumlama vazifesini de üstlenmiştir. Eğitim ihtiyaçlarını belirleyerek uygun ve faydalı metodlar bulma amacını taşımaktadır.

Uyanış Doğu ve Batı hayranlığı içinde kendisini kaybetmiş bir yönetici, öğretici ve eğitimciler grubunun dergisi olmayacaktır. Uyanış; Türk eğitim gerçeklerini daima göz önünde bulundurarak çalışacak ve onlara en doğru, en isabetli çözüm yollarının –nerede bulursa alarak- uygulanmasını isteyecektir. Uyanışın Eğitim Felsefemizdeki kısaca en belirgin görüşü şudur: Türk Eğitim gerçeklerini ancak Türk yönetici, eğitici ve öğreticileri anlayış ve işbirliği yaparak çözebilirler. Bu da kendimizi bilmekle ve kendimizi bulmakla mümkündür. Uyanışın şimdilik mütevâzi hedefleri bunlardır. O; ilmi, felsefeyi, kültürü, sanatı ve eğitimi en olumlu ve en hayati yönleriyle kavrayarak öğrenecek, yayacak ve yeni yaratmalara ortam hazırlamada kendisine düşen hizmetleri, gücü nisbetinde gerçekleştirmeye çalışacaktır. O, böylece istidatları keşfeden, zekâları uyandıran, kabiliyetlere gelişme fırsatları hazırlayan araştırmacı, yapıcı ve yaratıcı bir anlayışın organı olacaktır (1963, S.1: 10).

Dergi adını “yeni bir uyanış” anlamına gelen geri kalmış toplumların, yaşadıkları geri hayattan kurtulmak için durumlarını değiştirmek, derlenip toplanmasından almaktadır. Bu uyanmada kültür ve eğitimin rolünü ekonomik kalkınma kadar önemli görür.

2.2.2. Uyanış Dergisi'nin biçimsel özellikleri. Derginin kapakları incelendiğinde yıllara ve hatta sayılara göre değişen bir biçim söz konusudur. Dergi kapaklarının renkleri yıllar içerisinde değişiklikler göstermiştir. Uyanış Dergisi 1963 yılının Mart ayında yayınlanmaya başlamış 1976 yılına kadar devam etmiştir. Bu on üç yıllık süre içerisinde derginin biçimsel özellikleri değişikliğe uğramıştır. Son yıllara doğru bazı düzenlemeler yapılmıştır. Dergi ilk yıllarda saman kâğıda basılı olarak yayınlanmıştır. İlerleyen zamanlarda daha kaliteli kâğıda basılmıştır. Derginin adı “Uyanış” olarak derginin dış kapağının üst tarafına yazılmıştır. Derginin dış kapağının alt tarafına ise İzmir Eğitim Enstitüsünün adı yazılmıştır.

Derginin ön iç kapağında yıl, ay, sayı, kurucusunun ismi, sorumlu yönetmeni, dizgi ve baskı, yazı kurulu gibi bilgiler verilmiştir. Derginin arka kapağı yıllara ve aylara göre değişme göstermiştir. Eylül ayında mezun öğrenciler ve atandıkları okullar verilmiştir. Derginin iç sayfalarında veya arka kapakta İzmir Eğitim Enstitüsü ders kitapları yayınları, Uyanış Dergisi yayınları bulunmaktadır.

Derginin ön kapağı bazen yerli ve yabancı ressamın tabloları ile bazende enstitünün öğrencilerinin çizimleri ile süslenmiştir. Dergi kapağında bazı aylarda önemli yazar ve şairlerin resimleri bulunmaktadır.

Uyanış Dergisi 124 sayıya kadar aylık olarak çıkarılmıştır. 124. sayıdan itibaren iki ayda bir çıkarılmaya başlanmıştır. Uyanış Dergisi enstitünün yılsonu tatiline girdiği dönem olan temmuz ve ağustos dönemlerinde çıkarılmamıştır. 1967 yılına kadar ise ağustos ve eylül aylarında çıkarılmamıştır. Dergi yılda toplam 10 sayı olarak çıkarılmıştır.

Derginin ilk sayısında fiyatı 1 liradır. Yıllık aboneliği ise 10 liradır. 75. Sayıdan itibaren derginin fiyatı 150 kuruşa, yıllık abonelik fiyatı ise 15TL'ye yükselmiştir. Derginin 115. sayısında dergi fiyatı 200 kuruş abonelik fiyatı ise 20 TL olmuştur. Derginin 125. sayısında abonelik fiyatı 20 TL olarak kalmış; fakat dergi fiyatı 400 kuruşa yükseltilmiştir.

2.2.3. Uyanış Dergisi'nin içerik özellikleri. Uyanış Dergisi'nde pek çok alanla ilgili makaleler, röportajlar, biyografiler, şiirler, fıkralar, öyküler, kompozisyonlar yer almaktadır. Uyanış Dergisi sadece bir eğitim dergisi değil ayrıca kültür ve sanat dergisidir. Dergi içeriğinde enstitüde yapılan öğrenci faaliyetleri, konferanslar, tiyatrolar hakkında fotoğraflar ve haberler vardır. Uyanış Dergisi bu yönüyle İzmir Eğitim Enstitüsü'nün okul gazetesi görevini de üstlenmiştir.

Dergide yerli va yabancı ressamın tablolarına, öğrencilerin çizimlerine ve portrelere yer verilmiştir. Tablolar incelenmiş ve öğrenciler tarafından yorumlamaya tabi tutulmuştur.

Dergide en fazla makale türünde yazı vardır. Makaleden sonra şiir türünde daha sonra da deneme türünde yazı yazılmıştır. Bunların dışında kitap inceleme, öykü, biyografi, anket, derleme ve anı türünde çeşitli yazılar yayınlanmıştır. Yabancı yazarlardan toplam 66 yazı çevrilmiştir (Grafik 2).

Makalelerde eğitim konusu ön plana çıkmaktadır. Çeviri yazılarda İzmir Eğitim Enstitüsü Fransızca Öğretmeni Mehmet Toprak dikkat çekmektedir.

Derginin yazarlarından İbrahim Zeki Burdurlu, İzmir Eğitim Enstitüsü öğrencilerinin öykü, kitap inceleme, şiir gibi türlerde yazılar yayımlamalarında rehberlik etmiştir. İbrahim Zeki Burdurlu'nun etkisiyle dergide çok sayıda edebiyat ve Türkçe alanında çalışmalar yer almıştır.

Dergide Türkçe, Edebiyat, Tarih, Fen Bilgisi, Coğrafya, Matematik, Müzik, Resim, Heykel, Beden Eğitimi, Yabancı Dil, Folklor, Psikoloji, Felsefe gibi alanlarla ilgili yazılar bulunmaktadır.

Dergide kasım ayı Atatürk'e ayrılmıştır. Kasım ayında derginin büyük bölümünde Atatürk ile ilgili makale, anı ve şiirler bulunmaktadır. Derginin kasım sayısı çoğunlukla Atatürk ve Atatürkçülük ile ilgili yazılardan oluşmuştur. Derginin 109. sayısı İsmet İnönü'nün

ölümü üzerine ona ayrılmıştır. Derginin sadece bir özel sayısı bulunmaktadır. Bu özel sayı derginin kurucusu, İzmir Eğitim Enstitüsü Müdürü Reşat Postacıoğlu'na ayrılmıştır.

Uyanış Dergisi'nde bazı makalelerde yazı bütünlüğü yoktur. Örneğin birinci sayfaya sığmayan makalenin devamı ikinci sayfada değil sekizinci sayfada devam etmektedir. Dergide sayfa sayısı fazla olan makaleler bir sonraki sayıda devam etmiştir. Derginin bir sayısında makale uzunluğu genellikle üç sayfayı geçmemiştir.

Dergide yazarların kullandığı Türkçe günümüz Türkçe'sine yakın bir Türkçe'dir. Anlaşılması kolay bir dile sahiptir.

2.2.4. Uyanış Dergisi'nin kurucusu Reşat Postacıoğlu'nun hayatı. 1944 yılında öğretmenlik mesleğine giren Reşat Postacıoğlu, Afyon Lisesinde yöneticiliğe de başlamış, 1946 yılında müdür yardımcısı olmuştur. Bir yıl sonra müdür başyardımcısı olan Postacıoğlu, 1947'de Yüksek Subay Okuluna giderek askerliğini yapmış, 1948'de Erzurum Erkek Öğretmen Okulu Müdürü olmuş, bu görev Samsun Lisesinde, Antakya Lisesinde (Bu lisedeyken 1955'te Amerika'ya gönderilmiştir), Afyon Lisesinde, Karşıyaka Lisesinde sürmüştür, 1959'da İzmir Eğitim Enstitüsü müdürlüğüne getirilmiştir.

1961'de Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne atanan Reşat Postacıoğlu tekrar İzmir Eğitim Enstitüsü'ne (2 Ocak 1963) dönerek, ölümüne kadar, hem enstitü müdürlüğünü sürdürmüştür, hem de tarih öğretmenliği yapmıştır.

Hazırlığını yaptığı Devrim Tarihi kitabı yarıda kalmıştır (1970, S.75: 7).

2.2.5. Yazar kadrosu. Dergide İzmir Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinin makaleleri ağırlıklı olarak yer almaktadır. İzmir Eğitim Enstitüsünün dışındaki eğitim enstitülerinde görev yapan öğretmenlerin makaleleri de zaman zaman yer almıştır.

Dergide sadece öğretmenlerin değil, milli eğitim müdürlerinin, akademisyenlerin, yerli ve yabancı yazarların, İzmir Eğitim Enstitüsü öğrencilerinin, enstitüden mezun olup öğretmenlik yapan öğrencilerin makaleleri de yer almaktadır.

Uyanış Dergisi'nde emekli Milli Eğitim Müdürlerinden Zeki Tanıl'ın anı türünde pek çok yazısı yer almıştır. İzmir Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden Belkıs Zincirkıran, Cevat Korkut, Mehmet Toprak, Adalet Odyak, Sabri Kolçak, Cengiz Gökoğlu, İbrahim Zeki Burdurlu en fazla yazıları yayımlanan öğretmenlerdir.

İbrahim Zeki Burdurlu 114 yazı başlığı ile en fazla yazısı yayımlanan yazar olmuştur. Emekli Milli Eğitim Müdürü Zeki Tanıl 66 yazı başlığı ile Burdurlu'yu takip etmiştir. İzmir Eğitim Enstitüsü Öğretmenlerinden Mehmet Toprak 49 yazı başlığı ile üçüncü en fazla yazısı yayımlanan yazar olmuştur. (Grafik 1)

Uyanış Dergisi'nde birçok akademisyenin de makaleleri yer almıştır. Prof. Dr. Nermin Erdentuğ, Prof. Dr. Rauf Nasuhoğlu, Prof. Dr. Orhan Türkddoğan, Dr. Musa Baran, Ord. Prof. Sadi Irmak, Prof. Mehmet Kaplan, Prof. Dr. Muvaffak Seyhan, Prof. Dr. Afet İnan bu isimlerden bazılarıdır.

Fazıl Hüsnü Dağlarca, Behçet Kemal Çağlar, Faruk Nafiz Çamlıbel, Yahya Kemal Beyatlı gibi şairlerin şiirlerine ve yazılarına yer verilmiştir. Curt Bondy, Gina Lombroso, Georges Gusdorf, Guyjacguin, J.J. Rousseau gibi yabancı yazarlardan çeviriler yapılmıştır. Bazı yabancı gazetelerden de çeviriler yapılmıştır. Örneğin ‘‘le figaro’’ adlı Fransızca gazeteden ‘‘2000 yılının gerçek problemleri’’ adlı bir makale çevrilmiştir.

İzmir Eğitim Enstitüsünün öğrencileri ve öğretmenleri çok sayıda yazı kaleme almışlardır. Yazarların özelliklerine dikkat edildiğinde öğrenciler birinci sırada gelmektedir. İzmir Eğitim Enstitüsü'nün kız enstitüsü olması sebebiyle yazarların yaklaşık %75'i kadındır (Grafik3& Grafik 4).

2.3. Eğitim Enstitüleri

Cumhuriyet döneminde öğretmen yetiştirmek amacıyla kurulan kurumlardan bir tanesi eğitim enstitüleridir. Eğitim enstitüleri dışında öğretmen ihtiyacını karşılamak için Yüksek öğretmen okulları ve ilk öğretmen okulları gibi kurumlarda açılmıştır.

Cumhuriyet döneminde genel liselere ve dengi okullara dal öğretmeni yetiştirmek için üç kurum vardır: a) Eğitim Enstitüleri b) Yüksek Öğretmen Okulları c) Üniversiteler (Kavcar,2002: 2).

Eğitim Enstitüleri denince akla ilk gelen enstitü Gazi Eğitim Enstitüsüdür. Eğitim enstitüsü tipi bir öğretmen okulunun ilk kaynağı, 1926-1927 yılında Konya’da açılan ‘Orta Muallim Mektebi’ olmuştur. Orta Muallim Mektebi Türkçe öğretmeni yetiştirmek amacıyla açılmıştır. Bir yıl sonra bu mektebe Pedagoji bölümü de eklenmiştir. Daha sonra Konya’dan Ankara’ya nakledilen bu okul Türkçe bölümünden, Haziran 1928 tarihinde ilk mezunlarını vermiştir. Bir müddet sonra mektebe yeni bölümler de eklenmiştir. 1929-1930 yılında ‘Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü’ adıyla Ankara’ya taşınmıştır. Bu eğitim kurumu ülkenin her yerinde bulunan binlerce liseye dal öğretmeni yetiştirmiştir. Bu kurum ayrıca yeni bir eğitim-öğretim alanının ülke genelinde yaygınlaşmasına ve benimsenmesine hizmet etmiş, yeni açılmaya başlayan eğitim enstitülerine de hem program olarak hem de öğretmen ihtiyacı olarak kaynaklık etmiştir.1940’larda çeşitli dallarda öğretmen açığı kendini göstermeye başlamıştır. Bu amaçla öğretmen yetiştiren kurumları nicelik olarak arttırmak için Balıkesir, İzmir, İstanbul gibi başka illerde de yeni eğitim enstitüleri açılmasına karar verilir (Kavcar, 2002: 2).

Eğitim enstitülerinin bölüm sistemleri ve programları zaman zaman önemli değişikliklere uğradı. Bu okulların sayısı 1965’ten sonra çok hızlı bir artış gösterdi. Bun durumda politik kaygıların da etkisi oldu. Buralarda görev yapacak yani öğretmen yetiştirecek öğretmenlerde niteliğe dikkat edilmemiş, böylece kalite hızlıca düşmüştür. 1977 yılında üç yıllık eğitim enstitüsü sayısı 18’e ulaşmış durumdaydı (Kavcar, 2002: 2).

1977-1978 öğretim yılı başlarında eğitim enstitülerinde çeşitli değişiklikler yapıldı. Öncelikle 3 yıllık eğitim enstitüsü sayısı 10’a indirildi. Sonra bu enstitülerin öğrenim süresi 4 yıl yapıldı. Bu enstitüler Ankara Gazi, İstanbul Atatürk, Balıkesir Necati, İzmir Buca, Bursa,

Diyarbakır, Konya Selçuk, Trabzon Fatih, Samsun, Erzurum Kazım Karabekir enstitüleridir. 1978-1979 öğretim yılında eğitim enstitülerinin adları ‘‘Yüksek Öğretmen Okulu’’ olarak değiştirildi. Daha sonra bu kurumlar, 20 Temmuz 1982’de ‘‘Eğitim Fakültesi’’ adını alarak üniversitelere bağlandı. İlk başta eğitim enstitüleri ilköğretmenokulu ve lise mezunlarını yazılı sınav ve mülakata tabi tutarak alıyordu. Sonraları ise test ve mülakat, daha sonra ise ÖSYM test sınavı sonucuyla öğrenci alımına başlandı. Bu kurumlarda eğitim alan öğrenciler alan derslerinin yanında, öğretmenlik meslek dersleri eğitimini de alıyor, belirli bir süre zarfında da öğretmenlik stajı yapıyorlardı. 1975-1980 tarihleri arasında bu okullarda düzenli bir eğitim ve öğretim faaliyeti yapıldığı söylenemez (Kavcar, 2002: 3).

2.4. İzmir Eğitim Enstitüsü

2.4.1. Kuruluşu. İzmir, gerek Osmanlı, gerekse Cumhuriyet döneminde Türkiye’nin öğretmen eğitimi açısından en önemli kentlerinden birisi olmuştur. 1952 yılında Kızılçullu Köy Enstitüsü’nün kapatılıp yerine yeni bir öğretmen okulu açılmasına karar verildiğinde, yer olarak Birinci Dünya Savaşı sırasında İzmir Valisi Rahmi Bey tarafından el konarak Yatılı Kız Öğretmen Okuluna dönüştürülen, günümüzde dekanlık binası olarak hizmet sunan ve Buca’nın önde gelen ailelerinden Rees ailesince 1890’ların sonlarına doğru inşa edilmiş olan köşk seçilmiştir. İçerisinde bulunan bitki ve hayvan türleri ile son derece önem taşıyan bir bahçede yer alan Rees Köşkü, restore edilerek 30 Kasım 1959 tarihinde İzmir (Kız) Eğitim Enstitüsü adıyla öğretime başlamıştır. Okulun açıldığı ilk yıl Fen Bilgisi alanında yönetici kadro ile birlikte 9 öğretmen ve 60 kız öğrenci bulunmaktadır. 1960 yılından başlayarak Enstitünün öğretmen, öğrenci ve bölüm sayısında önemli bir artış yaşanmış, aradan geçen on yıl içerisinde altı bölüm ile birlikte öğretmen sayısının 62’ye, öğrenci sayısının 623’e yükselmesi üzerine yeni binaların inşa edilmesi yoluna gidilmiştir.

İlk on yıl boyunca kurumun kapasitesiyle uyumlu bir biçimde gelişme gösteren bölüm ve öğrenci sayısı, 1974 yılından sonra Türkiye’nin genel siyasal ve kültürel ikliminin sonucu,

mektupla öğretmen yetiştirme uygulamasıyla öğrenci sayısında gözlenen artış ve sıkça değiştirilen öğretmen kadrosu yüzünden aşınmaya uğramıştır. Ortaokullara öğretmen yetiştirmek amacıyla kurulan üç yıllık eğitim enstitülerinin 1978-1979 öğretim yılından itibaren yeni bir yapılanmayla sürelerinin dört yıla çıkarılması ile birlikte, İzmir (Kız) Eğitim Enstitüsünün adı İzmir (Buca) Yüksek Öğretmen Okulu olarak değiştirilerek liselere de öğretmen yetiştiren bir eğitim kurumuna dönüştürülmüştür.

2547 sayılı YÖK yasası ile birlikte, Buca Yüksek Öğretmen Okulu, 20 Temmuz 1982 de Dokuz Eylül Üniversitesine bağlı bir fakülte haline gelmiştir. Bu düzenleme ile İzmir Yabancı Diller Yüksekokulu, bu fakültenin ilgili bölümüne aktarılmış, Manisa Gençlik ve Spor Akademisi ile Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Buca Eğitim Fakültesinin Beden Eğitimi Bölümü ile birleştirilmiştir(<http://bef.deu.edu.tr/tr/fakulte-2/tarihce/>, 30.08.2018’de erişildi).

2.4.2 İzmir eğitim enstitüsü’nün kayıt ve kabul şartları.

- 1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak.(Yabancı devlet tabiyetinde olanlar Milli Eğitim Bakanlığının izni ile kabul edilirler)
  - 2) İlköğretmen Okulu veya Lise mezunu olmak
  - 3) Otuz yaşını bitirmemiş olmak
  - 4) Sağlam ve sıhhatli olmak (Kekemelik, pepelik, körlük, şaşılık, sağırılık, topallık, çolaklık, kamburluk gibi sakatlıkları olmamak, verem ve trahom gibi bulaşıcı hastalıkları ve öğretmenliğe mani olacak başka beden ve ruh arızaları bulunmamak.)
  - 5) Aday seçilmiş olmak ve seçme imtihanlarında başarı göstermek
  - 6) Bayanlar için evli, boşanmış veya dul olmamak
  - 7) Herhangi bir yerde görevli olmamak
- İzmir Eğitim Enstitüsü yalnızca kız öğrenci almıştır. Müracaat edildikten sonra öğrenciler eleme imtihanlarına tabi tutulmuştur (1965, S.24: 20).

3. Bölüm

Yöntem

Uyanış Dergisi döküman analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Çalışmada en önemli materyal olarak Uyanış Dergisi'nin 134 sayısı kullanılmıştır. Dergilerin tamamına İstanbul Beyazıt Devlet Kütüphanesi arşivinde tek bir nüsha halinde ciltlenmiş olarak ulaşılmıştır.

3.1. Araştırma Modeli.

Bu araştırma İzmir Eğitim Enstitüsü tarafından 1963-1976 yılları arasında çıkarılan *Uyanış Dergisi* ve içeriğinde yayınlanan yazıları incelemeye yöneliktir. Bu sebepten geçmişe yönelik olarak yapılacak olan bu araştırmanın verilerini toplamak için tarama modeli tercih edilmiştir.

Tarama modelinin en temel özelliği, geçmişte ya da halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi hedefleyen bir araştırma yaklaşımı olmasıdır (Karasar, 1999).

3.2. Çalışma Evreni.

Bu araştırmanın çalışma evrenini *Uyanış Dergisi* oluşturmaktadır. Uyanış Dergisi 1963-1976 yılları arasında 134 sayı olarak çıkarılmıştır. Dergilerin bütün sayılarına Beyazıt Devlet Kütüphanesi arşivlerinden ulaşılmıştır. .

3.3. Verilerin Analizi.

Araştırma verileri belge tarama yoluyla toplanmıştır. Uyanış Dergisi'ndeki makaleler araştırmanın amacına uygun olarak tarandıktan sonra eğitim sorunlarına ve belirlenen diğer konulara göre makaleler belirlenecektir. Belirlenen makalelerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılacaktır. İçerik analizinde konuya göre farklı teknikler kullanılabilir. Bilgin (2000)'e göre bu teknikler dörde ayrılmaktadır.

Bunlar;

1. Frekans analizi,
2. Kategorik analiz,
3. Değerlendirici analiz ve
4. Olumsuzluk ya da ilişkişel analizdir.

Kategorik teknik, belirli bir mesajın önce birimlere bölünmesini ve ardından bu birimlerin belirli kriterlere göre kategoriler halinde gruplandırılmasını ifade eder (Bilgin, 2000) .

Araştırmamızda Kategorik teknik tercih edilmiştir. Belirlenen makaleler içerdęi konulara ve mesajlara göre gruplandırılmıştır.

4. Bölüm

Bulgular ve Yorum

4.1. Eğitim Nasıl Olmalı?

Uyanış Dergisi'nde eğitimin amaçları, nasıl olması gerektiği, sınavların pedagojik yönleri tartışma konusu olmuştur.

Uyanış Dergisi'nde yazarlar öğrenciyi bağımsız hale getirmeyi, öğrenme alışkanlığı kazandırmayı, eleştirel düşünmeyi, kabiliyetine göre yönlendirmeyi, yaratıcılığını geliştirmeyi, hümanist ve barışçı bir insan yetiştirmeyi eğitimin amacı olarak görmüşlerdir. Bunun için de öğrenci merkezli bir eğitimi savunmuşlardır.

Uyanış Dergisi'nde dünya barışının hümanist bir eğitim ve kültür aracılığıyla, manevi değerlere dayanan yeni bir uygarlığın kurulması için uluslararası bir eğitim birliğinin şart olduğu savunulan görüşler arasındadır. Eğitimin evrensel amacı dünya barışı olarak görülmüştür.

Uyanış Dergisi'nde Murray Alexander'dan çevrilen "Eğitimde Yeni Olan Nedir" adlı makalede 2000'li yılların gençlerinin hayatları boyunca öğrenmek zorunda olduklarını, öğrenme ortamlarında amacın çocuklara öğrenme alışkanlığı kazandırmak olduğunu belirtilmiştir. Çocuklara araştırma ruhunun aşılması gerekliliği vurgulamıştır. Alexander bugün yapılması gereken işin çocukları kendi kendilerini yetiştirecekleri yol üzerinde yürümeğe alıştırmak olduğunu savunmuştur. En etkin eğitim şeklinin, her öğrenim basamağında öğrencinin öğretmeninden mümkün olduğu kadar bağımsız hale gelmesini sağlayan sistem olduğunu dile getirmiştir (1967, S.45: 3-4).

Balcı, Atatürk ve Milli Eğitim adlı makalesinde eğitimi bir topluma yaşama gücü vermenin yolu olarak görmüştür. Diğer bir yolun ise hukuk olduğunu; ama toplumda örf, adet haline gelmeyeceği için etkisinin sürekli olamayacağını, eğitimin toplumun ihtiyaçlarına göre yapılması gerektiğini savunmuştur (1964, S.17: 10).

Aytaç, içinde yaşadığımız dünyanın milletimizin eğitim seviyesini önemli bir derecede yükseltilmesini gerekli kıldığını; çünkü bizim bir yandan diğer milletlerle ancak bu sayede rekabet edebileceğimizi, diğer yandan ise endüstriyel toplum düzeninin teknik alandaki isteklerine cevap verebilir duruma böyle erişebileceğimizi savunmuştur. Değişmekte olan dünyanın değiştirilmiş bir okul istediğini, büyük bir insan kitlesinin çağımız kültürel talepleri karşısında daha derin bir eğitim ve öğretime ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir. Gençlerin eğitim seviyesini arttırmakla kalmayıp büyük bir oranını iktisadi, teknik ve sanat alanlarına yöneltilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Her genci kabiliyeti olduğu alana yönlentmenin önemli olduğunu, akademik başarısı yüksek olmayan öğrencileri pratik ve teknik alanlara yönlendirip bu tip okulları arttırmanın önemli olduğunu ifade etmiştir (1967, S.45: 10).

Toprak, Milano Üniversitesi profesörü Aldo Gazzi'nin yazdığı "İmtihanların Pedagojik Yönleri" adlı eserinden Aldo Gazzi'nin eğitimle ilgili düşüncelerini nakletmiştir. Aldo Gazzi'ye göre eğitimin en büyük görevi tenkitçi bir zekâyâ, yaratıcı bir düşünceye, kişisel teşebbüs kabiliyetine sahip olan, insanlar ve milletler arasında etkili bir kardeşliğin meydana gelmesine doğru yönelen bir fert yetiştirmektir. Eğitim gerçeğin ve varlığın birleştirici planında somut bir hümanizme, yeni bir medeniyet ve kültür anlayışına dayanmalıdır. Sosyal evrim önüne geçilmez bir şekilde okulu, kendisini yeniden düzenlemeye, katı ve soyut imtihan sistemlerini değiştirmeye, öğretimde yöneltme prensibini kabul etmeğe zorlamıştır. Bu sosyal evrimin iki büyük özelliği "demokrasiye doğru gelişme" ve "teknik ilerleme" dir. Aldo Gazzi'ye göre modern okul herkesin okulu olması sıfatıyla seçici ve ayıklayıcı değil yön verici olmalıdır. Bunun için imtihanların çocuğun yönlentilmesine katılacak tarzda düzenlenmesi gerektiğini, bu itibarla değerlendirme şekillerinin bize öğrencinin ne olmadığını değil, ne olduğunu ve kim olduğunu söylemesi

gerektiğini savunmuştur. Yönelme prensibinin imtihanların başlıca pedagojik yönü olduğunu belirtmiştir (1969, S.62: 3-5).

Yukarıda belirtildiği gibi Aytaç ve Toprak öğrenciyi kabiliyetlerine göre yöneltmenin üzerinde durmuşlardır. İki yazar da endüstriyel bir toplumun gerektirdiği iktisadi ve teknik nitelikli insan kitlesini hazırlamayı eğitimin amaçlarından biri olarak görmüşlerdir. Teknik okulların önemini vurgulamışlardır. Türkiye’deki iş kollarının ihtiyaç duyduğu mesleklere öğrencilerin yönlendirilmesi ve öğrencilerin kabiliyetlerine göre yetiştirilmesi açısından mesleki ve teknik okulların sayısının ve niteliğinin artırılması gerekliliğini savunmuşlardır. (Aytaç,1967, S.45 & Toprak, 1969, S.62)

Eğitimin amaçlarından biri de öğrencinin kabiliyetlerini ortaya çıkarmak ve kabiliyetine göre yetiştirmek olarak görülmüştür. Gazzi’nin sınavların çocuğun yönelme prensibine uygun olarak yapılması görüşü eğitimimiz için önemli bir eksikğin giderilmesi demektir. Çocuğun akademik başarısını ölçerek çocuğu başarılı veya başarısız kabul etmek doğru değildir. Çocuğun başarılı olduğu alanlara yönlendirilmesi çocuğun kaybedilmesini engelleyecektir. Bu durum çocuğun özgüvenini arttıracak ve diğer etkili olamadığı akademik yönlere de yansiyacaktır. Okulun seçici ve ayıklayıcı olmaması, kitlelerin okulu olması ve öğrencilere yön verici olması günümüz eğitim ortamı için dikkate alınması gereken hususlardır. Türkiye’deki sosyal evrim dünyadaki sosyal evrimle paralel bir çizgide ilerlemektedir. Demokrasiye doğru gelişme ve teknik ilerleme ülkemizdeki sosyal evrimin bir parçası olmaktadır. Okullarımızı bu yönde düzenlemek, eğitim hedeflerimizi bu görüşe göre belirlemek modern bir eğitim anlayışı için zorunlu hale gelmektedir. Teknik ilerlemelerin ve modern sanayinin gerektirdiği nitelikli iş gücünü yetiştirmek için teknik okulların çoğaltılması ve niteliğinin artırılması ilerde ülkemizin ihtiyaç duyacağı işgücü için önemli olacaktır.

Nazik, Rousseu’nun ‘Emile’ adlı eserinden Rousseu’nun eğitim üzerine düşüncelerini çevirmiştir. Nazik, yeni eğitimin Rousseau’nun “Her şeyden önce

öğrencilerimizi daha iyi anlamağa çalışınız; çünkü şüphe yok ki, onları hiç tanımıyorsunuz’’ sözlerinden hareket ettiğini söylemiştir. Rousseu’nun tabiatın, çocukların yetişkin bir insan olmadan önce çocuk olmasını istediğini, öğrencilere yaşlarına göre muamele edilmesi gerekliliğini savunduğunu belirtmiştir. Nazik, Rousseu’nun öğrencinin bilimi öğrenmesi gerekmediğini, bilimi icat etmesi gerektiğini savunduğunu ifade etmiştir (1970, S.70: 17).

Toprak, kültürlü bir toplum oluşturmanın yolunun belli şartların oluşmasına bağlı olduğunu bu şartlardan birinin de entelektüel bir eğitim sistemiyle olacağını belirtmiştir. Toprak, makalesinde kültürün fert için olduğu kadar toplum için de iktisadi şartlara bağlı olduğunu, belli bir yaşama seviyesinin altında kültür söz konusu olamayacağını ifade etmiştir. Maddi endişeler ve para sıkıntısının, sefaletin doğurduğu endişeler, işsizlik korkusu, düşüncenin her türlü fikir hürriyetini ve bütün derin anlayış imkânlarını ve dolayısıyla yaratıcı çalışma imkânlarını ortadan kaldıracığını söylemiştir. Kültürün herkes için bir kurtuluş olması gerektiğini savunmuştur. Bu itibarla kültürün ancak tam bir hürriyet (özgürlük) havası içinde gelişebileceğini belirtmiştir. Kültürün eşitliğin en yüksek şekli olan, karşılıklı ve tam bir saygı üzerine, diğer insanların inançlarına veya fikirlerine salt bir saygı üzerine kurulmuş bulunan laikliğin kaynağı olarak görmüştür. Fayda fikrine dayalı çıkar sağlama amaçlı eğitimin ise entellektüel bir değerinin olmadığını vurgulamıştır. Bu sebepten gelişmiş bir kültüre sahip olma yolunu bu yönde ve amaçta verilen bir eğitim şekliyle olabileceğini savunmuştur (1970, S.74: 4-7).

Toprak yeni eğitimin modern dünyada meydana gelen değişikliklerden, yeni ihtiyaçlardan ve eğilimlerden etkilendiği için son derece bilimsel bir özellik taşıdığını ifade etmiştir. Yeni eğitimin soyut bir doktrine ve dogmatik bir anlayışa dayanmaması gerektiğini söylemiştir. Aşırı derecede gelişen bilimin ve tekniğin, silahlanma yarışının bütün insanlığı korkunç bir savaşa sürüklememesi, dünyada karşılıklı anlayışın ve devamlı barışın kurulabilmesi için, bütün milletlerin, hümanist bir eğitim ve kültür aracılığıyla, manevi

değerlere dayanan yeni bir uygarlığın kurulması için uluslararası bir eğitim birliğinin şart olduğunu belirtmiştir (1971, S.81: 13-15).

Okullarda çok sık kullanılan rekabetçi eğitim anlayışı eleştirilmiştir. Orhon, ferdi farklılıkların eğitimde kabul görmesine rağmen öğrencilerden aynı kabiliyetleri beklemenin eğitim anlayışı olarak çelişki olduğunu savunmaktadır. İlkokul öğrencilerine ödül olarak kurdele vermenin, orta eğitim öğrencilerine iftihar listeleri vermenin öğrenci kıskançlığına sebep olacağını bunun da eğitim açısından olumsuz tesirleri olacağını belirtmiştir (1964, S.14: 3).

4.2. 1963 Yılı Anket Araştırması Eğitim Sorunları İle İlgili Görüşler

Uyanış Dergisi'nde 1963 yılı mart ayında bir anket yayınlanmıştır. Anketi 33 ayrı meslekten 1455 öğrenci velisi cevaplamıştır. Anket, çocuğu orta dereceli okullarda okumakta olan velileri hedef almıştır.

Ankete katılanların öğrenim durumları:

Tahsilsiz veya belli olmayan:175,

İlköğrenim yapmış olanlar:373,

Orta öğrenim yapmış olanlar: 466

Yükseköğrenim yapmış olanlar: 441

Ankette veliye iki soru sorulmuştur.

Birinci Soru: İsim ve Okul belli etmeden, öğretmenlerle münasebetlerde sizleri üzen problemler var mıdır, nelerdir?"

İkinci Soru: "Size göre iyi bir öğretmen nasıl olmalıdır?"

Ankette 1455 öğrenci velisinden öğretmen ve program ile ilgili en fazla puan alan problemler sırasıyla:

-Lüzumsuz konular üzerinde çok duruluyor.

-Program dışında bilgi isteniyor.

-Programlar çok yüklüdür.

-Konular hayataleştirilmiyor. Kuru bilgi veriliyor.

-Programa bağlı kalınmıyor.

-İlgi ve gayret sadece programı bitirmekte toplanıyor.

Öğretmen ve öğrenci münasebetleri ile ilgili problemler sırasıyla:

Öğrenci ayrımı yapılması, Öğretmenin korku yoluyla otorite kurması, notun silah olarak kullanılması.

Öğretmen – Metod-Araç –Ödev vs. ile ilgili problemler:

Lüzumsuz ödev verilmesi, öğrenilenlerin hayata uygulanamaması, ezberciliğe çok fazla yer verilmesi, yaparak yaşayarak öğrenme ilkesine fazla yer verilmemesi, Metot kültürü eksik öğretmenlerin olması (Özellikle meslek dışından olanlar), takrir yönteminin çok kullanılması, Anadile yeteri kadar değer verilmemesi gibi veli görüşleri sıralanmıştır.

Ölçme değerlendirme ile ilgili cevaplar:

Notların adil olarak takdir edilmemesi, Sözlü yoklamaların verimli olmaması, İzah edilemeyecek kadar sınıfta bırakmaların olması

Eğitimle ilgili cevaplar:

-Öğrencilerin özbenleri ile oynanıyor, kişilikleri horlanıyor, insanca muamele yapılmıyor.

- Disiplin baskı ve korkuya, küfür ve tehdide dayanıyor.

- Hayatilik ilkesine yer verilmiyor.

-Ceza ve mükâfatlar isabetli ve yerinde olmuyor.

-İftihar levhaları ve maddi mükâfatlar menfi etki yapıyor.

-Problemler ciddi olarak ele alınmıyor ve çareleri düşünülüyor.

-Çocuklara okul içinde ve bilhassa okul dışında rehberlik yapılmıyor.

-Milli duyguların aşılmasında yeteri kadar gayret gösterilemiyor.

- Yapıcı ve yaratıcı şahsiyetler yetiştirilmesi dikkate alınmıyor.
- Çocuklara sürü muamelesi yapılıyor.
- Çocuklara okul içinde ve okul dışında meşguliyet sahaları düşünülüyor.
- Cinsel farklar ve bunlar arasındaki münasebetler meselesi plan ve eğitimsel bir anlayışla ele alınmıyor.
- Onlara sorumlu işler verilerek sorumluluk duyguları yeteri kadar geliştirilemiyor.
- Zamanını iyi ve faydalı olarak kullanabilme alışkanlığı kazandırılmıyor (Kocaçınar, 1963: S.1: 10).

1963 yılında yapılan veli anketinde günümüzde de söz konusu olan problemler dile getirilmiştir. Ezbercilik ve kuru bilgiden şikâyet edilmiş, yaparak ve yaşayarak öğrenmenin önemi vurgulanmıştır. Öğrencilerin öğrendiklerini hayata uygulayabilmesi önemli olarak görülmüştür ve program içeriğinin hayatilikten uzak olduğu belirtilmiştir.

Sınıfların çok kalabalık olması, okul binalarının eski ve kullanışsız olması, çifte eğitimin faydalı olmaması, çocuklara okul içinde ve okul dışında meşguliyet sahalarının oluşturulmaması, okullarda öğretmen eksikliği, karne verme süresinin uzun olması, ara karne verilmesi gerekliliği, ders dışı faaliyetlere yeteri kadar değer verilmediği günümüzde de devam eden tartışmalı konulardır.

Velilerin problem olarak cevapladığı önemli bir konu ise cinsi farklar ve bunlar arasındaki münasebetler meselesidir. Bu konunun planlı ve eğitimsel bir anlayışla ele alınması gerekliliği günümüz eğitimi içinde önemlidir.

Yapılan ankette öğretmen-öğrenci münasebetleri ile ilgili dikkat çeken problemler notun silah olarak kullanılması, takrir yönteminin çok kullanılması, öğretmen-veli işbirliğinin yok denecek kadar az olması, öğrencilere fakir-zengin, forslu-forssuz şeklinde bariz ayırma ve farklı muamele yapılması olarak görebiliriz.

Veliler tarafından iftihar levhaları ve maddi mükâfatların menfi etki yaptığının belirtilmesi günümüzde de devam eden ödül sisteminin faydasız ve hatta zararlı olduğunu gösteriyor. Ödül sistemi hakkındaki tartışmalar günümüz araştırmacılarının da konusu haline gelmiştir. Örneğin Kohn:

Ödüller ve cezalar itaat tesis etmeye yararlar. Hatta bu hiçbir şey ellerine su dökemez. Eğer tek derdiniz karşıdaki kişinin bir buyruğunuza boyun eğmesini, zamanında gelmesini ve söyleneni yapmasını sağlamak ise onu tehdit etmek veya rüşvet vermek makul stratejiler olarak görülebilir. Ama işyerinde uzun vadeli kaliteyi hedefliyorsak, öğrencilerin dikkatli düşünürler olmasını ve yeni şeyler öğrenmesini istiyorsak, çocukların iyi değerler geliştirmesine destek vermeye çalışıyorsak, ödüllerin, tıpkı cezalar gibi işe yaramaz şeyler olduğunu kabul etmemiz gerekiyor. Aslına bakarsanız, yavaş yavaş anlamaya başladığımız üzere, işe yaramazdan da beterlerdir: Hedeflenenin tam tersi sonuçlar verirler. (Kohn, 2016: 59)

Dergide eleştirilen, eğitimde de sık kullanılan, öğretmenlere de yöneticiler tarafından uygulanan ödül sisteminin ödülü alandan ziyade verenin işine yaradığı görüşü hala tartışıla gelen konulardan bir tanesidir. Örneğin günümüz araştırmacılarından Özgür Bolat:

“Ödül, insanları kontrol ederek, iç motivasyonu zayıflatır. İnsanlar kendi seçtikleri işleri, iç motivasyonla, kendilerine empöze edilen işleri dış motivasyonla yapar” (Bolat, 2016: 48).

4.3. Uyanış Dergisi’nde Eğitim Sorunlarına İlişkin Görüş ve Öneriler

Bu bölümde eğitim bilimleri alanlarına, öğrenci merkezli sorunlara, dil eğitimi, din eğitimi, üniversiteler ve eğitim öğretim ortamı ile ilgili sorunlar üzerinde durulmuştur.

4.3.1. Eğitim bilimleri alanlarına ilişkin sorunlar. Bu bölümde öğrencilerde görülen davranış bozuklukları, okullarda rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetine ihtiyaç, okul yöneticiliği, müfettişlik, çocuk psikolojisi ve öğretim metodları ile ilgili yazar görüşlerine yer verilmiştir.

4.3.1.1. Davranış bozukluğu ve rehberlik hizmetleri. Uyanış Dergisi'nde yazarlar eğitim problemlerinin bilimsel olarak incelenmesini zaruri olarak görmüşlerdir. Okullarda rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetlerine ihtiyaç olduğunu savunmuşlardır. Çocuklardaki davranış bozuklukların incelenmesi ve eğitimde disiplin anlayışının nasıl olması gerektiği tartışılan konulardan biri olmuştur.

Uyanış Dergisi'nde rehberlik hizmetlerinin görevleri öğrencilerin kendilerini keşfetmesine, kendilerine uygun seçimler yapmalarına, akademik olarak desteklenmelerine, sosyal ve ailevi sıkıntılarının çözülmesine yardımcı olmak olarak görülmüştür. Rehberliğin en önemli hedeflerinden birinin de ruhen sağlıklı nesiller yetiştirmek olduğu, okullarda görevleri gereği çok önemli bir konumda buldukları vurgulanmıştır. Uyanış Dergisi'nde Rehberliğin okullarda ayrı bir kuruluş olarak faaliyet göstermesinin çok önemli bir ihtiyaç olduğu üzerinde durulmuştur. Bu dönemde okullarda Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık servisi bulunmaması çok önemli bir eksiklik olarak görülmüştür.

Yalçın, Dr. Rudolf Dreikurs ve Vicki Stoltz'dan çevirdiği makalesinde çocuklarla başa çıkmakta başarısız olmanın en önemli nedeninin çocuğun davranışları ile ifade etmek istediğini anlayamamak olarak görmektedir. Çocuk varlığını göstermek ve ilgi almak için kötü davranışlar sergileyebilir. Çocuğu iyi hareketlerinden dolayı mükâfatlandırmak da ceza kadar olumsuz bir etki yaratabilir. Davranış problemlerinin giderilmesinde tabii ve mantıki akıbetler kullanılmalı ve çocuklarla inatlaşılması gerektiğini dile getirmiştir. Örnek olarak yalan söyleme ve çalma fiillerinin, kökleri çok derinlerde olan isyan duygularının ifadesi

olarak görmektedir. Kötü alışkanlıkları olan çocukların yardıma muhtaç çocuklar olarak değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir (1965, S.20: 12).

Kolçak, makalesinde eğitim problemlerinin bilimsel yollarla ele alınmasının Türkiye'nin her dereceli okullarında bulunan sorunların çözümünde etkili olacağını dile getirmektedir. Rehberlik konusunun Amerika'da bir bilim dalı haline getirildiğini Türkiye'deki eğitim sisteminin de rehberliği bir bilim olarak görmesi gerektiğini, bunun için de Eğitim Fakültelerinin kurulmasını beklemeye gerek olmadığını ifade etmiştir (1965, S.20: 3).

Tanıl, çocuklarda görülen davranış bozukluklarının ailelerin çocuk yetiştirmede uygulamış olduğu bazı hatalardan kaynaklandığını ifade etmiştir. Ailelerin gençleri kendilerine benzetmek istemeleri, ailelerin cinsel mevzular konusunda çocuklarını bilgilendirmemesi, ailedeki çocuk sayısı, çocuğun eğitiminde ailedeki büyüklerin birbiri ile çelişen davranışları, verilen harçlığın az veya çok olması, ailedeki kötü alışkanlıklar, ailede aşırı zenginliğin getirdiği şımarıklık, ailede fakirliğin getirdiği aşağılık duygusu, ailede büyüklerin kötü örnek olan davranışları gencin iyi yetişememesine sebep olduğunu savunmuştur. Tanıl çocuğun aileden kaynaklanan davranış bozukluklarının giderilmesinde rehberliğin önemini vurgulamıştır (1968, S.51: 7).

Orhon, büyük yaşlarda görülen kırıcılık, yıkıcılık, eşyaları ziyan etme gibi özelliklerin çocuk veya gencin psikolojik yöndeki aksaklıklarının işaretleri olduğunu belirtmiştir. Kıskançlık, öfke, sevilmediğine inanmak bazen bu davranışlara sebep olabildiğini ifade etmiştir. Kardeşini kıskanan çocuğun sadece kardeşinin eşyalarına zarar vermekle kalmayacağını, başka yerlerde de kırıcı ve yıkıcı olmaya yöneleceğini ifade etmiştir. Okulu benimsemeyen, okulda yerini bulamayan öğrenci kendine ve etrafına olan öfkesini okulun eşyalarına zarar vermekle ifade ettiğini vurgulamıştır (1968, S.52: 3).

Arkayın, "Rehberliğin Lüzumu ve Önemi" adlı makalesinde 2000 mevcutlu bir Amerikan okulunda sayıları 6-8 arasında değişen rehber öğretmenler olduğunu belirtmiştir. Bunların sahip oldukları malumat dosyalarının çok geniş olduğunu ifade etmiştir. Bu dosyalarda çocukla ilgili genel enformasyon, sağlık durumu, başarı durumu, tabii kabiliyet, ferdi intibak, ilgileri, gelecek için planları, ailenin mazisi ile ilgili bilgilerin bulunduğunu ifade etmiştir. Bizim okullarımızda rehberliğin yerini tutması beklenen sınıf öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerini iyi yürütemediğini, öğrencilerin kaderlerine terk edildiğini savunmuştur. Bunun çözüm yolunun ise Rehberliği okulların vazgeçilmez bir kuruluşu haline getirerek, Rehber öğretmenlerin ayrıca ve yeterli bir şekilde yetiştirilmesi olarak görmüştür (1967, S.44: 3).

Bondy, Psikolojik Danışmayı, Sosyal Çalışma ve Uygulamalı Psikoloji alanında atılmış önemli bir adım olarak görmektedir. Bu servislerin gerekliliğini gittikçe artan ruhsal bozukluklar ile çocuklukta ve gençlikte meydana gelen gelişim bozuklukları, diğer taraftan birçok anne-babaların ve öğretmenlerin eğitsel tavsiyelerde ve yardımlarda bulunmaması nedeni ile ortaya çıktığını söylemiştir. Psikolojik Danışmanın görevini ruhsal bozukluklardan dolayı rahatsızlık çeken çocuklara ve gençlere yardım etmek veya anne babaların çocuklarının eğitimlerinde karşılaştıkları güçlükleri gidermek hususunda onlara yardımcı olmak olarak ifade etmiştir. Çocukların ve gençlerin problemlerinin olabildiğince erken teşhisinin önemli olduğunu, böylece gelişim bozukluklarının nedenlerinin kolayca anlaşılacağını ve eğitim zorluklarının gençlik çağında kökleşmiş karakter bozukluğuna dönüşmeden tedavi edilebileceğini bunda da Psikolojik Danışmanın çok önemli bir yerinin olduğunu ifade etmiştir (1974, S.112: 8-9).

4.3.1.2. Okul idareciliği, müfettişlik ve bakanlık üzerine yapılan görüşler. Eğitimde idarecilik çok önemli bir yere sahiptir. İdareci öğretmenlik ve yönetim kabiliyetlerini bir arada bulundurmak zorundadır. Sınıfı yöneten bir öğretmenin nasıl dengeli bir psikolojiye sahip olması gerekiyorsa eğitimde yöneticilik yapacak idarecinin de dengeli bir psikolojiye sahip olması gerekir. Dergide idarecinin politik görüşünü bulunduğu kuruma yansıtmamasının eğitim ortamı için önemli bir kural olduğu vurgulanmıştır.

Uyanış Dergisinde müfettişlerin öğretim metotlarına hâkim, iletişim becerilerinin yüksek olmasının önemi üzerinde durulmuştur. İdareci- müfettiş ve öğretmen ilişkisinin daha sağlam bir zemine oturması için sicil notu verilmemesi gerektiği savunulmuştur.

Öğretmenlikte müfettişlik müessesesinin amacına ulaşmadığı gibi, korkutma ve yıldırma yöntemi ile öğretmene baskı mevkisi olduğu görüşlerine yer verilmiştir.

Orhon, dergide yer alan bir röportajında idarecide aranacak özellikleri psikolojik dengesi sağlam, dürüst ve çalışkan, aklıselim, insanlara ve hadiselere karşı hoşgörülü, hislerine kapılmadan hüküm veren, idare ettiği kişileri seven olarak belirlemiştir (1965, S.23: 13).

Tanıl; idareciliğin çok nankör bir iş olduğunu, her zaman başarı istediğini belirtmektedir. İdarecinin daima sabırlı, mutedil, adil ve vicdanlı olması gerektiğini söylemiştir. Mutlaka idarecinin politikadan uzak durması gerektiğini belirtmiştir. İdare edilenlerin idareciyi tarafsız ve güvenilir bir insan olarak görmek istediklerini vurgulamıştır (1974, S.111: 11-14).

Uyanış Dergisi'nde Tanıl, müfettişlik müessesesini eleştirmiştir. Müfettişliğin bir takım şüphelere, tecessüslere, hatta mutlaka bir şeyler arama ve bulma, bir noktaya kanca atma gibi bir sisteme dayandığı müddetçe, gayri samimi bir dramatizasyondan ileri gidemiyor olduğunu savunmuştur. Teftiş müessesesinin bir kontrol, etki ve baskı aracı olması yerine rehberlik ikame eden bir yapıya bürünmesi gerektiğini belirtmiştir. Müfettişin bir kontrolcü

değil, öncülük ve rehberliğe yarayan bir eleman olması gerektiğini ifade etmiştir. Bu şekilde müfettiş fobisinin ortadan kalkacağını belirtmiştir (S.70, 1970: 7-9).

Tanıl, müfettişlerin sicil notu verme sorumluluğunun mutlaka kalkması gerektiğini bu alış verişin müfettiş ve öğretmen ilişkisini bozduğunu vurgulamıştır. Müfettişlerin daha iyi rehberlik yapabilmeleri için de müfettişleri daktilo yazmaktan kurtarmak gerektiğini belirtmiştir (1971, S.3: 10-12).

Tanıl, bakanlık müfettişlerinin uzun süre müfettiş kalıp, öğretmenlik ile bağlarının kalmamasını eleştirmiştir. Tanıl müfettişlerin devamlı müfettiş olarak kalmamalarını birkaç yıl sonra tekrar öğretmenliğe geri dönmeleri gerektiğini savunmuştur. Eğitimde asıl olan mesleğin öğretmenlik olduğunu ifade etmiştir (1971, S.85: 11-12).

Arkayın, batılı ülkelerde öğretmenliğin aceleye getirilmediği için bizdeki anlayışa benzer bir müfettişlik müessesesine gerek duyulmadığını belirtmiştir. Müfettişlerin ve müdürlerin sicil notu vermek ve teftişin yanında öğretmene rehberlikte yapması gerektiğini vurgulamıştır (1968, S.50: 14).

M. Rauf İnan, öğretmen kamuoyunun Milli Eğitim Bakanlarını niteliklerine göre üçe ayırdığını söylemiştir.

- Tümüyle unutulmuş olanlar
- Fıkralaşmış olanlar
- Destanlaşmış olanlar

Destanlaşmış olanlardan birini Mustafa Necati Bey olarak görmektedir. Sebebini ise öğretmenlere çok yakın oluşu, köy öğretmenlerine bir baba, eski bir dost veya ağabey gibi yaklaşması olarak göstermektedir. Milli eğitimde egemen olmasını istediği şeyin yakınlık, sıcaklık, sevgi ve içtenlik gibi duygular olduğunu ve bu duyguları sözleriyle, emirleriyle değil kendi tutuşuyla, davranışıyla ve karşılayışıyla gösterdiğini ifade etmiştir. Mustafa Necati

Bey'i ölümünden 45 yıl sonra saygı ile anılan adam yapan özelliklerinin görevindeki başarıları ve devrimciliği olarak ifade etmektedir (1975, S.119: 20).

İnan'a göre Milli Eğitim Bakanının öğretmenlere karşı tutumu öğretmen camiasının çalışmasını etkiler. Milli Eğitim Bakanının öğretmenlere karşı dostça ve samimi yaklaşımı eğitimde verimliliği artırır (1975, S.119: 20).

Tanıl idarecilere politik zorlamada bulunmayan bakanları övmüştür. "Milli Eğitim Müdürlüğü süresince dışarıdan çok politik görünen iki Milli Eğitim Bakanı ile çalıştığını bunların Tevfik İleri ve Celal Yardımcı olduğunu ifade etmiştir. Bu bakanların hiç birisinin kendisine politik anlamda bir talepte bulunmadıklarını sadece daha iyisini yapmak ve başarılı olmak için yardımcı olduklarını, ağızlarından hizmetten başka hiçbir şey duymadığını söylemiştir. Ayrıca Maliye Bakanı Hasan Polatkan'ında böyle bir bakan olduğunu ifade etmiştir." (1973, S.105: 8).

4.3.1.3. Çocuk psikolojisi üzerine. Çocukluk döneminde aile bireyleri ile kurulan iletişimin niteliği önemlidir. Çocuklukta yaşananlar çocuğun ileriki hayatında davranışlara etki eder. Bebek doğduğu andan itibaren gıda, tuvalet ve korunma gibi temel ihtiyaçların karşılanması önemlidir. Fizyolojik ihtiyaçların dışında çocuğun karakter gelişimine etki eden en önemli ihtiyaçlardan biride duygusal güven ihtiyacıdır. Dergide yazarlar çocuk ve öğrenci psikolojisi hakkında çeşitli yazılar kaleme almışlardır.

Tan, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinin en temelinde fizyolojik ihtiyaçların bulunduğunu ve Maslow'un fizyolojik ihtiyaçların diğer ihtiyaçları kontrol ettiğini savunduğunu ifade etmiştir. Tan bu görüşe karşı çıkmış çünkü bir ihtiyacın diğerlerini baskılamasının organizmanın içinde bulunduğu ihtiyaçların kesafet derecesini, ortam şartlarını ve organizmanın yaşantıları gibi birçok etmene bağlı olduğunu belirtmiştir. Örnek olarak cinsiyet, gıda, su ihtiyaçları içinde olan bir deney faresinin yabancı bir çevreye konulursa etrafı keşfetme ihtiyacının diğer ihtiyaçların önüne geçeceğini vurgulamıştır. Bebeğin

sosyalleşmesinde en önemli üç temel ihtiyacın beslenme, tuvalet ve hissi rabita olduğunu ifade etmiştir (1966, S.36: 12).

Ak, devamlı yalnız kalmak isteyen çocukların ruhsal yaşantılarının düzenli olmadığını eğer böyle çocuklarla ilgilenilmezse her geçen gün güven ve mutluluklarını yitireceklerini belirtmiştir. Bu durumu yaratan sebeplerin arasında en önemli olan sebebin çocuğun küçüklükten itibaren ana- baba sevgisinden yoksun bırakılması olduğunu ifade etmiştir. Sosyal ve ekonomik koşulların etkisi ile annenin de çalışması, çocukların yardımcı kadınlara ya da aileden bir yetişkine bırakılması zorunluluğu bu durumu etkilediğini, kimsenin çocuğa anne sevgisini ve şefkatini veremeyeceğini dile getirmiştir. İkinci bir sebep olarak da ailenin küçük yaştan itibaren çocuğun yaşına uygun olmayan bir tutum geliştirmesini ifade etmiştir. Bu sorunları bulunan çocuklara öncelikle güven duygusunu kazandırmanın gerekli olduğunu, cesaret verici telkin ve tutumlarda bulunulması gerekliliğini ifade etmiştir (1975, S.122: 11).

Utangaçlık kişinin çevreye ve içinde bulunduğu ortama uyum sağlamasında zorluk yaratır. Ak, böyle kimselerin işinde, evde, okulda; içe dönük, korkak, kararsız ve renksiz olacaklarını ifade etmiştir. Utangaçlığın giderilmesi için çocukların cesaretlerini kırarak hareketlerden ya da aşırı övmelerden, alaylardan kaçınmak gerektiğini belirtmiştir. Çocuklara gerek evde gerekse okulda düşündüklerini serbestçe söyleme olanağı tanınmasını, ilk gençlik çağındaki çocuklara güven kazandırılması ve rehberlik edilmesini önermiştir (1975, S.124:4).

Ak, büyüklerin her dediğini yapan ve bir bakıma robot olan çocukların gelecek için oldukça problem olabileceğini; çünkü kayıtsız şartsız itaate yükümlü olan çocukların kendi başlarına iş yapma güçlerini kaybedeceklerini ve her yerde destek aramaya yöneceklerini ifade etmiştir. Güven ve inanç içinde bir itaat sağlanması gerektiğini, çocuğa karşı yersiz isteklerde bulunmaması gerektiğini, kuralların sağlam temellere oturtulması gerektiğini ifade etmiştir (1975, S.129-130: 8).

Orhon, ergenlik çağında cinslerin birbirine ilgi duymaya başladığını, erkek çocuklar kızların, kızların da delikanlıların dikkatini çekmek ve alakalarını kazanmak için çeşitli yollara başvurabileceklerini belirtmiştir. Bu durumda da yetişkinlerin paniğe kapılmamaları gerektiğini toplum değerlerini göz önünde tutarak erkek kız bir arada çalışma imkânları sağlamalarını önermiştir (1968, S.49: 16).

4.3.1.4. Öğretim metotları üzerine görüşler. Uyanış Dergisi'nde öğretim metotları hakkında öğrenci merkezli bir metot uygulanmasının daha verimli olacağı savunulmuştur. Öğretmen merkezli, ezbere dayalı klasik eğitim tarzı eleştirilmiştir. Gözlem ve deneye dayalı, yaparak ve yaşayarak öğrenme biçiminde bir eğitim tarzı benimsenmiştir.

Arkayın, grup öğretimi ile ilgili makalesinde ABD 'de uygulanan grup eğitimiyle ilgili örnekler vermiştir. "Ridge wood high school" adlı okulda çalışma tarzının çalışma grupları halinde öğretim yaptığını belirtmiştir. Buna göre:

Büyük grup öğretimi: 100-300 kişilik gruplarda takrir yöntemi ile eğitim

Seminer gruplarında öğretim: 3-15-20 kişilik

Laboratuvar Öğretimi: 15- 20 kişilik öğrenci grubu

Şahsi Çalışmalar: Öğrencinin kendi ilgisi doğrultusunda çalışmalar yapılması

Büyük grupta alanında yetkili bir öğretmen büyük bir dershanede çok kalabalık bir öğrenci grubuna takrir yöntemiyle ders verir. Seminer gruplarında ise öğretmen sadece kontrolcüdür. Gruplar aralarında seçilen bir başkan tarafından idare edilir. Üzerinde çalışacakları konular önceden kendilerine bildirilir. Öğretmen gözlemcidir. Öğrencilerin çalışmalarını takip eder. Laboratuvarlarda 15'er kişilik gruplar halinde çalışılır. Okul laboratuvarları araları irtibatlı ikişer salondan meydana geldiği için, öğretmen birinden diğerine gidip gelerek aynı zamanda iki grubun çalışmasını sağlar. Şahsi çalışmalar ise, öğrenciler serbest araştırma ve proje odalarında istediği kadar kalıp çalışabilirler. Bu odalar televizyon, telefon, radyo, telgraf, çizim, teknik resim, vs. için hazırlanmıştır. Arkayın böyle bir grup

çalışmasının Türkiye’deki okullarda uygulanmasının gerekli olduğunu; fakat geniş okul binası ve fazla öğretim malzemesine ihtiyaç olduğu için bu metodun uygulanmasının zor olduğunu belirtmiştir (1967, S.40: 20).

Toprak, klasik eğitim tarzını uygulayan öğretmenin, sınıfta bulunan ve gerçekte her biri ayrı bir birey, özel bir kişilik olan ve diğer çocuklardan tamamıyla farklı olan bütün çocukları ortalama bir çocuk tipine, soyut ve genel bir çocuk kavramına dönüştürdüğünü vurgulamıştır. Bütün çocukların çalışmalarını, davranışlarını bu soyut ve genel çocuğa, bu ortalama çocuk tipine göre değerlendirildiğini belirtmiştir. Bu bakımdan öğretmene ve yöneticiye göre en iyi, en ideal ve örnek öğrencinin orta derecede bir zekâyâ sahip olan; fakat son derece itaatli olan, okul ve disiplin yönetmeliğine tamamıyla uyan, dersleri gayet iyi ezberleyen ve öğretmen istediği zamanda olduğu gibi yineleyen, kişiliği olmayan, soru sormayan öğrenci olduğunu ifade etmiştir. Özel bir yeteneğe ve üstünlüğe sahip olan ve öğretmen kendisiyle ilgilenmediği için dersin havasını bozan, gürültü eden, arkadaşlarıyla kavga eden, disiplin yönetmeliğine uymayan öğrencinin geçimsiz, asi, dik kafalı, uyumsuz ve tehlikeli bir öğrenci olarak kabul edildiğini dile getirmiştir. Klasik eğitime karşın modern eğitimin çocuk, psikoloji, sosyoloji ve felsefenin verilerine dayanarak sınıf, okul, aile ve toplum ilişkilerini bir bütün halinde, bir birey ve bir kişilik hainde incelediğini ifade etmiştir (1976, S.131-132: 12-13).

Kolçak, rejimi demokrasi olan bir devletin eğitim düzeninin ve disiplin tarzının otokratik değil demokratik olması gerektiğini sınıfların kalabalık olmasının buna hiçbir zaman imkân vermediğini, bu sebeple anaokulundan üniversiteye kadar demokratik eğitim birliği sağlanması gerektiğini belirtmiştir. Aynı makalede formal disiplin teorisi eleştirilmiş. Klasik metotlardan daha çok modern bilimsel öğrenme teorilerinin kullanılması gerektiğini savunmuştur. “Gerçek öğrenme yolları başkadır: Gözlemsiz, deneysiz, araştırmaz,

incelemesiz, uygulamasız, tartışmasız ve yaşantısız öğrenilen şeyler, benliğimize sinmezler ve hayatımızda kolayca kullanılabilirler birer cihaz haline gelemeler.” (1964, S.13: 3-4).

Burdurlu “Özlenen Öğretmen” adlı makalesinde ezberci eğitim anlayışını uygulayan öğretmenlerin tam anlamıyla başarılı olamayacağını eğitimin amacının ezberleyen çocuk değil; anlayan, yaratan ve üreten çocuk yetiştirmek olduğunu, ezberci bir yöntemi terk edip öğrenciye yaptırarak ve yaşatarak öğretmenin önemli olduğunu ifade etmektedir. Öğrenciye kendi kendine yaptıklarıyla öğrenme yeteneği kazandırmak gerektiğini ifade etmiştir. Bir öğretmenin öğrencilerin hünerlerini, sanat yeteneklerini, insanlıklarını ve karakter özelliklerini tanıması ve geliştirmesi gerektiğini vurgulamıştır (1965, S.25-26: 3-3).

Beşer, elli yıl önce okul denince akla medreselerin geldiğini; fakat medrese dışı batıya az çok dönük okulların da bulunduğunu söylemiştir. Uygulamada, metodlarda, özellikle eğitim-öğretim görüş ve amaçlarında benzerlikler bulunduğunu belirtmiştir. Genellikle zor konular öğretimde ezbercilik, şiddet, dayak, öğrencinin kişilik gelişimlerine değer vermeden çalışmanın yaygın olduğunu söylemiştir. Bunların nedenlerini eğitimcilerin orta çağdan beri sürüp gelen şu düşüncelerine bağlamıştır: “İnsanın zihin yapısı melekelere ayrılır. Bunların birisinden öbürüne geçiş yapılamaz. Melekelerden birisini güçlendirmek için öğrenciler en zor konular üstünde çalıştırılır. Örneğin hafızayı güçlendirmek için öğrenciye çok karışık metinler, rakamlar ezberletilir. Eğitim-öğretim çocuğun kişiliğini değil, melekelerini geliştirmeyi amaç edinir. Ayrıca çocuğun doğuştan iyi ve kötü özelliklerle doğduğu, iyilerin teşvik edilmesi, kötülerinin de görüldüğü yerde yok edilmesi gereklidir. Tembellik, yalancılık, hırsızlık gibi kötü davranışı görülen öğrenciye bunlardan uzaklaşması için çok şiddetli cezalar uygulanır.” . Beşer aynı makalesinde İlkçağın Mezopotamya medeniyetindeki öğretim metodunun 20.yy’ın başına kadar aynı biçimde uygulandığını örneğin Babilli öğretmenin öğrencilere konuyu takrirle anlattığını ve not yazdırdığını belirtmiştir. Bunun nedenini ise

öğrencinin tanınmıyor oluşu ve uygulamaların ona göre ayarlanmıyor oluşu olarak görmüştür (1974, S.115: 4-7).

Beşer, 1908'den sonra İstanbul Öğretmen Okulunda görev alan Mustafa Satı Bey ve İsmail Hakkı Baltacıoğlu'nun cumhuriyet öncesi eğitim anlayışında modern programlar ve modern eğitim metodlarını başarılı bir şekilde uyguladığını ifade etmiştir. Satı Bey'in okuluna öğrencileri yazılı veya sözlü sınavlardan geçirerek aldığını, öğretmen adaylarına uygulamalar yaptırdığını, öğrencilerin aktif metodlarla çalışmasına, iş derslerinde el maharetlerini geliştirmesine öncelik tanıdığını ifade etmiştir (1974, S.115: 4).

Beşer, Atatürk'ün 1924'te asrın ünlü eğitimcilerinden John Dewey'i ülkemize davet ettiğini, John Dewey'in raporunda önerdiği esaslar doğrultusunda okul yapımı, program hazırlama, öğretmen yetiştirme, modern metod ve araçlarla çocuğa göre ders işleme gibi konularda yenilikler yapıldığını belirtmiştir. Yeniliklere öncü olarak ilkokul programlarından başladığını sınıfların seviyesine uygun deney, gözlem, iş faaliyetleri, çevre olanaklarını tanıma; gezi, inceleme, konuları araçlı gereçli somutlaştırarak işleme, öğretmen yerine etkinlikleri öğrenci tarafından sürdürme, sınıf çalışmaları yanında grup ve ferdi çalışmalara yer verme bu programla birlikte geldiğini belirtmiştir (1974, S.115: 4-7).

Ak, televizyonun bir eğitim materyali olarak kullanılabileceğini; fakat televizyonun ev, okul ve işyerlerinde hızla çoğalmaya başladığını bu durumun çocuklar için bazı sakıncalar doğurduğunu ifade etmiştir. Çocukların televizyon başında fazla kalmasının doğru olmadığını, çocuklar için ailelerin kontrolünün önemli olduğunu dile getirmiştir. Okul öncesi ya da ilkokul çağındaki çocuklar için masal, çizgi filmleri, hayvan ve tabiat âlemi ile ilgili yayınları izlemelerini tavsiye etmiştir. Orta dereceli okullarda ise eğitici ya da seviyesine uygun görülebilen yayınların izlenmesini faydalı görmüştür (1975, S.119: 3).

4.3.2. Öğrenci merkezli sorunlar.

4.3.2.1. Suçlu çocukların eğitimi. Dergide suçlu çocuklar toplumun bir parçası olarak görülmüştür. Diğer çocuklar kadar suçlu çocuklarında eğitiminin önemli olduğu savunulmuştur. Suç işleyen çocukların suç işleme sebepleri üzerinde durulmuş ve önleyici tedbirler dile getirilmiştir.

Orhon, çocuk sağlığının psikolog, eğitimci, anne ve babanın yardımı olmadan yeterli başarıya ulaşamayacağını belirtmiştir. Öğretmenin de hekim ve psikolog yardımı olmadan sorumluluğunu yapabilmesini mümkün görmemektedir. Çocuğun bir bütün olduğunu, parça parça uğraşılırsa bütünden yoksun kalınacağını, sağlam ve istikrarlı kişiler oluşmakta güçlük çekileceğini savunmuştur (1967, S.48: 3).

Orhon, Avrupa'da çocukların suç işleme sebeplerinin Türkiye'de çocukların suç işleme sebeplerinden farklı olduğunu, Batı dünyasında suçların daha çok şehirlerde bizde ise köylerde işlendiğini belirtmiştir. Ankara Çocuk Islah Evi'nin dosyaları incelendiğinde ekseri suçların kız kaçırmaya ve adam öldürme olduğunu bu adam öldürmelerin büyüklerin teşvikiyle kan gütme amaçlı olduğunu vurgulamıştır (1963, S.5: 13).

Orhon, çocuğu suça iten faktörlerin başında kötü ekonomik şartlar, ailedeki huzursuzluk, anne baba geçimsizlikleri, üvey anne veya üvey baba ile yaşamak, ailede alkol bağımlılığı, psikolojik sıkıntılar ve ailenin kültür seviyesinin düşük olmasının geldiğini belirtmiştir. Çocuğun üzerinde etkili olan aile ve okulun birbirlerini baltalamaları gerektiği üzerinde durulmuştur. Bu durumun iyi eğitimin vereceği bütün etkileri yok edeceği ifade edilmiştir (1963, S.4: 17).

Orhon, "Okul çağı çocuklarının boş zamanlarını ve toplum intibaksızlıklarını önleme tedbirleri" adlı Jacqueline Fabia'dan yaptığı çeviri makalesinde okul çağı çocuklarının suçtan korunması ve toplum intibaksızlığının engellenmesi konusunda şu görüşleri belirtmiştir: Zamanları geniş olan sosyal yardım kuruluşları açmak, okul ve ev dışında bulunan eğitimci

kadroları genişletmek, çocuklara el maharetleri, kültürel, sosyal ve sportif faaliyetler gibi geniş seçme imkânları vermek (1964, S.17: 7).

Köknel, çocuk ve gençleri suça sürükleyen sebeplerin çeşitli olduğunu, köklerini çocukluk ve gençlik çağındaki bedeni ve ruhi gelişmelerin suç işlemede etkili olduğunu söylemiştir. Biyolojik sebeplerin başında kalıtımla geçen akıl hastalıkları ve karakter bozukluklarının bulunduğunu belirtmiştir. Sosyal sebeplerin başında da aile etkisinin geldiğini ayrı anne baba, aile baskısı, iyi ayarlanamayan aile ilgisi, ekonomik yetersizlik veya fazla bolluk, sosyo-kültürel değişme, şehirleşme yüzünden değişen ahlak kavramı gibi etkenler çocuğun kişiliğini ispata sürüklediğini, bu durumun suçu işleyen saldırgan davranışlara sebep olduğunu ifade etmiştir. Çocuklardaki suç işleme oranını azaltmak için bazı önleyici tedbirlerin alınması gerektiğini aile planlamasına dikkat edilmesi, ailenin biyolojik ve psikolojik olarak korunması, çocuğun cinsi gelişmesinde anne babaya, okulda öğretmenlere yardımcı olacak yayınların arttırılması, suça meyilli çocukları erken tanımak ve çocuk bakım merkezlerinde tedavi etmek gibi önleyici tedbirler olduğunu söylemiştir (1971, S.86: 3).

Arkayın, öğrencilerin günün yarısını okul dışında geçirmeleri sebebiyle çok defa suç işleme ortamlarına girdiklerini ifade etmiştir. Anormal derecede kalabalık sınıfların ve kalabalıklığın verdiği sorumsuzluk psikolojisinin çocukları suç işlemeye ittiğini belirtmiştir. (1968, S.50: 15)

4.3.2.2. Özel eğitime muhtaç çocukların eğitimi. Özel eğitime muhtaç çocukların eğitiminin nasıl olması gerektiği Uyanış Dergisi'nde tartışma konularından biri olmuştur. Normal dışına kaymış çocukların mutlaka özel bir eğitimden geçirilmesi gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Kaplan, "Demokrasi ve Eşit Eğitim" adlı makalesinde İngiltere Eğitim Sistemi'ni örnek vererek öğrencilere bir takım testler uygulandığını başarısına ve zekâsına bakarak öğrencilerin sınıflandırıldığını belirtmiştir. İngiltere'de normal dışına kaymış çocukların

yetersizliklerine göre gruplara ayrıldığını ifade etmiştir. Bunların sağır ve az işitenler, körler ve az görenler, bedensel arızalılar, ruhsal hastalığı olanlar, eğitimi zor olanlar, üstün veya geri zekâlılar, saralılar, kekemeler ve hımhımlar, dilsizler, çifte hendikaplılar olduğunu belirtmiştir. İngiltere’de Özel eğitimin yalnız okullarda olmadığını iş atölyelerinde, oyun sahalarında devam ettiğini belirtmiştir. Beş yaşın altındaki arızalı çocuklar için ise çocuk odaları adlı anaokullarının olduğu, aile yanlarında ve hastanelerde özel eğitimin yerinin unutulmadığını dile getirmiştir. Türkiye’de birçok kör, sağır, dilsiz çocuğun bulunduğunu, anasız, babasız kimselerinde hesaba katıldığında yarım milyona yakın çocuğun normaller arasında normalin dışına kaymış olduğunu ve bu durumun ulus düzenini sarsacak düzeyde olduğunu ifade etmiştir. Milli Eğitimin normal, anormal, kentli, köylü bütün çocukları eğitimden geçirmesi gerektiğini belirtmiştir (1966, S.35: 5).

Özdemir, Veraset ve Çevre adlı makalesinde öğrencinin soydan getirdiği genetik mirasın ve çevrenin etkisini eğitim açısından değerlendirmiştir. Öğrencinin başarısında veraset kadar çevrenin tesirinin olduğunu ifade etmiştir. İnsanın veraset ve çevrenin ortaklaşa getirdiği bir eser olduğunu dile getirmiştir (1966, S.35: 6).

Ak, zekâ geriliği olan çocukların tespitinin ve tanınmasının eğitim açısından önemli olduğunu belirtmektedir. Bu çocukların aile içinde dikkat çeken yönlerinin olduğunu, çocuğun doğum öncesi ve doğum sonrasının incelenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Okul çağında olan çocukların Rehberlik ve Araştırma Merkezlerince incelenmesi gerektiğini dile getirmiştir. Ailenin ve öğretmenlerin bu süreçte çocuğa güven vermesinin ve çocuğa destek olmasının şart olduğunu belirtmiştir. Gerizekalılık devamlı başarısız olan, uyumsuzluk içinde bulunan çocuklar için düşünülmekteyse de burada dikkatli olunması gerektiğini ifade etmiştir. Zira her zaman böyle durumlar için gerizekalılık ifadesini kullanmanın yanıltıcı olabileceğini belirtmiştir. Zekâ geriliği olan çocukların küçük görülmemesi, ailenin yüz karası gibi düşünülmemesi gerektiğini ifade etmiştir. Böyle çocuklara özel eğitim olanakları

hazırlanmasının, özel sınıflar açarak bu çocukları yetenekleri ölçüsünde, kendisi gibi olanlarla eğitmenin önemli olduğunu vurgulamıştır. Böyle bir eğitimin zekâ geriliği olanların da topluma faydalı olmalarını, asalak olmaktan kurtulmalarını sağlayacağını ifade etmiştir (1975, S.123: 14).

Ataşen, ‘‘Ruh sağlığı ve eğitim’’ adlı makalesinde elastikliği bulunmayan eğitim programının ağır ilerleyen çocuklarda ve üstün zekâlı çocuklarda ruh sağlığı gelişmeleri yönünden zararlı olduğunu ifade etmiştir. Aynı makalede eğitsel kolların, spor kollarının ve diğer önemli faaliyetlerin çocuğun akıl sağlığı açısından önemli olduğunu vurgulamıştır (1965, S.26: 9).

4.3.2.3. Öğrencinin sosyal eğitimi. Dergide uzun yaz tatili döneminde ve okul saatleri dışında kalan boş zamanlarda çocukların sosyal eğitimi konusu sorun olarak görülmüştür. Ayrıca erken hayata atılmış gençlerin okul dışı sosyal eğitimi üzerinde durulmuştur.

Odyak makalesinde yaz aylarının eğitim açısından boş geçmemesi gerektiği tatilin olumlu bir şekilde değerlendirilmesi gerekliliğini şöyle vurgulamıştır

Memleketimizde tatil aylarında başıboş akıp giden değeri biçilmez bir gençlik enerjisi vardır. Eğitim Bakanlığı ile Üniversite Talebe Teşekküllerimizin yüksekokullarımızın ve liselerimizin müşterek bir organizasyon vücuda getirmeleri yaz ayları süresince birbirini takip eden 15 er günlük gönüllü çalışma ekipleri kurarak gençlerimizin, memleketin muhtelif sahalarında çalışmaya davet edilmeleri, hem gence, hem memlekete tasavvurun üstünde faydalar sağlayacağı kanısındayız. Filoloji, Tarih, Coğrafya fakültelerine devam eden gençlerimiz, turistik probagandalarımızda, arkeolojik araştırmalarımızda vazife alabilirler (Odyak, 1963, S.2: 3).

Odyak muhtelif zaruretler yüzünden erken hayata atılmış olan gençlerin sosyal eğitimini de önemli bir dava olarak görmüştür. Okul dışında kalan gençlerin muhtelif faaliyetleri kendisinde barındıran kulüplerde folklor alanında çalışmaları, ananevi ve modern

sporlara katılmaları gerektiğini belirtmiştir. Böylelikle okul dışında kalan gençlerin kahvehanelerden kurtarılıp, boş zamanlarının verimli bir şekilde değerlendirilerek manevi olarak zenginleşeceğini vurgulamıştır. Bunun içinde akşam liselerinin halk üniversitelerine, erkek akşam sanat enstitülerine kadar genişletilmesi gerekliliğini savunmuştur (1963, S.2: 3).

Günay, folklorün ve müzik eğitiminin öğrencilerin sosyalleşmesinde öneminin büyük olduğunu ifade etmiştir. Yabancı ülkelerde okul programlarına konmuş olmasına rağmen bizde folklorün, değil orta dereceli okullarda, müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlarımızda bile henüz başlı başına bir ders olarak okutulmamasından şikâyet etmektedir. Eğitim Enstitülerinin dört yıla çıkarılmaları gerçekleştiğinde programa eklenecek derslerden ilkinin folklor dersi olması gerektiğini düşünmektedir. Cumhuriyetin ilanından sonra Türk Okul Müziğinde Mandolinin kullanıldığını, bu çalgının yerine Dilli Kaval'ı Türk Okul Müziğine sunulabileceğini önermiştir. Böylece öğrencilerin kendi malımız olan bir çalgı ile kendi kültürlerinin ürünlerini veya bu ürünlere dayalı olarak yaratılmış ezgileri çalabilecekleri bir müzik dünyasına ve eğitimine kavuşacaklarını ifade etmiştir. Bu biçimdeki bir müzik eğitimi onlar için daha canlı, daha renkli ve daha kendiliğinden olacağından okul müzik eğitiminin kazancının büyük olacağını savunmaktadır (1973, S.106: 3-4).

4.3.2.4. Eğitim bilimleri alanına giren diğer sorunlar. Turhan, sınıf geçme düzenini pahalı bir düzen olarak görmektedir. Eğitim için ayırabildiği kaynakları sınırlı olan ve pek çok alanda kalifiye öğretmen sıkıntısı çeken Türkiye’de sınıf geçme düzeninin yol açtığı bu israfa bir son verilmesi gerektiğini düşünmektedir. Sınıf geçme düzeninin yerine ders geçme düzenini getirmeyi teklif etmiştir. Modern eğitim sistemlerinin göz önünde bulundurduğu bir esas olarak, öğrencileri gruplamada bireysel farklılıkları azaltmaya çalışmak olduğunu, sınıf geçme düzeninin, bir veya birkaç dersten başarılı olamadıkları için, öğrencileri başarılı oldukları dersleri de tekrara zorlayarak sınıflardaki bireysel farkların sun’i olarak artmasına sebep olduğunu savunmuştur (1970, S.76: 3-4).

Anıl, Öğrenciyi sınıfta bırakmakla yöneticilerin, çocuğun başarısının istenen seviyeye geleceğini sandıklarını; fakat genellikle öğrenciyi bu durum yeni yaşantılarına ket vuracak hale getirdiğini savunmuştur. Öğrenci yeni bir şeyler öğrenemediği için kendisine yabancı olmayan konulara karşı isteksiz olduğunu; öğrenmeye karşı hazır bulunuşluğunu yitirdiğini ifade etmiştir. Sınıfta kalan öğrencinin kendisine olan güvenini kaybettiğini, sınıfta da uyum sorunları yaşadığını, arkadaş edinemediğini ifade etmiştir (1973, S.104: 14).

Uyanış Dergisi’nde 1971 yılının şubat ayında İzmir Eğitim Enstitüsü’nün Türkçe bölümünde öğretim gören öğrencilere eğitim yoluyla elde edilememiş becerilerinin üstünde durarak yorumlar yaptırmışlardır. Bir açık oturum şeklinde olan bu konuşmalarda eğitim sorunları üzerine fikirler belirtilmiştir. Bunlar:

Müzeyyen Susar adlı öğrenci içine kapanık bir öğrenci olmasının sebebini kalabalık bir sınıfta olmasına bağlamaktadır. İlkokulda ise sınıfta geri öğrencilerin olması sebebiyle kendilerinin bu öğrencilere eğitim açısından uydurulmaya çalışılması ilkokulu eksik bilgilerle tamamlamasına neden olduğunu söylemiştir. Öğretmen okulu yıllarında kız-erkek arkadaşlığını anormal ve aşağı bir şey olarak değerlendirmesinde, arkadaşlık kurmak bir tarafa onları hor görmesinde çevresinin teşvik edici davranışlarının etkili olduğunu ifade

etmiştir. Bu konulardaki sıkılganlığının ve aşırı ciddiyetinin sebebini bu sebeplere bağlamaktadır.

Feride Uyanık adlı öğrenci ise lise yıllarında müziğe olan yeteneğini kendisinin keşfettiğini; ama müzik öğretmenlerinin bu yeteneğinin üstüne gitmesi konusunda kendisine yol göstermediğini söylemiştir.

Nazıma Kuşçu adlı öğrenci yazmak, duygularını, düşüncelerini, imgelerini kâğıda geçirmenin güzel olduğunu; ama bu beceri için iyi bir kompozisyon dersi almak gerektiğini belirtmiştir. Enstitüye gelene kadar yazma sorunu olduğunu bunun sebebini de eğitimde eksik bırakılmış yazma eğitimi olduğunu söylemiştir.

Saadet Hepyücel adlı öğrenci eğitim kurumlarımızda en büyük noksanlardan birinin öğrenciyi araştırmaya ve incelemeye yönlendirmemek olarak görmüştür.

Semra Çalış adlı öğrenci küçük yaşlardan itibaren tiyatro yeteneğinin olduğunu; fakat babasının tiyatro ile ilgilenmesini engellediğini belirtmiştir. Üniversiteler arası giriş sınavında Ankara-Dil-tarih-Coğrafya Fakültesi'nin, Türk Dili ve Edebiyatı Tarih-Tiyatro Bölümünü kazanmasına rağmen babası tarafından engellendiğini söylemiştir. Ailenin çocukların yeteneklerine göre eğitilmesi konusunda bilgisiz olduğunu ve eğitimde ailenin çok önemli bir rolünün olduğunu belirtmiştir.

Nevide Arslancan kapalı bir aileden gelmemesine rağmen yatılı okulların aşırı disiplinli havasının onu içine kapattığını ve özgüven sahibi olmasını engellediğini belirtmektedir. Yatılı okulların disiplininin öğrencileri sindirmek, pısrıklaştırmak için değil, dengeli ve devinimli yaşama alıştırmak için olması gerektiğini söylemiştir. Nevide Arslancan bir diğer sorun olarak da karma eğitim yapmayan okulların karşı cinse yabancılaşma ve onlardan korkma gibi sosyal eksikliklere sebep olduğunu savunmuştur.

Gülbin Olak adlı öğrenci lisede sınıfta kalmasının sebebini öğretmenlerinin ruhsal sorunlarına karşı ilgisiz kalmaları olarak görmektedir. Ailesinin ise sadece akademik başarıya odaklandığını okulda yaşadığı bunalımlarla ilgilenmediğini söylemiştir.

Yasemin Kural adlı öğrenci okullarda öğrenilenlerin yaşama uygulanabilir bilgiler olması gerektiğini, kendilerine ise birçok gereksiz bilgi yığını öğretildiğini vurgulamıştır. Öğretmen okullarında yabancı dil, mantık, felsefe, astronomi gibi derslerin okutulması gerektiğini söylemiştir.

Nâlan Giren adlı öğrenci eğitimin amacının çocuğu bir bütün olarak gelişmesine yardımcı olmak olduğu belirtmiştir. İlkokulda çok fazla öğretmen değişikliği yaşadıklarını bu sebeple ilkokulu doğru dürüst bir temel almadan bitirdiğini ifade etmiştir.

Mürüvvet Çeliker bazı öğretmenlerin öğrencileri korkutarak ve ezerek sınıfta hâkimiyet sağladığını belirtmektedir. Öğretmenlerinin çoğunun öğrencilerle alay ettiğini, küçük düşürdüğünü ve az not vererek kişiliklerini sarstıklarını ifade etmiştir. Öğreticilik ve eğiticilikten çok baskı ve korkuyla dersi geçiren öğretmenlerin, tembel ve bozuk kişilik geliştirmelerine sebep olduğunu söylemiştir (1971,S.80: 3-13).

Uysal ve Çelik, temel eğitimin, üst eğitim kademelerine geçecek öğrencilerin yetiştirilmesinde ve ilköğretimden sonra çalışma hayatına katılacak geniş kitlelere bilgi ve maharet kazandırılmasında yetersiz kaldığını ifade etmişlerdir. İlkokulları bitirenlerin %52'sinin mesleğe yöneldiklerini, örgün ve yaygın bir eğitimden geçmeden iş hayatına girdiklerini, ilkokulda öğrendikleri pratik olmayan bilgileri de bir süre sonra kaybettiklerini ifade etmişlerdir. İlköğretimin ve özellikle kırsal alanlardaki ilköğretimin niteliğinin gereken düzeye çıkamadığını dile getirmişlerdir (1973, S.108: 13).

4.3.3. Dil eğitimi. Dergide Türkçe'nin ana dil olarak öğretilmesi ve yabancı dil öğretimi ile ilgili sorunlara yer verilmiştir. Bu konuda en fazla yazısı bulunan isim İzmir Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinden İbrahim Zeki Burdurlu'dur.

Burdurlu, makalesinde gramer dersinin yeterince verilmediğini liseyi bitiren öğrencilerin bir dilekçe bile yazamadığını bunun sebebini de Türkçe dersini okutacak öğretmenlerin ayrı ve özel bir eğitimle yetiştirilmemesi olarak görmüştür. Eğitim Enstitülerinin Edebiyat bölümlerinin, Tarih ve Coğrafyayla birlikte olduğunu, yabancı diller için ayrı ayrı öğretmenler yetiştirildiği halde Türk dili öğretmenlerinin ayrı bir eğitimden geçirilmediğini bu durumun anadil eğitimini olumsuz etkilediğini vurgulamıştır (1964, S.13: 9).

Burdurlu, "Özlenen Öğretmen" adlı makalesinde devrin öğretmenlerinin kullandıkları dil yapısını eleştirmiştir. Bazı öğretmenlerin doğu dillerinden girmiş olan Arapça ve Farsça asıllı Osmanlıca sözcüklerle, bazıları da batı dillerinden dilimize girmiş sözcüklerle konuşma özentisi içinde olduğunu dile getirmiştir. Burdurlu sadece öğretmenlerin değil kullanılan ders kitaplarının da anlatım dilinin üst düzey olduğunu ilkökul, ortaokul ve lise kitaplarında arı Türkçe kullanılmadığını dile getirmektedir (1965, S.25-26: 3-3).

Kaplan, Türk Üniversitelerinin bütün bölümlerine kompozisyon derslerinin zorunlu olarak konması gerektiğini savunmuştur. Anadil olarak kullanılan Türkçenin doğru ve güzel kullanılmasının önemli olduğunu ifade etmiştir. Duyguların sanatla terbiye edilmesi gerekliliği üzerinde durmuştur (1968, S.55: 18).

Burdurlu, ortaöğretim okullarında Türkçe anlatım eğitiminin durumunun acınacak bir halde olduğunu belirtmiştir. Türkçe öğretmenlerinin bazılarının bu dersleri öğrenciye işletmekte olduğunu, bazılarının da gereği gibi işlemediklerini ifade etmiştir. Ortaokullarda Türkçe ders saatleri içinde, liselerde kompozisyon derslerine ayrılan zamanda, sözlü ve yazılı

anlatım çalışmalarının kesinlikle yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin kişiliğini oluşturan derslerin başında kompozisyon dersinin geldiğini belirtmiştir (1975, S.122: 3).

Burdurlu, Öğrencilerin okuma yoluyla beslenmedikleri, aile ve çevre etkisiyle güzel konuşma örneklerini yaşamadıkları ve üstelik okulda bol bol konuşturulmadıkları için sözlü anlatım bakımından geri kaldıklarını ifade etmiştir. Konuşmanın bol bol yapılacak doğal yoldaki alıştırmalarla gelişeceğini, sözlü anlatımın konuşmayla gelişeceğini belirtmiştir (1970, S.70: 10-12).

Burdurlu, programlarda yer alan kompozisyon dersinin tam işler durumda olmadığını belirtmektedir. İşlenen derslerin ise düzenli ve verimli olmamasının sebeplerini öğretmenlerin kompozisyon eğitimi yaptıracak bir eğitim almamalarına bağlamaktadır. Burdurlu Türkçe ve edebiyat kitaplarının içinde yer alan kompozisyon konularının, kompozisyon eğitiminin türler dizine göre, ayarlanmadığını söylemiştir. Kompozisyon eğitiminde ana sorunlardan birinin de sınıfların kalabalık olması olarak göstermektedir. Burdurlu kompozisyon dersinin bir uygulama dersi olduğunu, öğretmenin hep düzeltme eyleminde bulunması gerektiğini belirtmiştir. Burdurlu kompozisyon dersinin sanat yapma, yaratma gücünü ortaya koyma dersi olduğunu ve öğretmenin bu dersi eksiksiz işlemesi gerektiğini savunmuştur (1970, S.78: 11-13).

Kaplan, Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde Ziraat Fakültesi öğrencilerine haftada 4-5 saat edebiyat ve kompozisyon dersi, edebiyat bölümü öğrencilerine de belli kredi saat matematik ve seçimli tabiat ilimleri dersi koyduklarını belirtmiştir. Bu durumun geleneklere aykırı olduğunu, Sosyal ve Beşeri İlim Fakülteleri dışında kültür derslerinin lüzumsuz görüldüğünü; fakat teknik ve kültürü birbirinden ayırmamak gerektiğini belirtmiştir. İş adamlarının kültürlü teknisyenlerin hayatta daha çok başarı kazandıklarını ileri sürerek, üniversitelere bu fikri telkin ettiklerini dile getirmiştir. Edebiyat meselelerinde bile matematik ve müspet ilimlere büyük ihtiyaç olduğunu, teknik bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin de

düşüncelerini açık ve seçik olarak anlatmaları ve beşeri münasebetleri daha derinden anlayabilmeleri için bu derslere ihtiyaç duyduklarını söylemiştir. Geri kalmış milletlerin ilerleyebilmeleri için, bütün eğitim kademelerinde matematik ve tabiat ilimlerinin öğretilmesi gerektiği; fakat müspet ilim sahasında çalışanların da milli ve beşeri kültüre yani edebiyat, sanat ve din bilgisine büyük ihtiyaçları olduğunu ifade etmiştir. Türkiye’de halkla aydınlar arasındaki uçurumun sebeplerinden birinin pratik ve teknik ilimlere gereken önem verildiği halde tarih, edebiyat ve milli kültürün ihmal edilmiş olması olarak görmektedir (1973, S.104: 3).

Kaplan, Türk üniversitelerinde öğretimin Türkçe yapılması gerektiğini savunmuştur. Türk aydınlarının orta öğretimde olduğu gibi, üniversite ve yükseköğretimde de İngilizceyi öğretim dili olarak kabul ederlerse, Türkçenin yabancı kelimelerle dolmasının önüne geçilemeyeceğini ifade etmiştir. Gereken çabanın harcanmaması durumunda çok zengin bir bilim ve teknik dili olan İngilizce karşısında Türkçenin halkın kullandığı basit bir konuşma dili seviyesinde kalacağını dile getirmiştir. Kafaları yabancı kelimelere göre kurulmuş aydınların bilgilerini halka aktaramayacağını ifade etmiştir (1976, S.125-126: 8-9).

Kantarıcı, Yabancı Dil Öğretimi ve Türkçe adlı makalesinde yabancı dil öğretiminde başarısız olunmasının sebebinin anadilimiz olan Türkçe’nin iyi ve köklü bir şekilde öğretilmemesinden kaynaklandığını belirtmektedir. Yabancı dil öğrenme hevesinde olan bir insanın, önce anadilini doğru kullanmayı bilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Resmi okullarda tüm çabalara rağmen yabancı dil derslerinin başarılı olamadığını dile getirmiştir. Bu sebeple yabancı dil öğreten bütün yerli, yabancı özel okulların son yıllarda arttığını belirtmiştir (1967, S.43: 3).

Arkayın, Fen öğretmenlerinin mesuliyetleri adlı makalesinde yabancı dil eğitimini farklı bir biçimde ele almıştır. Arkayın lokâl ve materyâl kifayetsizliği ve dengesizliğinin problem olduğunu, ders kitaplarının yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Öğretmenlerin çağın

gerektirdiği tarzda bir fen öğretimini yürütemeyecek durumda olduğunu savunmuştur. Fen öğretmenlerinin kendi kendilerini yetiştirme imkânlarının çok sınırlı olduğunu bunun sebebinin ise literatür darlığı ve yabancı dil bilmemekten dolayı bugün dünyanın en çok yazılı materyaline sahip sahalardan biri olan fen bilimlerinde dünya yazarlarının ve fen bilim otoritelerinin ne düşündüklerini öğrenememek olduğunu savunmuştur. Gerekli fen kitaplarının yeterli olarak hem dili hem de o konuyu çok iyi bilen kimselere tercüme ettirerek fen öğretmenlerinin hizmetine sunmak ve fen öğretmen adaylarının yabancı dil öğrenmelerini sağlamak çözüm yolu olarak sunulmuştur (1968, S.56: 16-17).

4.3.4. Üniversitelerin işlevi ve bilim insanı yetiştirme üzerine. Eğitim öğretim kademelerinde üniversiteler çok önemli bir yere sahiptir. Üniversitelerin işlevi ve amaçları tartışılmıştır.

King, Üniversitelerin Avrupa’da kavram bakımından temelde Orta Çağa dayandığını, öğrettiği şeylerin pek çoğunun mesleklere hazırlıyor olsa da bilgin yetiştirme gibi bir amacının olduğunu da dile getirmektedir. Öğrencilerin sadece azınlık teşkil eden bir grubunun öğrenmeye gerçek ve derin bir ilgisinin olduğunu belirtmektedir. Çoğunun bilginlikle alakasının olmadığını uygun bir işe giriş bileti olarak bir diploma elde etmeyi ümit ettiklerini belirtmiştir. Yüksek eğitime girenlerin yaş sınırı yükseldikçe bilim peşinde koşanların sayısının azalacağını, meslekte pratik olarak yetişme ihtiyacının doğacağını ifade etmektedir. Üniversitelerin özgürlük ve hoşgörü ortamında toplumun içine kapanmasını engelleyen kurumlar olduğunu belirtmiştir (1966, S.36: 4).

King, akademik züppelik, kendini toplumdan ayrı tutma zihniyeti ve günlük dünya problemlerinden uzak olmanın üniversitelerin sanayi ve milli gelişim üzerine etkide bulunmasını engellediğini ifade etmiştir. Akademik gelenekçiliğiyle üniversitelerin bunu başarmasının mümkün olmadığını bu sebeple yüksek eğitim için yeni bir örgüt cinsinin kurulması gerektiğini savunmuştur (1966, S.36: 4).

Vardar, öğrencilerin kabiliyetlerine doğru yönelmemesinden dolayı büyük çapta bir bilim adamı yetiştirmenin zor olduğunu ifade etmektedir. 1963 yılında kurulan Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu'nun amacının her türlü imkândan yararlanarak müspet ilimlerde özel kabiliyet gösteren gençleri değerlendirmek ve tam anlamıyla bir bilim adamı olmalarını sağlamak olarak ifade etmiştir. Bir bilim dalında kabiliyeti olan öğrencinin kabiliyetli olduğu ilim sahasında kendini geliştirmeyip daha fazla kısa vadeler içinde maddi imkânlar bahşeden alanlara yönelmelerini sorun olarak görmektedir. Bu şekilde esas kabiliyetin söndüğünü, o dalda çok büyük çapta bilim adamı olması muhtemel kişiden ülkenin mahrum kaldığını belirtmektedir. Onun yerine az kabiliyetli birinin konmasının iyi bir sonuç getirmeyeceğini dile getirmiştir (1966, S.32: 3).

4.3.5. Din eğitimi üzerine görüşler. Günümüz tartışma konularından biri olan din ve bilim arasındaki ilişki, din eğitiminin nasıl olması gerektiği Uyanış Dergisi'nde yazar görüşlerine yansımıştır.

Tanıl, okullarda din dersinin okutulması konusunda vicdan hürriyetine sadık kalınmasının sosyal hayatın gereği olduğunu belirtmiştir. Radikal grupların elinden kurtulmanın çaresinin, din derslerinin okullarda milli eğitim bakanlığına bağlı öğretmenler tarafından okutulması olduğunu savunmuştur. Ahlakın teşkilinde din faktörünün önemli olduğunu söylemiştir. Ayrıca din konusunda mutlaka bir reform yapılması gerektiğini ifade etmiştir (1972, S.97: 19-21).

Toprak, Dr. Wreen Weaver'in "Bir Bilginin İnancı" adlı makalesinden çeviri yaparak din ve bilim arasındaki ilişkiye açıklık getirmek istemiştir. Dr. Wreen Weaver bilimin ancak olayların nasıl meydana geldiğini açıklayabileceğini, olayların niçin meydana geldiğini ancak dinin cevap verebileceğini söylemiştir. Bilimle din arasında bulunan başka bir ayrılığın ise bilimin daima olayların oluşumunu, hayvanların ve insanların davranışını çözümlenmekle

meşgul olduğunu, bu davranışın iyi veya kötü olduğunu araştırmadığını savunmuştur. Bilimin bu soruları felsefeye, ahlaka ve dine bıraktığını ifade etmiştir (1969, S.68: 8).

4.3.6. Öğretmenin eğitim-öğretim süreci üzerine yorum ve görüşler.

4.3.6.1. Veli- öğretmen ilişkileri. Kocaçınar, öğretmenlik mesleğinin çeşitli sebepler dolayısıyla bir çıkmaza sürüklendiğini belirtiyor. Halkın adım adım öğretmenlerden uzaklaşmakta oluşu, öğrencilerin yanlarında velilerin öğretmenlere ağır sözler sarf etmesini, öğrencilerin çok ileri giden saygısızlık örneklerini, mesleğin geleceği bakımından tehlikeli görmektedir (1963, S.8: 10).

Kocaçınar, Bir Anket ve Eğitim Çıkmazı adlı makalesinde Türk toplumu bir eğitim çıkmazı içinde midir? Türkiye’de eğitim buhranının sebepleri ve çareleri nelerdir? Sorularına cevap aramıştır. İki yüz altmış bir yüksek tahsilli genç üzerinden yapılan ankette okulların aksak yönlerini belirlemeye çalışmıştır. Okulların sadece öğretim yaptığı, eğitimin tamamen ihmal edildiği, ferdi farklar ve özel kabiliyetlerin dikkate alınmadığı, sosyal ve eğitsel faaliyetlere hiç yer verilmediği, notun korkutma amaçlı kullanıldığı, öğrenci velilerine iyi muamele yapılmadığı gibi sonuçlara ulaşmıştır (1964, S.10: 4).

Kolçak, makalesinde okul aile birliğinin yöneticiler tarafından sırf para toplama kurumu haline getirilmesini eleştirmiştir. Okul – Aile birliğinin halka giden bir yol olduğunu işlevine uygun kullanıldığında velilerin okulların problemlerine ilgisiz kalmayacağını belirtmiştir. Velilere okulların ve sınıfların kapılarının açılmasını, Eğitim Haftası ve Günlerinin velilerle beraberce yaşanması gerektiğini savunmuştur (1964, S.11: 3).

Beşer, günümüzde dünya gençliğinin bunalım içinde olduğunu, her geçen gün bu yönlü sorunların zararlarının çığ gibi büyüdüğünü dile getirmiştir. Alınacak en önemli tedbirin öncelikle eğitim alanında olması gerektiğini, çocuk ve genç için eğitimin en yararlı olanı ise okul-aile işbirliği içinde olan eğitimin olduğunu dile getirmiştir. Okulların

öğrencilerinin ailelerine yaklaşım sağlayabildiği düzeyde eğitimi başarılı bir şekilde sürdürebileceklerini ifade etmiştir (1974, S.112: 3).

Korkut, “Bir Velinin Feryadı” adlı yazısında bir velinin eğitimciler hakkındaki eleştirilerine yer vermiştir. Veli öğrencilerin tibben aptal olmamasına, zekâ geriliği bulunmamasına karşın 45-50 kişilik sınıftan 4-5 kişinin 5 üzerinde not aldığını, gerisinin çoğunlukla zayıf aldığını ifade etmiştir. Bunu sebebini ve sorumlusunu sormuştur. Çocukların kendi dönemlerine göre daha zeki, uyanık, daha kültürlü olmasına rağmen bu ters sonucun sebebinin çocuklar olmadığını dile getirmiştir. Bazı öğretmenlerin ya yeteneksiz olduğuna ya da bilgisi ve öğretim metodlarının öğrencileri bilgili kişiler haline getirmeğe yetmediğini ifade etmiştir. Bir neden olarak da öğretmenlerden kırık not vermekten zevk alan kişilerin bulunduğunu ifade etmiştir. Zayıf not alan öğrencinin üzgün, kırgın, her şeye sert tepkiler gösteren biri olduğuna; öğrencilerin sokaktaki arkadaşlarıyla kavga edip, okulun camlarını kırdıklarını söylemiştir (1973, S.110: 20).

4.3.6.2. Öğretmen ve öğrenci ilişkileri üzerine görüşler. Toprak, Gusdorf Georges’in “Pourquoi des professeurs” adlı eserinden çevirisinde öğretmeni öğrencinin yarattığını, öğrenciyi de öğretmenin yarattığını söylemiştir. Öğretmenle öğrenciyi birbirine zıt yapmamak gerektiğini, onları bölünmeyen birlikleri içinde anlamak gerektiğini ifade etmiştir. Öğretmen öğrenci diyalogunda öğretmenin kendi düşüncesini öğrenciye daha iyi kabul ettirebilmesi için, onun düşüncesini gayet iyi anlaması gerektiğini belirtmiştir. Her bir arada var olmanın varlığını başkasına hatırlatması veya ondan yardım istemesi, başkasına başvurma ve kendi kendisine başvurma şeklini aldığını söylemiştir. Bundan dolayı, öğretmenle öğrencinin diyalogunun bütün insan ilişkileri arasında imtiyazlı bir ilişki olduğunu belirtmiştir. Önce öğretmenle öğrenci arasında, kelimenin tam anlamıyla bir buluşma olduğunu, her birinin konuştuğu kimsenin gerçek varlığını tasdik ettiğini söylemiştir. Bu itibarla öğretmenin otoritesinin dıştan uygulanan kesin bir disiplinin basit bir sonucu olmadığını, hiyerarşi

bilincinin bizzat gerçeğin ve değerın anlamına bağlı olduğunu vurgulamıştır. Öğretmenin üstünlüğünün insana ait bütün üstünlükler arasında en haklı ve en esaslı olan üstünlük olduğunu belirtmiştir. Fakat hiyerarşının, aynı değerlere göre düzenlenmiş olan iradelerin ortaklığına dayandığı nispette, dostluğu reddetmeyeceğini söylemiştir (1971, S.86: 5).

Toprak, Gusdorf Georges'in "Pourquoi des Professeurs" adlı eserinden çevirisinde eğitimin zaferinin bir öğretmenın baskı ve kandırma yoluyla öğrencisini kendisine benzetmeğe çalıştırdığı takdirde, kuvvetli bir kişiliğin zayıf bir kişiliği köle haline getirdiği takdirde, bizzat eğitimin- yani böyle bir eğitimin inkâr edilmesi olduğunu ifade etmiştir. Sahte usullere dayanan eğitimin ancak orta seviyeli öğrenciler üzerinde başarılı olduğunu, en iyi öğrencilerin aşırı derecede kendini beğenen, kendine hayran olan ve söylediği sözlerin birer dogma olarak kabul edilmesini isteyen öğretmenın karşısında, mümkün tek çıkış yolu olan isyana- başkaldırmaya- sığındıklarını dile getirmiştir (1972, S.90: 17-18).

Beşer, öğrenci tiplerini haylaz tip, kopyacı tip, taklitçi tip, savruk tip, kurnaz tip, bahaneci tip, ezberci tip, daima çalışan tip, dengeli tip olarak ifade etmiştir. Haylaz tip öğrencinin okul, okuma, derse çalışma, öğrencilik gibi konularla hiç ilgisinin olmadığını ve okula zorla geldiğini söylemiştir. Taklitçi tipi başkasının kıyafetini ve yürüyüşünü benimseyen, derste konuşan görürse söz isteyen, başkaları çalışırken çalışan görünen kişi olarak tanımlamıştır. Savruk tipi istek ve ihtiyaçları sınırsız olan, çok para harcayan, etrafında onun parasından yararlanmak isteyen arkadaşları olan öğrenci olarak tanımlamıştır. Kurnaz tip öğrenciyi çoğu zaman sınıfın arka ve yan tarafında oturan, sınavlar yaklaşırken çalışmaya başlayan, sınav esnasında düzenli çalışmadığı için bilgileri karıştıran öğrenci olarak tanımlamıştır. Bahaneci tip öğrenciyi başarısız oluşunun tüm nedenlerini başkalarına yükleyen öğrenci olarak tanımlamıştır. Ezberci tip öğrenciyi gerçek öğrenmenin, okumanın anlamını kazanamamış çalışkan öğrenci olarak tanımlamıştır. Daima çalışan öğrenci tipini yaşına uygun kişiliği gelişmemiş ve başkalarının sözlerini yorumlamadan yerine getirmeye

alışmış, sosyal etkinliklere katılmayan, sınıfta başkalarıyla yarış halinde olan, kıskanç olarak nitelendirmiştir. Dengeli tip öğrenciyi ise çalışması, dinlenmesi, eğlenmesi ve tüm yaşantısı ölçülü olan öğrenci olarak tanımlamıştır (1972, S.92: 10).

Kaplan, kalabalık sınıflarda öğretmen ile öğrenci arasında diyalog kurmanın mümkün olmadığını söylemiştir. Diyalogun insanı yalnızlık duygusundan kurtardığını, dostluk ve mutluluğun temeli olduğunu ifade etmiştir. Psikologların diyalog ve dostluğu bir tedavi metodu olarak kullandığını, kalabalık sınıflarda bunun mümkün olmadığını, bu sebeple öğrencinin kendini yalnız hissettiğini belirtmiştir. Sınıfları kalabalıklaştıran nüfus artışının Türkiye’de eğitim ve öğretim düzeyini son derece kötü etkilediğini, öğretmen sayısı ve öğrenci sayısı arasındaki orantısızlık devam ederse, terk edilmişlik duygusunda bunalan gençlik kitlesinin memleketin başına dertler açabileceğini dile getirmiştir (1972, S.98: 9-10).

Tanıl, Türkiye’deki köylerin neredeyse yarısının tek öğretmenli olduğunu, öğretmenlerin beş sınıfı birden okuttuğunu belirtmiştir. Her bir kademenin farklı ihtiyaçları olduğunu bu yüzden öğretmenin öğrencilerle tam anlamıyla ilgilenemediğini bu durumun öğretmen öğrenci ilişkilerini olumsuz yönde etkilediğini savunmuştur. Köy okullarından mezun olan öğrencilerin kasaba ve şehir okullarında başarı gösteremediğini vurgulamıştır (1970, S.74: 10-11).

4.4. Eğitimde Sanat ve Edebiyatın Önemi

Sanat ve edebiyatın eğitimdeki rolü dergide işlenen konulardan bir tanesidir. Şiir, öykü, resim, müzik, heykel, mimari gibi dallarda sanatçılar yetiştirmenin yolunun sanatla iç içe bir okul ortamı olması ile birlikte olacağı vurgulanmıştır. Edebiyat derslerinin çağ dışı bir anlayışla işlendiği savunulmuştur.

Yetkin, sanat ve edebiyatın sadece kişinin değil, toplumun ruh sağlığını ve sağlam beğenisini güvence altına aldığı ifade etmiştir. İnsan sevgisini, doğa sevgisini, yurt ve dünya sevgisini, yaşama sevincini, barış içinde kaynaşma özlemini, olumsuz davranışlardan kaçınma

eğilimini sanat ve edebiyata borçlu olduğumuzu dile getirmiştir. Okullarımızda bu gerçekleri yansıtan bir program olmadığından ve edebiyat derslerinin okullarımızda çağ dışı bir anlayışla işlendiğinden şikâyet etmektedir. Gerçekçi bir eğitimin amacını çocuklarımızı “tam insan” olarak yetiştirmek olduğunu, bunu da düşünme yeteneğini duygulanma yeteneği ile birlikte geliştirmekle olabileceğini ifade etmiştir. Çocuklarımızı tek yönlü yetiştirmenin yarım insan üretmek demek olduğunu belirtmiştir. Sanat eğitiminin değil sanatla eğitimin gerekliliği üzerinde durmuştur (1975, S.120: 3).

Akkan, insan yaratmanın toplumların temel ereği ve eğitimlerinin başlıca konusu olduğunu vurgulamıştır. Çağdaş eğitimde, insan zekâ ve duygularına, bilim-sanat eğitimi bütünlüğü yoluyla belli ölçüde değer verilmesi gerektiğini dile getirmiştir. İnsan yaratmakta bilim-sanat bütünlüğünün önemli bir yerinin olduğunu ifade etmiştir (1972, S.89: 11).

Burdurlu, ulusumuzda güzel sanatların çeşitli dallarının gelişmemesinin nedenini sanat eğitiminin gereği gibi yapılmamasına bağlamıştır. Burdurlu insan olduğu sürece sanat gereksiniminin de olduğunu, toplumların kendine özgü bir sanat sezişinin olduğunu belirtmiştir. İnsanda sanata karşı bir eğilimin bulunduğunu; ancak bu eğilimin özel bir eğitime girmesi gerektiğini vurgulamıştır (1972, S.98: 11).

Tanı1, ilköğretimin mühim dertlerinden ve eksiklerinden birisini müzik, beden eğitimi, resim-iş derslerinin aksaması olarak görmektedir. Bazı okullarda bu derslerin öğretmenlerinin olmadığını, derse giren öğretmenlerin de bu dersleri işlemediğini belirtmiştir. Resim, müzik ve beden eğitimi gibi derslerin yerine başka dersler işlendiğini söylemiştir (1972, S.98: 13).

4.5. Atatürkçülük

Mustafa Kemal Atatürk Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu olarak Türk Tarihinde önemli bir yere sahiptir. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda Osmanlı Devleti'nin parçalanması ve Türk topraklarının yabancı devletler tarafından işgal edilmesiyle Türk bağımsızlık

hareketini başlatmış ve yönetmiştir. Atatürk sadece emperyalist devletlere karşı mücadele eden bir önder değildir. Kurtuluş Savaşı'nın başarıya ulaşmasıyla yeni kurduğu devleti batı medeniyetini örnek alarak çağdaşlaştırmak istemiştir. Atatürk inkılâpları ve devrimleri modern bir toplum ve modern bir eğitim anlayışı getirmiştir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti tarihinde çok önemli bir yeri olması sebebiyle çeşitli dönemlerde tartışılan bir lider olmuştur. Yaşadığı dönemde halkını işgallere karşı örgütlemiş ve halkını bağımsızlığına kavuşturmuştur. Yaşadığı dönemde çok sevilen, hayranlık duyulan birisi olmanın yanında köklü devrimleri sebebiyle kendisine düşman bir kitle oluşmuştur. Mustafa Kemal Atatürk Türk tarihinde bir lider olarak ortaya çıkmasından itibaren tartışılan, yorumlanan, farklı bakış açılarıyla değerlendirilen bir lider olmuştur.

Uyanış Dergisi'nde Mustafa Kemal Atatürk farklı bakış açılarıyla ele alınmıştır. Atatürkçülüğün nasıl olması gerektiği, Mustafa Kemal Atatürk'ün devrimlerinin nasıl yorumlanması gerektiği tartışma konusu olmuştur.

Uyanış Dergisi'nde kasım ayı Mustafa Kemal Atatürk'e ayrılmıştır. Atatürk için en büyük Türk, en büyük insan, en büyük inkılâpçı, en büyük kumandan, ölümsüz gibi ifadeler kullanılmıştır.

Okandan, Atatürk'ün hakiki değerini, büyüklüğünü, ihtişamını, dehasını kelimelere sığdırmanın mümkün olmadığını belirtmiştir. Tarihin milletlerin hayatında, değişik alanlarda büyük inkılâplar yaratan büyük insanlarla dolu olduğunu; Atatürk'ün bütün bu büyük insanların büyüklüklerini şahsında toplamış olan tarihin en büyük insanı olduğunu ifade etmiştir. Atatürk'ü en büyük insan ve en büyük Türk olarak nitelendirmiştir (1963, S.7: 4-5).

Burdurlu, "Atatürk'ü ulusal yaşamımızın yaratıcısı, yaşamımızın ve düşünce gücümüzün başlangıcı olarak görmüştür. Düşünce gücümüzün ilk mayası ondadır" ifadesini kullanmıştır (1964, S.17: 4).

Gökoğlu, Atatürk için harikalar, mucizeler yaratan, teşkilatçı, idareci ve kurtarıcı, korkusuz dahi Mustafa Kemal ifadesini kullanmıştır. Bitmez tükenmez enerji kaynağı, yaratıcı, karanlıkları aydınlatan insan olarak betimlemiştir. Allah'ın ender yarattığı, dünyanın en büyük adamı olarak nitelendirmiştir. Gökoğlu 10 Kasım 1938 günü güneşin battığını, dünyanın yerinden oynadığını, milletlerin büyük Türk'ün önünde diz çöktüğünü belirtmiştir (1965, S.27: 7).

Uyanış Dergisi'nde Y. Bülent Bakiler Yakup Kadri Karaosmanoğlu ile bir söyleşi yapmış, Uyanış Dergisi'nin 37. Sayısında yayınlanmıştır. Karaosmanoğlu Atatürk hakkında büyük bir adam gibi, birçok cephesi olan ve dünyaya ün salmış bütün büyük adamlar gibi kolayca anlaşılacak kadar basit olmayan biri olduğunu söylemiştir. Atatürk'ün büyük bir asker olduğunu; ama savaşçı olmadığını belirtmiştir. Askeri kariyerinde hiç mağlubiyete uğramamasına rağmen harp yapmayı sevmeyen biri olduğunu ifade etmiştir. Mücadelesinde aklıyla, mantığıyla galip gelmeyi, kılıcıyla galip gelmeye tercih eden biri olduğunu ifade etmiştir. Son zamanlarda Atatürk ile Fatih Sultan Mehmet arasında mukayese yapılmasının doğru olmadığını; çünkü Atatürk'ün yaptığı en büyük işin ve kazandığı en büyük zaferin fütuhata karşı açtığı savaş olduğunu ifade etmiştir. Atatürk'ün büyük bir devrimci olduğunu; ama devrimlerini yaparken hiçbir vakit ihtilal metodlarını kullanmadığını vurgulamıştır. Yakup Kadri Atatürk'ü demogojik bir edebiyat ile bir orta çağ kahramanı haline sokmak tehlikesinin var olduğunu, bu bakımdan bu demogojik edebiyatın yarattığı kahramana gerçek Atatürk denemeyeceğini ifade etmiştir. Yakup Kadri "Zaman şartlarına göre, Türkiye'nin ilim ışığı altında çözülecek işleri için, Atatürk'ün sözlerinde ve yazılarında ayet aramak, Atatürk'ü anlamamak" demektir sözüne katıldığını ifade etmiştir. Ayrıca ayet yerine doktrin kelimesi kullanılması gerektiğini, Atatürk'ün dinamik bir kişiliğe sahip olduğunu bu yüzden bu iddiaya katıldığını dile getirmiştir. Yakup Kadri Atatürk'ün bir Türk Milliyetçisi olduğunu ve Ziya Gökalp' den pek çok şey aldığını savunmuştur. Ziya Gökalp'i Atatürk Devrimlerinin

bir müjdecisi olarak kabul etmiştir. Her memleket meselesinde Atatürk'ten bahsedilmesini, bilen bilmeyenin Atatürk'ü diline dolmasını Atatürk'ü yıpratacağını savunmuştur (1966, S.37: 7-9).

Toprak, “Atatürk’ü bir put olmaktan, yaklaşılması, gerçekleştirilmesi ve dolayısıyla aşılması imkânsız soyut bir ideal olmaktan kurtarmak için, onun yaratıcı, devrimci ve itici düşünce metodunu benimsemek gerektiğini savunmuştur” (1969, S.67: 3).

Seçer, “Atatürk’ün salt iyi, salt güzel ya da Tanrı olmadığını belirtmiştir. Atatürk’ün bir masal kahramanı olmadığını onun bir insan olduğunu ifade etmiştir. Gizleme gereği duymadığı zaaflarıyla, coşkularıyla ve duygularıyla büyük bir insan olduğunu vurgulamıştır” (1969, S.67: 17).

Nabi ise Atatürk’e ve eserine gösterilen bağlılığı aşırı bulanların farklı niyetler gizlediğini belirtmiştir. “Her şeyi tek adamın kişiliğine bağlamanın Tanrılaştırma olduğunu savunanların ve Atatürk’ünde insan olduğunu, yanlış yapabileceğini bu yüzden devrimlerin yeniden akıl muhakemesinden geçirilmesi gerektiğini savunanların düşüncelerini iyi niyete yormamak gerektiğini ifade etmiştir. Bu itirazların daha ileri gitmeye cesaret edemeyen, asıl maksatlarını gizleyen insanlardan geldiğini savunmuştur” (1976, S.127-128: 6)

Kolçak, Atatürk’ün kültürde Türk Milliyetçiliğini, uygarlıkta Batı’nın bilim ve teknolojisini öğretilmesine temel yaptığını söylemiştir. Kemalizm’i Türk Milliyetçiliği ile kaynaştırılmış Batı uygarlığı ülküsü olarak tanımlamıştır (1972, S.97: 10).

Uyanış Dergisi’nde yazarlar Atatürk ile ilgili hepsi olumlu olmakla birlikte farklı ifadeler ve görüşler belirtmişlerdir. Atatürk’ün nasıl anlatılması gerektiği bugün de tartışılan konulardan bir tanesidir. Uyanış Dergisi’nde Atatürk ile ilgili öne sürülen görüşler ve tartışmalar günümüz açısından da değer taşımaktadır.

4.6. Osmanlı Tarihine Bakış

Uyanış Dergisi'nde Türk devlet adamlarının biyografileri, tarihi olaylar üzerine yorumlar ve incelemeler yer almıştır. Dergide Osmanlı saray hayatı, padişahlar ve halifeler ciddi eleştirilere tabi tutulmuştur. Osmanlı saray hayatı ve padişahların kişilikleri objektiflikten uzak olarak değerlendirilmiştir. Osmanlı devleti yönetimi kötülenmiştir. Bu durumun devrin siyasete hâkim olan iktidarının tarih anlayışı ile bağlantısı vardır.

27 Mayıs İnkılâbını Tanıtma ve Yayma Komisyonunun “Okullarda 27 Mayıs” adlı hazırladıkları kitapta Osmanlı yönetimi eleştirilmiştir. Bu kitapta Osmanlı yönetimi hakkında şu ifadeler kullanılmıştır:

XVI'ncı Asırdan sonra özelliklerini kaybederek gerilemiş, ikinci sınıf bir devlet olmuş, müspet ilimlerden, eski zihniyete bağlı kalması dolayısıyla faydalanamamış, diğer milletlerin gelişme ve yükselme düzenini görememiş, bu suretle sarsılan dış güven ve iç düzendeki hak ve vazife bağlantılarında gevşemeler yaratmış, milletin felaketlerden felakete sürüklenmesine yok olmasına sebep olmuştur. Hiçbir şeye aldırış etmeden keyfi idareleriyle kendilerini iş başında Tanrının gölgesi, Peygamberin vekili olarak görenler, fertlerin yaşama hak ve hürriyetlerinin yok olmasını, içte ve dışta düzenin bozulmasını hiçe saydılar. Milleti, milli mefkûre, milli iman, milli irade, müspet ilim ve dünya görüşünden yoksun bıraktılar” (MBK, 1961: 10).

Uyanış Dergisi'nde Osmanlı yönetimine getirilen eleştiriler devrin tarih eğitimi anlayışından etkilenmiştir.

Toprak, Osmanlı İmparatorluğunun yükselme dönemlerinde, Osmanlı Padişahlarının, İslam dinini yaymak; fakat daha çok kişisel hırslarını, cihangirlik arzularını gerçekleştirmek amacıyla, Anadolu Türk askerini uzak ülkelerde acımasızca harcadıklarını savunmuştur. Anadolu Türklerinin cihangirlik, İslam birliği ve Turancılık hayallerini gerçekleştirmek için cephelerde savaştırıldığını; ama Anadolu Türklerinin gerçek isteklerinin kendilerine ait bir

yurtta özgür ve onurlu bir millet olarak yaşamak olduğunu ifade etmiştir. Osmanlı padişahlarının ve ulema sınıfının yanlış tutumları yüzünden Anadolu Türklerinin büyük ölçüde kırıldığını, zayıfladığını ve her bakımdan sömürüldüğünü, Arap ve Acem kültürünün içinde eritildiğini savunmuştur (1975, S.121: 8).

II. Abdülhamit 1876 ile 1909 yılları arasında Osmanlı devletini yöneten bir padişaktır.

II. Abdülhamit devri Uyanış Dergisi'nde yoğun eleştirilere tabi tutulan bir devirdir. II. Abdülhamit'in İslamcı ve Osmanlıcı uygulamaları eleştirilmiş, kişiliği de karalanmıştır.

Toprak, II. Abdülhamit'in Halifelik kurumundan yararlanarak bütün dünya Müslümanlarının özellikle de Hindistan'daki Müslümanların yardımını sağlamaya başladığını, bundan dolayı etrafına topladığı Arap danışmanların öğütlerine dayanarak, aynı zamanda ulema sınıfının, özellikle Şeyhülislamın telkinlerine uyarak, Türklüğe ve Türkçülüğe karşı Araplığı ve Arap Milliyetçiliğini dolayısıyla Arap birliğini desteklediğini iddia etmiştir. (1975, S.120: 11)

Uyanış Dergisi'nde Behçet Kemal Çağlar Abdülhamit dönemine muhalif bir gözle yaklaşmıştır. Çağlar, Servet-i Fünun dergisinin Kızıl sultan olarak nitelendirdiği II. Abdülhamit'in vehmi ile kapandığını, bu derginin etrafında toplananların korkularından çil yavrusu gibi dağıldığını ifade etmiştir. Bu duruma Tevfik Fikret'in isyan ettiğini, köşesinden hınçlı yazılar yazdığını belirtmiştir. Çağlara göre "Abdülaziz'in çılgın sefahatinden sonra Abdülhamit'in yersiz ve yıldırıcı zalimliği başlamıştı. Plevne zaferi uzak bir düş olarak kalmıştı. Donanma Haliç'te yosun bağlamıştı. Dört kişi bir araya gelip konuşamaz olmuştu. Düğün gibi toplantılar için bile izin almak şarttı. Sansür sözlükteki kelimelerin çoğunu unutturup, silip atmıştı. Hürriyet, istibdat, ihtilal, vatan gibi kelimeler artık yüksek sözle söylenmiyor ve yazılarda yer almıyordu. Hafiyelik, jurnalcılık alıp yürümüştü. Kimse yarınından güvenli değildi. İstanbul'un üstüne bir yarasa kanadına benzer karanlık, boğucu bir hava çökmüştü. Aydın geçinen kişiler, yılmışlar, sinmişler ve susmuşlardı. Daha önce özgür

düşüncelerini fedaice ileri sürenler birer birer yok edilmişti: Mithat Paşa boğdurulmuş, Ali Suavi sopa ile öldürülmüş, Namık Kemal bir çeşit sürgünde can vermişti. Alanda Tevfik Fikret'ten başka fedai yoktu" (1968, S.55: 3-4).

Gökoğlu, 11 Ocak 1905 de kurmay yüzbaşı olarak Akademi'yi tamamlayan Mustafa Kemal'in, öğrenim hayatı boyunca Sultan Hamid'in koyu istibdadına karşı koyduğunu bu sebeple de jurnalcilerin etkisiyle Suriye'de bulunan 5. Ordu müşirlik emrine verildiğini savunmuştur (1965, S.27: 7).

Özbay, Kurtuluş Savaşından sonra Türk ulusunun, bilinçli bir yolla, yılların açtığı yaraları kapamak için, gerçek denilen cevheri bulmuş olduğuna inanarak uzun adımlarla kurtuluş aramaya karar verdiğini belirtmiştir. Abdülhamit devrinde Türkiye'nin tamamen ihmal edildiğini bir de buna Kurtuluş Savaşı'nın yaralarının eklendiğini bu sebeple de çok çalışmak ve uğraşmak zorunda kalındığını savunmuştur (1970, S.77: 11).

Demir, İslam Hukukunun zamanla katı bir şekilciliğe büründüğünü, hoşgörü ve günün şartlarına uygun içtihadlar yerine doğmaların hâkim olduğunu savunmuştur. Ona göre Türk dünyası, 16.yüzyıldan itibaren bu durumdan etkilenmeye başladı. Hilafet düzeni, kalıplaşmış şeriatın Osmanlı İmparatorluğunda yerleşmesini sağladı. Aydoğan makalesinde evrime açık, örf ve ananeye dayalı Osmanlı hukukunun yerine, hemen her alanda şer'i hukukun geçerli olabilmesi için medreseli takımın büyük bir çaba harcadığını savunmuştur (1971, S.85: 3).

Toprak, Avrupalılaşmak, Türkçülük, Turancılık gibi fikir akımlarının Osmanlı Devletinde sınırlı bir aydın çevresinde yayıldığını ifade etmiştir. Ona göre Osmanlı toplumunun büyük çoğunluğu, teokrasi düzeninin baskısı içinde, gerçek benliğine, Türklüğe tamamiyle yabancıydı. Osmanlı Devletini yönetenler de, teokrasi düzeni içinde, gerçek kimliklerini unutmuşlar, büyük bir gaflet ve aşağılık duygusu içinde, kendilerini olayların akışına bırakmışlar, ulema sınıfının elinde ve bu sınıfın elverişli bir ortam hazırladığı ve işbirliği yaptığı dış baskıların karşısında birer kukla durumuna düşmüşlerdi (1974, S.110: 5).

Kantarıcı, bazı çevrelerin yakalarını Osmanlıcadan kurtarmak istemeyişlerinin sebebinin kendilerini halktan uzak, halkın üstünde görmeleri olarak değerlendirmiştir. Ona göre “Yüzyıllarca divan edebiyatı mutlu bir azınlık için terennüm etmiştir. Medrese ve saray, el ele, kendileri söylediler, kendileri dinlediler. Çeşitli etmenler yanında, dil birliğinin de zedelenmesiyle, Osmanlı Devleti’nin güvendiği dağlara kar yağdı. Önce küçüldü, bölündü ve yok olmak üzereyken, Atatürk’ün, ulusunda bulduğu sonsuz özgürlük ateşini canlandırmasıyla yıkıntılardan yepyeni bir devlet doğdu” (1966, S.36: 3).

Uyanış Dergisi’nde Osmanlı Devleti kadın hakları konusunda da ciddi eleştirilere tabi tutulmuştur. İslamiyet’i kabulden sonra, özellikle Osmanlı Devleti zamanında kadınların ikinci sınıf vatandaş konumuna düşürüldükleri dile getirilmiştir. Osmanlı Devleti’ne bilimsellikten uzak bir tutum takınılmıştır.

Batur, Eski Türklerde kadınların her yönden eğitildiğini; kılıç kullandığını, at koşturduğunu, ilim öğrendiğini dolayısıyla kadınlara büyük değer verildiğini savunmuştur. Ona göre İslamiyet’in kabulünden sonra Osmanlı Devleti zamanında, Türk kadını eski değerini yitirdi. İkinci derece vatandaş konumuna düştü. Bütün hakları elinden alındı. Bu durum Atatürk’ün kadınlara pek çok hak ve özgürlük tanıdığı Cumhuriyet Devri’ne kadar sürdü. Kadınlarımız çarşaf ve peçeden kurtarılıp, çağdaş giyime, okuma yazmaya, seçme seçilme olanaklarına kavuşturuldu. Böylelikle erkekle eşit duruma getirildi (1976, S.127-128: 26).

Odyak, eski Türklerde kadının muhterem addedildiğini, kadınların devlet reisliği, kumandanlık, mahkemelerde hâkimlik ettiklerini ifade etmiştir. Ona göre Osmanlı İmparatorluğu devrinde Türk kadını en zavallı halini yaşadı. Aile şekli İran, Bizans, Arap aile şekillerinin tesiri altında kaldığından kadın, eski Türk toplumlarından çok farklı olarak cemiyet hayatından tamamen uzaklaştırılmıştı. Örtülerin, kafeslerin arkasında her türlü hak ve hürriyetten yoksundu. Harem vardı. Poligami şekli mevcuttu. Erkeğin dudaklarından dökülen

bir boş ol kelimesi aile hayatının yıkılmasına yeterdi. Bir devir geldi ki giyeceği pabucun rengi, biçimi, feracesinin yerden uzunluğu devlet nizamları arasında yer aldı. Bütün hak erkeğe ait olduğundan, erkek müsaade etmediği takdirde bayramlarda bile evinden çıkamaz, anasına babasına dahi gidemezdi. Bu hal on dokuzuncu asrın hemen ortalarına kadar devam etti. Tanzimat Fermanından sonra kadın hak ve hürriyetlerini savunan bazı kültürlü ve cesur kadın sesleri yükselmeye, hatta bazı kadın dergileri çıkmaya başladı; fakat ne yazık ki bu hareketlerin sosyal bünyede yaygın tesirleri gözükmedi (1963, S.7: 11).

Uyanış Dergisi'nde Ayşe Demirel ve Ayla Gürbüz adlı öğrencilerin Ziya Paşa'nın Terkib-i Bend'i hakkındaki görüşleri dikkat çekicidir. Eserin en belirgin özelliğinin doğu görüşünü yansıtması olarak değerlendirmişlerdir. Ziya Paşa'ya göre, kişiler kaderlerinin tutsağıdır. Dünyaya gelen herkes ona boyun eğmek zorundadır. "Meydana düşen kurtulamaz seng-i kazadan" dizesini kadere körü körüne bağlanmak, onu olduğu gibi kabullenmek, ona karşı hiçbir çaba göstermemek demek olduğunu savunmuşlardır. Bu davranışların ise doğu felsefesini yansıttığını belirtmişlerdir. Bugün ise boyun eğmeyi değil, başkaldırmayı düşünce olarak kabul ettiklerini ifade etmişlerdir (1968,S.54: 13).

Bu görüşler batı medeniyetine karşı bir küçülmenin yansımasıdır. Doğu edebiyatına kaderci ve boyun eğici bir bakış geliştirilmiştir.

Uyanış Dergisi'nde Emeviler Dönemi yönetimi ve Emevi Halifeleri eleştirilmiştir. Doğruluğu şüpheli olan bilgiler verilmiştir.

Gökoğlu, Emeviler'in Anadolu'ya doğru hareketini, Bizans üzerine yürümelerini istila olarak değerlendirmiştir. Ona göre 15 Ağustos 717'de İstanbul kara ve denizden kuşatılmıştır. Emevi çadırları İstanbul'un büyük surları önüne dikilmiştir. Bu arada halife Süleyman, kuşatmayı görmek için Şam'dan hareket etmiş, Baalbek yöresine gelmiş, çok obur olan bu halife bir sepet yumurta ile bir sepet inciri yiyerek kendi ölümüne sebep olmuştur (1965, S.19: 9).

Uyanış Dergisi'nde Sümer uygarlığını bir Türk uygarlığı olarak gören yazarlar olmuştur. Sümerlerin Türk olduğu ileri sürülmüş ve bu teze dayalı olarak çeşitli kanıtlar getirilmeye çalışılmıştır. Uyanış Dergisi bir enstitü dergisi olması münasebetiyle bu tip görüşlerin eğitimciler arasında bulunduğunu gösterir. Bu durum dönemin tarih anlayışı konusunda bize bilgilerde vermektedir.

Gözler, Türk bayrağının kökeninin Orta Asya'dan göç etmiş bir topluluk olan Sümerliler tarafından kullanıldığını ve sonradan Sümerlilerin etkisinde kalan diğer milletlerin de hilal şeklini sanat eserlerinde kullandığını savunmuştur. Ona göre Mezopotamya'da Eridu şehrinin yakınında bulunan Ur şehrinin en büyük ilahı olan ay ilahı namına alamet olmak üzere bayrağa hilal kabul edilmiştir. İlk hilal alametinin Sümer Türklerine ait olduğunu savunmuştur (1967, S.48: 20).

Karaaslan, Tarih öğretimine eleştiriler getirmiştir. Tarihin milliyetçi değerler vermek isterken objektif düşünmeyi yok edebileceği kaygısı üzerinde durmuştur. Karaaslan, tarihimizi, efsanevi kahramanlıkları, Türk devletlerinin büyüklüğünü okurken büyük bir övgü içinde olduğumuzu söylemiştir. Milletimizin kahramanlıklarını, mertliğini, adilliğini, iyilikseverliğini ve medeniliğini anlatırken haklı bir gurur içinde olduğumuzu belirtmiştir. Nerdeyse, en üstün milletin Türk milleti olduğuna inandığımızı ve bütün meseleleri Türk olmakla halledebileceğimizi sandığımızı söylemiştir. Kendi tarihimizle övünmenin normal olduğunu; fakat gençleri tek taraflı tarih anlayışına itebileceğimizi, tarih ilminde objektif olarak değerlendirmeyi yok edebileceğimizi ifade etmiştir (1971, S.82: 4-10).

4.7. Eğitim Enstitülerinin Sorunlarına İlişkin Görüşler

Eğitim Enstitülerinin öğretim süresinin arttırılması, Fen ve Edebiyat bölümü derslerinin ikişer kısma ayrılması, Eğitim Enstitülerinden mezun olan öğrencilerin Üniversitede yüksek lisans ve doktora yapma imkânının olmaması gibi konular Uyanış Dergisi'nde tartışma konusu olmuştur.

Korkut, eğitim enstitülerinde öğretim süresinin 3 yıla çıkarılmasını, öğretmen maliyetinin %50 artması demek olduğunu bunun da israfa yol açacağını belirtmiştir. Öğretim süresinin 3 yıla çıkarılması, Eğitim Enstitülerinin öğretmen ihtiyacının %33 artması demek olduğunu, halen bu müesseselerin kadrolarında açıklar varken ve bir türlü kapatılamazken böyle bir girişimin başarısız olacağını savunmuştur. Zayıf öğretim kadrolu Enstitülerin öğretim süresini arttırarak mükemmellik aranmasının olumlu sonuçlar doğurmayacağını ifade etmiştir. Eğitim Enstitülerinde öğretim süresinin belli branşlar için iki yıl olarak kalmasını; fakat edebiyat ve fen bölümlerinin ikişer kısma ayrılmasını bir zaruret olarak görmüştür (1963, S.5: 3).

Eğitim Fakültelerinin amaçları, öğretmen yetiştirme konusundaki görevleri hakkında kanun tasarısını inceleyen İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü Öğretmenler Kurulu'nun raporunda Eğitim Enstitülerinin gelişmesinin engellendiği ve çıkmaza sürüklendiği vurgulanmıştır. Enstitülerin edebiyat, fen, yabancı dil bölümlerinden mezun olanların, lise olgunluk sınavı vermemiş iseler, kendi branşları yönünde lisans, doktora, uzmanlık öğrenimlerinden yoksun geçirecekleri bir öğrenim süresinden sonra orta aşamalı meslek okullarında öğretmenlik yetkisi tanındığı ifade edilmiştir. Eğitim alanındaki doktora, uzmanlık gibi evrelerin yalnız liseye dayalı olarak Eğitim Fakültelerinde lisans yapanların tekeline verilmesinin ileride meslek içinde yeni problemlere yol açacağı belirtilmiştir. Bu koşullar altında, bu kurumların gelişmesinin beklenemeyeceği savunulmuştur. Kurul raporunda ayrıca meslek içinde çıkmaz sokakların bulunmasından, formalitelerin bağladığı bir meslek hiyerarjisinin varlığından şikâyet edilmiştir. Hiçbir objektif değeri olmayan bu formalitelerin kaldırılması gerektiği, objektif yöntemlerle meslekte ilerleme yollarının uygulanması gerektiği vurgulanmıştır (1965, S.24: 11).

Arkayın, eğitim fakültelerinin öğrenim süresinin 4 yılda tamamlandığını, adayların bu dört yılın sonunda çok geniş ve ağır akademik bilgiler; fakat çok sınırlı mesleki bilgi ve görgü

ile kendi sahalarına yöneldiğini belirtmiştir. Eğitim enstitülerinin 3 yıla çıkarıldıktan ve branşlaştırma yapıldıktan sonra eğitim enstitülerinin yetenekli bir seviyeye geleceğini ifade etmiştir (1969, S.61: 6).

Kocaçınar, eğitim enstitülerini fen edebiyat ve üniversitelerin diğer bölümlerinden ayıran tek farkın öğretmenlik meslek çalışmaları olduğunu belirtmiştir. Eğitim Enstitülerinde meslek çalışmalarına rehberlik yapanların da öğretmen olduklarını vurgulamıştır. Bazı meslektaşların da ben meslek dersi görmedim; fakat iyi bir öğretmenim gibi sözlerini tıp tahsili yapmadan iyi doktor olduğunu savunan kimseye benzetmiştir (1964, S.12: 18)

Kocaçınar, öğretmen yetiştirme işi üzerinde büyük bir dikkat ve titizlik gerektiğini, yarınların selameti için öğretmen yetiştirmenin büyük bir problem olduğunu ifade etmiştir. Bir öğretmenin mesleki yetersizlik yüzünden bir öğrenciyi eğitim dışı etmesinin hatasını gidermenin mümkün olmadığını belirtmiştir. Öğretmen yetiştiren okulların bilgi veren akademik karakterdeki yüksek tahsil müesseselerinden en önemli farkının meslek dersleri olduğunun üzerinde durmuştur. Bu meslek dersleri sayesinde çocuğu, genci tanıma yollarını öğrendiğini ve bu okullardaki tecrübeli öğretmenlerin denetimi altında uygulama çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir (1963, S.4: 3).

4.8. Siyasi Olaylar Üzerine Yorumlar

Derginin yayınlandığı dönem olan 1963-1976 yılları yoğun öğrenci olayları, Kıbrıs Barış Harekâtı, 71 Muhtırası gibi siyasal ve güncel olayların yaşandığı bir dönemdir. 27 Mayıs 1960 Askeri Darbesinin etkileri Uyanış Dergisi'nin yazarlarının görüşlerinde hissedilmektedir. Uyanış Dergisi genel olarak siyasetten uzak durmayı başarmıştır. Yayınlandığı dönemde çok önemli siyasi olaylar olmasına rağmen dergi bu siyasi havadan büyük ölçüde uzak durmayı başarmıştır.

4.8.1. 27 Mayıs 1960 askeri darbesi üzerine yapılan yorumlar. 27 Mayıs 1960 Askeri darbesini ele alan Uyanış Dergisi yazarları bu müdahaleyi bir devrim, demokrasi açısından önemli bir adım, gereklilik ve ihtilal olarak değerlendirmişlerdir.

Seçer, 27 Mayısı gerçekleştiren ordumuzun, bazı ulusların orduları gibi hiçbir zaman emperyalistlerin ve tutucu güçlerin organı olmadığını, günlük politika içinde erimedığını, kendine özgü disiplininden hiçbir şey yitirmediğini ifade etmiştir. Ulusun yazgısının ve özgürlüğünün bağlı olduğu anayasanın çiğnenme tehlikesine karşı Türk ordusunun devrimi zorunlu bulunduğunu belirtmiştir (1970, S.74: 11).

Seçer, 27 Mayıs devriminin ulusumuza kazandırdığı yeni Anayasa, ilerici politikacıların, düşünce savaşlarıyla yarım yüzyılda gerçekleştiremeyecekleri yeni ve zorunlu hakları çok kısa bir zamanda sağladığını ifade etmiştir. Anayasa Mahkemesi, çift meclis, toplu sözleşme, grev hakkı, sendikal haklar, düşünce özgürlüğü gibi yeniliklerin bu anayasa ile geldiğini belirtmiştir (1970, S.74: 11).

Tanıl, 27 Mayıs hakkında 27 Mayısın getirdiği ve götürdüklerinin bulunduğunu belirtmiştir. Getirdikleri arasında dolu bir hürriyetin olduğunu, herkesin konuşup ve herkesin yazabildiğini dile getirmiştir (1973, S.108: 12).

İrmak, “Türkiye’nin birçok demokrasi bunalımı geçirdiğini, 1946 seçimlerinin kuşku uyandıracak bir nitelik gösterdiğini söylemiştir. Bu seçim günahının o devrin liderlerinin olmadığını, gayretkeş idare ve politika adamlarının olduğunu belirtmiştir. 1950 seçimlerinin yanlış bir seçim sisteminin esiri olarak muhalefeti fazla zayıf düşürdüğümü ifade etmiştir. Bu seçimlerde liderlerin günahı olmasa da laikliğe karşı suçlar işlendiğini belirtmiştir. 1957 seçimlerinde idari otoritenin haksız müdahalelerinin olduğunu, yozlaşan iktidar muhalefet çekişmelerinin ülkeyi büyük bir buhrana sürüklediğini ve bunun sonunda ordunun müdahale gereksinimi duyduğunu ifade etmiştir. Bu müdahalenin pozitif yönünün 1961 Anayasası

olduğunu, bu anayasa ile özgürlüklerin genişletildiğini, güvencelere bağlandığını savunmuştur. Devlete bir sosyal karakter kazandırdığını dile getirmiştir” (1973, S.107: 26).

Irmak, askeri iktidarın karma parti hükümetlerine devrinden sonra iki defa yeni askeri müdahale denemesi yapıldığını; ama başarıya ulaşamadığını belirtmiştir. 1969 seçimlerinin pürüzsüz cereyan etmesi ile beraber memleketin ideolojik kamplara ayrılması karşısında iktidarın acizlik göstermesi üzerine ordunun 12 Mart 1971’de bir defa daha müdahale gereği duyduğunu ifade etmiştir (1973, S.107: 26).

Tüzün, her türlü suiistimalin, hukuk dışı davranışların ve kardeşi kardeşe vurdurma ve millet bütünlüğünü bozma eylemlerinin tevali ettiği bir devrede 27 Mayıs 1960 devriminin idrak edildiğini savunmuştur. Milli birliği yeniden kurmak ve batıyı batı yapan hukukun üstünlüğünü gerçekleştirmek, samimi anlamıyla idare edenlere ve millete benimsetmek için bunların teminatı olan 1961 Anayasası’nın kabul edildiğini ifade etmiştir (1973, S.107: 20).

Ceylan, Cumhuriyetin özgürlüğü seven ulusun, kendi yönetim biçimine verdiği ad olduğunu ve bu özgürlüğün korunması gerektiğini belirtmiştir. Atatürk’ün bu özgürlüğü koruma işini gençlere verdiğini, Türk gençlerinin de özgürlüğü sevdiğini ve koruduğunu 27 Mayıs 1960 Devrimi ile gösterdiğini ifade etmiştir. 28-29 Nisan günlerinde gençliğin baskılı yönetime karşı direnmeye geçtiğini, zorbalıkla susturulmak ve korkutulmak istenen gençlerin Atatürk’ün heykeli önünde türlü zorluklarla kazanılan bu özgürlüğü koruyacaklarına dair ve baştakilerin halkı istedikleri gibi yönetmelerine izin vermeyeceklerine dair and içtiklerini bu andın 27 Mayıs sabahı gerçekleştiğini ifade etmiştir. Türk ordusunun korumakla görevli olduğu ve tehlikede olan cumhuriyeti koruduğunu, yurdun bütünlüğünü sağladığını dile getirmiştir (1973, S.107: 27).

Tanıl, Türkiye’de ilk defa 1946 yılında tek dereceli seçim yapıldığını, o vakit Demokrat Partinin 65 üye ile bir muhalefet grubu oluşturarak meclise girdiğini belirtmiştir. Yavaş yavaş çoğalmaya başlayan bu partiler yüzünden, yine eskisi gibi karışıklıkların baş

göstermeye başladığını ifade etmiştir. O vaktin Cumhurbaşkanı olan İnönü'nün, 1947 yılında 12 Temmuz Beyannamesini yayınladığını, demokratik hayata geçişin bir sosyal zaruret olduğunu işaret ettiğini ifade etmiştir. Tanıl İnönü'nün çok dikkat edilmesi gereken hususları da kamuya sunduğunu, bu suretle partilerin daha şuurlu bir davranış ve mücadeleye yönelmelerini istediğini söylemiştir (1965, S.25: 9).

Tanıl, 1960 yılında yapılan 27 Mayıs İhtilali ile ikinci cumhuriyetin ilan edildiğini, bu suretle demokratik hayatımızda ikinci mühim bir devir idrak edildiğini belirtmiştir. Uygulanmakta olan 1961 Anayasasının kabulü sayesinde, daha geniş bir anlamda demokratik bir yola girildiğini, partilerin bu nizam ve atmosfer içinde çalışmalarının sağlandığını dile getirmiştir (1965, S.25: 10).

Uyanış Dergisi'nde 27 Mayıs 1960 askeri darbesini ele alan yazarlar, bu askeri müdahaleyi zaruri ve demokratik olarak görmüştür.

4.8.2. Öğrenci olayları hakkında görüşler. Derginin yayınlandığı dönem olan 1963-1976 yılları yoğun öğrenci olaylarının, siyasi kamplaşmaların olduğu bir dönemdir. Dergide bu konuda görüşlerini belirten yazarlar bu siyasi kamplaşmaları ve çatışmaları doğru bulmamış, eleştirmişlerdir. Sağ ve sol görüşler eleştiriye tabi tutulmuştur. Sağ görüşü Turancı ve hayalperest olarak nitelendirmişlerdir. Sol kesimi ise Sovyetler Birliğinin etkisinde kalan bir sosyalist anlayış olarak nitelendirmişlerdir. İki siyasi görüşünde Türkiye toplumunun sorunlarını çözemeyeceğini ifade etmişlerdir.

Üniversite olayları bir gençlik bunalımı, ruh hastalığı olarak nitelendirilmiştir. Gençlerin Atatürk'ü çizdiği yoldan ilerlemeleri gerektiği belirtilmiştir.

Karaosmanoğlu kendisine daha önce bir öğrencinin sorduğu üniversite gençliğindeki kaynaşmalara ne dersiniz sorusunu şöyle cevap verdiğini söylemiştir:

Ne diyecektim? Doğrusu, bir türlü kestiremiyordum. Vatandaşlarımızın çoğu gibi bu hadiselere dair haberleri, ben de kâh şaşkınlık, kâh üzüntü ile gazetelerden izlemekte

idim. Şaşkınlık diyorum; çünkü gazetelerin bu hususta yazıp çizdikleri çok defa birbirini tutmuyordu. Kimi gençleri haklı buluyor, kimi de haksız gösteriyordu. Hangisi doğruyu söylemektedir, anlayamıyordum. Ancak, bildiğim bir şey varsa o da halkımızla birlikte gençlerimizin de derin bir huzursuzluk içine dalıp gittiği idi. Üzüntünün başlıca sebebi de bundan başka bir şey değildi. (1969,S.63: 12)

Karaosmanoğlu, gençlik direnişlerinin yalnız bir veya iki cemiyetin sınırları içinde kalmadığını; Almanya’da, Fransa’da, İtalya’da ve bütün medeniyet âleminde bulaşık bir hastalık halinde yayıldığını ifade etmiştir. Bu hastalığın belirtilerinin her memleketin sosyal ve kültürel şartlarına göre türlü türlü şekiller aldığını belirtmiştir. Fransa’da aldığı şekile göre önce üniversite gençliğinin vakti geçmiş öğretim ve eğitim sistemine karşı bir tepkisi olarak baş gösterdiğini, hemen sonra aşırı sola doğru bir ihtilal teşebbüsüne döndüğünü, CGT gibi bir komünist sendika teşekkülüne mensup grevci işçilerin bile ilk önce bu harekete katıldıklarını, çok geçmeden geri basmak mecburiyetinde kaldıklarını; çünkü daha ilk adımdan itibaren bunun komünist partisi disiplinine uymayan bir entelektüel taşkınlık olduğunu gördüklerini ifade etmiştir (1969, S.63: 12).

Karaosmanoğlu, Türk gençliğinin de Batı gençliğini kemirmekte olan ruh hastalığına kapıldığını, düne kadar Türk gençlerinin ağzından düşmeyen tek slogan “Atatürk’ün izindeyiz” sözünün olduğunu belirtmiştir. Her şeyden önce büyük bir devlet kurucusu olan Atatürk’ün izini güdenlerin, şimdi nasıl olur da yıkıcılık yoluna saptıklarını anlayamadığını ifade etmiştir. Türkiye’nin içinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve kültürel çabasını, başarıya ulaştıracak olanların öğrenci ve subay Mustafa Kemal’i örnek tutarak yetişmiş bir gençlik olduğunu dile getirmiştir. Bu sebepten gençlerin güçlerini üniversite avlularında, şehir meydanlarında harcayıp yorgun düşmemelerini tavsiye etmiştir (1969, S.63: 18).

Toprak, Türk devrimlerinin zihniyet ve metod bakımlarından, diğer devrimlerden (Sosyalist ve Faşist devrimlerden) çok farklı olduğunu; çünkü bu devrimlerin ihtilalci bir

metodla, işkence veya baskı yoluyla gerçekleştirildiğini ifade etmiştir. Türk devrimlerinin büyük bir disiplin içerisinde gerçekçi, akılcı, denemeci bir metodla ve milliyetçilik ilkesine uygun bir şekilde gerçekleştiğini vurgulamıştır. Komünist ve Faşist ülkelerde daima parti diktatörlüğü, terör, yıldırma ve sindirme, söz ve düşünce özgürlüğünü ortadan kaldırma siyasetinin egemen olduğunu ifade etmiştir (1973, S.106: 18).

Sever, üç yıldır İzmir Eğitim Enstitüsünde okuduklarını, birbirlerine saygılı olmayı öğrendiklerini, birinci sınıfta etütlerde yapılan sağ-sol tartışmalarının üçüncü sınıfta olmadığını dile getirmiştir. Şimdi solcuyum diyen hiç kimseye inanmadığını, yemeğini tabağında bırakan bir adamın, ekmeği parçalayıp atan birinin solcu olamayacağını savunmuştur. Ayakkabısını, elini perdeye silen birinin devletçi, ulusçu olduğuna inanmadığını ifade etmiştir (1974, S.118: 19). Nebihe Sever adlı öğrencinin yorumlarından o dönemin öğrenci olaylarından İzmir Eğitim Enstitüsü öğrencilerinin de etkilendiğini çıkarabiliriz. Nebihe Sever adlı öğrenci bu siyasi görüşleri savunanları farklı açıdan ele almıştır.

Turgut, Turancılık ve benzeri fikirleri benimseyip, bunların çevresinde konuşanlar ve düşünenlerin var olduğunu ve bu kişilerin fikirlerinin özgür olmadığını; çünkü eksen kabul ettikleri fikrin kendilerinin değil, benimseyip bağlandıkları fikrin etkisiyle oluştuğunu savunmuştur. Belli bir fikre bağlanarak düşünmenin, düşüncenin özgür olmaması demek olduğunu dile getirmiştir (1965, S.22: 16).

Turgut, duyguların etkisiyle doğan düşüncelerin özgür olmadığını, böyle hareket eden kişinin de özgür olmadığını düşünmektedir. Turgut ulusal duygusu, din duygusu kuvvetli bir kişinin, bu eksen çerçevesinde düşünüyorsa, düşüncelerinin duygularının etkisinde olduğunu savunmaktadır. Turgut'a göre Panislamizm, nasyonalizm gibi din ve ulusal duyguların etkisiyle ortaya çıkmış fikirler özgür olamaz. Bu fikirleri benimseyerek bu etki altında düşünenlerin düşünceleri de özgür değildir. Duyguların etkisi altında düşünmek ruhun tam bir serbestlik içinde olması anlamına gelmez (1965, S.22: 16).

Kolçak, bir genç hâkim arkadaşının kendisine bir rapor sureti verdiğini, bu raporun 14 Ekim seçimleri sırasında bir ilçede geçen olayların düşündürücü yanlarını yansıttığını belirtmiştir. İlçede seçim döneminde en yakın akrabaların dahi kendi hallerine bırakılmış olsalar birbirlerini çiğ çiğ yiyeceklerini, politikanın insanları bölüp parçaladığını, camilerin, mezarlıkların bile ayrıldığını ifade etmiştir (1974, S.112: 6).

Kolçak'ın ifadelerinden de anlaşılacağı gibi 12 Eylül 1980 Askeri Darbesine giden sürecin çok sıkıntılı bir süreç olduğudur. Toplumda kamplaşmalar artmış ve toplumsal bir bunalıma sürüklenilmiştir. Bu olaylar öğrenci çevresinin dışına çıkmış, geniş kitleleri etkiler hale gelmiştir.

Kolçak, sağ- sol kavramlarının bu denli keskin, bu denli ayırıcı biçimde bütün bir ulusu, bütün bir gençliği, onları birleştirecek güçleri ve bunların başında, özellikle öğretmenleri bölmeğe araç edinemeyeceğini; çünkü ülkenin her bakımdan bu tür keskin, aşırı, hoşgörüsüz, aykırılıklara ve karşıtıklara dayanacak durumda olmadığını ifade etmiştir (1974, S.112: 7).

Kolçak'ın ifadelerinden anlaşılacağı gibi siyasi olaylardan ve kamplaşmalardan öğretmenler de etkilenmiştir.

Seçer, Türkiye'de Atatürk'ün devrim ateşini körükleyenlerle, onu sömürmeye çalışanların suskun ya da açıktan açığa savaşmakta olduğunu belirtmiştir. 1938'den, özellikle 1960 basın özgürlüğünün genişletilmesinden sonra Atatürk ve devrim yıkıcılarının, geometrik bir dizi ile yoğunlaştığını; sağ, sol, ortanın solu, solun ucu gibi akımların ulus bütünlüğünü zedelemekte olduğunu ifade etmiştir. Önce sadece hilafetçilerin Atatürkçülüğü yıkmaya çalıştıklarını, bu duruma solun ucundakilerin de katıldığını savunmuştur (1969, S.67: 17).

Seçer, kurulu düzen ve geleneklerin tutsağı olmuş bir grubun tarihsel evrimi, aşamaların zorunluluğunu göz önüne almaksızın her sorunu, her toplumsal gereksinimi, Orta Asya koşullarının yarattığı törelerle çözümlenmeye çalıştığını bu kimselerin yeni koşul ve

olanakları yadsımakta olduğunu ve geçmişin küllerinde eşinmekte olduğunu savunmuştur (1969, S.67: 17).

Seçer, Atatürk'ün yadsıyan bir grubunda sağın ucunda bulunan hilafetçiler olduğunu, bu grubun ulusu değil ümmeti tanıdığını, yüzyılların kültür, tarih ve dil birliğini yadsıdıklarını yerine din ortaklığını benimsediklerini ifade etmiştir. Bu grubun Laiklik ilkesini din düşmanlığı olarak yorumladığını da belirtmiştir. Seçer, solun ucunda bulunanların ise Atatürk'ü komünist ihtilal yapmadığı için suçladıklarını, Atatürk'ü gericilikle suçladıklarını belirtmiştir. Atatürk'ün yaptıklarını bir devrim olarak görmediklerini, sadece reform girişimi olarak gördüklerini belirtmiştir. Seçer solun ucundakiler dediği grubun Atatürk düşmanlığı yaptığını savunmuştur (1969, S.67: 17).

Uyanış Dergisi'nde dönemin öğrenci olayları ve temelinde yatan ideolojiler eleştirilmiştir. Atatürkçülük anlayışından uzaklaşılması gerektiği savunulmuştur. Dergide bu konuyla ilgili makaleler incelendiğinde dönemin siyasi olaylarının eğitimi sıkıntılı bir hale getirdiği anlaşılacaktır. Okullar ve üniversiteler ideolojik kamplaşmaların yaşandığı mekânlar haline gelmiş, toplumdaki siyasi çatışmalar eğitim ve öğretimin aksamasına sebep olmuştur. 12 Eylül 1980 Askeri Müdahalesine giden süreç oldukça sıkıntılı bir dönemdir

4.8.3. Kıbrıs sorunu üzerine görüşler. Derginin çıktığı dönemde önemli bir siyasi olay da Kıbrıs Barış Harekâtıdır. Kıbrıs milli bir hassasiyet olarak dergide işlenmiştir. Kıbrıs adına şiirler yazılmış, Kıbrıs barış harekâtı öncesinde de Kıbrıs ile ilgili yorumlar yapılmıştır.

Kıbrıs adası Osmanlı Padişahı II.Selim tarafından 1571 yılında fethedilmiştir. 1877-1878 Osmanlı-Rus savaşında Kıbrıs adası İngiltere'ye kiralık olarak verilir. Birinci Dünya Savaşında (1914-1918) İngiltere ile Osmanlı Devleti'nin farklı ittifaklarla savaşa girmesi sebebiyle İngiltere adayı ilhak etmiştir.

1960 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti kurulmuştur. Kıbrıs'ta yaşayan iki büyük topluluk arasında Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanmasını isteyen Rum topluluğunun faaliyetleri sebebiyle çatışmalar başlamıştır.

Kıbrıs Türk toplumu, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluşunu Kıbrıs meselesinin nihai çözümü olarak gördü ve kendisine düşen görevi samimiyetle yerine getirdi. Buna mukabil Kıbrıs Rum toplumu, hiçbir zaman dürüst hareket etmedi. Kıbrıs Türk toplumunun anayasa ve antlaşmalarla sahip bulunduğu haklardan istifade etmesini önlemek için elinden gelen her şeyi yaptı. En önemlisi başta Cumhurbaşkanı Makarios olmak üzere, Rum toplumunun ileri gelenleri, Enosis için mücadeleye devam edeceklerini, bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti'ni Enosis için bir sıçrama tahtası olarak kullanacaklarını, nihai hedefin Enosis olduğunu yaptıkları çeşitli açıklamalarla ifade ettiler. (Denktaş, 2004: 121)

Atiye Güner ve Suna Tongaz adlı öğrencilerin makalelerinde Birleşmiş Milletlerin 1960 yılında Türkiye- Yunanistan arasında anlaşmazlığa sebep olan Kıbrıs sorunu üzerine eğildiğini ve Kıbrıs'ta Cumhuriyet kurulduğu belirtilmiştir. Kıbrıs hadisesinin yeniden patlak vermesi üzerine adaya Birleşmiş Milletler kuvvetlerinin gönderildiği, barışın sağlanmaya çalışıldığı ifade edilmiştir. 1965 yılının son ayında yersiz bir karar alan Birleşmiş Milletlerin karşılarında yenilmez Türk gücünü gördüğü ifade edilmiştir. Adaletin er geç yerini bulacağından emin olduğunu Birleşmiş Milletlere yine de güvenildiği belirtilmiştir (1966, S.32: 17).

Burdurlu, fikir ve yürek özgürlüğünü, vatan sevgisini, ulusun ilerlemesini ayrı ayrı derinlerinden anlayarak eserlerinde ve yaşamının bölümlerinde belli çizgilerle gösteren Namık Kemal'in bugün Kıbrıs'ı kanlar ve dumanlar içinde görerek, gönülden yaslara düştüğünü sezer gibi olduğunu söylemiştir. Onun kalebentliğini bugün ayrı bir savaş içinde yaşayan Kıbrıs Türklerinin ondan kazandıklarını gerçek direnmelerinde gösterdiğini

belirtmiştir. Burdurlu Kıbrıs'taki kanlı oyunların güdümlü olduğunu anlamamız gerektiğini ve artık uluslararası bir anlayışla buna bir son verme yoluna gitmek gerektiğini ifade etmiştir.

(1964, S.15: 7).

Burdurlu, Kıbrıs Türküsü adlı şiirinde duygularını şu şekilde ifade etmiştir.

“Durur Limasol’da yanık buğular

Dayanmaz anamın sabrı acına

Toparlan, yuvarlan, katlan, yumruk ol

Cümle bir atılış... Benim ol Kıbrıs

Türkiye’ m ufkuna çıkan yol Kıbrıs.” (1964, S.11: 9).

4.9. Güncel Sorunlar Üzerine Görüşler

Uyanış Dergisi’nde o dönemin Köy sorunları ele alınmış ve çözümler üretilmeye çalışılmıştır. Köyden kente göç, ilkel tarım uygulamaları, kırsalda iş sahasının olmaması dergide işlenen konulardan bazılarıdır.

Attar, köyde belli bir iş sahasının olmadığını, köylünün kente akın ettiğini, köyde endüstrinin gelişmemiş olduğunu, köylerin karabasan çağında olduğunu, çiftçinin tahılının çürümekte olduğunu, kooperatifçiliğin ve el sanatlarının gelişmemiş olduğunu, ışık, su, yol, okul ve borç gibi sorunlarının olduğunu dile getirmiştir (1967, S.48: 14).

Burdurlu, Türk romanında köy gerçeklerinin Karabibik, Küçük Paşa, Yaban gibi romanlarda dile getirildiğini belirtmiştir. Batı anlayışında romana, hikâyeye başlama yıllarında bir yandan büyük illerin aydın ve zengin insanlarına yönelen yazar ilgisinin, az da olsa, bir yandan köye döndüğünü ifade etmiştir. Köylerimizin gerçekleri içinden seçilen en önemli problemler, umutsuzluk, bilgisizlik, hastalık, mahkeme işleri, evlenme ve boşanma, toprak çekişmesi gibi konuların olduğunu dile getirmiştir. Bu romanların toplumun aynası olduğunu, problemleri ve aksaklıkları gün yüzüne çıkardığını belirtmiştir (1968, S.58: 9).

Tanımlı köy okullarının inşaatı ile ilgili Demokrat Parti ve Halk Partisinin tutumlarını eleştirmiştir. Milli Eğitim Müdürlüğü sırasında iki büyük devre olduğunu bu devrelerin Demokrat Parti ve Halk Partisi devirleri olduğunu söylemiştir.

Halk Partisi doğru olarak bir seferberlik tutturdu. Gerekli idi. Fakat bütün çalışmalar köylünün sırtına binerek... Hatta jandarma zoru kullanarak... Hatta öyle bir devir ki valiler ve kaymakamların sicilleri bu inşaat ölçüsüne dayalı ve bağlı. O günün racyine göre 10-30 bin liraya malolan bir okul için, hükümetin yardımı ve de valilerin çalışmasına bağlı olarak 250 lirayı geçmiyordu. Köylü son derece bunalmıştı. Nitekim Demokrat Parti'nin seçimi kazanmasında bu konu büyük faktör idi. Arkasından Demokrat Parti geldi. Vatandaş kazanmak ve gönüllerini hoş etmek prensibi tüm tutumlarında hâkim... Halk Partisinin tersine olarak o günkü rayiçlere göre 70-80 bin liraya malolan bir köy okulunun tüm parası hükümet tarafından veriliyor. Köylü derin bir nefes alarak hayatından memnun. Fakat gelin görün ki, durum değişti. Köylü hükümete yaslandıkça yaslandı hem nereye kadar bilir misiniz? Okulların inşaatı için gerekli olan suyu bile hükümetten bekledi. Olmaz böyle şey... İki parti dev politik sebeplerle ifratlara kaçtılar. Ne o, ne bu... Bunun ortası gerekirdi. Maalesef olmadı. Hala da bulunmuş değildir. (1971, S.87: 14)

Uyanış Dergisi'nde hatalı yerleşme politikası eleştirilmiştir. Korkut makalesinde 1950 yılından itibaren şehirlerin hızlı bir büyüme içerisinde olduğunu, şehirlerin verimli topraklar üzerine doğru genişlediğini belirtmiştir. İzmir, Bursa, Balıkesir gibi illerin bu durumda olduklarını savunmuştur (1976, S.131-132: 7).

5. Bölüm

Tartışma ve Öneriler

5.1. Sonuçlar

Sürelî yayınların içerisinde önemli bir yeri olan dergiler, içinde buldukları toplumu ve devri canlı olarak yansıtırlar. Kamuoyu oluşturmak ve düşünceleri yaymak için dergiler önemli bir araç konumundadırlar. Toplumsal sorunlar ve güncel problemler dönemin sürelî yayınlarını etkileri altında bırakır. Bu sebepten dergiler bilimsel çalışmalarda içinde yaşadıkları dönemi aydınlatıcı bir araç görevi görmektedirler.

Türk Eğitim Dergiciliği'nde önemli bir yeri olan Uyanış Dergisi 1963- 1976 yılları arasında eğitim problemlerini konu edinmiş, güncel siyasi hadiselerden etkilenmiş ve toplumsal sorunlara çözüm önerileri getirmiştir. Dergi de eğitim sorunları ağırlıklı olmakla birlikte pek çok konuda öğretmen, öğrenci, yazar ve akademisyen görüşlerine yer verilmiştir. Eğitim sorunlarını tartışmak ve eğitim sorunlarına bilimsel açıdan çözüm getirmek derginin temel amacı olduğu için Uyanış Dergisi bir eğitim dergisi özelliğini taşımaktadır.

Uyanış Dergisi'nde yabancı bilim adamlarının eserlerinden çeviriler yapılmıştır. Bu çevirilerde eğitim konusu ağırlık taşımaktadır. Böylelikle yurt dışındaki eğitim gelişmeleri takip edilmiştir. Bu gelişmelerden eğitim camiası haberdar edilmiştir.

Dergide tarih, sanat, edebiyat, sosyoloji, coğrafya, matematik, fen bilimleri, psikoloji, ziraat gibi alanlardan şehir planlamasına kadar pek çok alanda makalelere ve incelemelere yer verilmiştir. Dergide öğrencilerden gelen kompozisyon, şiir, deneme ve anı türünde yazılar yer almıştır. Dergide eğitimle ilgili anketler de yapılmış ve sonuçları üzerinde tartışılmıştır.

Dergide eğitim sorunları, öğretmenlik mesleğinin itibarının korunması ve eğitim enstitülerinin niteliklerinin artırılması gibi konularda ülke yöneticilerine ve eğitim politikalarına etki edilmek istenmiştir.

Dergide Atatürk ile ilgili makalelere yer verilmiştir. Kişiliği, devrimleri ve mücadelesi farklı şekillerde ele alınmıştır. Atatürk hakkındaki yazar görüşleri günümüz için de önemli bir yere sahiptir.

Siyasal olaylar ve toplumsal bunalımlar dergideki yazar görüşlerine etki etmiştir. Öğrenci olayları, Kıbrıs sorunu ve 27 Mayıs gibi tarihi olaylar öğretmen ve öğrenci makalelerine az da olsa konu olmuştur. Bu makalelerden devrin siyasi olaylarının toplumdaki algısı ile ilgili çıkarımlarda bulunmak mümkündür. Derginin genelde politikadan uzak tutulduğu söylenebilir. Dergi siyasi bir niteliğe bürünmemiştir.

Dergi dönemin sosyal problemlerini de konu olarak edinmiştir. Köyden kente göç, köylerin kalkınması, düzensiz kentleşme gibi sorunlar dergideki bazı makalelere konu olmuştur.

Uyanış Dergisi'nde yazarlar öğrenciyi bağımsız hale getirmeyi, öğrenme alışkanlığı kazandırmayı, eleştirel düşünmeyi, kabiliyetine göre yönlendirmeyi, yaratıcılığını geliştirmeyi, hümanist ve barışçı bir insan yetiştirmeyi eğitimin amacı olarak görmüşlerdir. Bunun için de öğrenci merkezli bir eğitimi savunmuşlardır.

Manevi değerlere dayanan yeni bir uygarlık için “Uluslararası Eğitim Birliği” nin şart olduğu savunulmuştur. Eğitimin evrensel amacı dünya barışı olarak görülmüştür.

En etkin eğitim şeklinin, her öğrenim basamağında öğrencinin öğretmeninden mümkün olduğu kadar bağımsız hale gelmesini sağlayan sistem olduğu dile getirilmiştir.

Ezbercilik ve kuru bilgiden şikâyet edilmiş, yaparak ve yaşayarak öğrenmenin önemi vurgulanmıştır. Öğrencilerin öğrendiklerini hayata uygulayabilmesi önemli olarak görülmüştür ve program içeriklerinin hayatilikten uzak olduğu belirtilmiştir.

Öğretmen merkezli, ezbere dayalı klasik eğitim tarzı eleştirilmiştir. Gözlem ve deneye dayalı, yaparak ve yaşayarak öğrenme biçiminde bir eğitim tarzı benimsenmiştir.

Öğrencilerin büyük bölümünün iktisadi, teknik ve sanat alanlarına yönltilmesi gerektiği savunulmuştur. Özellikle akademik başarısı yüksek olmayan öğrencileri pratik ve teknik alanlara yönltmek gerektiği vurgulanmıştır. “Mesleki ve Teknik okulların sayısının ve niteliğinin artırılmasının önemi üzerinde durulmuştur” Eğitimin amaçlarından birinin de endüstriyel bir toplumun gerektirdiği iktisadi ve teknik nitelikli insan kitlesini yetiştirmektir.

Yönelme prensibinin imtihanların başlıca pedagojik yönü olması gerektiği vurgulanmıştır. Modern okul seçici ve ayıklayıcı değil yön verici olmalıdır. Bunun için imtihanların çocuğun ne olması gerektiğini değil ne olduğunu ve kim olması gerektiğini göstermelidir.

Anadil eğitiminin ve kompozisyon dersinin önemi vurgulanmıştır. Öğretmenlerin kullandığı Türkçe ve ders kitaplarında kullanılan Türkçe eleştirilmiştir. Yabancı dil öğretiminde başarısızlığın temel nedeni olarak anadil eğitiminin yeterince verilememesi olarak görülmüştür. Üniversitelerin bütün bölümlerine kompozisyon dersinin konması gerekli olarak görülmüştür.

Türkçe'nin doğru ve güzel kullanılması için sözlü ve yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesi üzerinde durulmuştur.

Halkın adım adım öğretmenlerden uzaklaşmakta oluşu, öğrencilerin yanlarında velilerin öğretmenlere ağır sözler sarf etmesi, öğrencilerin çok ileri giden saygısızlık örnekleri, mesleğin geleceği bakımından tehlikeli görülmüştür.

Şiir, öykü, resim, müzik, heykel, mimari gibi dallarda sanatçılar yetiştirmenin yolunun sanatla iç içe bir okul ortamı olması ile birlikte olacağı vurgulanmıştır. Edebiyat derslerinin çağ dışı bir anlayışla işlendiği savunulmuştur. Sanat eğitiminden ziyade sanatla eğitimin gerekliliği üzerinde durulmuştur.

Eğitimde idarecilik yapacak insanların psikolojik dengesinin sağlam olması ve politik görüşünü çalıştığı kuruma yansıtmaması gerektiği üzerinde durulmuştur. Müfettişliğin

korkutma ve yıldırma aracı olmaması için sicil notunun kaldırılması gerektiği belirtilmiş. Müfettişlerin uzun süre müfettiş kalıp öğretmenlikle bağlarının kalmaması eleştirilmiştir. Bakanların ise idarecilere politik zorlamada bulunmaması ve öğretmenlere hoşgörülü yaklaşmasının önemi vurgulanmıştır. Eğitimde asıl olanın öğretmenlik olduğu belirtilmiştir.

Eğitimde ödül sistemi eleştirilmiştir. İftihar levhaları ve maddi mükâfatların menfi etki yaptığı savunulmuştur. Ödülün rekabetçi eğitim anlayışını ve kıskançlığı körüklediği vurgulanmıştır. Çocuğa ödül vermenin ceza kadar olumsuz etki yapabileceği belirtilmiştir.

Cinsel farklar ve bunlar arasındaki münasebetlerin planlı ve eğitimsel bir anlayışla ele alınması gerektiği üzerinde durulmuştur.

Çocuklardaki davranış problemlerinin bilimsel olarak incelenmesinin önemi üzerinde durulmuştur. Çocukların kendilerini keşfetmesine yardımcı olmak için okullarda rehberlik ve psikolojik danışma servislerinin bulunması gerekliliği bir zorunluluk olarak görülmüştür.

Özel Eğitime muhtaç çocuklar için okullarda özel eğitim olanakları hazırlanması, özel sınıflar kurulması gerekli olarak görülmüştür. Özel eğitimin okul dışında iş atölyelerinde ve oyun sahalarında devam etmesi gerektiği belirtilmiştir.

Öğrencilerin ve gençlerin uzun yaz tatilinde ve okul dışı zamanlarda halk üniversiteleri, akşam liseleri ve akşam sanat enstitülerinde sosyal eğitiminin devam etmesi gerekliliği vurgulanmıştır.

Öğrencilerdeki suç oranlarını azaltmak için zamanları geniş olan sosyal yardım kuruluşları açmak, okul ve ev dışında bulunan eğitimci kadroları genişletmek, çocuklara el maharetleri, kültürel, sosyal ve sportif faaliyetler gibi geniş seçme imkânları vermek., suça meyilli çocukları erken tanımak ve çocuk bakım merkezlerinde tedavi etmek çözüm olarak sunulmuştur

Kalabalık sınıflarda sağlıklı bir öğretmen öğrenci diyalogunun kurulamayacağı belirtilmiştir. Diyalogun öğrenciyi yalnızlık duygusundan kurtardığı ifade edilmiştir

Uyanış Dergisi'nde Mustafa Kemal Atatürk hepsi olumlu olmakla beraber farklı bakış açılarıyla ele alınmıştır. Atatürkçülüğün nasıl olması gerektiği, Mustafa Kemal Atatürk'ün devrimlerinin nasıl yorumlanması gerektiği tartışma konusu olmuştur. Atatürk büyük bir insan, kumandan ve lider olarak görülmüştür. Atatürkçülüğün bir doktrin olmadığı dinamik bir yapıya sahip olduğu vurgulanmıştır.

Dergide padişahlar, halifeler ve medrese sistemi ciddi eleştirilere tabi tutulmuştur. Osmanlı padişahlarından 2. Abdülhamit'e olumsuz bir tutum takınılmıştır. İslamiyet öncesi Türk toplumunda kadının konumu övülmüş, Osmanlı toplumundaki kadının konumu ise eleştirilmiştir.

27 Mayıs 1960 Askeri darbesini ele alan Uyanış Dergisi yazarları bu müdahaleyi bir devrim, demokrasi açısından önemli bir adım, gereklilik ve ihtilal olarak değerlendirmişlerdir.

Üniversite olayları bir gençlik bunalımı, ruh hastalığı olarak nitelendirilmiştir. Gençlerin Atatürk'ün çizdiği yoldan ilerlemeleri gerektiği belirtilmiştir. Dönemin öğrenci olayları ve temelinde yatan ideolojiler eleştirilmiştir. Atatürkçü bir anlayıştan uzaklaşılması gerektiği savunulmuştur. Dergide bu konuyla ilgili makaleler incelendiğinde dönemin siyasi olaylarının eğitimi sıkıntılı bir hale getirdiği anlaşılabacaktır.

Dergide Kıbrıs üzerine yazılan yazılarda Kıbrıs Türkleri'nin yanında yer alınmış. Kıbrıs meselesi milli bir hassasiyet olarak görülmüştür.

İlkel tarım uygulamaları ile işsizlik köyden kente göçün nedenleri olarak görülmüştür. Kentlerde verimli tarım alanlarının yerleşmeye açılması eleştirilmiştir.

5.2. Öneriler

-Uyanış Dergisi'nde ele alınan suçlu çocukların eğitimi, özel eğitime muhtaç çocukların eğitimi, öğrenci merkezli eğitim, öğretmen-veli-öğrenci ilişkileri, toplumda öğretmenlik mesleğinin algısı ve itibarı, eğitimde müfettişin rolü, idarecilerin vasıfları, Milli

Eğitim Bakanlarının zellikleri gibi günümüzde de tartışılmakta olan eğitim konularının araştırılmasında Uyanış Dergisi önemli bir kaynak olarak kullanılabilir.

-Uyanış Dergisi eğitim tarihi üzerine çalışmalar yapan araştırmacılar için yardımcı kaynak olarak kullanılabilir.

-Uyanış Dergisi Atatrklk, ğrenci olayları, darbeler, eğitim enstitüleri gibi konuları inceleyenler için yardımcı olabilecek bir kaynaktır.

- Eğitim Tarihi ve Türk Eğitim Dergiciliği konularında araştırma yapmak isteyenlerin başvurabileceği bir kaynak niteliğindedir.

- Tarih araştırmalarında 1963-1976 yılları arasındaki eğitim camiasında bulunan tarih anlayışını ve tarihi olaylara bakış açısını incelemek isteyenler için kaynak teşkil etmektedir.

Kaynakça

- Ak, V. (1975). Televizyon Ve Çocuk. *Uyanış Dergisi*, 119, 3.
- Ak, V. (1975). Çocuk ve Yalnızlık. *Uyanış Dergisi*, 122, 11.
- Ak, V. (1975). Geri Zekâlı Çocuklar. *Uyanış Dergisi*, 123, 14.
- Ak, V. (1975). Çocuk ve Utangaçlık. *Uyanış Dergisi*, 124, 4.
- Ak, V. (1975). Çocuk ve İtâat. *Uyanış Dergisi*, 129-130, 8.
- Akkan, N. (1972). İnsan Yaratmak. *Uyanış Dergisi*, 89, 11.
- Akyüz, Y. (2008). *Türk Eğitim Tarihi*, 12.B. ,Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Alexander, M. (1967). Eğitimde Yeni Olan Nedir. *Uyanış Dergisi*, 45, 3-4.
- Ataşen, M. (1965). Ruh Sağlığı ve Eğitim. *Uyanış Dergisi*, 26,8-9.
- Arkayın, N. (1967). Büyük Sınıf (Grup Öğretimi) usulünün uygulanması ve memleketimiz için faydaları. *Uyanış Dergisi*, 40, 20-23.
- Arkayın, N. (1967). Rehberliğin Lüzumu ve Önemi. *Uyanış Dergisi*, 44, 3-9.
- Arkayın, N. (1968). Eğitim ve Öğretimle İlgili Problemlerimiz. *Uyanış Dergisi*, 50, 14-17.
- Arkayın, N. (1968).Fen Öğretmenlerinin Mesuliyetleri. *Uyanış Dergisi*, 56, 16-17.
- Attar, H. (1967). Köye Giden Yol. *Uyanış Dergisi*, 48, 14.
- Bakiler, Y. B. (1966). Yakup Kadri Karaosmanoğlu Atatürk'ü Anlatıyor. *Uyanış Dergisi*, 37, 7-9.
- Balcı, G. (1964). Atatürk ve Milli Eğitim. *Uyanış Dergisi*, 17, 10-11.
- Batur, N. (1976). Türk Kadını. *Uyanış Dergisi*, 127-128, 26.
- Beşer, H. (1972). Çalışma ve Başarı Görüntüsünden Öğrenci Tipleri. *Uyanış Dergisi*, 92, 10-15.
- Beşer, H. (1972). Çalışma ve Başarı Görüntüsünden Öğrenci Tipleri. *Uyanış Dergisi*, 93, 3-4.
- Beşer, H. (1974). Ülkemizde Okul-Aile İşbirliği. *Uyanış Dergisi*, 112, 3-5.
- Beşer, H. (1974). Cumhuriyetin 50. Yılında Modern Eğitim Akımlarının Eğitim Programlarımıza Etkisi. *Uyanış Dergisi*, 115, 4-7.
- Bilgin, N. (2000). *İçerik analizi*, İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.
- Bolat, Ö. (2016). *Beni Ödülle Cezalandırma*, 50.B. , İstanbul: Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık.
- Bondy, C. (1974).Psikolojik Danışma, Çev: Edip Günay, *Uyanış Dergisi*, 112, 8-11.

- Burdurlu, İ. Z. (1975). Kültürümüzde Gramer'in Önemi. *Uyanış Dergisi*, 13, 9-10.
- Burdurlu, İ. Z.(1975). Türkçe Anlatım Eğitimi Ve Örnekleri. *Uyanış Dergisi*, 122, 3-10
- Burdurlu, İ. Z.(1965). Özlenen Öğretmen. *Uyanış Dergisi*, 25, 3-6.
- Burdurlu, İ. Z.(1965). Özlenen Öğretmen. *Uyanış Dergisi*, 26, 3-18.
- Burdurlu, İ. Z.(1968). Türk Romanında Köye Doğru. *Uyanış Dergisi*, 54, 9-20.
- Burdurlu, İ. Z.(1970). Ortaokullarda Türkçe Dersinin Özel Öğretimi. *Uyanış Dergisi*, 70, 10-12.
- Burdurlu, İ. Z.(1970). Eğitim Enstitülerinin Türkçe Bölümünde Kompozisyon. *Uyanış Dergisi*, 78, 11-19.
- Burdurlu, İ. Z.(1972). Sanat Konuşmaları. *Uyanış Dergisi*, 98, 11-17.
- Burdurlu, İ. Z.(1964). Atatürk'ü Düşünebilmek. *Uyanış Dergisi*, 17, 3-4.
- Burdurlu, İ. Z.(1964) Kalebent Namık Kemal. *Uyanış Dergisi*, 15, .6-7.
- Burdurlu, İ. Z. (1964). Kıbrıs Türküsü. *Uyanış Dergisi*, 11, .9.
- Çağlar, B. K. (1968). Fikret İçin Konuştuklarımdan Parçalar. *Uyanış Dergisi*, 55,3-5.
- Ceylan, G. (1973). Sevilen Cumhuriyet. *Uyanış Dergisi*, 107, 27.
- Cicioğlu, H. (1984). Osmanlı Döneminde Kurulan İlk Milli Talim Ve Terbiye Cemiyeti. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, **17** (1), 21-28.
- Demirel, A. & Gürbüz, A. (1968). Terkib-i Bend'den Düşünceler. *Uyanış Dergisi*, 54, 13.
- Denktaş, R. (2004). *Kıbrıs Girit Olmasın*, 2.b. , İstanbul: Remzi Kitapevi.
- Demir, A. (1971). Türk Kadınının Dünü ve Bugünü. *Uyanış Dergisi*, 85, 3-4.
- Dreikurs, R. ve Stoltz, V. (1965). Çocuğunuz Ve Disiplin, Çev. Hüseyin Yalçın. *Uyanış Dergisi*, S.20-21, ss.12-13, 7-16.
- Fabia, J. (1964). Okul Çağı Çocuklarının Boş Zamanları ve Toplum İntibaksızlıklarını Önleme Tedbirleri. Çev: Güngör Orhon. *Uyanış Dergisi*, 17, 7-16.
- Gazzi, A. (1969). İmtihanların Pedagojik Yönleri. Çev. Mehmet Toprak. *Uyanış Dergisi*, 62, 3-22.
- Gökoğlu, C. (1965). Yirmi Dokuz Defa Kuşatılan Şehir. *Uyanış Dergisi*, 19, 8-10.
- Gökoğlu, C. (1965). Atatürk'ün Kısaca Hayatı. *Uyanış Dergisi*, 27, 7-8.
- Gözler, F. (1967). Bayrağımızın Tarihi Üzerine. *Uyanış Dergisi*, 48, 17-20.
- Günay, E. (1973).Folklor, Müzik Eğitimi ve İki Sorun. *Uyanış Dergisi*, 106, 3-4.

- Gündüz, M. & Bardak, M.(2010). Eğitimde Millilik Ve Milli Talim Ve Terbiye Cemiyeti Mecmuası Üzerine Bir İnceleme. *E-journal of New World Sciences Academy*, 5(4),1932-1954.
- Güner, A. & Tongaz, S. (1966). Birleşmiş Milletler. *Uyanış Dergisi*, 32, 16-17.
- Hesapçıoğlu, M.& Deniz, L. (2008). Eğitim Tarihine İlişkin Süreli Yayınlar. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 6 (12), 539-552.
- Irmak, S. (1973). Ulusal Egemenliğin Dünü, Bugünü ve Yarını. *Uyanış Dergisi*, 107, 13-26.
- İnan, M. R. (1975). Öğretmenliği Yücelten Kişi: Mustafa Necati. *Uyanış Dergisi*, 119, 20-21.
- İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenler Kurulu. (1965). Eğitim Fakülteleri Üzerine. *Uyanış Dergisi*, 24, 11-12.
- Kantarıcı, İ. (1966). Bağımsız Türkçe. *Uyanış Dergisi*, 36, 3-6.
- Kantarıcı, İ. (1967). Yabancı Dil Öğretimi ve Türkçe. *Uyanış Dergisi*, 43, 3-4.
- Kaplan, M. (1968). Şiir ve Matematik. *Uyanış Dergisi*, 55, 18-22.
- Kaplan, M. (1972). Öğrencilerimin Gözlerini Kaybettim. *Uyanış Dergisi*, 98, 3-4.
- Kaplan, M. (1973). Eğitim Reformunda Kültür ve Teknik. *Uyanış Dergisi*, 104, 3-10.
- Kaplan, M. (1976). Yüksek Öğrenim Hangi Dille Yapılmalıdır. *Uyanış Dergisi*, 125-126, 8-9.
- Kaplan, M. (1966). Demokrasi ve Eşit Eğitim. *Uyanış Dergisi*, 35, 5-16.
- Karaaslan, Ü. (1971). Türk Sanatı Üzerine Düşünceler. *Uyanış Dergisi*, 82, 4-10.
- Karaosmanoğlu, Y. K. (1969). Gençlik bunalımı mı? Medeniyet krizi mi?. *Uyanış Dergisi*, 63, 12-18.
- Karaşar, N. (1999). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, 9.B, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kavcar, C. (2002). Cumhuriyet döneminde dal öğretmeni yetiştirme. Ankara, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 35(1-2), 1-14.
- King, A. (1966). Eğitim, Toplum ve Gelişim. *Uyanış Dergisi*, 36, 4-6.
- Kocaçınar, M. (1963). Halk Gözü İle Öğretmen. *Uyanış Dergisi*, 1,7-10.
- Kocaçınar, M. (1963). Uygulamaların Gerçek Anlamı. *Uyanış Dergisi*, 4, 3-4.
- Kocaçınar, M. (1964). Bir Anket ve Eğitim Çıkmazı. *Uyanış Dergisi*, 10, 4-5.
- Kocaçınar, M. (1964). Öğretmenlik Bir Meslek midir? *Uyanış Dergisi*, 12, 14-18.
- Kohn, A. (2016). *Ödüllerle Cezalandırılmak*, (Çev. Yiğit Ataman). Ankara: Görünmez Adam Yayıncılık.
- Köknel, Ö. (1971). Çocuklarda ve gençlerde suç ve ceza. *Uyanış Dergisi*, 86, 3-4.

- Kolçak, S. (1964). Türkiye’de Okul-Aile Birlikleri. *Uyanış Dergisi*, 11, 3-8.
- Kolçak, S. (1964). Nereye Doğru Gitmekteyiz. *Uyanış Dergisi*, 13, 3-12.
- Kolçak, S. (1965). Okullarımızda Rehberlik Problemi. *Uyanış Dergisi*, 20, 3.
- Kolçak, S. (1972). Atatürk’ü Nasıl Anlamalıyız. *Uyanış Dergisi* 97, 9-10.
- Kolçak, S. (1974). Türkiye’de Eğitim Politikası. *Uyanış Dergisi*, 112, 6-7.
- Korkut, C. (1963).Eğitim Enstitülerinin Üç Seneye Çıkarılması ve Gerçekler. *Uyanış Dergisi*, 5, 3-4.
- Korkut, C. (1974). Bir Veli’nin Feryadı. *Uyanış Dergisi*, 110, 20.
- Korkut, C. (1976). Hatalı yerleşme politikası ve umursamazlık. *Uyanış Dergisi*, 131-132, 7-8.
- M.B.K. (1961). *Okullarda 27 Mayıs*, Ankara, 27 Mayıs İhtilalini Yayma ve Tanıtma Komisyonu.
- Mıkat, P. (1967). Alman Eğitim Konseyi ve Eğitim Organizasyonu Reformu. Çev: Kemal Aytaç. *Uyanış Dergisi*, 45, 10.
- Nabi, Y. (1976). Niçin Atatürk. *Uyanış Dergisi*, 127-128, 6-13.
- Nazik, V. (1970). Rousseu’nun eğitim üzerindeki düşüncelerinden seçmeler. *Uyanış Dergisi*, 70, 17.
- Odyak, A. (1963). Yurt İhtiyaçları karşısında Gençlik Enerjisi. *Uyanış Dergisi*, 3, 3.
- Odyak, A. (1963). Gencin Sosyal İntibakı. *Uyanış Dergisi*, 5, 9-22.
- Odyak, A. (1963). Atatürk ve Türk Kadını. *Uyanış Dergisi*, 7, 11-13.
- Oğuzkan, T. (1970). Ders Geçme Düzeni. *Uyanış Dergisi*, 76, 3-4.
- Okandan, S. (1963). 1919 dan Ebediyete. *Uyanış Dergisi*, 7, 4-5.
- Orhon, G. (1963). Suçlu Çocuk Problemi. *Uyanış Dergisi*, 4, 17-27.
- Orhon, G. (1963). Suçlu Çocuk Problemi. *Uyanış Dergisi*, 5, 13-21.
- Orhon, G. (1964). Çocukta Kıskançlık ve Eğitimde Rekabet. *Uyanış Dergisi*, 14, 3-4.
- Orhon, G. (1967). Bir Seminerin Düşündürdükleri. *Uyanış Dergisi*, 48, 3-4.
- Orhon, G. (1968). Ergenlik Çağı ve Problemlerimiz. *Uyanış Dergisi*, 49, 16-21.
- Orhon, G. (1968). Çocukta Yıkıcılık ve Kırıcılık Nedenleri. *Uyanış Dergisi*, 52, 3.
- Özdemir, N. (1966). Veraset ve Çevre. *Uyanış Dergisi*, 35, 6-9.
- Özdoğan, M. (1965). Her Ay İki Eğitimci. *Uyanış Dergisi*, 23, 12-14.
- Özbay, N. (1970). Utku Benim. *Uyanış Dergisi*, 77, 11.
- Seçer, N. (1969). Atatürk ve 1969 Yılı. *Uyanış Dergisi*, 67, 17-18.

- Seçer, N. (1970). 27 MAYIS. *Uyanış Dergisi*,74, 9-11.
- Şimşek, H. (2001). XIX. Yüzyıl Çocuk Dergiciliği Ve Eğitsel İşlevleri Üzerine. *Millî Eğitim Dergisi*, 151, 1-9.
- Tan, H. (1966). Fert Olarak Gelişmede Duygusal Güvenin Rolü. *Uyanış Dergisi*, 36, 12-13.
- Tanıl, Z. (1965). Milletlerde Siyasi Hayat ve Siyasi Partiler. *Uyanış Dergisi*, 25,9-10.
- Tanıl, Z. (1968). Gençliğe Karşı Alaka ve Anlayış Göstermek Lazımdır. *Uyanış Dergisi*, 51, 7-9.
- Tanıl, Z. (1970). Meslekte İlk Teftiş. *Uyanış Dergisi*, 70,7-9.
- Tanıl, Z. (1971). İlköğretim Müfettişlikleri. *Uyanış Dergisi*, 83, 10-23.
- Tanıl, Z. (1971). Bakanlık Müfettişleri. *Uyanış Dergisi*, 85, 11-12.
- Tanıl, Z. (1971). Kırk Yıldan Bir Demet Bilecik. *Uyanış Dergisi*, 87,13-14.
- Tanıl, Z. (1970). Köy toplumunun gerçek öncüsü öğretmendir. *Uyanış Dergisi*, 74,10-11.
- Tanıl, Z. (1972). Kırk Yıldan Bir Demet (Eskişehir). *Uyanış Dergisi*, 97, 19-21.
- Tanıl, Z. (1972). Kırk Yıldan Bir Demet (Eskişehir). *Uyanış Dergisi*, 98,13-15.
- Tanıl, Z. (1974). Kırk Yıldan Bir Demet (İzmir). *Uyanış Dergisi*, 111, 11-14.
- Tanıl, Z. (1973). Kırk Yıldan Bir Demet: İzmir. *Uyanış Dergisi*, 108, 11-12.
- Toprak, M. (1969). Atatürk'ün İzinde. *Uyanış Dergisi*, 67,3-7.
- Toprak, M. (1970). Kültürün Şartları. *Uyanış Dergisi*, 74, 4-7.
- Toprak, M. (1971). Yeni Eğitim Anlayışı. *Uyanış Dergisi*, 81, 13-15.
- Toprak, M. (1971). Diyalogtaki Gerçek. *Uyanış Dergisi*, 86, 5-7.
- Toprak, M. (1972). Öğretmenle öğrencinin ilişkileri. *Uyanış Dergisi*, 90, 17-18.
- Toprak, M. (1973). Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız. *Uyanış Dergisi*, 106, 16-19.
- Toprak, M. (1974).Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız. *Uyanış Dergisi*, 110, .5-6.
- Toprak, M. (1975).Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız. *Uyanış Dergisi*, 120, 10-11.
- Toprak, M. (1975).Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız. *Uyanış Dergisi*, 121, 8-9.
- Toprak, M. (1976). Psikolojinin Evrimi. *Uyanış Dergisi*, 131-132, 12-13.
- Turgut, A. (1965). Özgürlük. *Uyanış Dergisi*, 22, 16.
- Tüzün, R. (1973). Ellinci Yılda Türkiye'nin Durumuna Bakış. *Uyanış Dergisi*,107,19-20.
- Uyanış Ailesi. (1963). Uyanış Çıkarken. *Uyanış Dergisi*, 1,3-10.
- Uyanış Dergisi. (1965). Enstitümüze alınacak öğrenciler üzerine. *Uyanış Dergisi*, 24, 20.

- Uyanış Dergisi. (1971).Eğitim ve Eğitilmek üstüne açık oturum. *Uyanış Dergisi*, (80-81), 3-13, 3-12.
- Uysal, Ö. & Çelik, N. (1973). 50 Yılda Eğitim ve Öğretim. *Uyanış Dergisi*, 108,13-14.
- Vardar, Y. (1966). Bilim Adamının Yurt İçin Önemi ve Biyoloji Alanında Araştırmacı İhtiyacı. *Uyanış Dergisi*, 32, 3-4.
- Wreen, W. (1969). Bir Bilginin İnancı. Çev. Mehmet Toprak. *Uyanış Dergisi*, 68, 8-19.
- Yetkin, S. K. (1975). Tam İnsan Yetiştirme. *Uyanış Dergisi*, 120,3-11.

İNTERNET KAYNAKLARI

- Doğdu, M. (2007). *Tek Parti Döneminde (1930-1950) Ülkemizdeki Çocuk Dergilerinde Yurttaşlık Bilincinin Oluşturulması*, (Yüksek Lisans tezi).
[https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp=file:///C:/Users/SEVEN/Downloads/211464%20\(1\).pdf-](https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp=file:///C:/Users/SEVEN/Downloads/211464%20(1).pdf-/), 10.07.2019' da erişildi.
- Güçlü M. (2011). *Eğitim Hareketleri Dergisi 'nin Eğitim Sorunları Açısından Değerlendirilmesi (1955-1980)*, (Doktora Tezi).
[https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp=file:///C:/Users/SEVEN/Downloads/279738%20\(3\).pdf /](https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp=file:///C:/Users/SEVEN/Downloads/279738%20(3).pdf/), 01.07.2018' de erişildi.
- Şimşek, H. (2002). *Tanzimat ve Mutlakiyet Dönemi Çocuk Dergilerinin Eğitim Açısından İncelenmesi*. (Doktora Tezi).
[https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp=file:///C:/Users/SEVEN/Downloads/122358%20\(2\).pdf/](https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp=file:///C:/Users/SEVEN/Downloads/122358%20(2).pdf/), 10.07. 2019' da erişildi.
- Türkkan, Y. (2008). *Türk Modernleşmesinde Yeni Adam Dergisi*.(Yüksek Lisans Tezi).
[https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp=file:///C:/Users/SEVEN/Downloads/217215%20\(1\).pdf-](https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp=file:///C:/Users/SEVEN/Downloads/217215%20(1).pdf-)
<http://bef.deu.edu.tr/tr/fakulte-2/tarihce/>, 30.08.2018' de erişildi.

İndeks

A) Sayıya göre düzenlenmiş indeks

SAYI	ESER ADI	YAZAR ADI SOYADI	AY	YIL	SAYF A
1	Uyanış Çıkarken	Uyanış	Mart	1963	3
1	Fikir İşaretleri ve Öğütler	Sabri Kolçak	Mart	1963	4-5
1	Nükleer Reaksiyonlar ve Tatbikatı	Halit Olalı	Mart	1963	6
1	Halk Gözü İle Öğretmen ve Problemleri	Muhip Kocaçınar	Mart	1963	7-10
1	Tarihte Mart Ayı	Tacettin Topaç	Mart	1963	11
1	Türk Matematikçileri: Harezmi	Ahmet Takinacı	Mart	1963	11-12
1	Pelee Volkanı "St. Pierre Faciası"	Cevat Korkut	Mart	1963	13-14
1	Biyoloji Öğretimi	Selahattin Okandan	Mart	1963	15-16
1	Rüya (şiiir)	Suzan İçten	Mart	1963	16
1	Susmuşluğunda Ben (ŞİİR)	Sevim Arslan	Mart	1963	16
1	Çaka Bey:İzmir ve Havalisinin İlk Türk Beyi (1081-1096)	Tacettin Topaç	Mart	1963	17-22
1	Matematiğin Önemi ve Amacı	Cevdet Bilsay	Mart	1963	18-19
1	Resim Sanatında Sadeleştirme Temayülü Karşısında Çocuk Resimleri	Şevket Arman	Mart	1963	20
1	Hayattan Bir Fıkra, Kimler Anladı Da.....Hâlâ	Cevat Korkut	Mart	1963	22
1	Yaşasın	Sevim Arslan	Mart	1963	24
2	Modern Plastikler	Cemile Bayar	Nisan	1963	2-3
2	Öğretmen Okullarının Kuruluş Yıldönümü	Raşat Postacıoğlu	Nisan	1963	3
2	Bir Anket Münasebetiyle: Gönümüzdeki Öğretmen	Selahtin Okandan	Nisan	1963	4
2	Felsefe İhtiyacı ve Modern Felsefenin Kökleri	Sabri Kolçak	Nisan	1963	5-6
2	Yitik (şiiir)	Naime Karaman	Nisan	1963	6
2	Modern Plastikler	Cemile Bayar	Nisan	1963	7-8
2	Zelzeleleri Önceden Bilmek Mümkün mü?	Cevat Korkut	Nisan	1963	9-10
2	Nükleer Reaksiyonlar ve Tatbikatı	Halit Olalı	Nisan	1963	11-12
2	Tarihte Nisan Ayı	Tacettin Topaç	Nisan	1963	12

2	Hürriyet Uğrunda Şehit Düşen Umur Bey	Tacettin Topaç	Nisan	1963	13
2	Sucu Mustafa Dayı	Sevim Eren	Nisan	1963	14
2	Öklit Geometrisi	Cevdet Bilsay	Nisan	1963	15
2	Çocuklarımıza Karşı Anlayışlı Olalım	Selma Nacigil	Nisan	1963	16-22
2	Köy Evi (İnceleme)	Hasene Şahinoğlu	Nisan	1963	19-22
2	Bir Öğretmen Adayından: Kıymetli Büyüklerim, Sevgili Arkadaşlarım	Delahat Sivaslı	Nisan	1963	20
2	Mutluluğum (şiir)	Safiye Pazvant	Nisan	1963	20
2	Haykırı (şiir)	Ülkü Atak	Nisan	1963	24
3	Yurt İhtiyaçları Karşısında Genetik Enerjisi	Adalet Odyak	Mayıs	1963	3
3	İzmir Uğrunda Şehit Düşen: Umur Bey	Tacettin Topaç	Mayıs	1963	3-4
3	Dairenin Alanını Ölçmek (Dairenin Terbi)	Mustafa Koçaş	Mayıs	1963	4-5
3	Paris Semineri	Güngör Orhon	Mayıs	1963	5-6
3	Modern Plastikler	Cemile Bayar	Mayıs	1963	7
3	Gençlik ve Eğitimi	Muhip Kocaçınar	Mayıs	1963	8-9
3	Zelzeleleri Önceden Bilmek Mümkün mü?	Cevat Korkut	Mayıs	1963	10
3	Kıbrıs Hatırası	Şevket Arman	Mayıs	1963	11
3	Theaceae-Çaygiller Familyası, Genus Thea Sinensis: Camellia Sinenensips	Mevhibe Tanaç	Mayıs	1963	12-13
3	Tarihte Mayıs Ayı	Tacettin Topaç	Mayıs	1963	13
3	Vandan Sesleniş	Sevil Sınay	Mayıs	1963	15
3	Ahlak Üzerine Düşünceler	Neşe Gada	Mayıs	1963	16
3	Hayvansal Organizmalarda Büyüme	Selahattin Okandan	Mayıs	1963	17
3	Komşu Sokak (şiir)	Yekta Yenal	Mayıs	1963	19
3	Öklit Geometrisi	Cevdet Bilsay	Mayıs	1963	19
3	Uygulama Derslerinde Neler Gördüm?	Sabri Kolçak	Mayıs	1963	20-21
3	Osmanlılarda Tuğ ve Sancak	Cengiz Gökoğlu	Mayıs	1963	22-24
3	Anayasamızın Getirdiği Yeni Bir Devlet Organı: Anayasa Mahkemesi	Hakkı Caner	Mayıs	1963	23-24
4	Uygulamaların Gerçek Anlamı	Muhip Kocaçınar	Haziran	1963	3-4
4	Gencin Sosyal İntibakı	Adalet Odyak	Haziran	1963	4-5

4	Suçlu Çocuk Problemi	Güngör Orhon	Haziran	1963	4-5
4	Zelzeleleri Önceden Bilmek Mümkün mü?	Cevat Korkut	Haziran	1963	5-6
4	Tarihin En Eski Şehirlerinden Kemah'ın M.Ö. Ki Tarihine Kısa Bir Bakış	Cengiz Gökoğlu	Haziran	1963	6
4	İzmir Uğrunda Şehit Düşen: Umur Bey	Tacettin Topaç	Haziran	1963	7
4	Türk Eğitim Felsefesi Açısından: Eğitim Düzenimize Toplu Bir Bakış	Sabri Kolçak	Haziran	1963	8-11
4	Seyahat Notlarından	Aynur Dumlu	Haziran	1963	12
4	Özlem (şiiir)	Türkân Yüksel	Haziran	1963	13
4	Tarihte Haziran Ayı	Tacettin Topaç	Haziran	1963	14
4	Okullar ve Halk Eğitimi	Kemal Üstün	Haziran	1963	15
4	Öklit Geometrisi	Cevdet Bilsay	Haziran	1963	16
4	Suçlu Çocuk Problemi	Güngör Orhon	Haziran	1963	17-18
4	Yoklama (şiiir)	Yekta Yenal	Haziran	1963	19
4	Güneydoğu'ya Gidiyorum	Nevin Birsen Altuğ	Haziran	1963	20-23
4	Üçlü Dünya (şiiir)	Sevim Aslan	Haziran	1963	22
5	Eğitim Enstitürinin Üç Seneye Çıkarılması ve Gerçekler	Cevat Korkut	Temmuz	1963	3
5	Hatırlatış (şiiir)	Çiğdem Eşkinat	Temmuz	1963	4
5	Şeker Pancarı	Laika Tuncel	Temmuz	1963	5
5	Saflarımıza Hoş Geldiniz	Muhip Kocaçınar	Temmuz	1963	6
5	Öğretmen (şiiir)	Yekta Yenal	Temmuz	1963	7
5	Türkiye'nin Gerçekleri	Reşat Postacıoğlu	Temmuz	1963	8
5	Gencin Sosyal İntibakı	Adalet Odyak	Temmuz	1963	9-10
5	Türk Eğitim Felsefesi Açısında: Türkleri Kurtaracak Eğitim Yolu Nedir?	Sabri Kolçak	Temmuz	1963	11-12
5	Suçlu Çocuk Problemi	Güngör Orhon	Temmuz	1963	13-15
5	Al Kese	Sevim Eren	Temmuz	1963	14
5	Tarih	Cengiz Gökoğlu	Temmuz	1963	15

5	Tarihte Temmuz Ayı	Tacettin Topaç	Temmuz	1963	15
5	Sevgi Dedim Adına (şiiir)	Sevim Aslan	Temmuz	1963	16
5	Ülkücü Öğretmen (şiiir)	Adalet Odyak	Temmuz	1963	17
5	Türkler Hakkında Ne Dediler?	Tacettin Topaç	Temmuz	1963	19-20
5	Hilbert Geometrisi	Cevdet Bilsay	Temmuz	1963	20
6	Sonsuzluk Özlemi ve İnsan	Belkıs Zincirkıran	Ekim	1963	3
6	Tanrı Mesleğine Kendini Verenlerin Gerçek Hikayesi	Adalet Odyak	Ekim	1963	4
6	Bitkisel Organizmalarda Büyüme	Selahattin Okandan	Ekim	1963	5-6
6	Kalkınma Planı ve Milli Eğitim	Muhip Kocaçınar	Ekim	1963	7-8
6	Kıbrıs Tarihinin Ana Hatları	Cengiz Gökoğlu	Ekim	1963	8
6	Soya Fasulyesi	Ahmet Kantar	Ekim	1963	8-9
6	Türkiye Karayolları Güzergahı Üzerine Tesir Eden Sebepler ve Bu Sebeplerle Münasebetler	Türkan Obüt	Ekim	1963	8-9
6	Türk Eğitim Felsefesi Açısından: Türkleri Mutlu Kılacak Eğitim Yolu Nedir?	Sabri Kolçak	Ekim	1963	8-14
6	Yeni Öğretmen Adayına Selam	Güngör Orhon	Ekim	1963	10
6	İzmir'den Adilcevaz'a	Şenol İşler	Ekim	1963	12
6	Tarihte Ekim Ayı	Tacettin Topaç	Ekim	1963	16
6	Türkler Hakkında Ne Dediler?	Tacettin Topaç	Ekim	1963	17-20
7	1919'dan Ebediyete	Selahattin Okandan	Kasım	1963	4-5
7	10 Kasım Münasebetiyle: Atatürk ve Türk'ün Yaratma Felsefesi	Sabri Kolçak	Kasım	1963	6-8
7	Atatürk Muhafız Alayında Takım Çavuşluğu Yapmış Olan Yunus Çavuş Anlatıyor	Cengiz Gökoğlu	Kasım	1963	9
7	Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi-Türk Gençliğinin Ata'ya Cevabı	X	Kasım	1963	10
7	Atatürk ve Türk Kadını	Adalet Odyak	Kasım	1963	11-13

7	Atatürk Devrimlerine Temel Taşlığı Etmiş Kanunlar	Hakkı Caner	Kasım	1963	14-15
7	Atatürk	Rezzan Özkan	Kasım	1963	15
7	Atatürk Diyor ki	Atatürk	Kasım	1963	16
7	Başbuğum (şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Kasım	1963	16
7	Kasım Ayında Atatürk	Tacettin Topaç	Kasım	1963	17
7	Atatürk ve Öğretmen	Adalet Odyak	Kasım	1963	18
7	Atatürk'ü Son Görüşüm	Cengiz Gökoğlu	Kasım	1963	18
8	Türk Eğitim Felsefesi Açısından: Türkleri Mutlu Kılacak Eğitim Yolu Nedir?	Sabri Kolçak	Aralık	1963	3-4
8	İkizler	Selahattin Okandan	Aralık	1963	5
8	Aşure Ayında	Zehra Sertkan	Aralık	1963	6
8	10 Kasım'da Duyuşlar	Handan Neş'e Gada	Aralık	1963	7
8	Büyük Türk Matematikçileri: Biruni (Ebu'r-Reyhan Muhammed bin Ahmet El)	Ahmet Takinacı	Aralık	1963	8-9
8	Halk Gözü İle Öğretmen	Muhip Kocaçınar	Aralık	1963	10-11
8	Öğrencilerim	Şenol İşler	Aralık	1963	12-19
8	Bir Köy Müsameresi	Pervin Özdiler	Aralık	1963	13
8	Tarihte Aralık Ayı	Tacettin Topaç	Aralık	1963	17
8	Köyümden Anılar	Nevin Altundal	Aralık	1963	18
8	Kıbrıs Ufuklarının Özlediği Güneş, Atatürk Güneşi, Sensin Canım Hürriyet	Şevket Arman	Aralık	1963	19
9	Çocukta Korku	Güngör Orhon	Ocak	1964	3
9	Mevlevi Musikisi	A.Rıza Avni	Ocak	1964	3
9	Bir Anket ve Eğitim Çıkmazı	Muhip Kocaçınar	Ocak	1964	4-5
9	Yeni Kanunu Minasebetiyle TBMM.'ye Şikayet Hakkı	Hakkı Caner	Ocak	1964	4-16
9	Eksik Kalan Taraflarımız	Seval Bostanlı	Ocak	1964	5-8
9	Türk Eğitim Felsefesi Açısından: Türk Öğretmenlerinin Meslekle İlgili Ahlak Felsefesi Ne Olmalıdır?	Sabri Kolçak	Ocak	1964	7
9	Diplomalı mı, İdealist Aydın mı?	İbrahim Öztürk	Ocak	1964	8
9	Uzak Kentlerden	Naime Karaman	Ocak	1964	8
9	Anı	Naime Kahraman	Ocak	1964	9

9	Bir Uçtan Bir Uca Anadolu	Fatma Layık	Ocak	1964	9
9	Gerçek Mutluluk	Nevin Altundal	Ocak	1964	9
9	Gizli(öykü)	Nevin Altundal	Ocak	1964	9
9	İzmir Başkalaşmış	Yekta Yenil	Ocak	1964	9
9	Öğretimde Ödev	Muhip Kocaçınar	Ocak	1964	10-12
9	Güzel Sanatlar	Şeref Bigalı	Ocak	1964	11
9	Pamuk	Laika Tuncel	Ocak	1964	11
9	Öğretmen (Piyas)	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak	1964	12
9	Familia: Rubiaceae(Kök Boyasıiller), örnek: Coffea(Kahve)	Mevhibe Tanaç	Ocak	1964	13-15
9	Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hürriyeti	Hakkı Caner	Ocak	1964	16-18
9	Tarihte Ocak Ayı	Tacettin Topaç	Ocak	1964	17
9	Tarihte Şubat Ayı	Tacettin Topaç	Ocak	1964	17
9	Göremediğim Atatürk	Ayşe Saylan	Ocak	1964	18
10	Çocukta Korku	Güngör Orhon	Şubat	1964	3-4
10	Bir Anket ve Eğitim Çıkmazı	Muhip Kocaçınar	Şubat	1964	4-6
10	Biruni	Ahmet Takinacı	Şubat	1964	6-7
10	Türk Öğretmenlerinin Meslekle İlgili Felsefesi Ne Olmalıdır	Sabri Kolçak	Şubat	1964	7-8
10	Diplomalı mı, İdealist Aydın mı?	İbrahim Öztürk	Şubat	1964	8-9
10	İzmir Başkalaşmış (şiir)	Yekta Yenil	Şubat	1964	9
10	Gerçek Mutluluk (şiir)	Nevin Altundal	Şubat	1964	9
10	Bir Uçtan Bir Uca Anadolu (şiir)	Fatma Layık	Şubat	1964	9
10	Anı (şiir)	Naime Karaman	Şubat	1964	9
10	Yahya Kemal'de Sonsuzluk Teması	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1964	10-11
10	Güzel Sanatlar	Şeref Bigalı	Şubat	1964	12
10	Pamuk	Laika Tuncel	Şubat	1964	13-14
10	Soya Fasulyesi	Ahmet Kantar	Şubat	1964	14-15
10	Feza Araştırmaları	Halit Olalı	Şubat	1964	15-16
10	Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hürriyeti	Hakkı Caner	Şubat	1964	16-18
10	Tarihte Şubat Ayı	Tacettin Topaç	Şubat	1964	17

11	Türk Eğitim Felsefesi Açısından: Türkiye'de Okul-Aile Birlikleri	Sabri Kolçak	Mart	1964	3-8
11	Einstein	Halil Bozkurt	Mart	1964	5-6
11	Rıfki Melül Meriç	Ferruh Senan	Mart	1964	7-8
11	Kıbrıs Türküsü(şiiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1964	9
11	Merdiven (şiiir)	Yekta Yenal	Mart	1964	9
11	Diyastoz'lar	Selahattin Okandan	Mart	1964	10-11
11	Yarım Kalan (şiiir)	Nevin Altundağ	Mart	1964	12
11	Soya Fasulyesi	Ahmet Kantar	Mart	1964	14
11	Feza Araştırmaları	Halit Olalı	Mart	1964	15
11	Not Verirken Düşündüklerimiz	Muhip Kocaçınar	Mart	1964	16
11	Misk Nedir, Amber Nedir?	Fahri Tuncel	Mart	1964	18
11	Sen De Olacaksın Çocuğum	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1964	18
11	Nasıl Unutabilirim	Şahide Özel	Mart	1964	19
12	Dünyanın Bütün Çiçekleri (şiiir)	Ceyhun Atif Kansu	Nisan	1964	3
12	Einstein	Halil Bozkurt	Nisan	1964	3-5
12	16 Mart (şiiir)	Turan Yazar	Nisan	1964	4
12	Vali Bey'in Konuşması	Enver Saatçi	Nisan	1964	4
12	Milli Eğitim Müdürünün Konuşması	Hüseyin Atmaca	Nisan	1964	5
12	Sabri Kolçak Bey'in Konuşması	Sabri Kolçak	Nisan	1964	6-11
12	Öğretmen (şiiir)	Yekta Yenal	Nisan	1964	8
12	Yaşasın (şiiir)	Sevim Arslan	Nisan	1964	11
12	Ben Bir Öğretmenim (şiiir)	M.Gündük Göktürk	Nisan	1964	12
12	Milli Eğitim BakanININ Konuşması	Dr. İbrahim Ökten	Nisan	1964	13
12	Öğretmenin Duası	Adnan Ardağ	Nisan	1964	13
12	Öğretmenlik Bir Meslek midir?	Muhip Kocaçınar	Nisan	1964	14
12	Öğretmen Okullarının Kuruluşunun 112. Yıldönümünde; Hilmi Erdi'in Konuşması	Hilmi Erdim	Nisan	1964	19-20
13	Nereye Doğru Gitmekteyiz?	Sabri Kolçak	Mayıs	1964	3-12
13	Okullarımız ve Turizm	İrfan Kantarcı	Mayıs	1964	5-6
13	Usanç (şiiir)	Naime Karaman	Mayıs	1964	6
13	Bir Ömrün Yarıısı	Zeki Tanıl	Mayıs	1964	7-8
13	Özlem	Ayşe Soydan	Mayıs	1964	8

13	Kültürümüzde Gramerin Önemi	İbrahim Zeki Burdurlu	Mayıs	1964	9-10
13	Kömür Ocakları	Ulviye Kutlu	Mayıs	1964	10
13	Türkiyede Kara Ulaşımı	Türkan Obüt	Mayıs	1964	10-11
13	Familia: Sterculiaceae, örnek: Teomroma, Cacao (Kakao ağacı)	Mevhibe Tanaç	Mayıs	1964	13
13	Sen Piyer Kilisesi	Cengiz Gökoğlu	Mayıs	1964	14-15
13	Ocak Başı	Zehra Sertkan	Mayıs	1964	16-19
13	Türkiye'de Karayolu Ulaşımı	Türkan Obüt	Mayıs	1964	19
14	Çocukta Kıskançlık ve Eğitimde Rekabet	Güngör Orhan	Haziran	1964	3-4
14	Mutlu Yarınlar	Muhip Kocaçınar	Haziran	1964	4
14	O Sen (şiir)	Ayla Şekercioğlu	Haziran	1964	4
14	Yurttaşlık Bilgisi Tatbikatından Bazı Sonuçlar	Zeki Tanıl	Haziran	1964	5-18
14	Bir de Bahar	Sevil Sınay	Haziran	1964	8
14	Orta Öğretimde Ders Dışı Okuma	İbrahim Zeki Burdurlu	Haziran	1964	10-11
14	Güler(şiir)	Ülkü Ahıska	Haziran	1964	11
14	Ali Sahip Ece	Ferruh Senan	Haziran	1964	12-13
14	Duyarak Yaşayacağım	Sevim Aslan	Haziran	1964	13
14	Neden, Niçin	Şenol İşler	Haziran	1964	14
14	Seramik	Şevket Arman	Haziran	1964	15
14	Feza Araştırmaları	Halit Olalı	Haziran	1964	16
14	Tarihte Haziran Ayı	Tacettin Topaç	Haziran	1964	17
15	Toplumda Gelişen Görüşlere Göre Biyoloji Öğretiminin Yönü Ne Olmalıdır?	Prof.Dr.Yusuf Vardar	Temmuz	1964	3
15	511 Yıl Önce	Cengiz Gökoğlu	Temmuz	1964	4
15	Esans Elde Etme Metodları ve Muhafazaları	Fahri Tuncer	Temmuz	1964	5
15	Kalebent Namık Kemal	İ.Zeki Burdurlu	Temmuz	1964	6-7
15	Sınıftan İçeri (şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Temmuz	1964	7
15	Boşluk	Halil Bozkurt	Temmuz	1964	8

15	....! (şiiir)	Sevim Aslan	Temmu z	1964	9
15	Yaşam (şiiir)	Ayşe Saylan	Temmu z	1964	9
15	Mezunlara Mesaj	Sabri Kolçak	Temmu z	1964	10
15	Çok Severim (şiiir)	Ayla Şekercioglu	Temmu z	1964	11
15	Matematiğin Hedefi ve Faydası	Mustafa Tan	Temmu z	1964	11
15	Bu Yilki Uygulamalar	Muhip Kocaçınar	Temmu z	1964	12-14
15	Meterolojik Olaylara Ait İnanışlar	X	Temmu z	1964	15-17
15	Yersel Tarihe Çağrı, Edebiyat Bölümğ Öğretmen Adaylarına	Ferruh Senan	Temmu z	1964	17
15	Seramik	Şevket Arman	Temmu z	1964	18
16	Demokratik Eğitimin Lüzumu, Önemi	Zeki Tanıl	Ekim	1964	4-5
16	İnsanlığın Beslenme Problemi	Selahattin Okandan	Ekim	1964	6
16	Dinler Tarihine Kısa Bir Bakış	Cengiz Gökoğlu	Ekim	1964	7-8
16	Öğretmenin Kitaplığı	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1964	9-10
16	Orta Öğretimde Yurttaşlık Bilgisi Dersleri	Hakkı Caner	Ekim	1964	11-12
16	Türkler Hakkında Ne Dediler: Türk Kadını	X	Ekim	1964	12
16	Ziya Gökalp	Muhip Kocaçınar	Ekim	1964	14-15
16	Seramik	Şevket Arman	Ekim	1964	16
16	Şehit Ardından (şiiir)	Saynur Coşkun	Ekim	1964	16
16	Teşekkür ve Minnetarlık Mesajı	Sabri Kolçak	Ekim	1964	18
17	Atatürk'ü Düşünebilmek	İ.Zeki Burdurlu	Kasım	1964	3-4
17	Aranan (şiiir)	Muharrem	Kasım	1964	4
17	İzmir'in Yakın Tarihinden: İzmir'e Nasıl Gelmiştik?	Ferruh Senan	Kasım	1964	5-6
17	Kıbrıs'ım(şiiir)	Ülkü Ahıska	Kasım	1964	6
17	Okul Çağı Çocuklarının Boş Zamanları ve Toplum İntibaksızlıklarını Önleme Tedbirleri	Yazan: Jacqueline Fabia, Çeviren: Güngör Orhon	Kasım	1964	7-9
17	Tutsağın Yapıtı (şiiir)	Nevin Altundal	Kasım	1964	9

17	Atatürk ve Milli Eğitim	Güler Balcı	Kasım	1964	10-11
17	Ata'ya Sesleniş (şiiir)	Saynur Coşkun	Kasım	1964	11
17	Kimdir Bu Kadın	Cengiz Gökoğlu	Kasım	1964	15-16
17	Yaş Günümün Düşündürdükleri	Sevim Ercan	Kasım	1964	17
17	Tarihte Kasım Ayı	Tacettin Topaç	Kasım	1964	18
17	Atam (Şiiir)	Sevinç Sönmez	Kasım	1964	20
18	Bitkilerin Kendi Esansları Acaba Kendilerine Fayda Sağlar mı?	Prof.Dr.Yusuf Vardar	Aralık	1964	3
18	Kompozisyon Konuları:Ortaokullarda Uyguladığımız Konular ve Sonuçları	İbrahim Zeki Burdurlu	Aralık	1964	4-5
18	39 Derecede (şiiir)	Mehmet Necati Öngay	Aralık	1964	5
18	Karamsar Duygu(şiiir)	Mükerrem Özdoğan	Aralık	1964	7
18	Yapıştırıcıların Sırrı Nihayet Anlaşıldı	Çev. Halil Bozkurt	Aralık	1964	7
18	İzmir Şehrinde Nüfus Dağılışı	Erol Tümertekin, Cevat Korkut	Aralık	1964	8-9
18	Her Ay İki Eğitimci (Anket)	Anketi Yapan:MükerremÖzdoğan	Aralık	1964	10-12
18	Bir Şehrın Kuruluş Hikayesi	Cengiz Gökoğlu	Aralık	1964	14
18	Hikâye Gibi, Bir Piyango Bileti	Zehra Sertkan	Aralık	1964	15
18	Miço (şiiir)	Nevin Altundal	Aralık	1964	16
18	Uygarlık	Gülser Yalçın	Aralık	1964	17
19	Uyanış Nasıl Bağlıyor?	Sabri Kolçak	Ocak	1965	3
19	Kompozisyon Konuları:Ortaokullarda Uyguladığımız Konular ve Sonuçları	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak	1965	4-5
19	Öğretmenim (şiiir) - İbrahim Zeki Burdurluya İthaf-	F. Atalay Burdurluoğlu	Ocak	1965	5
19	Bir Dakika (şiiir)	A.Ş.	Ocak	1965	6
19	O'nsuz Gelen Akşam	Hamret Ölçer	Ocak	1965	6
19	İzmir Şehrinde Nüfus Dağılışı	Erol Tümertekin, Cevat Korkut	Ocak	1965	7
19	Yirmi Dokuz Defa Kuşatılan Şehir	Cengiz Gökoğlu	Ocak	1965	7-10
19	Bin Dertten Biri	Sevim Aslan	Ocak	1965	10
19	Her Ay İki Eğitimci (Anket)	Anketi Yapan:Mükerrem Özdoğan	Ocak	1965	11-12

19	Bir Köy Düğünü	Ülkü Ahıska	Ocak	1965	14
19	Boş Zamanlarımızı Değerlendirmek	Zeki Tanıl	Ocak	1965	15-16
19	Gerçek Yaşama: Özgürlük	Pervin Özdiler	Ocak	1965	16
19	Feza Araştırmaları	Halit Olalı	Ocak	1965	17-18
20	Eğitim Sohbetleri: I.Okullarımızda Rehberlik Problemi	Sabri Kolçak	Şubat	1965	3
20	Islığımdaki Evren (Hikâye)	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1965	4-5
20	El	Nurfrer Karcioğlu	Şubat	1965	7
20	Gerçek Düşler	Suzan Uçku	Şubat	1965	8
20	Katık(şiir)	Zehra Sertkan	Şubat	1965	8
20	Köy Çocuğu (şiir)	Pervin Özdiler	Şubat	1965	8
20	Yıllar Sonra (şiir)	Saynur Coşkun	Şubat	1965	8
20	Seni Yitirmişim Meğer (şiir)	Sevinç Sönmez	Şubat	1965	9
20	Ülkü Ata (şiir)	Şenol Sölpüker	Şubat	1965	9
20	Bir Denemenin İlişkisiyle Gerekli Bir Açıklama	Zeki Tanıl	Şubat	1965	10-11
20	Çocuğumuz ve Disiplin	Dr. Rudolf Dreikus ve Vicki Stolz, Çev. Hüseyin Yalçın	Şubat	1965	12-13
20	Her Ay İki Eğitimci (Anket)	Anketi Yapan:Mükerrem Özdoğan	Şubat	1965	14-15
20	Gerçek Özgürlük	Nadide Sevgi Polater	Şubat	1965	15
20	Balıklar	Sevim Ercan	Şubat	1965	16
20	Feza Araştırmaları	Halit Olalı	Şubat	1965	17
20	Okul ve İnsanlık	Safiye Atılğan	Şubat	1965	18
21	Atom Enerjisi ve Nükleer Reaktörler	Dr.Selahattin A.Göksel	Mart	1965	3-4
21	Türkçe Uygulama Örnekleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1965	5-6
21	Sonbahar	Meyire Şenel	Mart	1965	6
21	Çocuğumuz ve Disiplin	Dr. Rudolf Dreikus ve Vicki Stolz, Çev. Hüseyin Yalçın	Mart	1965	7
21	Okullarımızda Rehberlik Problemi	Sabri Kolçak	Mart	1965	8-9
21	Her Ay İki Eğitimci (Anket)	Anketi Yapan:Mükerrem Özdoğan	Mart	1965	12-13
21	Mutlu Olmak İnsanın Kendi Elindedir	Saynur Coşkun	Mart	1965	14
21	Formada Çekilmiş Bir Alçı Modelin Seramik Dökümü İçin Kalıbını Hazırlamak	Şevket Arman	Mart	1965	15-16
21	Her Yerde ve Her İşde Plân	Zeki Tanıl	Mart	1965	17
21	Felek(şiir)	Yekta Yenal	Mart	1965	18
21	Hicran Yarası ve Tren	Fatma Mızrak	Mart	1965	18-19

21	Aklığımın Yaşamı	Sevim Aslan	Mart	1965	20
22	Eğitim Fakülteleri	M.Nuri Kodamanoğlu	Nisan	1965	3-18
22	Atom Enerjisi ve Nükleer Reaktörler	Dr.Selahattin A.Göksel	Nisan	1965	4-5
22	Dilbilgisi	İbrahim Zeki Burdurlu	Nisan	1965	6
22	Topraklarını Bize Verdiler	Cengiz Gökoğlu	Nisan	1965	7
22	Çocuğumuz ve Disiplin	Dr.Rudolf Dreikus ve Vicki Stolz, Çev. Hüseyin Yalçın	Nisan	1965	8-9
22	Öğretmenim (şiir)	Sevim Ercan	Nisan	1965	9
22	Öğretmen Okullarının Kuruluşunun 117. Yıldönümü	Gülen Balcı	Nisan	1965	10
22	On Altı Mart	Turan Yazar	Nisan	1965	11
22	Törelere Geç Kalır, Yas Odalarına Erken Varırım Ben, Oysa Son Yargum Yaşamaktır Yaşamak(şiir)	Nevin Altundal	Nisan	1965	11
22	Her Ay İki Eğitimci (Anket)	Anketi Yapan:Mükerrem Özdoğan	Nisan	1965	12-14
22	Susayış	İmren Demirtopuz	Nisan	1965	14
22	Düşler İçinde (hikaye)	Zehra Sertkan	Nisan	1965	15
22	Özgürlük	Asliye Turgut	Nisan	1965	16
22	Seni Yaşamak Ezgilerde	Şenal Sölpüker	Nisan	1965	16
22	Feza Araştırmaları	Halit Olalı	Nisan	1965	17
23	Işığa Özlem	Hamdiye Özer	Mayıs	1965	5-6
23	Çile (şiir)	Sevim Aslan	Mayıs	1965	6
23	Çocuğumuz ve Disiplin	Dr.Rudolf Dreikus ve Vicki Stolz, Çev. Hüseyin Yalçın	Mayıs	1965	7-8
23	Anne Sevgisi	Saynur Coşkun	Mayıs	1965	8
23	İkisi Arasında (şiir)	Yıldız Giray	Mayıs	1965	8
23	Marmaris Gezisi	İmren Demirtopuz	Mayıs	1965	9
23	Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın Kızılırmak Kıyıları ve Deniz Şiirleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Mayıs	1965	10-11
23	Her Ay İki Eğitimci (Anket)	Anketi Yapan:Mükerrem Özdoğan	Mayıs	1965	12-14
23	Kadisiye Savaşı(636)	Cengiz Gökoğlu	Mayıs	1965	15-16
23	Anne (Şiir)	Ülkü Ahıska	Mayıs	1965	16
23	Öğretmenin Deyişi (şiir)	Naime Karaman	Mayıs	1965	17
23	Tutsak	Emine Veryeri	Mayıs	1965	17-18
23	Çocuklar (şiir)	Şenay Günal	Mayıs	1965	19
23	İthaf (şiir)	Şenay Günal	Mayıs	1965	19
23	Sabahsa (şiir)	Şenay Günal	Mayıs	1965	19

24	Türkiye'nin Kalkınmasında Eğitimin Önemli Rolü	Nuri Kodamanoğlu	Haziran	1965	3-4
24	Enstitüm (şiir)	Birsen Çelik	Haziran	1965	4
24	Bulun Verin	Cengiz Gökoğlu	Haziran	1965	5-6
24	Gerçek Gerçek İçinde(şiir)	Sevim Aslan	Haziran	1965	6
24	Demokrasi	Zeki Tanıl	Haziran	1965	7-18
24	Küçük Çiçek	Ülker Kılıç	Haziran	1965	9
24	Denizler (şiir)	Fazıl Hüsnü Dağlarca	Haziran	1965	10
24	Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın Kızılırmak Kıyıları ve Deniz Şiirleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Haziran	1965	10-18
24	Eğitim Fakülteleri Üzerine	İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüleri Öğretmenler Kurulu	Haziran	1965	11-12
24	İki Acunun Yaşantıları	Nurten Tezer	Haziran	1965	13
24	Özgürlük	Zehra Sertkan	Haziran	1965	14
24	Türklerde Türkiye (şiir)	Şenal Sölpüker	Haziran	1965	15
24	Hakkari	Fatma Layık	Haziran	1965	16
24	Feza Araştırmaları	Halit Olalı	Haziran	1965	17
25	Özlenen Öğretmen	İbrahim Zeki Burdurlu	Temmuz	1965	3-6
25	Okumayı Biliyor musunuz? (çeviri)	Hüseyin Yalçın	Temmuz	1965	7
25	Yürekten Kopar da Ver (şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Temmuz	1965	8
25	Ortaokul Öğrencilerinin Ders Dışı Özgür Okumaları İçin Gerekli Kitaplar	X	Temmuz	1965	7-9
25	Milletlerde Siyasi Hayat ve Siyasi Partiler	Zeki Tanıl	Temmuz	1965	9-10
25	Gönül(şiir)	Sevim Aslan	Temmuz	1965	10
25	Ağalar Geldiniz mi?	Cengiz Gökoğlu	Temmuz	1965	11
25	Ellerde Boğulan Yaşantı	Gülser Yalçın	Temmuz	1965	12-14
25	Eğitim Fakülteleri Üzerine	İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüleri Öğretmenler Kurulu	Temmuz	1965	15-16
25	Feza Araştırmaları	Halit Olalı	Temmuz	1965	17-18
25	Millet Yapar (şiir)	Pervin Özdiler	Temmuz	1965	18
26	Özlenen Öğretmen	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1965	3-18
26	Kilis'e Yaklaşıyoruz	Cengiz Gökoğlu	Ekim	1965	5-18

26	Atasözlerinde Fizik	Halil Bozkurt	Ekim	1965	7
26	Ruh Sağlığı ve Eğitim	Mübeccel Ataşen	Ekim	1965	8-9
26	Metin Çalışmalarında Dilbilgisinden Nasıl Yararlanabiliriz?	İrfan Kantarcı	Ekim	1965	10-11
26	Anlatamadım (Şiir)	Mesude Can	Ekim	1965	11
26	Pınar (Şiir)	Atiye Güner	Ekim	1965	11
26	İzmir Eğitim Enstitüsü'nde	Aynur Dumlu	Ekim	1965	12
26	Maaş Kanunları ve Personel Kanunu	Zeki Tanıl	Ekim	1965	13-16
26	Çamaşırlar	İmren Demirtopuz	Ekim	1965	17
26	Ölçü ve Sanat	Şeref Bigalı	Ekim	1965	17
27	Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi	X	Kasım	1965	3
27	Atatürk'ün Öğretmenlere Seslenişi	X	Kasım	1965	4-6
27	Atatürk'ün Kısaca Hayatı	Cengiz Gökoğlu	Kasım	1965	7-8
27	Gözlerimizde Atatürk	Nezihe Özdemir	Kasım	1965	9-10
27	Ben Mustafa Kemal'im	Özbek İncebayraktar	Kasım	1965	10
27	Atatürk ve Eğitim	Meryem Yurdagül	Kasım	1965	11
27	Öğretmen Atatürk (Şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Kasım	1965	12
27	Mutluluğu Öğrencimin (Şiir)	Şenal Sölpüker	Kasım	1965	13
27	Uyanış'a Sesleniş	Hamdiye Özer	Kasım	1965	14-16
27	İzmir İlinin Nüfusu	Cevat Korkut	Kasım	1965	18
28	Maaş Kanunları ve Personel Kanunu	Zeki Tanıl	Aralık	1965	3-6
28	Eğitim Konuşuyor	X	Aralık	1965	6
28	Sonsuz Küçüklerin Ölçülmesi	Halil Bozkurt	Aralık	1965	7
28	Türkiye Nüfus Yoğunluğunda Görülen Değişmeler	Meryem Yurdagül	Aralık	1965	8
28	Mevlana Celaleddin	İmren Demirtopuz	Aralık	1965	9
28	Yağmurun Getirdiği	Gülten Ergün	Aralık	1965	10
28	Metinlerle Edebiyat Bilgisi (Tanıtma)	İbrahim Zeki Burdurlu	Aralık	1965	11-12
28	Taş (hikaye)	Yücel Erken	Aralık	1965	13-14
28	Soğanın Özellikleri	Ahmet Kantar	Aralık	1965	15
28	Satıcı	Sevim Emre	Aralık	1965	17
28	Bir Yer Düşünüyorum	Atilla Gülerce	Aralık	1965	19
28	Biten Öykü (Şiir)	Suzan Çetinkaya	Aralık	1965	19
28	Türkiyem (Şiir)	Atilla Gülerce	Aralık	1965	19

29	Nerede Türkçe'nin Öğretmeni	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak	1966	3-4
29	Türkçe Öğretimi	Hikmet Dizdaroğlu	Ocak	1966	5-7
29	Soğan	Ahmet Kantar	Ocak	1966	8-9
29	Tapınaklar	Cengiz Gökoğlu	Ocak	1966	12-13
29	Maaş Kanunları ve Personel Kanunu	Zeki Tanıl	Ocak	1966	14-17
29	Kocaçınar ve Kolçak'ın Ardından	Nevin Birsen Altuğ	Ocak	1966	18
29	Bu Kentten Yuvama	Sevinç Sönmez	Ocak	1966	19
29	Sen Varsın Sensizlikte (şiir)	Suzan Çetinkaya	Ocak	1966	19
29	Madımak Otu (şiir)	Atiye Güner	Ocak	1966	20
30	Eğitim Enstitüleri Yüksekokul Sayılabilir mi?	İrfan Kantarcı	Şubat	1966	3
30	Günümüzün Sanatını Anlama Yolunda	Şevket Arman	Şubat	1966	4-6
30	Eğitim ve Öğretimde Problem Metodu	Hüseyin Yalçın	Şubat	1966	7
30	Amir ve Memur İlişkileri	Zeki Tanıl	Şubat	1969	8-10
30	Şiir Tahlilleri (Tanıtma)	İ.Zeki Burdurlu	Şubat	1966	13-15
30	Sesleniş	Güler Cengiz	Şubat	1966	16
30	Ulaşılamayan Ülkü	Necla Güler	Şubat	1966	17-18
30	Yumaklar	Zehra Sertkan	Şubat	1966	18
31	Öğretmenlik Bayramı	Uyanış	Mart	1966	3
31	Öğretmenlik ve Ülkü	Neziha Özdemir	Mart	1966	4
31	Vatan Özlemi	Cengiz Gökoğlu	Mart	1966	5
31	Danıştay ve Sayıştay Müesseseleri	Zeki Tanıl	Mart	1966	6-8
31	Ziller Çalacak (şiir)	Zeki Ömer Defne	Mart	1966	8
31	Jimnastik ve Geçirdiği Safhalar	Turan Çakın	Mart	1966	9-10
31	Okuma Dersi Uygulamaları, Uyarılar ve Örnekler	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1966	12-14
31	Orta Dereceli Okullar İçin: Soğan (Allium Cepal)	Ahmet Kantar	Mart	1966	15-17
31	Öğretmen	Zehra Sertkan	Mart	1966	17-20
31	Tutsak Mutluluk	Suna Tongaz	Mart	1966	21
31	Okuluma Mektup	Saynur Coşkun	Mart	1966	22
31	Haydi Yavrum (şiir)	Nevin Altundal	Mart	1966	24
32	Bilim Adamının Yurt İçin Önemi ve Biyoloji Alanında Araştırmacı İhtiyacı	Prof.Dr.Yusuf Vardar	Nisan	1966	3-4
32	Ayrılmayacaktık (şiir)	Gülgün Anıl	Nisan	1966	4

32	ideal Öğretmen	Müşerref Özyaman	Nisan	1966	5-7
32	Dede Korkut Hikayeleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Nisan	1966	8-9
32	Sivrisinek	İmren Demirtopuz	Nisan	1966	10
32	EllerimdenYüreğime (öykü)	Ülker Torosdağlı	Nisan	1966	11
32	Biz de Güzelleşebiliriz	Turan Çakın	Nisan	1966	12-13
32	Orta Dereceli Okullar İçin: Soğan (Allium Cepal)	Ahmet Kantar	Nisan	1966	14-16
32	Bileşmiş Milletler	Atiye Güner,Suna Tongaz,Nilüfer Başkurt,Suner Demren,Şerife Kızılöz,Özlem Bingöl	Nisan	1966	16-17
32	Şehabettin Karadayı'yla Bir Görüşme	Reyhan Saygılı	Nisan	1966	18-19
32	Aşmak Karanlık Tepelerden(Şiir)	Bekir Koçak Doğaneketli	Nisan	1966	19
32	İnegöl'ün Sabahı	Namık Kanat	Nisan	1966	19
33	Temel Bilimlerin Memleketimiz İçin Önemi	Doç.Dr.Fikret Kortel	Mayıs	1966	3-5
33	Düşünceden Düşe	Sevim Eren	Mayıs	1966	5
33	İnsan Hakları Evrensel Demeci	Hacer Atik, Sezer Yıldırım, Berrin Somunsu,İncila Önler, Hatice Timuçin,Şenal Sölpüker	Mayıs	1966	6-8
33	Dede Korkut Hikayeleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Mayıs	1966	9
33	Soğan	Ahmet Kantar	Mayıs	1966	10-11
33	Biz de Güzelleşebiliriz	Turan Çakın	Mayıs	1966	12-13
33	Orta Dereceli Okullar İçin: Soğan (Allium Cepal)	Ahmet Kantar	Mayıs	1966	12-14
33	Uyanış'a Mektup- Pembe Hayaller	Ülkü Ahıska	Mayıs	1966	13
33	İlk Ders (öykü)	Hatice Öz	Mayıs	1966	16-17
33	Memiş (şiir)	Yekta Yenal	Mayıs	1966	17
33	Baharda Aşk (şiir)	Zehra Sertkan	Mayıs	1966	18
33	Okunması Gerekli Seçme Yabancı Eserler	Pınar Emiroğlu	Mayıs	1966	18
33	Siyahlarda (şiir)	Güler Cengiz	Mayıs	1966	19
34	Bugünkü Dünyada Matematiğin ve Matematikçiliğin Rolü	Doç.Dr.Orhan İcen	Haziran	1966	3-4
34	Unesco	Sevim Kürk ve Arkadaşları	Haziran	1966	5-7

34	Alanya Tarihi	Şükran Yüksel	Haziran	1966	8-9
34	Türkçe'm (şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Haziran	1966	9
34	Anne	Meryem Yurdagül	Haziran	1966	10
34	Özlemine Çektiğim Annem'e	Şenel İke	Haziran	1966	10
34	Anne (Şiir)	Zehra Sertkan	Haziran	1966	11
34	Bizden Onlara (şiir)	Atiye Güner	Haziran	1966	11
34	Soğan	Ahmet Kantar	Haziran	1966	13-15
34	Alanya Anıları	Şenal Şölpüker	Haziran	1966	16-17
34	Tanımak Gereklidir	Mesude Gün	Haziran	1966	18
34	Özlem Yeli (şiir)	Birsen Çelik	Haziran	1966	19
34	Sevinç Sönmez'le Görüşme	Mine Kalyoncuoğlu	Haziran	1966	19
35	Yaşantılar ve Eğitim	Ferruh Senan	Temmuz	1966	3-4
35	Londra Anıları: Demokrasi ve Eşit Eğitim	Mevlüt Kaplan	Temmuz	1966	5
35	Veraset ve Çevre	Neziha Özdemir	Temmuz	1966	6-9
35	Bir Anım	Pınar Emiroğlu	Temmuz	1966	9
35	Anlamalısın	Belma Özger	Temmuz	1966	10
35	Koroğlu'ya Sesleniş	İbrahim Zeki Burdurlu	Temmuz	1966	10
35	Velilerin Öğrenmek İstedikleri	Edebiyat 2 ve Fen Öğrencileri	Temmuz	1966	11
35	Soğan	Ahmet Kantar	Temmuz	1966	12-14
35	Çöpçü (öykü)	Nurfer Karcioğlu	Temmuz	1966	15-16
35	Beklenmeyen Konuklar(oyun, 3bölüm)	Ayşe Demiröz	Temmuz	1966	17-18
35	Antalya'da Turizm	Özden Dinsel	Temmuz	1966	19
35	Aynalı Ev (şiir)	Ayşe Saylan	Temmuz	1966	20
35	Bitimsiz Çılgılık (şiir)	Yaşar Dutlu	Temmuz	1966	20
36	Bağımsız Türkçe	İrfan Kantarcı	Ekim	1966	3
36	Eğitim, Toplum ve Gelişim (Geçiş Halindeki Eğitim)	Alexander King	Ekim	1966	4-7
36	Çanakkale'de Bir Gazi	Cengiz Gökoğlu	Ekim	1966	7
36	Dede Korkut Hikayeleri'nde Cümle Yapısı	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1966	8-11

36	Fert Olarak Gelişmede Duygusal Güvenin Rolü	Hasan Tan	Ekim	1966	12-13
36	Soğan	Ahmet Kantar	Ekim	1966	14-15
36	Dua	Atiye Güner	Ekim	1966	16-17
36	Yeryağ	Birsen Sofyalı	Ekim	1966	17
36	Çağrı	Yaşar Dutlu	Ekim	1966	18
36	Nobel Ödülü Kazanan Yazarlar	Uyanış	Ekim	1966	18
37	Atatürk'ü Anlamak	E.Ziya Karal	Kasım	1966	3-6
37	Y. Kadri Karaosmanoğlu Atatürk'ü Anlatıyor	Y. Bülent Bakiler	Kasım	1966	7-9
37	Anı	Cengiz Gökoğlu	Kasım	1966	10
37	Her Yönüyle Atatürk	Cemile Özçam	Kasım	1966	11
37	Atatürk'e Selam	Selahattin Batu	Kasım	1966	12-13
37	Ah Atatürk Ah!	Behçet Kemal Çağlar	Kasım	1966	13
37	Eğitimci Atatürk	Nazlı Ataca	Kasım	1966	14
37	Dağ Başını Duman Almış (öykü)	İbrahim Zeki Burdurlu	Kasım	1966	15-18
37	Türkçü Atatürk	Canan Kuştimur	Kasım	1966	19-20
37	Ağıt-Destan (şiir)	Orhan Şaik Gökyay	Kasım	1966	20
37	Atatürk'ün Devrimleri	Suzan Çetinkaya	Kasım	1966	21-22
37	Ata'yı Aramızda Yaşatıyoruz	Ceylan Sarıkartal	Kasım	1966	23
38	Eğitim Enstitüleri Üzerine Bir Araştırma	Nihal Arkayın	Aralık	1966	3-5
38	Ordinaryüs Profesör Fuad Köprülü	Ferruh Senan	Aralık	1966	6
38	Eğitim, Toplum ve Gelişim (Geçiş Halindeki Eğitim)	Alexander King	Aralık	1966	7-10
38	Kan Grupları ve RH Faktörü	Beria Halulu	Aralık	1966	10-11
38	Fert Olarak Gelişmede Duygusal Güvenin Rolü	Hasan Tan	Aralık	1966	12-15
38	Soğan	Ahmet Kantar	Aralık	1966	16-17
38	Abdülhak Hamit Tarhan	İbrahim Zeki Burdurlu	Aralık	1966	18-22
38	Gidenlerin Ardından(şiir)	Yaşar Dutlu	Aralık	1966	22
38	Uyanış'a Mektup	Birsen Çelik	Aralık	1966	22
38	Foça'ma Doğru	Pınar Emiroğlu	Aralık	1966	23
39	Yüksek Öğretmen Okulları	Nihal Arkayın	Ocak	1967	3-5
39	Fert Olarak Gelişmede Duygusal Güvenin Rolü	Hasan Tan	Ocak	1967	6-8
39	Tasavvuf	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak	1967	9-11
39	Eğitim, Toplum ve Gelişim (Geçiş Halindeki Eğitim)	Alexander King	Ocak	1967	12-16

39	Gözler(küçük oyun)	Ayten Gündüz	Ocak	1967	13-21
39	Tabiat Bilgisi Laboratuvarı İçin Anatomi Küvetinin Hazırlanmasında Uyguladığımız Bir Formül	Ahmet Kantar	Ocak	1967	16-17
39	Kitaplık Düzenlemesi Üzerine	Güler Cengiz	Ocak	1967	18
39	Öğretmenim (şiir)	Atiye Güner	Ocak	1967	21
39	Doğa (şiir)	Betül Öngün	Ocak	1967	22
39	Zıtlıklar Acunu (öykü)	Sevim Ercan	Ocak	1967	22-23
40	Matematik Öğretmenimiz Cemal Topaç'ı Kaybettik	Uyanış	Şubat	1967	3-5
40	Cemal Amcam (şiir)	Bahar Karamüftüoğlu	Şubat	1967	4
40	Cemal Topaç'ın Arkasından	Enver Demir	Şubat	1967	4
40	Cemal Topaç'ı Vakitsiz Kaybettik	Kemal Özerdim	Şubat	1967	5
40	Cemal Topaç'ın Arkasından	Nihal Ozan	Şubat	1967	6-9
40	İki Güzel Kitap (Bibliyografya): Kabusname, Sanat ve İnsan	Uyanış	Şubat	1967	9
40	Sayın Cemal Topaç'la Bir Konuşma	İrfan Kantarcı	Şubat	1967	10-11
40	Çağır (şiir)	Yekta Yenal	Şubat	1967	12
40	Sevgili Hocam Cemal Topaç Öldü	Ahmet Köse	Şubat	1967	12
40	Mehmet Akif Ersoy	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1967	13-17
40	Grup Öğretimi Usulünün Uygulanması ve Memleketimiz İçin Faydaları	Nihal Arkayın	Şubat	1967	20-21
40	Bu Kimin? (küçük oyun)	Melekper Özpeynirci	Şubat	1967	21-22
41	Öğretmen ve Toplum	Uyanış	Mart	1967	3
41	Öğretimde Denemenin Değeri	Prof. Dr. Ed. Cclaparede çev. M. Baha Arıkan	Mart	1967	4
41	İyi Öğretmen	Alain'den çev. K.Domaniç	Mart	1967	5
41	İsveç'te Genel Olarak Öğretim ve Eğitim İle Öğretmen Yetiştiren Müesseseler	Nihal Arkayın	Mart	1967	6-7
41	Meslek Aşk	F.W. Foerster	Mart	1967	8
41	Gerçek Öğretmen	Sevim Efelerli	Mart	1967	9
41	Tutsak Biri	İmren Demirtopuz	Mart	1967	10

41	Demokratik Bir Toplumda İnsan Gücü Kaynaklarının Eğitilmesi	Günter Schmölders	Mart	1967	11-12
41	Fatih'in Rüyası	Cengiz Gökoğlu	Mart	1967	13
41	"Hüküm Gecesi" ile "Sodom ve Gomore" de Bağlı Cümleler	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1967	14-16
41	Sevgilerin Ölümü (Küçük Oyun)	Hatice Öz	Mart	1967	17-20
41	Ayşe Kız (öykü)	Birsen Sofyalı	Mart	1967	22
41	Öğretmen	Sıtkı Mutman	Mart	1967	23
41	Bibliyografya: Kral Oidipus	X	Mart	1967	24
42	Öğretmen ve Türk Dili	Uyanış	Nisan	1967	3
42	Demokratik bir toplumda insangücü kaynaklarının eğitilmesi	Günter Schmölders	Nisan	1967	4-6
42	Yekta'yı Kaybettik	Hakkı Caner	Nisan	1967	7-8
42	Rehberlik Merkezi Ne Yapıyor?	Sabri Kolçak	Nisan	1967	9
42	Desen	Şeref Bigalı	Nisan	1967	10
42	"Semaver" ve "Kumpanya"da Cümle Yapısı"	İbrahim Zeki Burdurlu	Nisan	1967	11-12
42	Milli Eğitim Bakanlığında Neler İstiyorsunuz	Uyanış	Nisan	1967	12-15
42	Ana-Babalara Rehberlik ve Yardım; Çocuklarımıza Karşı Anlayışlı Olalım	Selma Nacigil	Nisan	1967	16-18
42	Köyün Okulu (oyun)	Fatma Suveren	Nisan	1967	19-21
42	Faika Zeren'le Konuştum	Sezin Tanoğlu	Nisan	1967	22
43	Yabancı Dil Öğretimi ve Türkçe	İrfan Kantarcı	Mayıs	1967	3
43	Ege'de Yaşanılan	Yaşar Dutlu	Mayıs	1967	4
43	Kapıcıbaşı Hasan Ağa'nın Rüyası	Cengiz Gökoğlu	Mayıs	1967	5
43	Ziya Gökalp'in Dil Üzerine Düşünceleri	Doç.Dr. Faruk K. Timurtaş	Mayıs	1967	7-9
43	Siyah-Beyaz	Şeref Bigalı	Mayıs	1967	10
43	Atasözlerimizin Cümle Yapısı	İbrahim Zeki Burdurlu	Mayıs	1967	11-13
43	O Korku(şiir)	Güler Cengiz	Mayıs	1967	13
43	Adamın Biri (öykü)	Betül Öngün	Mayıs	1967	14
43	Yahya Kemal'de Sonsuzluk Teması	Güner Yasan	Mayıs	1967	15-16
43	Uyanış	Tirae Arda	Mayıs	1967	17

43	Türkiye'nin Turistik Değerleri: Miletas	X	Mayıs	1967	18-20
43	Uzak Mutluluk (şiir)	Suzan Çetinkaya	Mayıs	1967	20
43	Geometri Alanında Önemli Bilgiler	Yaje Ulcar Çev:Cevdet Bilsay	Mayıs	1967	21
44	Rehberliğin Lüzumu ve Önemi	Nihal Arkayın	Haziran	1967	3
44	<<diye>> Kelimesi Üzerine	İrfan Kantarcı	Haziran	1967	4-5
44	Taşı Yenmek	Mehmet Kaplan	Haziran	1967	6
44	Öğretmenin Dilinde Türkiyem (şiir)	Selahattin Yavuz Kaplan	Haziran	1967	7
44	Üç Öykü- Üç Türkü	Ayten Gündüz	Haziran	1967	8-9
44	Atasözlerimizin Cümle Yapısı	İbrahim Zeki Burdurlu	Haziran	1967	10-12
44	Geometri Alanında Önemli Bilgiler	Yaje Ulcar Çev:Cevdet Bilsay	Haziran	1967	13
44	Marmaris Gezisi ve Bulduğumuz Deniz Yıldızı Hakkında Notlar	Ahmet Kantar	Haziran	1967	14-17
44	Yalnızlık (şiir)	Bahar Karamüftüoğlu	Haziran	1967	17
44	Bursa Gezimiz	Güney Baha	Haziran	1967	18-19
44	Son Durak	Suzan Çetinkaya	Haziran	1967	19
44	Anneler Günü	Canan Kocagözoğlu	Haziran	1967	20
44	Milli Eğitim Bakanlığında Dilekler	X	Haziran	1967	21
44	İmge Evreni (şiir)	Betül Öngün	Haziran	1967	23
45	Eğitimde Yeni Olan Nedir?	Prof.Dr.Nurray Alexander	Eylül	1967	3
45	Karamsar Dünya(şiir)	Betül Öngün	Eylül	1967	4
45	Haldun Taner'in Hikayelerinde Cümle Yapısı	İbrahim Zeki Burdurlu	Eylül	1967	5-9
45	Alman Eğitim Konseyi ve Eğitim Organizasyonu Reformu	Paul Mikat, Çev:Kemal Aytaç	Eylül	1967	10
45	Modern Matematik	Prof. G. Papy Çev.Ahmet Hamdi Özer	Eylül	1967	11
45	Kitap Aşkım	Okşan Özer	Eylül	1967	12
45	İktisadi Gelişmede Toplumsal ve Kültürel Değerlerin Değişmesinde Eğitimin Rolü	S.D.Kelley	Eylül	1967	13-17
45	Genç Öğretmenin Duası(şiir)	Atiye Güner	Eylül	1967	18
45	Bir Düş Sonu (öykü)	Yaşar Dutlu	Eylül	1967	19
45	Büyükkanemi Anladım (Oyun)	Canan Kuştimur	Eylül	1967	20-21

45	Bayraktar Türbesi ve Camii	Gülay Halil	Eylül	1967	22
45	Genç Yolcu(şiir)	Atiye Güner	Eylül	1967	24
46	Modern Biyoloji-Dinamik Bir Birim	William Houser	Ekim	1967	3-5
46	İlginç Bir Yapım Eki ((i)k)	İrfan Kantarcı	Ekim	1967	6-7
46	Ateş'e Veriyorum Ege'yi (şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1967	6
46	Tekrar Tepelere Baktım	Cengiz Gökoğlu	Ekim	1967	8-10
46	Tecer'in Şiiri	Hikmet Dizdaroğlu	Ekim	1967	11-12
46	İktisadi Gelişmede Toplumsal ve Kültürel Değerlerin Değişmesinde Eğitimin Rolü	S.D.Kelley	Ekim	1967	12-13
46	Okul Kitaplığının Eğitim ve Öğretimdeki Rolü	Şakir Dinçer	Ekim	1967	14
46	Zeynep	Ayten Gündüz	Ekim	1972	15-16
46	Ulusça Okuma Sorunumuz	Melekper Özpeynirci	Ekim	1967	18
46	Sınav (oyun)	Yurdanur Şenyüz	Ekim	1967	19-20
46	Diyeceksen Eğer(şiir)	Güler Cengiz	Ekim	1967	21
47	Atatürk Önderliğinde Türk Kültürü	Prof.Dr.Afet İnan	Kasım	1967	4
47	İnkılâpçı	Falih Rifki Atay	Kasım	1967	5-6
47	Atatürk (Şiir)	İlhan Demiraslan	Kasım	1967	6
47	Yabancı Gözüyle Atatürk: Atatürk, Bir Milletten Yeniden Doğuşu	Lord Kınross	Kasım	1967	7-11
47	Atatürk'ten (Eğitim Kongresini Açarken)	B.Kemal Çağlar	Kasım	1967	9
47	Ata'nın Önünde (Şiir)	Yaşar Dutlu	Kasım	1967	13
47	Netsem Yolu Yok (şiir) - Behçet Kemal Çağlarla-	Orhan Şaik Gökyay	Kasım	1967	13
47	Senden Yetişenler Ne Güne (şiir)	Oğuz Kazım Atok	Kasım	1967	13
47	Atatürk'ten Hikayeler	İ.Zeki Burdurlu	Kasım	1967	14-16
47	Atatürk'teki Sezgi Gücü	İsmail Hakkı Baltacıoğlu	Kasım	1967	17-19
47	Atatürk, Harf Devrimi ve Ötesi	E.Naci Gökşen	Kasım	1967	20-21
47	Mustafa Kemal'ler Tükenmez (şiir)	Halim Yağcıoğlu	Kasım	1967	22
47	Kasım'ın Yası Değil, Atatürk Bayramı Var	Handan Attar	Kasım	1967	23
48	Bir Seminerin Düşündürdükleri	Güngör Orhan	Aralık	1967	3-4

48	Belçika'da Modern Matematiğin Orta Dereceli Okullara İndirilmesi Çalışmaları	Nimet Enünlü	Aralık	1967	5
48	Modern Matematik	George Papy Çev. Nimet Enünlü	Aralık	1967	6
48	Birinci Dünya Savaşından Önceki Siyasi Olaylar	Cengiz Gökoğlu	Aralık	1967	7-8
48	İnfaruş İnterferometresi Yıldızların Görünmeyen Işınlarını İnceleyen Âlet	Halil Bozkurt	Aralık	1967	9-10
48	Fen Öğretimi	Nihal Arkayın	Aralık	1967	11
48	İzmir Eğitim Enstitüsü İçin Neler Söylediler?	(Bir Grup)	Aralık	1967	12-13
48	Köye Giden Yol	Handan Attar	Aralık	1967	14
48	Özlenen Mutluluk	Melek Kayapalı	Aralık	1967	15
48	Bayrağımızın Tarihi Üzerine	H.Fethi Gözler	Aralık	1967	16-20
48	Çanakkale Destanı	Eflatun Cem Güney	Aralık	1967	21-23
49	İlkokullardan Ortaokula Geçiş	Zeki Tanıl	Ocak	1968	3-4
49	Doğumunun Yüzüncü Yıldönümünde Tefvik Fikret	Suut Kemal Yetkin	Ocak	1968	5-6
49	Birinci Dünya Savaşından Önceki Siyasi Olaylar	Cengiz Gökoğlu	Ocak	1968	6-8
49	Orta Öğretimde Kimya Dersleri	Fehmi Recepgil	Ocak	1968	9
49	Seminer Çalışması: Şair Evlenmesi	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak	1968	10-11
49	Eğitim ve Öğretimle İlgili Problemlerimiz, Okullarda Başarısızlık Durumu ve Sebepleri	Nihal Arkayın	Ocak	1968	10-12
49	Matematiğin Yeni Kavramlarının Ortaokulda Tanıtılmasında Teknik ve Metodlar	Yazan:GeorgePapy Çev.Nimet Enünlü	Ocak	1968	13-15
49	Ergenlik Çağı ve Problemlerimiz	Güngör Orhon	Ocak	1968	16
49	Batı Ülkelerindeki Eğitimin Bazı Karakteristik Özellikleri	Prof.Dr.Bahattin Baysal	Ocak	1968	17-18
49	Çamaşır Sokağı	Ayla Gürbüz	Ocak	1968	22-23
49	"O" Yerlerde (şiiir)	Güler Cengiz	Ocak	1968	24
49	Gurbet(şiiir)	M.Cemil Baysal	Ocak	1968	24

49	Küskün Eller (şiiir)	X	Ocak	1968	24
50	Toplumun Geleceğine Etkili Gençlik Sorunu	Zeki Tanıl	Şubat	1968	3-4
50	Çamlıca'daki Eniştemiz'in Cümle Yapısı	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1968	5-8
50	İki Çığlık (şiiir)	Emine Dinç	Şubat	1968	12
50	Ne Demiş Şair (şiiir)	Güler Cengiz	Şubat	1968	12
50	Nerdesiniz (şiiir)	Ayşe Demirel	Şubat	1968	12
50	Tavas Dönemeci	İrfan Kantarcı	Şubat	1968	12
50	Çılgınlık Öyküsü (öykü)	Nermin Seçer	Şubat	1968	13
50	Matematiğin Yeni Kavramlarının Ortaokulda Tanıtılmasında Teknik ve Metodlar	Yazan:GeorgePapy Çev.Nimet Enünlü	Şubat	1968	15-17
50	Üniversite Öğretiminde Yenilikler	Prof. Bahattin Baysal	Şubat	1968	17-18
50	Anadolu (Şiiir)	Betül Öngün	Şubat	1968	18
50	Betimlerde İsim Cümleleri	Ayla Hepgezgin	Şubat	1968	18-19
50	Uzunköprü	Birsen Sofyalı	Şubat	1968	21
50	Yaşasın İstek	Handan Attar	Şubat	1968	22
50	Okuma Üzerine	Güney Bahadır	Şubat	1968	23
51	Öğretmen (şiiir)	Vehbi Cem Aşkun	Mart	1968	3
51	Öğretmenliğe Başlıyorum	Uyanış	Mart	1968	3
51	Öğretmene Saygı (şiiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1968	4
51	Osman Oğlu'nun Atı	Cengiz Gökoğlu	Mart	1968	5-6
51	Gençliğe Karşı Alaka ve Anlayış Göstermek Lazımdır	Zeki Tanıl	Mart	1968	7-9
51	Islık (şiiir)	Emine Dinç	Mart	1968	9
51	Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurulunun Düzenlediği Fen Öğretimi Sempozyumundan Notlar	Nihal Arkayın	Mart	1968	10
51	Anadolu'nun Göreneği	Musa Baran	Mart	1968	11-13
51	Bana Onu Anlatsana	Kadriye Öz	Mart	1968	14-15
51	Seminer Çalışmaları: İntibah	Masume Cxoşkun	Mart	1968	16
51	Matematiğin Yeni Kavramlarının Ortaokulda Tanıtılmasında Teknik ve Metodlar	Yazan:GeorgePapy Çev.Nimet Enünlü	Mart	1968	17-18
51	Tatil Buluşması	Miray Uluaydın	Mart	1968	19

51	Betimlerde İsim Cümleleri	Ayla Hepgezginci	Mart	1968	20-22
52	Çocukta Yıkıcılık ve Kırıcılık Nedenleri	Güngör Orhon	Nisan	1968	3
52	Matematiğin Yeni Kavramlarının Ortaokulda Tanıtılmasında Teknik ve Metodlar	Yazan:GeorgePapy Çev.Nimet Enünlü	Nisan	1968	4-5
52	Vitaminler	Beria Halulu	Nisan	1968	6-9
52	Belçika'da On Yaş İçin Bir Deneme	Nimet Enünlü	Nisan	1968	10-11
52	Yalnız (şiir)	Perihan Gelişen	Nisan	1968	11
52	Gençlik Sorunları	Zeki Tanıl	Nisan	1968	14-18
52	Buca Lisesinde Sosyogram Üzerinde Yapılan Bir Çalışma	Hacer Alıcıgüzel, Meral Hırka	Nisan	1968	19-20
52	Empresyonizm	Ayfer Dere	Nisan	1968	21-22
52	Mavi Yalancı	Handan Attar	Nisan	1968	22
53	Kabiliyetli Çocukları Korumak ve Değerlendirmek	Zeki Tanıl	Mayıs	1968	3-5
53	Matematiğin Yeni Kavramlarının Ortaokulda Tanıtılmasında Teknik ve Metodlar	Yazan:GeorgePapy Çev.Nimet Enünlü	Mayıs	1968	6-7
53	Belçika'da On Yaş İçin Bir Deneme	Nimet Enünlü	Mayıs	1968	8-9
53	Seydişehir ve Beyşehir Köylerinde Düğün	Hacer Alıcıgüzel	Mayıs	1968	10
53	Fen Öğretiminin Bilimsel Düşünceyi Geliştirmesi	Prof. Dr. Kemal Özinönü	Mayıs	1968	11-12
53	Ayrıntı (şiir)	Betül Öngün	Mayıs	1968	12
53	İzmir'e Sen Gel (şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Mayıs	1968	12
53	Özgür Sokaklar (şiir)	Ayşe Demirel	Mayıs	1968	13
53	Toprağa	Ayşe Kuşadalı	Mayıs	1968	14-16
53	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Haluk'un Amentüsü	Serpil Gencer	Mayıs	1968	17-22
53	Antalya Gezimiz	Güney Bahadır	Mayıs	1968	21-23
53	Desen	Ayfer Karagöz	Mayıs	1968	23
54	Matematiğin Yeni Kavramlarının Ortaokulda Tanıtılmasında Teknik ve Metodlar	Nimet Enünlü	Haziran	1968	3-5

54	Orhan Veli Kanık'ın Cümle Yapısı	Nebahat Aydınoglu	Haziran	1968	6-8
54	Türk Romanında Köye Doğru	İbrahim Zeki Burdurlu	Haziran	1968	9
54	Fen Öğretiminin Bilimsel Düşünceyi Geliştirmesi	Prof. Dr. Kemal Özinönü	Haziran	1968	10-12
54	Ateş'e Veriyorum Ege'yi (şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Haziran	1968	12
54	Seminer Çalışmaları: Terkibi Bendden Düşünceler	Ayşe Demirel, Ayla Gürbüz	Haziran	1968	13
54	Seminer Çalışmaları:Yeniçeriler Romanı İnceleme	Alâ Gündüz,Afet Özgigez	Haziran	1968	13
54	Belçika'da On Yaş İçin Bir Deneme	Nimet Enünlü	Haziran	1968	14-16
54	Seydişehir ve Beyşehir Köylerinde Düğün	Hacer Alıcıgüzel	Haziran	1968	17-19
54	Duvarlar (şiir)	Perihan Gelişen	Haziran	1968	19
54	Ali'nin Horozu (öykü)	Ayşe Yalçın	Haziran	1968	20
54	İki Buçuk Liralık Bebek (öykü)	Aylü Hepgezginci	Haziran	1968	23
55	Doğumunun Yüzüncü Yıldönümünde: Fikret İçin Konuştuklarımdan Parçalar	Behçet Kemal Çağlar	Eylül	1968	3-5
55	Belçika'da On Yaş İçin Bir Deneme	Nimet Enünlü	Eylül	1968	6-7
55	Yağmur ve Çıkmazlarım (şiir)	Perihan Gelişen	Eylül	1968	7
55	Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Şiirinde Sıfatlar ve Sıfat takımları	İbrahim Zeki Burdurlu	Eylül	1968	8-11
55	Fen Öğretiminin Bilimsel Düşünceyi Geliştirmesi	Prof. Dr. Kemal Özinönü	Eylül	1968	12-14
55	Karamanoğlu Mehmet Bey ve Türkçe	Hamza Zülfikar	Eylül	1968	15-17
55	Susamışlığa Doğru (şiir)	Nefise Yenice	Eylül	1968	17
55	Şiir ve Matematik	Mehmet Kaplan	Eylül	1968	18
55	Reşat Nuri Güntekin'in Romanından Tipler	Bir Grup	Eylül	1968	18-21
55	Seminer Çalışmaları: Zavallı Çocuk	Sema Başaran, Serpil Ozan	Eylül	1968	22
56	Kıymetli Hocam	Zeki Tanıl	Ekim	1968	3
56	Türk Plastik Sanatlarında Gerçeküstüçülük	İsmail Hakkı Baltacıoğlu	Ekim	1968	4-8

56	Belçika'da On Yaş İçin Bir Deneme	Nimet Enünlü	Ekim	1968	6-7
56	Fen Eğitiminde Yenilikler, Yeni Programlar ve Kitaplar	Prof.Dr. Bahattin Baysal	Ekim	1968	9-12
56	Kaplumbağa	Emine Dinç	Ekim	1968	12
56	Deded Korkut Hikayeleri'nde Sıfatlar ve Takımları	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1968	13-15
56	Doatluk Üzerine	Perihan Gelişen	Ekim	1968	15
56	Fen Öğretmenlerinin Mesuliyetleri	Nihal Arkayın	Ekim	1968	16-17
56	Sen de Yaşlanacaksın (Küçük Oyun)	Ayla Gürbüz	Ekim	1968	18-22
56	Sokrates Duruşmasında	Çev. İngilizce 2/A	Ekim	1968	23
56	Körfезде Akşam	Şevket Arman	Ekim	1968	24
57	Atatürk'ten Konuşmalar (Eğitim Kongresini Açarken)	B.Kemal Çağlar	Kasım	1968	3-4
57	Mustafa Kemal	İbrahim Zeki Burdurlu	Kasım	1968	4
57	935'lilerin Mustafa Kemal'i İlk Görüşü	Fazıl Hüsnü Dağlarca	Kasım	1968	5
57	Atatürk ve İnsanlık	Prof.Dr.Faruk Erem	Kasım	1968	6-8
57	Mustafa Kemal ve Beş Anı: Mustafa Kemal Paşa Anadoluya Geçmeden Önce Neler Konuştu	X	Kasım	1968	7-8
57	Dil ve Tarih Meselesi	Mahmut Esat Bozkurt	Kasım	1968	9-10
57	Ata'nın Ölüm Haberini Dünyaya Duyuran Telgrafçı Konuşuyor:	X	Kasım	1968	10
57	Fen Öğretmenlerinin Mesuliyetleri	Nihal Arkayın	Kasım	1968	11-12
57	Göremediğim Atatürk	Ayşe Kuşadalı	Kasım	1968	12
57	Göremediğim Atatürk	Handan Attar	Kasım	1968	13
57	Halk Adamı Atatürk	Ata Görgül	Kasım	1968	14-15
57	Belçika'da on yaş için bir deneme	Nimet Erünlü	Kasım	1968	16-18
57	Dünya Onun İçin Ne Dedi (Atatürk)	X	Kasım	1968	19
57	Atatürk Üzerine Duygular ve Düşünceler(Bir Grup)	X	Kasım	1968	19-22
57	Duyuyorum Anlatamıyorum	Birsen Yıldırım	Kasım	1968	23

58	Yine Hocam, O Büyük Eğitimci	Zeki Tanıl	Aralık	1968	2
58	Eğitim Prensipleri: Güven mi, Otorite mi?	Andre Valles'den: Mehmet Toprak	Aralık	1968	3-6
58	Hemşerim	Yekta Yenal	Aralık	1968	6-7
58	Tevfik Fikret	Lamia Akgül	Aralık	1968	8-10
58	Yalnız Orakçı	William Wordsworth, Çev. Gülay Taner	Aralık	1968	11
58	En Yüce Türk Atatürk, Tarihçi Tonybee Atatürk'ü Anlatıyor	Afif Gelen	Aralık	1968	12-21
58	Asker ve Devlet Adamı Atatürk	Cihat Akçayakaloğlu	Aralık	1968	13-14
58	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Zehra	Bir Grup	Aralık	1968	15-20
58	Yollar Var Yüreğimden	Emine Dinç	Aralık	1968	20
58	Helen Keller'in "Hayatımın Hikâyesinden"	Çev. İngilizce 2/A	Aralık	1968	21
58	Şıp, Şıp, Şıp (öykü)	Perihan Gelişen	Aralık	1968	22
58	Özlem	Tülin Hamutçu	Aralık	1968	23
59	Cengiz Gökoğlu'nu da Kaybettik	Uyanış	Ocak	1969	3
59	Cengiz Hoca ile Altı Yıl	İrfan Kantarcı	Ocak	1969	4
59	Bir Oyun	Nimet Enünlü	Ocak	1969	5-6
59	Cengiz Gökoğlu'nun Ardından	Bir Grup	Ocak	1969	5-8
59	Varoluşçuluk ve Sartre'nin Felsefesi Üzerine Bir Deneme	Mehmet Toprak	Ocak	1969	9-12
59	En Yüce Türk Atatürk, Kemal Atatürk'ün Ülkesi	Afif Gelen	Ocak	1969	10
59	Moleküler Enerji (Bir Molekülde Depo Edilen Enerji)	Fahri Tuncel	Ocak	1969	11
59	Ekspresyonizm	Beyhan Özmaden	Ocak	1969	14-16
59	Haluk'un Amentüsü	Serpil Gencer	Ocak	1969	17-18
59	Seminer Çalışmaları: Vatan Yahut Silistre	Ayla Gündüz, Afet Özgigez	Ocak	1969	19-20
60	Varoluşçuluk ve Sartre'nin Felsefesi Üzerine Bir Deneme	Mehmet Toprak	Şubat	1969	3-8
60	İnançsızlar Ülkesi	Sevil Dikmen	Şubat	1969	4
60	Sokak Feneri	Şaziye Gönenç	Şubat	1969	5
60	Love is Bad	Bilge Koçaklıoğlu	Şubat	1969	6

60	Dede Korkut Hikayelerinde (Gibi, Benzer) Edatları ile (gibi)li Zarf Tümleçleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1969	9-10
60	Gül ve Bülbül	Yazan: Oscar Wild Çev:İngilizce II/B	Şubat	1969	11-12
60	Yeni Türk Edbiyatı Seminer Çalışmaları: Mai ve Siyah'tan Üç Erkek Tipi	Kadriye Öz	Şubat	1969	13-18
60	The Tonly Rose	Sevgi Özdemir	Şubat	1969	16
60	En Yüce Türk Atatürk, Atatürk ve Laiklik	Prof.Dr.Aytekin Ataay	Şubat	1969	16-18
60	Siyahlar Pembeye Dönecek (Küçük Oyun)	X	Şubat	1969	19-21
60	Notlar	Emine Dinç	Şubat	1969	22
60	Öğretmenime Mektup	Senai Sölpüker	Şubat	1969	23
61	Öğretmenimi Anlatıyorum	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1969	3-4
61	Fizik Öğretmeni	Meral Bağdu	Mart	1969	5
61	Eğitim Enstitülerinde Mesleğe Hazırlık Çalışmaları	Nihal Arkayın	Mart	1969	6-8
61	Meslek Olarak Öğretmenlik (Şükran Güngör'le Bir Konuşma)	Ayşe Kuşadalı	Mart	1969	9-15
61	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Tefik Fiket'in Ölümü	Cenap Şahabettin, Çev. Kadriye Öz	Mart	1969	11-13
61	Pınarbaşı	Naile Özbay	Mart	1969	13
61	Yoksul Öğretmen (Manzum Öykü)	Necdet Rüştü Efe	Mart	1969	14
61	Stajyer Öğretmenin Anıları	Nermin Seçer	Mart	1969	15
61	Tutku	Handan Attar	Mart	1969	16-17
61	Varoluşçuluk ve Sartre'nin Felsefesi Üzerine Bir Deneme	Mehmet Toprak	Mart	1969	18-22
61	Yitik	Özen Özcan	Mart	1969	19
61	Mutluluk Dedikleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1969	23
62	Sınavların Pedagojik Yönleri ve Yeni Eğitim Üzerine Düşünceler	Mehmet Toprak	Nisan	1969	3-5
62	Uluborlu'da Düğün Gelenekleri	Güler Kurtdemir	Nisan	1969	6
62	Şıpsevdi (inceleme)	İbrahim Zeki Burdurlu	Nisan	1969	7-12
62	Orhan Veli Kanık'ın Şiirlerinde Sıfat Takımları	İbrahim Zeki Burdurlu	Nisan	1969	9-11
62	Dilek	Sevil Dikmen	Nisan	1969	11

62	Gençlik Bunalımı mı? Medeniyet Krizi mi?	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	Nisan	1969	12
62	Toplum ve Öğretmen	Nefise Yenice	Nisan	1969	12
62	Öğretmen Psikolojisi	Erdoğan Acarlar	Nisan	1969	13-14
62	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Mehmet Rauf'un Küçük Remzi Öyküsü (İnceleme)	Kadriye Öz, Nermin Seçer, Gönül Berk, Nurten Çifte, Şaziye Günenç, Sevil Dikmen	Nisan	1969	13- 16
62	" Deneyci" Şiiri	Emine Dinç	Nisan	1969	15
62	İzmir Eğitim Enstitüsü'nden Anılar	Aydemir Noyan	Nisan	1969	16
62	Sungurlu'da Düpün Gelenekleri	Yıldız Şimşek	Nisan	1969	17
62	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Halit Ziya'dan "Sade Bir Şey"	Sema Başaran, Nefise Yenice,	Nisan	1969	17- 18
62	Varoluşçuluk ve Sartre'nin Felsefesi Üzerine Bir Deneme	Mehmet Toprak	Nisan	1969	19- 20
62	Matematik Tarihi (Seminer Notu)	X	Nisan	1969	21
62	Afrodit Pınarı (şiiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Nisan	1969	23
63	Sınavların Pedagojik Yönleri	Çev. Mehmet Toprak	Mayıs	1969	3-5
63	Başkent Ankara'da Atatürk Anıtları	Cemalettin Ünlü	Mayıs	1969	6-8
63	Orhan Veli'nin Şiirlerinde Sıfat Takımları	İbrahim Zeki Birdurlu	Mayıs	1969	9-10
63	Gençlik Bunalımı mı? Medeniyet krizi mi?	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	Mayıs	1969	12-18
63	Mehmet Rauf'un Küçük Remzi Öyküsü (İnceleme)	Kadriye Öz, Nermin Seçer, Gönül Berk. V.d.	Mayıs	1969	13-17
63	Hürriyet Şehitlerine	Mehmet Toprak	Mayıs	1969	19
63	Bir Tutam Saç	Saynur Coşkun	Mayıs	1969	20-21
63	Dağ	Emine Dinç	Mayıs	1969	21
63	Okuma Sevgisi	Nurgül Altay	Mayıs	1969	22
63	Graziella	La Martine'den çeviren: Canan Esmer	Mayıs	1969	23
63	Bandırma Vapuru	Mesut Tarcan	Mayıs	1969	24
64	Resim-İş Bölümünün 1968- 1969 Yılına Ait Uygulamalarına Genel Bakış	Zeki Tanıl	Haziran	1969	3-5
64	Doğru-Yanlış Testleri	Prof.Dr.M.Fuat Turgut	Haziran	1969	6-9
64	Mutluluk	Güney Bana	Haziran	1969	9

64	Amacımız	Resim-İş Bölümü	Haziran	1969	13-15
64	Tutku (şiir)	Nefise Yenice	Haziran	1969	17
64	Bademler Köyü Monografisi(Sosyal Bilgiler Sınıfı Sosyoloji Seminer Çalışması)		Haziran	1969	18-20
64	Aydın	Hülya Candaş	Haziran	1969	21-22
64	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: İncelemeler, Ahmet Hikmet'in "Ayşe Kızla Veda" Öyküsü	Serpil Gencer,Hülya Özgür,Sumru Özeltaş, Emine Dinç	Haziran	1969	23-24
64	Moda da Moda	Selma Seyhan	Haziran	1969	25
64	Lavlar Dağın Tepesinden mi Fıskırır	Aynur Ekiz	Haziran	1969	26
64	Sensizlik Ağır (şiir)	Birsen Yıldırım	Haziran	1969	27
65	Eğitimde Araştırmancının Önemi ve Fen Öğretiminde Yeri	Prof.Dr. M.Fuat Turgut	Eylül	1969	3-7
65	Bir Seminerin Ardından	İrfan Kantarcı	Eylül	1969	7-20
65	Valery ve Baudelaire Üzerine	Mehmet Toprak	Eylül	1969	8-11
65	Kırk Yıldan Bir Demet	Zeki Tanıl	Eylül	1969	12
65	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: H. Rahmi'nin "Tutuşmuş Gönüller" Romanı	Sema Uzunoğlu,Semiha Yıldız	Eylül	1969	13-23
65	"Çocuk ve Allah"ta İsim Takımları	İbrahim Zeki Burdurlu	Eylül	1969	13-15
65	Dumlupınar'da Konuşma-Başkumandanlık Savaşının İkinci Yıldönümünde	Çev:Behçet Kemal Çağlar	Eylül	1969	16-20
65	Hüseyin Rahminin "Tutuşmuş Gönüller" Romanı	Sema Uzunoğlu, Semiha Yıldız	Eylül	1969	21-23
66	Biyoloji Öğretimindeki Değişmeler ve Bugünkü Durum	Prof.Dr.Selahattin Okay	Ekim	1969	3
66	Ortaokullarda Türkçe Dersinin Özel Öğretimi	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1969	4-6
66	Kırk Yıldan Bir Demet: Zaruri	Zeki Tanıl	Ekim	1969	7
66	Kimya Öğretimindeki Değişmeler ve Bugünkü Durum	Ömer Bayın	Ekim	1969	8-12

66	H.Rahmi'nin "Tutuşmuş Gönüller" Romanı (Seminer Çalışması)	Sema Uzunoğlu, Semiha Yıldız	Ekim	1969	12-14
66	Açıklama Soruları	İrfan Kantarcı	Ekim	1969	15-16
66	Valery ve Baudelaire Üzerine	Mehmet Toprak	Ekim	1969	17-18
66	Zamansız	Nefise Yenice	Ekim	1969	19
66	"Türk Sazı" ve M. E. Yurdakul	Hikmet Dizdaroğlu	Ekim	1969	20-21
67	Atatürk 'ün İzinde	Mehmet Toprak	Kasım	1969	3-7
67	Atatürk'ten Söylevler	B.Kemal Çağlar	Kasım	1969	8-11
67	Mustafa Kemal (şiir)	Özbek İncebayraktar	Kasım	1969	11
67	Atatürk Devrimleri Üzerine Düşünceler	Doç.Dr. Nermin Abadan, Prf. Dr. Fatih Armaoğlu, Prof. Nihat Erim	Kasım	1969	12-15
67	Seni Duyuyorum Atatürk (şiir)	Ahmet Köklügiller	Kasım	1969	15
67	Atatürkçülüğü Halka Maletmek	Şinasi Özdenoğlu	Kasım	1969	16
67	Atatürk ve 1969 Yılı	Nermin Seçer	Kasım	1969	17-18
67	Ata'yı İstanbul'dan Ankara'ya Son Uğurlayış	Aslan Tufan Yazman	Kasım	1969	19-23
68	Biyoloji Öğretiminin Ortaöğretimdeki Nedeni ve Rolü	Prof.Dr.Atif Şengün	Aralık	1969	3-4
68	Kırk Yıldan Bir Demet: Neden Bu Durumdayız	Zeki Tanıl	Aralık	1969	5-7
68	Bir Bilginin İnancı	Yazan:Warren Weaver Çeviren:Mehmet Toprak	Aralık	1969	8-19
68	Ortaokullarda Türkçe Dersinin Özel Öğretimi	İbrahim Zeki Burdurlu	Aralık	1969	10-13
68	Eleştirel Yöntemler	Nermin Seçer	Aralık	1969	13-14
68	Gazi Mustafa Kemal'in Portresi	Çev:Emine Çevik	Aralık	1969	14
68	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Sait Faik'in Dört Öyküsü	Masume Coşkun	Aralık	1969	15-17
68	Eğer Bir Gün Dönerse	Çev:Emine Çevik	Aralık	1969	18-20
68	Dilenci(şiir)	Ümit Yaşar Oğuzcan	Aralık	1969	22
69	Fiziğin Gelişimi	Prof. Dr. Dilşat Elbrus	Ocak	1970	3
69	Valery ve Poc Üzerine	Mehmet Toprak	Ocak	1970	4-6
69	Meslek Hayatımın İlk Senesi	Zeki Tanıl	Ocak	1970	7-8
69	Çocuğumuzu Tanıyalım (Radyoda Eğitim Konuşmaları)	Fikret Özgönenç	Ocak	1970	12-13

69	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları:Yahya Kemalden Bir Şiir	Vicdan Tarakçı	Ocak	1970	14- 15
69	Çağdaş Eleştiri Üzerine	Nermin Seçer	Ocak	1970	16- 17
69	Beyaz Güller (küçük oyun)	Taciser Dikici	Ocak	1970	18-20
69	O Kuşlar ki...	Birsen Yıldırım	Ocak	1970	20
69	Bağ (şiir)	Nezihe Uslay	Ocak	1970	21
70	Aktif Metodlar	Mehmet Toprak	Şubat	1970	3-4
70	Britanya'da Kimya Öğretiminde Eğilimler	Çev:Dr.Namık Kemal Tunalı	Şubat	1970	5-6
70	Kırk Yıldan Bir Demet: Meslekte İlk Teftiş	Zeki Tanıl	Şubat	1970	7-9
70	Kuş (şiir)	Emine Dinç	Şubat	1970	9
70	Ortaokullarda Türkçe Dersinin Özel Öğretimi	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1970	10-12
70	Bilmeceler(Halk Edb. Seminer Çalışmaları)	Müzeyyen Susar, Feride Uyanık, Zekiye Yentür,Selma Seyhan	Şubat	1970	13-16
70	Rousseau'nun Eğitim Üzerindeki Düşüncelerinden Seçmeler	Vasfiye Nazik	Şubat	1970	17
70	Yeni Türkn Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Kiralık Konak'taki Tipler	Nurten Özen	Şubat	1970	18
70	Acı Uğraşı (Kısa Oyun)	Naile Özbay	Şubat	1970	21-22
70	Sesleniş (şiir)	Neziha Ulsay	Şubat	1970	22
70	<<Gülsüm Kıza Ağıt>> Öyküsünü İnceledik	Türkçe I	Şubat	1970	23
71	Bir Yıldönümü Daha	UYANIŞ	Mart	1970	3
71	Öğretmen	Fazıl Hüsnü Dağlarca	Mart	1970	4
71	Öğretmenlerim	Ümit Yaşar Oğuzcan	Mart	1970	4
71	Öğretmenliğe Armağan	İmren Sucular	Mart	1970	5
71	Öğretmenliğe Doğru	Şaziye Gönenç	Mart	1970	5
71	Günümüz, Geleceğimiz, Öğretmen	Nermin Seçer	Mart	1970	6-7
71	16 Mart Şarkısı (şiir)	Halim Yağcıoğlu	Mart	1970	8
71	Gerçek Işık	Naile Özbay	Mart	1970	9
71	Öğretmenlik Üzerine	Gönül Berk	Mart	1970	9
71	Öğretmen ve Öğrenci	Güzin Hünkâr	Mart	1970	10
71	Aktif Metodlar	Mehmet Toprak	Mart	1970	11-13
71	Toplum Kalkınması ve Öğretmen	Yasemin Kural	Mart	1970	14
71	Toplum Kalkınması ve Öğretmen	Yasemin Kural	Mart	1970	14

71	Kırk Yıldan Bir Demet: İlk İdareciliğim-Tavşancıl Çavuş Üzümü	Zeki Tanıl	Mart	1970	15-22
71	Halk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Bilmeceler	Müzeyyen Susar, Feride Uyanık, Zekiye Yentür, Selma Seyhan	Mart	1970	19-21
71	Yol Öyküsünü İnceledik	Bir Grup	Mart	1970	23
72	Fen Deslerinde Teorik Öğretim	Nihal Arkayın	Nisan	1970	3-4
72	Araba Sevdasında Geleneksel Hayatın Değişmesi	M.Orhan Soysal	Nisan	1970	5
72	Bahara Giderken Balad (şiir)	Behçet Necatigil	Nisan	1970	5
72	İngilizce'nin Kısa Tarihi	A.Hulusi Çekiç	Nisan	1970	6
72	Kültür Nedir? İnsan Nasıl Kültürlü Olabilir?	Çev. Mehmet Toprak	Nisan	1970	7-9
72	Depremler Tahmin Edilebilir mi?	Doç. Dr. Nevzat Öcal	Nisan	1970	10
72	Deniz Kıyısındaki Kulübe (şiir)	Ziya Osman Saba	Nisan	1970	11
72	Kırk Yıldan Bir Demet: Meslekte En Şerefli Kademe	Zeki Tanıl	Nisan	1970	12
72	Her Şey Yerli Yerinde (şiir)	Ahmet Hamdi Tanpınar	Nisan	1970	13
72	Ortaokullarda Türkçe Dersinin Özel Öğretimi	İbrahim Zeki Burdurlu	Nisan	1970	14-19
72	Bal Hırsızları (küçük oyun)	Müzeyyen Susar	Nisan	1970	19
72	Denizde Boğulanlar (şiir yorumu)	Çeviren ve Açıklayan. Sevgül Ermaner	Nisan	1970	21
72	Gümüş Halka (öykü)	Naile Özbay	Nisan	1970	22
73	Yazı Üstüne	Yüksel Uslay	Mayıs	1970	3-4
73	Dil Öğretimi Zamanı	Makbule Pir	Mayıs	1970	5-6
73	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Ömer Seyfettin'in Efruz Bey'i	Kadriye Öz, İbrahim Zeki Burdurlu	Mayıs	1970	7-8
73	Çeviri Üstüne	A.Hulusi Çekiç	Mayıs	1970	9-10
73	Kültür Nedir? İnsan Nasıl Kültürlü Olabilir?	Çev. Mehmet Toprak	Mayıs	1970	11-14
73	Çadırda Öğretim	Naile Yılmaz	Mayıs	1970	14
73	Kırk Yıldan Bir Demet: Köy Çalışmalarından Hatırlanan ve Düşündürücü Bazı Örnekler	Zeki Tanıl	Mayıs	1970	15-16
73	Öğretmenlik Üstüne	Nurten Çifte	Mayıs	1970	17

73	Eğitim Üzerine Güzel Sözler	Çev: Gülümser Sarayköylü	Mayıs	1970	18
73	Depremi Gediz'e Getirdikleri	Aynur Ekiz	Mayıs	1970	19
73	Atatürk ve İzmir (Şiir)	E.Faik Üstün	Mayıs	1970	20
73	Kıymet Bilir Türk Çocuğu	Nilgün Özalp	Mayıs	1970	20
73	Kırgınlık(öykü)	Feride Uyanık	Mayıs	1970	21
73	Kuşlar (öykü)	Leyla Özar	Mayıs	1970	22
74	Size Bir Karanfil Uzatıyorum	İbrahim Zeki Burdurlu	Haziran	1970	3
74	Kültürün Şartları	Çev. Mehmet Toprak	Haziran	1970	4
74	İzmarit(şiir)	Tamer Tanyeri	Haziran	1970	7
74	Çeviri Üstüne	A.Hulusi Çekiç	Haziran	1970	8-9
74	"27 Mayıs"	Nermin Seçer	Haziran	1970	9
74	Kırk Yıldan Bir Demet: Köy Toplumunun Gerçek Öncüsü Öğretmendir	Zeki Tanıl	Haziran	1970	10-11
74	Van Gölünde	Sevil Ermener	Haziran	1970	12-13
74	Kendimi Tanıtayım	Türkan Arıkan	Haziran	1970	14
74	Sevgili Türkan	Çiğdem Bekar	Haziran	1970	14
74	Türkan Arıkan	Uyanış	Haziran	1970	14
74	Antalyalı Öğretmen Namzedi Trafik Kazası Sonunda Öldü	Yeni Asır (Alıntı)	Haziran	1970	15
74	Sevgili Öğrencim Türkan Arıkan	Şeref Bigalı	Haziran	1970	15
74	İrfan Ağabey	Zeki Tanıl	Haziran	1970	16
74	İslâhevi Yaşantısından Çizgiler	Aynur Ekiz, Emel Yaman,Müzeyyen Susar	Haziran	1970	17
74	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Rintlerin Hayatı	Nermin Seçer	Haziran	1970	18-19
74	Mayın (öykü)	Lütfiye Bilecikligil	Haziran	1970	20
74	Naney'ye Yol Açın	Jim Bishop çev.A. Hulusi Çekiç	Haziran	1970	21
75	Reşat Postacıoğlu'nu Yitirdik	Uyanış	Eylül	1970	2-4
75	Atatürkçü Müdürümüz	Belkıs Zincirkıran	Eylül	1970	5-6
75	Anıldıkça Yaşar Andıkça Yaşarız	S. Sırrı Özerdem	Eylül	1970	7
75	Yaşam Öyküsü	X	Eylül	1970	7
75	Sana Son Borcumuz	Zeki Tanıl	Eylül	1970	8
75	Çok Sevdiğim ve Saydığım Müdürüm Reşat Postacıoğlu	Şükran Gözen	Eylül	1970	9-11

75	Reşat Postacioğlu ve Uyanış	Uyanış	Eylül	1970	11
75	Üç Mektup	Hüseyin Atmaca,Güney Baha, İsmail Tık naz	Eylül	1970	12
75	Toprak Ananın Zaferi	Asuman Şumnulu	Eylül	1970	13
75	Müdürüm Reşat Postacioğlu (şiir)	Tezer	Eylül	1970	14
75	Son Mektup	Selahattin Okandan	Eylül	1965	14
75	Ölüm Ona Yakışmadı	Neriman Savran	Eylül	1970	15
75	Reşat Postacioğlu'nun Öğretmen Okullarının Kuruluşunun 122. Yıldönümündeki Açılış Konuşması (Kendi El Yazısının Fotokopisi)	Raşat Postacioğlu	Eylül	1970	16
75	Müdürüm Reşat Postacioğlu	Hakkı Caner	Eylül	1970	29
75	Reşat Postacioğlu	İbrahim Zeki Burdurlu	Eylül	1970	30
75	İzmir Eğitim Enstitüsü Postacioğlu'nu Asla Unutmayacaktır	Muhip Kocaçınar	Eylül	1970	31
75	Postacioğlu ve Ders Kitaplarımız	İzmir Eğitim Enstitüsü Ders Kitapları Yayınları	Eylül	1970	32
75	Reşat Postacioğlu (şiir)	Nevide Aslanca	Eylül	1970	33
75	Reşat'ı Nasıl Tanıdım?	Cemil Karakulak	Eylül	1970	33
75	Reşat Postacioğlu	Tahsin Yaşamak	Eylül	1970	34
75	Reşat Postacioğlunun Konuşmalarından Örnekler	Raşat Postacioğlu	Eylül	1970	35
75	Sevimiz O'na Doğru	Safiye Tuncer	Eylül	1970	40
76	Ders Geçme Düzeni	Dr.Turhan Oğuzkan	Ekim	1970	3-4
76	Türk Dili Bayramı	Ahmet Erdoğan	Ekim	1970	5
76	Yeni Müdürümüz Ömer Necdet Tüzün	Uyanış	Ekim	1970	5
76	Mallerme'nin Şiiri ve İç Dramı	Mehmet Toprak	Ekim	1970	6-8
76	Kırk Yıldan Bir Demet: Yine Tavşancıl Köyü ve Bir Belge	Zeki Tanıl	Ekim	1970	9
76	Ardından	Necla Uzgör	Ekim	1970	10
76	Reşat Postacioğlu İle Son Konuşmam	Necla Uzgör	Ekim	1970	10
76	Müdürümüz, Babamız	Ayşe Kuşadalı	Ekim	1970	11
76	Nermi Uygur'un Denemeleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1970	12

76	Kompozisyon Çalışmalarından: Bihruz Bey	Emine Sezen	Ekim	1970	14
76	Kompozisyon Çalışması: Şiir İncelemesi: Evlerle Savaş	Nurgül Altay	Ekim	1970	15-16
76	Kompozisyon Çalışmaları: Yağmur (oyun)	Saadet Sarı	Ekim	1970	17-19
76	Mutluluk Üstüne (şiir)	Meral Karasan	Ekim	1970	19
76	Olaylar ve Düşündükleri	Taciser Dikici	Ekim	1970	21
76	Erdeme Doğru	Müzeyyen Susar	Ekim	1970	22
76	İrade ve Vicdan	Hüsniye Balkan	Ekim	1970	22
77	Atatürk'ümü Çok Seviyorum	İ.Zeki Burdurlu	Kasım	1970	3
77	Gazi Heykeli'nde Güvercinler(şiir)	Nahit Ulvi Akgün	Kasım	1970	3
77	Atatürk Meşalesi ve Devrim Andı	H.V.Velidedeoğlu	Kasım	1970	4-5
77	Atatürk'te Cumhuriyet Fikri	Prof.Dr.Afet İnan	Kasım	1970	6
77	Utku Benim	Naile Özbay	Kasım	1970	6
77	Göremediğim Atatürk	İmren Sucular	Kasım	1970	8
77	Kadın	Hüsniye Balkan	Kasım	1970	9
77	Türk'ün Ulusuna Görevi	Yasemin Kural	Kasım	1970	11
77	Daha İleriye	Saadet Hepyücel	Kasım	1970	12
77	Uygarlık- İnsan	Mürüvvet Çeliker	Kasım	1970	13
77	Toplumda Kadın	Zekiye Yentür	Kasım	1970	14
77	Atatürk'ten Öğretmenlere	B.Kemal Çağlar	Kasım	1968	16
77	Kronoloji (Atatürk'ün Yaşamı)	Uyanış	Kasım	1970	18
77	Cumhuriyet 47 Yaşında	Tayyip Gökbilgin	Kasım	1970	19
77	Atatürk'ün Aldığı Madalyalar	X	Kasım	1970	21
77	Atatürk'ten (Güzel Sözlerinden Birkaçı)	X	Kasım	1970	22
77	Mustafa Kemal'i Dinarlı Kamber Anlattı (şiir)	A. Kadir Bulut	Kasım	1970	22
77	Atatürk Kitaplarından Bazıları	X	Kasım	1970	23
78	İzmir Eğitim Enstitüsü'ne Reşat Postacıoğlu Adı Verilmelidir	X	Aralık	1970	8
78	Bilimsel Düşüncenin Doğuşu ve Gelişimi	Şükran Gözen	Aralık	1970	9

78	Eğitim Enstitülerinin Türkçe Bölümlerinde Kompozisyon	İbrahim Zeki Burdurlu	Aralık	1970	11-13
78	Yabancı Dil Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Seçimi	A.Hulusi Çekiç	Aralık	1970	14-15
78	Nef'i nin Bahariyesi Üzerine	M. Orhan Soysal	Aralık	1970	16
78	Kırk Yıldan Bir Demet: İlköğretim Alanında Geçen Son Yıllar	Zeki Tanıl	Aralık	1970	17-19
78	Fatma Aba(öykü)	Ayfer Başözdil	Aralık	1970	20
78	Mallerme'nin Şiiri ve İç Dramı	Mehmet Toprak	Aralık	1970	21-22
78	Seviler Kenti Puslu (Şiir)	Nefise Yenice	Aralık	1970	23
79	Limonun İnsan Sağlığına Etkisi	Fahri Tuncel	Ocak	1971	3
79	Mardin'de Akşam Erken Oluyor (şiir)	Nefise Yenice	Ocak	1971	3
79	Albert Camus Üzerine Bir Deneme	Mehmet Toprak	Ocak	1971	4-5
79	Soru-Cevap Yötemiyle Bir Parçanın Açıklanması	İrfan Kantarcı	Ocak	1971	6
79	Fransızcanın Bir Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Yeni Görüşler	François Reguedation: Makbule Pir	Ocak	1971	7
79	Yabancı Dilde Biraz İlerlemiş Olanlar Vababüleri Nasıl Geliştirmelidirler	Handan Üstel	Ocak	1971	8-9
79	Kırk Yıldan Bir Demet: Bilinmeyen Taraflarıyla Tanıl	Zeki Tanıl	Ocak	1971	9
79	Bulantı (İnceleme)	Nermin Seçer	Ocak	1971	10-13
79	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları:Şair Evlenmesi	Yüksel Fışkın, Sevgi Kaçan	Ocak	1971	14-16
79	Kızılırmak Kıyıları (Çözümleme)	Yasemin Kural	Ocak	1971	17-18
79	Romanlardan Tipler ve Başkışiler: Ali Bey	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak	1971	20-21
79	Kırık Vazo(şiir açıklaması)	Oya Kaplan	Ocak	1971	22
79	Namık Kemal'in Vatan Makalesinden	X	Ocak	1971	24
80	Eğitim ve Eğitilmek Üzerine Açık Oturum	Uyanış	Şubat	1971	3-13

80	Bakar ki (şiiir)	Ayfer Başözddil	Şubat	1971	13
80	Albert Camus Üzerine Bir Deneme	Mehmet Toprak	Şubat	1971	14-15
80	Kırk Yıldan Bir Demet: Halkevleri	Zeki Tanıl	Şubat	1971	16-17
80	Yabancı Dilde Biraz İlerlemiş Olanlar Vababüleri Nasıl Geliştirmelidirler	Handan Üstel	Şubat	1971	18-19
80	Felaton Beyle Rakım Efendi	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1971	19-22
80	Çocuğu Eğitmek Gibi Güzel Bir Mesleğe Sahip Olanlara	Guy Jacguin'den :Mehmet Toprak	Şubat	1971	23
80	Yılların Ardından (şiiir)	Tomris Toksarı	Şubat	1971	24
81	Eğitim ve Eğitilmek Üzerine Açık Oturum	Uyanış	Mart	1971	3-12
81	İlk Yazüstü (şiiir)	Ömer Demircan	Mart	1971	12
81	Yeni Eğitim Anlayışı	Mehmet Toprak	Mart	1971	13-15
81	Gönülde Gezdiğim Türkiye(şiiir)	Emine Çerçi	Mart	1971	15
81	Türetme Egzersizlerin Dayandığı Temel	Makbule Pir	Mart	1971	16-17
81	Elmanın İnsan Sağlığına Etkisi	Fahri Tuncer	Mart	1971	18
81	Mutluluk Oyuncağı (şiiir)	Nermiye Karakuş	Mart	1971	18
81	Kırk Yıldan Bir Demet: İlköğretime Veda, Gazi Eğitim Enstitüsü Tahsili	Zeki Tanıl	Mart	1971	19-20
81	Sevgili Yavruma	Emine Dudu Arden	Mart	1971	21
81	Unutulmayan Gözler	Bahriye Leblebicioğlu	Mart	1971	22
81	Anneme (Şiiir) (Türkçe ve Fransızca)	Yazan ve Çeviren:Nur Suna	Mart	1971	23
81	Çingene (şiiir)	Gönül Mesudiyeli	Mart	1971	23
81	Ne Zorlu Bir Savaştı O (şiiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1971	24
82	Matematiğin Diğer Bilimler Arasındaki Yeri ve Öğretmenin Amacı	Şükran Gözen	Nisan	1971	3
82	Türk Sanatı Üzerine Düşünceler	Ümit Karaaslan	Nisan	1971	4-10
82	Yeni Eğitim Anlayışı	Mehmet Toprak	Nisan	1971	11-12
82	Contrastive Analyis	Ömer Demircan	Nisan	1971	13-15
82	Romanlardan Tipler: Feride- Çalıkuşu	İbrahim Zeki Burdurlu	Nisan	1971	16-17

82	Kırk Yıldan Bir Demet: İlköğretim Müfettişliğim	Zeki Tanıl	Nisan	1971	18-22
82	Sorumluluk Duygusu	Hilmi Meydan	Nisan	1971	23
82	Cüce Kalır Papatyalar (şiir)	Ömer Demircan	Nisan	1971	24
82	Günlerin Yolculuğu(şiir)	Emine Çerçi	Nisan	1971	24
83	Modern Sanatın Gelişmesi	J. E. Müllerden çev. Mehmet Toprak	Mayıs	1971	3-4
83	Şükran Borcu	Zeki Tanıl	Mayıs	1971	5
83	Behçet Kemal Çağlar	İbrahim Zeki Burdurlu	Mayıs	1971	6-7
83	Malte, Laurids Brigge'nin Notları	Handan Attar	Mayıs	1971	8-9
83	Kırk Yıldan Bir Demet: İlköğretim Müfettişlikleri	Zeki Tanıl	Mayıs	1971	10-13
83	İzmir Eğitim Enstitüsü Günlerinden Notlar	Ş.G.	Mayıs	1971	14
83	İngilizce İkinci Sınıf Çeviri Çalışmaları: Miss Benson'a Bir Buket	İngilizce İkinci Sınıf Öğrencileri	Mayıs	1971	15- 16
83	İnsanlığa Çağrı (şiir)	Ayfer Başözdil	Mayıs	1971	16
83	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Vatan Yahut Silistre	Zahide Onur, Gönül Ceylan, Nurşen Peker	Mayıs	1971	17- 20
83	Öğrencilerimiz	M. Remy'den tercüme eden: Handan Üstel	Mayıs	1971	19
83	Baharda Bahar (şiir)	Nermiye Karakuş	Mayıs	1971	20
83	Dönüş (şiir)	Yüksel Fışkın	Mayıs	1971	20
83	Ressam Van Fogh'un İşkenceli Hayatı	Selection'dan çev.Zuhal Yavuz	Mayıs	1971	21-23
83	Eğer Bir Gün (şiir)	Gönül Mesudiyeli	Mayıs	1971	22
84	Dostluk Marşı (marş)	X	Haziran	1971	2
84	Postacioğlu	Nihal Arkayın	Haziran	1971	5
84	Postacioğlu'na Sesleniş	Şükran Gözen	Haziran	1971	5
84	Dün Kadar Taze	Zeki Tanıl	Haziran	1971	6
84	Ardından Düşündüklerimiz: Öldükten Sonra Yaşamak İsterseniz Ölmez Bir Eser Bırakınız (Hz. Ali)	Taciser Dikici	Haziran	1971	7-8
84	Reşat Postacioğlu ve Uyanış	X	Haziran	1971	9
84	Postacioğlu'nun Sözleinden Seçmeler	X	Haziran	1971	10
84	O'nu Anarken	Leyla Özar	Haziran	1971	12
84	O'nun İçin	Zekiye Yentür	Haziran	1971	12
84	Bir Yıl Sonra	Müzeyyen Susar	Haziran	1971	13

84	Yaşamak Zor, Ya Yaşatmak	Asuman Şumnulu	Haziran	1971	13
84	Müdürüm	Pınar Emiroğlu	Haziran	1971	15
84	Müdürüme Sesleniyorum	Şehnur Gönenli	Haziran	1971	16-17
84	Öğretmenin Sesi	Bir Grup	Haziran	1971	19-21
84	Üç Haziran	Nazıma Kuşçu	Haziran	1971	23
85	Türk Kadınının Dünü ve Bugünü	Aydoğan Demir	Eylül	1971	3-4
85	Soyut Sanat	J .E. Müllerden Çev. Mehmet Toprak	Eylül	1971	5-6
85	Anneme (Şiir)	Gönül Mesudiyeli	Eylül	1971	6
85	Oktay Rifat'ın Şiirlerinde Yepyeni Ad,Sıfat Takımları, Benzetmeler, Canlı Fiiller ve Şart Tümceleri	İ.Zeki Burdurlu	Eylül	1971	7-10
85	Kırk Yıldan Bir Demet: Bakanlık Müfettişleri	Zeki Tanıl	Eylül	1971	11-12
85	Malte, Laurids Brigge'nin Notları	Handan Attar	Eylül	1971	13-16
85	2000 Yılıının Gerçek Problemleri	Le Figaro gazetesinden çev. Emine Çevik	Eylül	1971	17
85	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Çok Bilen Çok Yanılır	Yurdağül Şanal, Hatice Gülhan	Eylül	1971	18-20
85	Jül Sezar(şiir)	William Shakespeare'den çeviren: Ayten Önkol	Eylül	1971	20
85	Yaban Gülü (şiir)	Nuray Kemahlı	Eylül	1971	20
85	Pamukkale	Emine Çerçi	Eylül	1971	21
85	O Sabah (öykü)	Gönül Ceylan	Eylül	1971	22
86	Çocuklarda ve Gençlerde Suç ve Ceza	Prof. Dr. Ercan Göknel	Ekim	1971	3-4
86	Gün Eksilmesin Pencereden	Cahit Sıtkı Tarancı	Ekim	1971	4
86	Öğretmenle Öğrencinin İlişkileri: Dialogdaki Gerçek	Gerorges Gusdore, çev. Mehmet Toprak	Ekim	1971	5-7
86	Cemo'da Dil	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1971	8
86	Çiçeksiz İlişkiler	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1971	9
86	Şiir Yorumları: Çiçeksiz İlişkiler	Zekiye Yentür	Ekim	1971	10-11
86	Belkis Zincirkıran ve Mevhibe Tanaç Emekliye Ayrıldılar	X	Ekim	1971	12
86	Kırk Yıldan Bir Demet: Milli Eğitim Müdürlüklerim Başlıyor	Zeki Tanıl	Ekim	1971	13-15

86	Kitapların Etkisi ve Kitaplardan Alınan İzlenimler	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1971	16-18
86	Psikoloji (Şikayet etme ve şikayet dinleme sanatı)	Pagent, Çev. G. Atakan	Ekim	1971	19-20
86	Öç (öykü)	Gülşen Göktürk	Ekim	1971	22-24
87	Atatürk ve İnsanlık Ülküsü	Prof.Dr.Enver Ziya Karal	Kasım	1971	3-4
87	Atatürk ve Altı İlkesi	Prof.Dr.Afet İnan	Kasım	1971	5-6
87	Öteki Yarı (şiir)	Fazıl Hüsnü Dağlarca	Kasım	1971	6
87	Atatürk ve Milli Eğitim	Nihal Arkayın	Kasım	1971	7
87	Atatürk'ten İki Canlı Hatıra	Ahmet Emin Yalman	Kasım	1971	8-9
87	Atatürk'ün Okuduğu Kitaplar	Muzaffer Uyguner	Kasım	1971	10-12
87	Kırk Yıldan Bir Demet: Bilecik	Zeki Tanıl	Kasım	1971	13-14
87	Öğretmenle Öğrencinin İlişkileri: Dialogdaki Gerçek	Gerorges Gusdore, çev. Mehmet Toprak	Kasım	1971	15-17
87	Cumartesi Geceleri (öykü)	Fatma Güneş	Kasım	1971	18
87	Romanlardan Tipler: Ahmet Cemil- Mai ve Siyah	İbrahim Zeki Burdurlu	Kasım	1971	19-21
87	Karagöl	Emine Çerçi	Kasım	1971	22
88	Yeni Türk Edebiyatı Seminer Çalışmaları: Karabibik	Gülseren Deveci, Fatma Edizer, Emel Halkapınar, Fatma Güneş	Aralık	1971	2-4
88	Cumhuriyet, Atatürkçülük ve Eğitim	Prof.Dr. Aytekin Ataay	Aralık	1971	3-4
88	<<Kırk Hayatlar>>ın Uzun Sıralı Tümceleri ve Bileşik Fiilleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Aralık	1971	5-7
88	Yalnızlık (şiir)	Handan Attar	Aralık	1971	7
88	Öğretmenlerle Öğrencinin İlişkileri; Gerçek Öğretmen ve Gerçek Öğrenci	Gerorges Gusdore, çev. Mehmet Toprak	Aralık	1971	8-9
88	Bilecik(Kırk Yıldan Bir Demet)	Zeki Tanıl	Aralık	1971	10-11
88	Japon Resim Sanatının Okulları ve Ortak Özellikleri	Kadir Ata	Aralık	1971	12-13
88	Yeni Amerikan Baskıları Sergisi	Şeref Bigalı	Aralık	1971	14
88	İzmir'de Sanat Olayları	İlhami Ercivan	Aralık	1971	14-15
88	Başlangıcından Bugüne Özgürlük Düşüncesi	İmren Sucular	Aralık	1971	16-17
88	Fizyoloji Açısından Cinsiyet	Emine Sezen	Aralık	1971	17
88	Başlangıcından Bugüne Mutluluk Düşüncesi	Nazmiye Baloğlu	Aralık	1971	17-18

88	Cinsiyet ve Psikaanaliz	Gülşen Ulaş	Aralık	1971	18
88	Erdem Açısından Düşünce Tarihi	Vildan Savaşır	Aralık	1971	18
88	Yağmurlu Bir Günde Kötü İnsanlardan Biri	Suna Arslan	Aralık	1971	19-20
89	Yeni Türk Alfabeti ve Yazımı Üzerine	Ömer Demircan	Ocak	1972	3-5
89	Ak Evren (şiiir)	Yüksel Fışkın	Ocak	1972	5
89	Öğrencilikte Arkadaşlık ve Onun Başarıya Etkisi	Hüseyin Beşer	Ocak	1972	6-7
89	Mevlana	Özden Çelebi	Ocak	1972	8
89	Türkiye'nin En Büyük İhraç Kapısı: İzmir	Cevat Korkut	Ocak	1972	9-10
89	Sanat ve Eğitim: İnsan Yaratmak	Nejat Akkan	Ocak	1972	11
89	Alberçhf Dürer ve Çağımız Sanatçalarına Etkisi	Namık Sevinç	Ocak	1972	12-14
89	Öğretmenle Öğrencinin İlişkileri: Dialogdaki Gerçek	Gerorges Gusdore, çev. Mehmet Toprak	Ocak	1972	15-16
89	Tütün İzmir (şiiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak	1972	16
89	Kırk Yıldan Bir Demet: Antalya	Zeki Tanıl	Ocak	1972	17-19
89	Beş Kültür Kitabı(Bir Grup)	X	Ocak	1972	20-21
89	13 ve Ben (şiiir)	Nuray Kemahlı	Ocak	1972	23
89	Mutlu Günlere Merhaba (şiiir)	Aysel Çakmak	Ocak	1972	23
90	Atatürk'ü Doğru Anlamalıyız	Sabri Kolçak	Şubat	1972	3-5
90	Öğrencilikte Arkadaşlık ve Onun Başarıya Etkisi	Hüseyin Beşer	Şubat	1972	6-7
90	Hakka Sığındık (İnceleme)	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1972	8-11
90	Çağdaş Heykel Sanatı	Hüsnü Karacan	Şubat	1972	12-13
90	Antalya	Zeki Tanıl	Şubat	1972	14-16
90	Öğretmenle Öğrencinin İlişkileri: Dialogdaki Gerçek	Gerorges Gusdore, çev. Mehmet Toprak	Şubat	1972	17-18
90	Romanlarda Başkişiler	Bir Grup	Şubat	1972	19-21
90	Münevver Gelin	Nurşen Peker	Şubat	1972	22-23
91	Sınıftan İçeri (şiiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1972	2
91	Sunu: Öğretmenim Belkis Zincirkırana	Lütfiye Bilecikligil	Mart	1972	3
91	Anılar Değil (Öğretmenim Belkis Zincirkıran)	İmren Sucular	Mart	1972	4

91	Yazı Sistemleri Üzerine	Ömer Demircan	Mart	1972	5-7
91	Kırk Yıldan Bir Demet: Eskişehir	Zeki Tanıl	Mart	1972	8-10
91	Sanat ve Eğitim: Eleştiri ve Sanat	Meryem Karaoğlan	Mart	1972	11-12
91	Suçlu Çocuklar (şiir)	Meral Karasan	Mart	1972	12
91	Sarıya Özlem (şiir)	Meral Karasan	Mart	1972	13
91	Dede Korkut Kitabı'nda Sosyal Hayat (Bir Deneme)	M.Orhan Soysal	Mart	1972	15-18
91	Söylenti	Yüksel Fışkın	Mart	1972	16-17
91	Erkek Kadın İlişkileri (Gina Lombroso'nun <<Kadının Ruhunu>> adlı eserinden)	Çeviren: Mehmet Toprak	Mart	1972	19-20
91	Romanlardan Başkışiler	Bir Grup	Mart	1972	21-23
92	Trafik Kazaları ve Sonrası	Cevat Korkut	Nisan	1972	3
92	Eğitim ve Öğretimin Evrimi	Emine Çerçi	Nisan	1972	4
92	Öğretmen Olduğum Zaman	Suna Arslan	Nisan	1972	5
92	Dede Korkut Kitabı'nda Sosyal Hayat (Bir Deneme)	M.Orhan Soysal	Nisan	1972	6-7
92	Yazı Sistemleri Üzerine	Ömer Demircan	Nisan	1972	8-9
92	Öğrenci Sosyolojisi ve Öğrenci Eğitimi Üzerine Denemeler: Çalışma ve Başarı Görüntüsünden Öğrenci Tipleri	Hüseyin Beşer	Nisan	1972	10-15
92	Sanat ve Eğitim: Picasso ve Soylu Sanat	Kadir Ata	Nisan	1972	11-13
92	Ekmek ve Sanat	Yaşar Sami Gökgöz	Nisan	1972	14
92	Güzellik Uykusunda(şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Nisan	1972	15
92	Erkek Kadın İlişkileri (Gina Lombroso'nun <<Kadının Ruhunu>> adlı eserinden)	Çeviren: Mehmet Toprak	Nisan	1972	16-17
92	Vazgeçemediğim (şiir)	Orhan Veli Kanık	Nisan	1972	17
92	Kırk Yıldan Bir Demet: Eskişehir	Zeki Tanıl	Nisan	1972	18-19
92	Romanlardan Başkışiler	Bir Grup	Nisan	1972	20-22
92	Bahar Dalı	Gönül Mesudiyeli	Nisan	1972	24
92	Dünyam ve Renkleri	Gülizar Çağlar	Nisan	1972	24
92	Ufukta Güneş Batarken	Gönül Cilde	Nisan	1972	24

92	Ağaçlar	Şükran Özeloğulları	Nisan	1972	24
93	Öğrenci Sosyolojisi ve Öğrenci Eğitimi Üzerine Denemeler: Çalışma ve Başarı Görüntüsünden Öğrenci Tipleri	Hüseyin Beşer	Mayıs	1972	3-4
93	Çocukluğa Özlem (şiir)	Nuray Kemahlı	Mayıs	1972	4
93	Muğla'da (Merkez İlçe) Antep Fıstığı Çalışmaları	Seher Akşehirli	Mayıs	1972	5-6
93	Dede Korkut Kitabı'nda Sosyal Hayat (Bir Deneme)	M.Orhan Soysal	Mayıs	1972	7-8
93	Yazı Sistemleri Üzerine	Ömer Demircan	Mayıs	1972	9-10
93	Sanat ve Eğitim: Çağdaş Heykel Sanatı	Hüsnü Karacan	Mayıs	1972	11-13
93	Yaratıcı İnsan	Ayşe Ersoy	Mayıs	1972	14
93	Erkek Kadın İlişkileri (Gina Lombroso'nun <<Kadının Ruhunu>> adlı eserinden)	Çeviren: Mehmet Toprak	Mayıs	1972	15-16
93	Şiir Çözümlemeleri: Ahmet Haşim'in <<Bahçe>> ve <<Süvarisi>>si	İ.Z.Burdurlu	Mayıs	1972	17-20
93	Kırk Yıldan Bir Demet: Eskişehir	Zeki Tanıl	Mayıs	1972	21-22
93	Mutluluk (öykü)	Aydanur Şener	Mayıs	1972	23
93	Rosana'ya Mektup	Pierre Caxotte, Çev.Fransızca Bölümü	Mayıs	1972	24
94	Reşat Postacıoğlu	Belkis Zincirkıran	Haziran	1972	5-7
94	Bu Yapıt Yükseldikçe Yaşayacaksın	İrfan Kantarcı	Haziran	1972	8-9
94	Unutamadığımız Kayıp	Şükran Gözen	Haziran	1972	9
94	O'nu Sevmek Bilinçli Bir Şey	Handan Attar	Haziran	1972	10
94	Anılarım	Meral Bağdu	Haziran	1972	11
94	Anılardan Bir Demet	Güler Balcı	Haziran	1972	12
94	Postacıoğlu'na Mektup	Müzeyyen Susar	Haziran	1972	12-13
94	Reşat Postacıoğlu İçin	Türkân Tokalaç	Haziran	1972	14
94	İzmir Radyosunda Reşat Postacıoğlu	B.Zincirkıran, İ.Zeki Burdurlu, Nevide Aslançan, Kani Kılıç, Sema Altan, Zeki Tanıl	Haziran	1972	15-18
94	Antep Fıstıklarında Döllenme	Seher Akşehirli	Haziran	1972	19-21
94	Dede Korkut Kitabı'nda Sosyal Hayat (Bir Deneme)	M.Orhan Soysal	Haziran	1972	22-23
94	İki Arkadaşımızın Başarısı	Nejat Akkan	Haziran	1972	24

95	Örnek Bir İnsan	Mehmet Toprak	Eylül	1972	4-8
95	İlk ve Son Ders	Belkis Zincirkıran	Eylül	1972	9-11
95	Turgut Pura İle Bir Konuşma	İlhami Ercivan	Eylül	1972	12
95	Dede Korkut Kitabı'nda Sosyal Hayat (Bir Deneme)	M.Orhan Soysal	Eylül	1972	13-14
95	Eskişehir(40 Yıldan Bir Demet)	Zeki Tanıl	Eylül	1972	15-16
95	Babamız (şiiir)	Aydan Peköz	Eylül	1972	16
95	Bir Yol (öykü)	Neşe Kurtcebe	Eylül	1972	17
95	İslamık Öncesi Türk Destanlarında Motifler (Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları)	Suna Arslan	Eylül	1972	18-19
95	İkimiz (şiiir)	Müzeyyen Susar	Eylül	1972	19
95	Mutluluk (şiiir)	Müzeyyen Susar	Eylül	1972	19
95	Atabetü'l Hakayık'ta Özlü Sözler	Nehibe Sever	Eylül	1972	20-22
96	Çıkmaız Sokak (şiiir)	Necla Ertan	Ekim	1972	4
96	İlkyaza Özlem (şiiir)	Handan Attar	Ekim	1972	4
96	İlk ve Son Ders	Belkis Zincirkıran	Ekim	1972	5-7
96	Ayak Sesleri (şiiir)	Nermiye Karakuş	Ekim	1972	7
96	Sanat Konuşmaları (Sanat Soruşturmasına İbrahim Zeki Burdurlunun Verdiği Cevap)	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1972	8-9
96	Güncemde Mavi	İmren Sucular	Ekim	1972	10-12
96	Soruşturma	Türkçe 1	Ekim	1972	13-15
96	Dede Korkut Kitabı'nda Sosyal Hayat (Bir Deneme)	M.Orhan Soysal	Ekim	1972	16-18
96	Bunalım (Yalnızlık)	Günsel Göktürk	Ekim	1972	17-18
96	İzmir Rıhtımı Çöküyor mu?	Cevat Korkut	Ekim	1972	19
96	Eskişehir(40 Yıldan Bir Demet)	Zeki Tanıl	Ekim	1972	20-22
96	Düşlerde (şiiir)	Müzeyyen Susar	Ekim	1972	23
96	Seviyorum (şiiir)	Müzeyyen Susar	Ekim	1972	23
97	Mustafa Kemal (şiiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Kasım	1972	3
97	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Kasım	1972	4-8
97	Anıttepe'de Dolaşan (Şiiir)	F.Hüsnu Dağlarca	Kasım	1972	6
97	Anadolu Türküsü (Şiiir)	Hilmi Meydan	Kasım	1972	7
97	Kara Yas(şiiir)	H.Zekai Yiğitler	Kasım	1972	8
97	Atatürk'ü Nasıl Anlamalıyız?	Sabri Kolçak	Kasım	1972	9-10

97	O'nun Yolu	Fatna Edizer	Kasım	1972	11
97	Atatürk ve Sanatçı	Fatma Güneş	Kasım	1972	12
97	Ulus ve Biz	Nurşen Peker	Kasım	1972	13
97	İlk ve Son Ders	Belkis Zincirkıran	Kasım	1972	15-16
97	Atatürk'ü Nasıl Anlamalıyız?	Mehmet Toprak	Kasım	1972	17-18
97	Eskişehir(40 Yıldan Bir Demet)	Zeki Tanıl	Kasım	1972	19-21
97	Umut'a Ağıt (öykü)	Semra Şapçı	Kasım	1972	22-23
98	Hayalşehir (şiir)	Yahya Kemal Beyatlı	Aralık	1972	3
98	Sanatın Gerekliliği	Özden Çelebi	Aralık	1972	3
98	Konuşma Süresini Birimleme ve Türk Dili	Ömer Demircan	Aralık	1972	4-5
98	İlk ve Son Ders	Belkis Zincirkıran	Aralık	1972	6
98	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Aralık	1972	7-8
98	Öğrencilerimin Gözlerini Kaybettim	Dr. Mehmet Kaplan	Aralık	1972	9-10
98	Sanat Konuşmaları (Sanat Soruşturmasına İbrahim Zeki Burdurlunun Verdiği Cevap)	İbrahim Zeki Burdurlu	Aralık	1972	11-12
98	Eskişehir(40 Yıldan Bir Demet)	Zeki Tanıl	Aralık	1972	13-15
98	Sızı (öykü)	Suna Arslan	Aralık	1972	16-17
98	Egepan (şiir)	Saadet Hepyücel	Aralık	1972	18-19
98	Bir Gezinin Kazandırdıkları	Sabiha Eriten	Aralık	1972	20
98	Sağırdere'nin (Başkişisi) Mustafası	Neşe Kutcebe	Aralık	1972	21
98	"Kilit"teki Alparslan	Nebihe Sever	Aralık	1972	22
99	Unutulmaz,bitmez,tükenmez Mevlana	Abdülbâki Gölpınarlı	Ocak	1973	3-4
99	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Ocak	1973	5-7
99	Eğitimin Altıncı Alanı	Oğuz Kâzım Atok	Ocak	1973	8-9
99	İstatistiklerde Görülen Beşeri Durumumuz	Cevat Korkut	Ocak	1973	10-11
99	Ben Büyürken (Öykü)	Neriman Karalı	Ocak	1973	12-13
99	Han Duvarları'nın Dil Yapısı	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak	1973	14-15
99	Eskişehir (Kırk Yıldan Bir Demet)	Zeki Tanıl	Ocak	1973	16-18
99	Uyanış'a Sesleniş	Lütfiye Birecikligil	Ocak	1973	19

99	Romanlardan Başkişiler	Handan Tekeş, Vesile Aras, Müjgân Uysal	Ocak	1973	20-23
100	Uyanış'la On Yıl	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1973	3-4
100	Yüzüncü Sayımız İçin Öğretmenlerimiz Neler Söyledi	İzmir Eğitim Enstitüsü Öğretmenleri	Şubat	1973	5-13
100	.....(şiir)	Nurten Cebeleş	Şubat	1973	7
100	Yalnız (şiir)	Neclâ Ertan	Şubat	1973	9
100	Doğaya Ulanma	Ferda Baba	Şubat	1973	11
100	100. Sayıda "Uyanış" Dizini	M. Orhan Soysal	Şubat	1973	14-22
100	Bırakın (şiir)	Emel Halkapınar	Şubat	1973	23
101	Matematikte Usavurma	Şükran Gözen	Mart	1973	3-4
101	Yüzüncü Sayımız İçin Öğretmenlerimiz Neler Söyledi	İzmir Eğitim Enstitüsü Öğretmenleri	Mart	1973	5-8
101	Rahmet (şiir)	Yaşar Sami Gökgöz	Mart	1973	8
101	Yüzüncü Sayımız İçin Arkadaşlarımızın Söyledikleri	İzmir Eğitim Enstitüsü Öğrencileri	Mart	1973	9-10
101	Fransız Dili	Handan Üstel	Mart	1973	11
101	Sanatçıların Renk Pazarı	Yaşar Sami Gökgöz	Mart	1973	12-13
101	100. Sayıda " Uyanış" Dizini	M. Orhon Soysal	Mart	1973	14-22
101	Aylak Adam (Romanlardan Başkişiler)	Semra Şapçı	Mart	1973	23
102	Kuzeyden Anılar	Nihal Arkayın	Nisan	1973	3-4
102	Tükeniş (şiir)	A. Hulûsi Çekiç	Nisan	1973	4
102	Fransız Diline Başka Dillerin Etkisi	Handan Üstel	Nisan	1973	5
102	999 Pencere	Neclâ Kazan	Nisan	1973	6-8
102	Memleketimizin Dış Ticarete Açık 123 Kapısı Var	Sevim Ergün	Nisan	1973	8
102	Kevingin Yolları	Yüksel Fışkın	Nisan	1973	9
102	Bir Dostun Seslenişi	Açıklayan ve Çeviren: Nur Suna	Nisan	1973	10
102	Gençlik Çağı	Günseli Suna	Nisan	1973	11
102	Umuş (şiir)	Güner Uzunoğlu	Nisan	1973	11
102	Türk Sanatçıları Renk Pazarı	Yaşar Sami Gökgöz	Nisan	1973	12-13
102	100. Sayıda " Uyanış" Dizini	M. Orhon Soysal	Nisan	1973	14-23
103	(İ nformation) Bilgi Kuramı	Ömer Demircan	Mayıs	1973	3-7

103	Kuzey Güneşi	Dr. Nihal Arkayın	Mayıs	1973	8-9
103	Çocuk (şiir)	Suna Arslan	Mayıs	1973	9
103	Dostlar Hatırlasın (şiir)	Nefise Sürgevil	Mayıs	1973	10
103	Öğretmen Adaylarına	Handan Üstel	Mayıs	1973	10
103	Öykü	Günsel Göktürk	Mayıs	1973	11
103	Sanat ve Eğitim (Soyut Sanat Üstüne)	Yüksel Uslay	Mayıs	1973	12-13
103	İlkbahar Senfonisi (şiir)	Yüksel Uslay	Mayıs	1973	13
103	Benim Sadık Yarım	Nefise Sürgevil	Mayıs	1973	14-15
103	"Romeo İle Juliet" de Aşk	E. Nebihe Sever	Mayıs	1973	16
103	100. Sayıda Uyanış Dizini	M. Orhon Soysal	Mayıs	1973	17-23
104	Eğitim Reformunda Kültür ve Teknik	Prof. Dr. Mehmet Kaplan	Haziran	1973	3
104	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Haziran	1973	4-6
104	Kent Yabancılığı (şiir)	Necla Ertan	Haziran	1973	6
104	Uğursuz Baskın'ın Dil Yapısı	İbrahim Zeki Burdurlu	Haziran	1973	7-8
104	Rintlerin Ölümü (Şiir Çözümlemeleri)	Fatma Güneş	Haziran	1973	9-10
104	Bir Mektup	Aysun Ataseven	Haziran	1973	11
104	Dalgalar (şiir)	M.Susar	Haziran	1973	11
104	Albert Friscia	Derleyen: Mehmet İleri	Haziran	1973	12-13
104	Soyut Resim Soyut Sanatçı	Turgay Gönenç	Haziran	1973	13
104	Bırak (şiir)	Ferda Baba	Haziran	1973	14
104	Sınıfta Kalmanın Öğrenciye Yönelik Zararları	Ayşe Anıl	Haziran	1973	14
104	Eskişehir (Kırk Yıldan Bir Demet)	Zeki Tanıl	Haziran	1973	15-16
104	Ağa Kızı (öykü)	Suzan İnce	Haziran	1973	17
104	Romanlardan Başkışiler	İzmir Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü Öğrencileri	Haziran	1973	18-19
104	100. Sayıda Uyanış Dizini	M.Orhan Soysal	Haziran	1973	20-21
105	Selam (şiir)	Necdet Elal	Eylül	1973	2
105	Enstitülere Giriş İmtihanı Şekli Değiştirilmelidir	Cevat Korkut	Eylül	1973	3-4
105	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Eylül	1973	4-5
105	Deniz Ağacının Devrik Tümceleri Ve Özgün Belirteç Tümleçleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Eylül	1973	6-7
105	Eskişehir (Kırk Yıldan Bir Demet)	Zeki Tanıl	Eylül	1973	8-9

105	Televizyon	Aysel Çakmak	Eylül	1973	10
105	Resim Üstüne	Yüksel Uslay	Eylül	1973	11-13
105	Yol Düşüncesi (Yorumlama)	Yıldız Tütüncüoğlu	Eylül	1973	14-15
105	Yaşama Sevinci	Yüksel Fışkın	Eylül	1973	16-18
105	Kerkenezin Salihi (Romanlardan Başkişiler)	İzmir Eğitim Enstitüsü Öğrencileri	Eylül	1973	19-21
105	Buzlar (Deneme)	Fatma Zafer Everest	Eylül	1973	22
106	Folklor, Müzik Eğitimi ve İki Sorun	Edip Günay	Ekim	1973	3-4
106	Neden (şiir)	Nermiye Karakuş	Ekim	1973	4
106	Modern Kimya Öğretiminin Yaratıcısı Justus Von Liebig	Prof. Dr. Muvaffak Seyhan	Ekim	1973	5
106	Yeşil Gecenin Dil Yapısı	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1973	6-8
106	Trenler (şiir)	Necla Ertan	Ekim	1973	8
106	İzmir (Kırk Yıldan Bir Demet)	Zeki Tanıl	Ekim	1973	9-12
106	Koşma (Şiir Yorumlamaları)	Şükriye Bekret	Ekim	1973	13-14
106	Ak Kara (Deneme)	Kısmet Kundullu	Ekim	1973	15
106	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Ekim	1973	16-19
106	Dileğim (şiir)	Aysel Çakmak	Ekim	1973	19
106	Gelip Gidene (şiir)	M. Susar	Ekim	1973	19
106	Kırmızı Ayakkabı	Münire Şahin	Ekim	1973	20-21
106	Gönül Verdim (şiir)	Ferda Baba	Ekim	1973	21
107	Atatürk Milliyetçiliği ve Milliyet	Ord. Prof. Sadi Irmak	Kasım	1973	4-5
107	Filozof Atatürk	Sabri Kolçak	Kasım	1973	6-25
107	Kuşların Çektiği Kağrı	Fazıl Hüsnü Dağlarca	Kasım	1973	7
107	10. yıl marşı	Behçet Kemal Çağlar-Faruk Nafiz Çamlıbel	Kasım	1973	8
107	Ellinci Yıl Marşı	Bekir Sıtkı Erdoğan	Kasım	1973	8
107	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Kasım	1973	9-10
107	Mutlu Olmak Elimizdedir	Hüseyin Beşer	Kasım	1973	11-12
107	Ulusal Egemenliğin Dünü, Bugünü ve Yarını	Ord. Prof. Sadi Irmak	Kasım	1973	13-26
107	Cumhuriyetinde Atatürk (şiir korusu)	İbrahim Zeki Burdurlu	Kasım	1973	14-16

107	Cumhuriyetin 50. Yılında Okuma- Yazma Seferberliği	Prof. Dr. İlhami Nasuhioğlu	Kasım	1973	17-18
107	Özgürlük Bir Çiçektir	Emel Halkapınar	Kasım	1973	18
107	Ellinci Yılda Türkiyenin Durumuna Bakış	Rafet Tüzün	Kasım	1973	19-20
107	Cumhuriyetin 50.Yılı ve Biz	Fusun Erdoğan	Kasım	1973	21-23
107	Cumhuriyet	Fatma Edizer	Kasım	1973	24
107	Sevilen Cumhuriyet	Gönül Ceylan	Kasım	1973	27
107	Atatürk'e	Nur Bulut	Kasım	1973	28
107	Cumhuriyet	Günsel Göktürk	Kasım	1973	28
107	Cumhuriyet ve Özgürlük	Gönül Çapanoğlu	Kasım	1973	29
107	Atatürk Devrimleri, On Kasım ve Atatürk Anlayışımız	Sevim Bandırmalıoğlu	Kasım	1973	30-31
107	Cumhuriyet ve Türk Ulusu	Okşan Uluseller	Kasım	1973	31
107	Türk'ün Cumhuriyeti	Şükriye Bekret	Kasım	1973	32
107	Kişi ve Cumhuriyet	Melek Seher Şahin	Kasım	1973	33
107	Türk Ulusunun Yönetimi	Sıdika Özyurt	Kasım	1973	34
108	Matematiğin Tarihi Gelişimi İçinde Modern Matematik	Şükran Gözen	Aralık	1973	3-5
108	Babama (şiir)	Aydan Takinacı	Aralık	1973	5
108	Mitolojide Kavram	Dr. Musa Baran	Aralık	1973	6-7
108	Gece-Gül	Neclâ Ertan	Aralık	1973	7
108	Atatürkün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Aralık	1973	8-9
108	Dile Geldi Bir Tabak (şiir)	Nurten Tolay	Aralık	1973	9
108	Çalığışu'nun Önden Açıklamalı Tümceleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Aralık	1973	10
108	Kırk Yıldan Bir Demet (İzmir)	Zeki Tanıl	Aralık	1973	11-12
108	50 Yılda Eğitim ve Öğretim	Özden Uysal- Nursen Çelik	Aralık	1973	13-14
108	50 Yılda Türkiye'de Nüfus	Münevver Tükenmez- Nevin Alyörük	Aralık	1973	15-17
108	Çiçekli Eller Üzerine	Günsel Göktürk	Aralık	1973	18
108	50 Yılın Düşündürdükleri	Servet Özsan	Aralık	1973	19-20
108	Yarım Kalan Mutluluk (Öykü)	Güldane Güngör	Aralık	1973	21-22
108	Atatürk ve Hayatı	Şule Akvardar	Aralık	1973	22
108	Geridekiler (şiir)	Müzeyyen Susar	Aralık	1973	23
109	Eski Askerler Hiçbir Zaman Ölmezler	Özden Uysal	Ocak	1974	3

109	Bağımsızlık Savaşına Kadar İnönü	Aysel Çetin	Ocak	1974	3-4
109	Bağımsızlık Savaşında İnönü	Yegane Yeter- Necla Selçuk	Ocak	1974	5-6
109	Lozan'da İnönü	Armağan İçlek- Güler Demirel	Ocak	1974	7-8
109	İnönü İçin Ne Dediler	Şule Sorulmaz- Nevcihan Kahraman	Ocak	1974	9-10
109	Ağlayan Suskunluk (şiir)	Şükriye Bereket	Ocak	1974	10
109	Başvekil Olarak İsmet İnönü	Feriha Güzey- Nevin Alyörük	Ocak	1974	11-12
109	Devlet Başkanı Olarak 2. Dünya Savaşında İnönü	Münevver Tükenmez- Ayhan Yurtsever	Ocak	1974	13-14
109	Demokratik Hayatta İnönü	Zafer Kadioğlu	Ocak	1974	15-16
109	İnönü'ye (şiir)	E. Nebihe Sever	Ocak	1974	16
109	İnönü'nün Aile Reislği	Nurşen Çelik	Ocak	1974	17
109	Niçin 2. Adam	Münevver Karabiber- Özden Uysal	Ocak	1974	18
109	İsmet İnönü'nün Söylediği Sözler	Fatma Akman	Ocak	1974	19
109	Cumhurbaşkanı Seçilmeleri Üzerine	Selma Perçin	Ocak	1974	20
109	Kör Dumanın Mustafası	Handan Tekeş	Ocak	1974	21
109	Baba Evi'nin Küçük Adamı	Aysel Çakmak	Ocak	1974	22
109	Bitiş ve Bağlayış	Nefise Sürgevil	Ocak	1974	22
109	İkinci Adam	Nuray Kemahlı	Ocak	1974	24
110	Mektup	Ferda Benlialper	Şubat	1974	2
110	Mitolojide Doğa- Tanrı- İnsan Kavramı	Dr. Musa Baran	Şubat	1974	3-4
110	Akşam (şiir)	Necla Ertan	Şubat	1974	4
110	Serüven (şiir)	Nefise Sürgevir	Şubat	1974	4
110	Atatürkün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Şubat	1974	5-6
110	Kırk Yıldan Bir Demet (İzmir)	Zeki Tanıl	Şubat	1974	7-8
110	Dünyalı	Suna Arslan	Şubat	1974	8
110	Matematiğin Tarihi Gelişimi İçinde Modern Matematik	Şükran Gözen	Şubat	1974	9-11
110	Kadınlarla Erkekler Arasında Fark Var mı?	Semra Balkuvvar- Keriman Sayman-Ayten Sarılar	Şubat	1974	12-13
110	Cumhuriyetimizin 150. Yıldönümüne Değın Dünya Bilim ve Teknoloji Alanında Neler Olacak	Yazar Yok	Şubat	1974	13

110	Gül'ün Yazgısı	Ferda Baba	Şubat	1974	14-15
110	Okuma Üstüne	Saynur Seyhan	Şubat	1974	16
110	Sabahın Birinde	Asuman Dinçel	Şubat	1974	17
110	Çamlıca'daki Eniştemiz (Romanlardan Başkişiler)	Şükriye Koçbay	Şubat	1974	18
110	Ruh ve Yapı (Öğrencilerimizin Öğrencileri)	Turgay Gümeli	Şubat	1974	19
110	Bir Veli'nin Feryadı	Cevat Korkut	Şubat	1974	20
110	50 Yılda Türk Tarımı ve Gelişmeleri	Zafer Kadioğlu	Şubat	1974	21-22
110	Annemin Gözleri (şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1974	24
110	Kimliğim (şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1974	24
111	Cumhuriyet'in Türkçesi	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1974	3-6
111	Günaydın	Necla Ertan	Mart	1974	6
111	Matematiğin Tarihi Gelişimi İçinde Modern Matematik	Şükran Gözen	Mart	1974	7-8
111	Atatürkün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Mart	1974	9-10
111	Bir Başka Kadın	Nur Bulut	Mart	1974	10
111	Kırk Yıldan Bir Demet (İzmir)	Zeki Tanıl	Mart	1974	11-14
111	Kitabı Onurlandıran Koca Ragıp Paşa	Doç. Dr. Sedit Yüksel	Mart	1974	15
111	50 Yılda Türkiye'de Madencilik	Fatma Akman- Şule Sorulmaz	Mart	1974	16-18
111	Bacım (şiir)	Nuray Kemahlı	Mart	1974	18
111	Küçük Ağayı Yaşamak	Nejla Olgun	Mart	1974	19
111	Yirminci Asrın Dev Buluşu: Televizyon	Der. Keriman Sayman, Semra Balkuuvar, Ayten Sarılar	Mart	1974	20-21
111	Bebek (şiir)	Necla Ertan	Mart	1974	21
111	Akşam Musikisi (Şiir Yorumlamaları)	Ferda Tan	Mart	1974	22
111	Sevdiğim Handan (Roman İnceleme)	Şükriye Bekret	Mart	1974	23
111	Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın ŞİK'ı ve Ben	Fatma Zafer Everest	Mart	1974	24
112	Ülkemizde Okul- Aile İşbirliği	Hüseyin Beşer	Nisan	1974	3-5
112	Gecede Ben (şiir)	Nuray Kemahlı	Nisan	1974	5
112	Eğitimci Gözü İle Türkiye'de Eğitim Politikası	Sabri Kolçak	Nisan	1974	6-7

112	Psikolojik Danışma (Erziehungaberatung)	Curt Bondy,Çev. Edip Günay	Nisan	1974	8-11
112	Eğitimcilerimiz ve Köy Kentler	Sunda Saltuk	Nisan	1974	10-11
112	Kırk Yıldan Bir Demet (İzmir)	Zeki Tanıl	Nisan	1974	12-14
112	Öğremen Okulları	Mukaddes Özdemir	Nisan	1974	15-16
112	Atatürkün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Nisan	1974	17-20
112	Deney Tüpünde Yetişen Mantar	Ayten Sarılar- Semra Balkuvar- Keriman Sayman	Nisan	1974	18
112	Kibernetik: Yarınki Soydaşımız Suni İnsan	HOBBY'den	Nisan	1974	18-20
112	Bir Sonbaharda	Emel Unayur	Nisan	1974	21
112	Gece (Şiir Yorumlamaları)	Nurşen Peker	Nisan	1974	22-23
112	Deli- Sinek ve Gece	Necla	Nisan	1974	23
112	Mektup	Bengül İnce	Nisan	1974	24
113	Bir Söyleşinin Düşündürdükleri	Şükran Gözen	Mayıs	1974	3
113	Psikolojik Danışma	Curt Bondy,Çev. Edip Günay	Mayıs	1974	4-5
113	Konuğumsun Gel (şiir)	Bengül İnce	Mayıs	1974	5
113	Ülkemizde Okul- Aile İşbirliği	Hüseyin Beşer	Mayıs	1974	6-7
113	Atatürkün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Mayıs	1974	8-9
113	Eylül'de Doğu	Ümit Sözmen	Mayıs	1974	10-11
113	50 Yıllık Türk Heykel Sanatı	Yaşar Sami Gökgöz	Mayıs	1974	12-13
113	Kırk Yıldan Bir Demet (İzmir)	Zeki Tanıl	Mayıs	1974	14-16
113	Besinlerimizin Akıbeti (Fen Evreni)	Der. Keriman Sayman, Semra Balkuvar, Ayten Sarıkar	Mayıs	1974	17-18
113	50. Yılda Türkiye'de Endüstri	Saadet Kişioğlu- Mebrure Mutlu	Mayıs	1974	19-20
113	Umut (şiir)	Nefise Sürgevil	Mayıs	1974	20
113	Kırmızılarım	Hülya Kazımoğlu	Mayıs	1974	21
113	Körduman	Asuman Dinçel	Mayıs	1974	22
113	Yağmurda Gece (şiir)	Nuray Kemahlı	Mayıs	1974	23
113	Yiten Gün	Ferda Baba	Mayıs	1974	23
114	Psikolojik Danışma	Curt Bondy,Çev. Edip Günay	Haziran	1974	3-5

114	Üç Yılın Ardından	Zarife Ünal	Haziran	1974	5
114	Elli Yılda Dış Ticaret	Aysel Çetin	Haziran	1974	6-7
114	Sonra (şiir)	Necla Ertan	Haziran	1974	7
114	Atatürkün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Haziran	1974	8-9
114	Yalnızlık (şiir)	Perihan Öztopbaş	Haziran	1974	9
114	Çobanisa Köyü Düğün Adetleri	Fatma İzgi	Haziran	1974	10-11
114	Çizgi Film Nedir? (Sanat ve Eğitim)	Zarife Ünal	Haziran	1974	12-14
114	Hugo'dan Bir Şiir	Günseli Suna	Haziran	1974	14
114	Açlık ve Perhizde Vücut Besin Kaynağı Olur mu? (Fen Evreni)	Der.Keriman Sayman, Ayten Sarılar, Semra Balkuvvar	Haziran	1974	15-17
114	Soruşturma	İbrahim Zeki Burdurlu	Haziran	1974	18-22
114	Yeşilin Sıcaklığına (şiir)	Emel Unayuk	Haziran	1974	22
114	Dökülen Yapraklar (şiir)	Kadriye Ekinci	Haziran	1974	24
114	Ey Kalem (şiir)	Gülbahar Dönmez	Haziran	1974	24
114	Umarsızlık	Ferda Baba	Haziran	1974	24
115	26 Eylül Türk Dil Bayramı	Halil Bozkurt	Eylül	1974	3
115	Cumhuriyetin 50. Yılında Modern Eğitim Akımlarının Eğitim Programlarımıza Etkisi	Hüseyin Beşer	Eylül	1974	4-7
115	Uzun İzmir Havası	Ergün Peker	Eylül	1974	8
115	Atatürkün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Eylül	1974	9-10
115	Niçin Ayrıyız	Behiye Öztürk	Eylül	1974	10
115	Biz	Sevim Bandırmalıoğlu	Eylül	1974	11
115	Kırk Yıldan Bir Demet (İzmir)	Zeki Tanıl	Eylül	1974	12-14
115	Balıklı Yaşam (şiir)	Necla Ertan	Eylül	1974	14
115	Umudum Sıziverdi (şiir)	Beyhan Falay	Eylül	1974	14
115	Ömer Seyfettin ve Öykülerdeki Kadınlar	Nebihe Sever	Eylül	1974	15-17
115	Çağrılmayan Yakupların Yalnızlık Dramı	Müzeyyen Susar	Eylül	1974	18-19
115	Antalya ve Turizm	Gülgün Şakrak	Eylül	1974	20
115	Yazmak Eylemi	İlhan Berk	Eylül	1974	21-22
115	Cumalı'nın "Ay Büyürken" Adlı Öykü Kitabı Üzerine	Selma Perçin	Eylül	1974	22
115	Yaşlı Öğrenci ve Gül (Öğretmenlikten Anılar)	İbrahim Zeki Burdurlu	Eylül	1974	24

116	Cumhuriyetin 50. Yılında Modern Eğitim Akımlarının Eğitim Programlarımıza Etkisi	Hüseyin Beşer	Ekim	1974	3-4
116	Kırk Yıldan Bir Demet (İzmir)	Zeki Tanıl	Ekim	1974	5-6
116	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Ekim	1974	7-8
116	Yaz Okulları	Vedat Ak	Ekim	1974	9
116	Çileli Ömür (öykü)	Mahinur Satılmışoğlu	Ekim	1974	10-11,
116	Bir Yaz Anısı (öykü)	Enise Uysal	Ekim	1974	12-14
116	Kentin Sokaklarında (öykü)	S. Emel Atabey	Ekim	1974	14
116	Çılgık (öykü)	Serpil Zuhâl Özkul	Ekim	1974	15-16
116	Hadi Uyan (şiir)	Metin Eloğlu	Ekim	1974	16
116	Tek Çıkar Yol (öykü)	Tülay Akyaz	Ekim	1974	17-18
116	Küçüklüğümün Büyük Acısı (öykü)	Elif Sertdemir	Ekim	1974	18
116	Ankara'nın Işıkları (öykü)	Zehra Gördüren	Ekim	1974	19
116	Pamuk İpliği (öykü)	Sıtkıye Ülken	Ekim	1974	20
116	Kayıt Günü (öykü)	Raziye Acun	Ekim	1974	21-22
116	Yüz Kuruş (öykü)	Mesire Cantürk	Ekim	1974	22
116	Doktor ve Şapka (Öğretmenlikten Anılar)	İbrahim Zeki Burdurlu	Ekim	1974	24
117	Atatürk Devrimleri ve Kültür	Prof. Dr. Nermin Erdentuğ	Kasım	1974	3-5
117	Atatürk'ün Söyledikleri ve Söylemedikleri	Sami N. Özerdim	Kasım	1974	6-10
117	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Kasım	1974	8-9
117	10 Kasımda Ata	Gülbahar Dönmez	Kasım	1974	9
117	Mavi ve Kara	Servet Binbir	Kasım	1974	10
117	Kızılören İncelemesi	Fatma Edizer	Kasım	1974	11-14
117	Yitik (öykü)	Mine Kırdar	Kasım	1974	15
117	Hatice Gelin (öykü)	Tülay Bulut	Kasım	1974	16
117	Arap (öykü)	Mualla Karaman	Kasım	1974	17
117	Ana (öykü)	Perihan Öztopbaş	Kasım	1974	18-19
117	Dönüş (öykü)	Filiz Serhatlıoğlu	Kasım	1974	20
117	İlk Adım (öykü)	Şükran Aras	Kasım	1974	21
117	Umutlara Uçuş (öykü)	Beyhan Falay	Kasım	1974	22

117	Özlem (öykü)	Müsevver Akdoğan	Kasım	1974	23
117	Öğretmen Atatürk (şiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Kasım	1974	24
118	Dingin (şiir)	Ali Rıza Ertan	Aralık	1974	2
118	Yankı (şiir)	Ali Rıza Ertan	Aralık	1974	2
118	Müdürümüzün Öğretim Yılına Açış Konuşması	Hüseyin Yalçın	Aralık	1974	3
118	İnsanlığı Aydınlığa Çıkaran Yol: Galileo	Prof. Dr. Rauf Nasuhoğlu	Aralık	1974	4-14
118	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Aralık	1974	6-7
118	Sodom ve Gomore (Roman İncelemesi)	İbrahim Zeki Burdurlu	Aralık	1974	8-12
118	Yakup Kadri'yle Konuştum	Gönül Ceylan	Aralık	1974	13-14
118	Kızılören İncelemesi	Fatma Edizer	Aralık	1974	15-16
118	Tragedyalar	Müzeyyen Susar	Aralık	1974	17-19
118	Edebiyat	Nebihe Sever	Aralık	1974	19
118	Kadınlarımız	Oktay Akbal	Aralık	1974	20-21
118	Bir Nisan Sabahı İmgeler Gerçek Oldu	Sema Yalınkılıç	Aralık	1974	22
118	Kadınlarımız	Semra Yurtcan	Aralık	1974	23
118	Mektup (Öğretmenlikten Anılar)	Sıtkıye Ülken	Aralık	1974	24
119	Gel (şiir)	Ferda Baba	Ocak	1975	2
119	Çilentiler (şiir)	Perihan Öztöpaş	Ocak	1975	3
119	Televizyon ve Çocuk	Vedat Ak	Ocak	1975	3
119	"Tutulunun Günlüğü" Üstüne Bir Kurgulama Denemesi	Ali Rıza Ertan	Ocak	1975	4-7
119	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Ocak	1975	6-7
119	Ziya Gökalp'te Uygarlık ve Batılılaşma	Prof. Dr. Orhan Türkdöğün	Ocak	1975	8-9
119	Mevlana Ali Rıza Efendi (öykü)	Mahmut Özay	Ocak	1975	10-12
119	Şeref Bigalı'yla Görüştüm	Şükriye Bekret	Ocak	1975	13-14
119	Dine Karşı Düşüncenin Tarihi (inceleme)	Yurdağül Doğanata	Ocak	1975	14
119	Yollar ve Anılar (öykü)	Nesrin Selman	Ocak	1975	15
119	Bekleyiş (Kısa Oyun)	Cemile İçel	Ocak	1975	16-17
119	İçedönük ve Atak'ın Ayı Saffeti	Mine Kırdar	Ocak	1975	18-19

119	Öğretmenliği Yücelten Kişi : Mustafa Necati	M. Rauf İnan	Ocak	1975	20-21
119	Karanlık Çocuğu Mine (şiiir)	Şahsene Camır	Ocak	1975	21
119	Benim Düşlerim	Aynur Vardar	Ocak	1975	22
119	Taşlaşan Gözyaşları (Öğretmenlikten Anılar)	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak	1975	22-24
119	Kezban Ana (öykü)	Gülser Hünür	Ocak	1975	23
120	Sıkıntı	Neşe Hepbayraktar	Şubat	1975	2
120	Yirmidört (şiiir)	Zühal Özbekli	Şubat	1975	2
120	"Tam İnsan" Yetiştirme	Suut Kemal Yetkin	Şubat	1975	3
120	Yabancı Gözüyle Trablus-Garp Savaşı	Necati Çınar	Şubat	1975	4-6
120	Uygulama Örnekleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1975	7-9
120	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Şubat	1975	10-11
120	Görsel Sanatlarında Hareket ve Opsanat	Ergün Peker	Şubat	1975	12-14
120	Arkadaş (Kısa Oyun)	Kısmet Kundullu	Şubat	1975	15-17
120	Ağacım Yaprak Dökümünde (şiiir)	Zuhal Özbekli	Şubat	1975	17
120	Seferihisar Doğanbey Köyü Düğün Adetleri	Der. Hatice Altınkeser	Şubat	1975	18-22
120	Günlük	Ayla İş'eri	Şubat	1975	21
120	Atatürk Yolu (Kitaplar)	Sıdika Özyurt	Şubat	1975	21-22
120	Bir İlkokul Öğrencisiyle Görüşme	Okşan Uluseller	Şubat	1975	23
120	Öğretmene Cep Harçlığı (Öğretmenlikten Anılar)	İbrahim Zeki Burdurlu	Şubat	1975	24
121	Günaydın Çocuklarım (şiiir)	Aysun Ataseven	Mart	1975	2
121	Sonuç (şiiir)	Ayten Başabaş	Mart	1975	2
121	127. Yıl	Vedat Ak	Mart	1975	3
121	Türkçe Uygulama Örnekleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1975	4
121	Yabancı Gözüyle Trablus-Garp Savaşı	Necati Çınar	Mart	1975	5-7
121	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Mart	1975	8-9
121	Gecemsi Bakışlar (şiiir)	Ferda Baba	Mart	1975	9
121	Öğretmenim	Nuran Özgökçen	Mart	1975	10-11
121	Görsel Sanatlarda Hareket ve Op Sanat	Ergün Peker	Mart	1975	12-14
121	Başlık (oyun)	Sıdika Özyurt	Mart	1975	15-18
121	Deli Kız (Çankırı'dan İki Masal)	Yaşar Ataol	Mart	1975	19

121	Keloğlan (Çankırı'dan İki Masal)	Emel Göçen	Mart	1975	19
121	Bu sabah (şiiir)	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart	1975	20
121	Mektup	S. Emel Atabay	Mart	1975	20
121	O	Düriye Gençtuğ	Mart	1975	21
121	Tahta Kuşlar	Nesrin Selman	Mart	1975	22-23
121	Kaldırın Örtüsünü Güneşin (şiiir)	Emine Yazlalı	Mart	1975	23
121	Öğretmen Anne (öykü)	Nesrin Selman	Mart	1975	24
122	İzmir Rüzgarı (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Necla Ertan	Nisan	1975	3-4
122	Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri	İbrahim Zeki Burdurlu	Nisan	1975	3-10
122	Mutluluk (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Nezaket Çulhanoğlu)	Nisan	1975	4
122	Eğlenmesini Bilmek (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Emine Yazlalı	Nisan	1975	5
122	Vermek (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Okşan Uluseller	Nisan	1975	5-6
122	Çıkar Derken (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Bengül İnce	Nisan	1975	6
122	İnsan İhracı (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Münüre Şahin	Nisan	1975	7
122	Yokluklar Arasında (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Neriman Karaağaç	Nisan	1975	7
122	İnançlar (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Özden Duru	Nisan	1975	7-8
122	Bakışlar (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Şükran Eraslan	Nisan	1975	8
122	İnsan Denen Garip Yaratık (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Yurdağül Doğanata	Nisan	1975	8-9
122	Gülmak (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Cemile İçel	Nisan	1975	9
122	Yarınlar Bizim (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Aysel Çakmak	Nisan	1975	9-10
122	Çağrı (şiiir)	Emel Göçen	Nisan	1975	10

122	Kendini Topluma Adamak (Türkçe Anlatım Eğitimi ve Örnekleri)	Kismet Kundullu	Nisan	1975	10
122	Çocuk ve Yalnızlık (Eğitim Konuları)	Vedat Ak	Nisan	1975	11
122	Görsel Sanatlarda Hareket ve Op Sanat (III)	Ergün Peker	Nisan	1975	12-13
122	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Nisan	1975	14
122	Yabancı Gözüyle Trablus-Garp Savaşı	Necati Çınar	Nisan	1975	15-17
122	Anadolum (şiir)	Fusun Erdoğan	Nisan	1975	18
122	Kamera Sevdası	Nezihe Alkır	Nisan	1975	18
122	Tütün Yolu (öykü)	Kadriye Güler	Nisan	1975	19
122	Bekleyiş (öykü)	Hülya Kazımoğlu	Nisan	1975	20
122	Dolmuştaki Adam (öykü)	Naime Kaymak	Nisan	1975	21
122	Rüzgarın Getirdiği	Sevim Ürem	Nisan	1975	22
122	Umutlarım (şiir)	Fatma Başüm	Nisan	1975	22
122	Sevgim Var Ya	Şahsene Camız	Nisan	1975	24
123	Vefasızdı Doğa (şiir)	Sinemis Adige	Nisan	1975	2
123	Türkçe Anlatım Eğitimi Üzerine Bir Soruşturma	İbrahim Zeki Burdurlu	Mayıs	1975	3-11
123	Atatürk'ün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Mayıs	1975	10-11
123	Claude Monet'den Bir Tablo (Gelincik Tarlası)	Fehamet Seçkin	Mayıs	1975	12
123	Van Gogh - Kayıklar-	Gülay Bolat	Mayıs	1975	13
123	Yağmurla Gelen Mutluluk (şiir)	Nuray Demir	Mayıs	1975	13
123	Baharda Yağmur ve Kar (şiir)	Ayten Başabaş	Mayıs	1975	14
123	Geri Zekalı Çocuklar (Eğitim Konuları)	Vedat Ak	Mayıs	1975	14
123	Karşı Yazgı	Ali Rıza Ertan	Mayıs	1975	15
123	Namık Kemal'in Mektuplarında Magosa ve Magosalılar	Der. Gündüz Artan	Mayıs	1975	16-17
123	İzmir Folklorundan Bilgi	Der. Nesrin Selman	Mayıs	1975	18-19
123	Kent Öğretmenliği	Nebihe Sever	Mayıs	1975	20-21
123	İki Mektup	Celal Hükümen	Mayıs	1975	21
123	İlk Tattığım Mutluluk	Mihriye Haftala	Mayıs	1975	22
123	Bir Mektubun Düşündürdükleri	Nesrin Selman	Mayıs	1975	23

123	Gözlerim (şiiir)	Necla Ertan	Mayıs	1975	24
123	İki Yolcu (şiiir)	Sezer Ölçer	Mayıs	1975	24
124	Sevgi Bilgisi: Folklor	Hikmet Dizdaroğlu	Haziran	1975	3-14
124	Çocuk ve Utangaçlık (Eğitim Konuları)	Vedat Ak	Haziran	1975	4
124	Sarı Anahtar (Öğretmenlikten Anılar)	İbrahim Zeki Burdurlu	Haziran	1975	5
124	Öğretmen Öğrencilerden Mektuplar	Handan Üstel	Haziran	1975	6
124	Atatürkün İzinden Ayrılmamalıyız	Mehmet Toprak	Haziran	1975	7-8
124	Çağ Tohumu (şiiir)	Gülbahar Dönmez	Haziran	1975	8
124	Çanakkale'nin Adatepe Köyünde "Gıda" İle İlgili Bilgiler	Der. Ayşe Yılmaz	Haziran	1975	9
124	Gün Eksilmesin Pencereden (Şiiir İncelemesi)	Zehra Gördüren	Haziran	1975	10
124	İki Mektup	Sinemis Adige	Haziran	1975	11
124	Küçük Cadde (Tablo İnceleme)	Dilek Bakış	Haziran	1975	12-13
124	Chagal- Çiçekli Natürmort-1949 (Tablo İnceleme)	Özgül Kızıldağ	Haziran	1975	13
124	Hizmetçi (Tablo İnceleme)	Gülter Coşar	Haziran	1975	14
124	Zeyno (Öykü)	Emel Aybar	Haziran	1975	15-16
124	İzmir Karşıyaka'dan "Önde Durma Arkama Vurma" (Çocuk Oyunu)	Der. Reyhan Aşık	Haziran	1975	17
124	Kan Gölü Bitti Ellerimle (şiiir)	Emine Yazlalı	Haziran	1975	17
124	Ödemiş'te Mor Menekşe (Çocuk Oyunları)	Der. Bedia Beşer	Haziran	1975	17
124	Değişmeli Öykü (şiiir)	Necla Ertan	Haziran	1975	18
124	Kırmızı Şapka, Kırmızı Çanta	Süreyya Eren	Haziran	1975	18
124	Isdırabı Maskeleyen Kahkahalar	Ayten Bababaş	Haziran	1975	19
124	Günümüzde Barış ve Savaş	Semra Ergün	Haziran	1975	20
124	Yaşam Sevinci	Hacer Eraktin	Haziran	1975	20
124	Mutluluk Düşüncesi	Şükriye Bekret	Haziran	1975	21
124	Anı	Nazife Kademli	Haziran	1975	22
124	Sevgili Yavrum (şiiir)	Semra Tokatlı	Haziran	1975	24
124	Tanıyormusun (şiiir)	Ferda Baba	Haziran	1975	24

125-126	Virtüöz Kızlarımız	Bülent Tarcan	Eylül-Ekim	1975	3-5
125-126	Uyku Bölümü (şiir)	Asım Öztürk	Eylül-Ekim	1975	5
125-126	Guatemala	Cevat Korkut	Eylül-Ekim	1975	6-7
125-126	Yüksek Öğrenim Hangi Dille Yapılmalıdır?	Prof. Dr. Mehmet Kaplan	Eylül-Ekim	1975	8-9
125-126	Karacasu Yöresinden Efsaneler	Hikmet Karcıoğlu	Eylül-Ekim	1975	10-11
125-126	Türkçe Uygulama Çalışmaları	İbrahim Zeki Burdurlu	Eylül-Ekim	1975	12-16
125-126	Halis'in Ezikliği (Öğrenci Dünyasından Öyküler)	Hüseyin Beşer	Eylül-Ekim	1975	17
125-126	Nurullah Berk Okulumuza Geldi	Ergün Peker	Eylül-Ekim	1975	18
125-126	Bedri Rahmi Eyüpoğlu'nu Anarken	Sezer Ölçer	Eylül-Ekim	1975	19-20
125-126	Solak Çocuklar (Eğitim Konuları)	Vedat Ak	Eylül-Ekim	1975	21
125-126	Ölmeyen Bovary	Şükriye Bekret	Eylül-Ekim	1975	21-24
125-126	Kirli Ağustos (İnceleme)	Müzeyyen Sabuncuoğlu	Eylül-Ekim	1975	22-24
125-126	Haldun Taner'in Öyülerine Bakış	Şükran Eraslan	Eylül-Ekim	1975	25
125-126	Diller	Bergül İnce	Eylül-Ekim	1975	26
127-128	Atatürk'ün Türkçülüğü	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	Kasım-Aralık	1975	3
127-128	Atatürkü Anlamak	Enver Naci Gökşen	Kasım-Aralık	1975	4
127-128	Ne Mutlu Türküm Diyene!	Kerim Yund	Kasım-Aralık	1975	5
127-128	Niçin Atatürk?	Yaşar Nabi	Kasım-Aralık	1975	6
127-128	Edebiyat Nedir? Edebiyatın Amacı Ne Olmalıdır?	İsmail Müştak	Kasım-Aralık	1975	7
127-128	Türkçe Uygulama Çalışmaları	İbrahim Zeki Burdurlu	Kasım-Aralık	1975	8-10
127-128	Türkçe Uygulama Çalışmaları	İbrahim Zeki Burdurlu	Kasım-Aralık	1975	8-10
127-128	Çocuk ve Kitap (Eğitim Konuları)	Vedat Ak	Kasım-Aralık	1975	11
127-128	Guatemala	Cevat Korkut	Kasım-Aralık	1975	12-13

127-128	Doğruluğa Saldırı (Öğrenci Dünyasından Öyküler)	Hüseyin Beşer	Kasım-Aralık	1975	14-15
127-128	Franz Kafka	Neşet Erol	Kasım-Aralık	1975	16-17
127-128	Evren Türküsü (şiir)	Sezer Ölçer	Kasım-Aralık	1975	17
127-128	Bu Adı Nereden Aldı? (Karacasu Yöresinden Efsaneler)	Hikmet Karcioğlu	Kasım-Aralık	1975	18
127-128	Folklor	Sezer Ölçer	Kasım-Aralık	1975	19
127-128	Kan Davası ve Eğitim	Sıdika Özyurt	Kasım-Aralık	1975	20-21
127-128	Yaşamak Sevgi Dolu	Asuman Dinçel	Kasım-Aralık	1975	21
127-128	Türkçemizde Bir Sıfatın Yeri	Nejla Olgun	Kasım-Aralık	1975	22
127-128	Sait Faik'in Ülkesinde	Okşan Uluseller	Kasım-Aralık	1975	23
127-128	Abbas Savar'ın Yapıtlarında Doğa Betimlemeleri	Nezaket Çuhaoğlu	Kasım-Aralık	1975	25
127-128	Türk Kadını	Nurcan Batur	Kasım-Aralık	1975	26
127-128	Etnografya ve Folklor	Sıdika Çetinkaya	Kasım-Aralık	1975	27
129-130	Dostluk Üzerine (şiir)	Sezer Ölçer	Ocak-Şubat	1976	2
129-130	Düş Güzeli (şiir)	Asım Öztürk	Ocak-Şubat	1976	2
129-130	Psikolojinin Çağımızdaki Önemi	Mehmet Toprak	Ocak-Şubat	1976	3-4
129-130	Sözlü ve Yazılı Anlatım Eğitimi	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak-Şubat	1976	5-7
129-130	Çocuk ve İtaat (Eğitim Konuları)	Vedat Ak	Ocak-Şubat	1976	8
129-130	Son Durak (şiir)	Ferda Baba	Ocak-Şubat	1976	8
129-130	Yalnız Çocuk (Çocuk Dünyasından Öyküler)	Hüseyin Beşer	Ocak-Şubat	1976	9
129-130	Karacasu Yöresinden Efsaneler	Der.Hikmet Karcioğlu	Ocak-Şubat	1976	10
129-130	"O"	Sevil Alim	Ocak-Şubat	1976	11-12
129-130	Batı-Doğu	Mevlüt Kılavuz	Ocak-Şubat	1976	12

129-130	Dostluğun Güçlülüğü Ya Da Gerçek Dostluk	Zihniye Tavas	Ocak-Şubat	1976	13
129-130	Uzun Otlar Arasında Bir Patika (Tablo İnceleme)	Asiye Balkaş	Ocak-Şubat	1976	14-15
129-130	Ütü Yapan Kadın (Tablo İnceleme)	Çiğdem Tuncay	Ocak-Şubat	1976	15
129-130	Yağmur Tutan Güzellik (İnceleme)	İbrahim Zeki Burdurlu	Ocak-Şubat	1976	16-17
129-130	Sevi	Semra Ergün	Ocak-Şubat	1976	18
129-130	Yavruma	Ayten Başabaş	Ocak-Şubat	1976	18
129-130	Kavalım	Semiha Turan	Ocak-Şubat	1976	19-20
129-130	Alaca Kilim	Şengül Ayas	Ocak-Şubat	1976	21
129-130	Böylesi Sevgi	Şükriye Bekret	Ocak-Şubat	1976	21
129-130	Ağrı'dan İzlenimler	Nilgün Şengül	Ocak-Şubat	1976	22
129-130	Anadolu Anası	Aynur Açılan	Ocak-Şubat	1976	23
129-130	En İyi Dost Kitap	Sevinç Tüzemen	Ocak-Şubat	1976	24
129-130	Küçük Ömer (öyk)	Nesrin Akşit	Ocak-Şubat	1976	24
129-130	Küçük Adam (Anı)	Filiz Serhatlıoğlu	Ocak-Şubat	1976	25
129-130	Anneler Gününde Mutluluk	Müsever Akdoğan	Ocak-Şubat	1976	26
129-130	Önemli Olan Şey (öykü)	Hediye Eryol	Ocak-Şubat	1976	26
129-130	Unutulan Kin	Neriman Gülkaynak	Ocak-Şubat	1976	27
131-132	Öğretmen Olmanın Onuru ve İşlevleri	Sezer Ölçer	Mart-Nisan	1976	3-4
131-132	100. Doğum Yıldönümünde Gökalp	Prof. Dr. Orhan Türkdöğün	Mart-Nisan	1976	5-6
131-132	Hatalı Yerleşme Politikası ve Umursamazlık	Cevat Korkut	Mart-Nisan	1976	7-8
131-132	Kitaplık Haftası	Türker Acaroğlu	Mart-Nisan	1976	9-10
131-132	Her Gece Saat Dokuzda	Haldun Taner	Mart-Nisan	1976	11
131-132	Psikolojinin Evrimi	Mehmet Toprak	Mart-Nisan	1976	12-13

131-132	Sonbahar (şiiir)	Sevil Alim	Mart-Nisan	1976	13
131-132	Zeki Kocamemi (1901-1959) Enteriyör (Tablo İnceleme)	Sevinç Mağdenoğlu	Mart-Nisan	1976	14
131-132	Komşu Köye Giriş (Tablo İnceleme)	Ayten Özarslan	Mart-Nisan	1976	15
131-132	Sözlü ve Yazılı Anlatım Eğitimi	İbrahim Zeki Burdurlu	Mart-Nisan	1976	16-18
131-132	Uygulama İzlenimleri	İzmir Eğitim Enstitüsü Öğrencileri	Mart-Nisan	1976	19-22
131-132	Babadağ Nasıl Oluştu (Karacasu Yöresinden Efsaneler)	Der. Hikmet Karcioğlu	Mart-Nisan	1976	23
131-132	Televizyon ve Toplumsal Etkenleri (Eğitim Konuları)	Vedat Ak	Mart-Nisan	1976	24
131-132	Küçük Adam (öykü)	Tülay Akyaz	Mart-Nisan	1976	25
131-132	Güneşe Özlem	Süheyla Tamusta	Mart-Nisan	1976	26
131-132	Pervane Çiçekleri	Semra Yurtcan	Mart-Nisan	1976	26
131-132	Doğada Bahar Var	Meral Manav	Mart-Nisan	1976	27
131-132	Yeni Yılda Umut (şiiir)	Emine Neyiğit	Mart-Nisan	1976	27
131-132	Öğretmenlik	Nesrin Selman	Mart-Nisan	1976	28
131-132	Uğraş'ım (şiiir)	Ferda Baba	Mart-Nisan	1976	28
133-134	Çocuk ve Tatil (Eğitim Konuları)	Vedat Ak	Mayıs-Haziran	1976	3
133-134	Sözlü ve Yazılı Anlatım Eğitimi	İbrahim Zeki Burdurlu	Mayıs-Haziran	1976	4-6
133-134	Deneysel Psikoloji (Psikanaliz Yöntemi)	Mehmet Toprak	Mayıs-Haziran	1976	7-8
133-134	Uygulamalar Üzerine	İzmir Eğitim Enstitüsü Öğrencileri	Mayıs-Haziran	1976	9-12
133-134	İnsan Kulağına Değil, Gözüne İnanmalı (Friedrich Hebbel)	Nesrin Selman	Mayıs-Haziran	1976	13
133-134	Sahnedede Dansöz (Tablo İnceleme)	Betül Gezginci	Mayıs-Haziran	1976	14
133-134	Bir Almanca Uygulama Dersinin Değerlendirilmesi	Haz. Helmut Birkenfeld	Mayıs-Haziran	1976	15-16
133-134	Günce	Sezer Ölçer	Mayıs-Haziran	1976	17-18

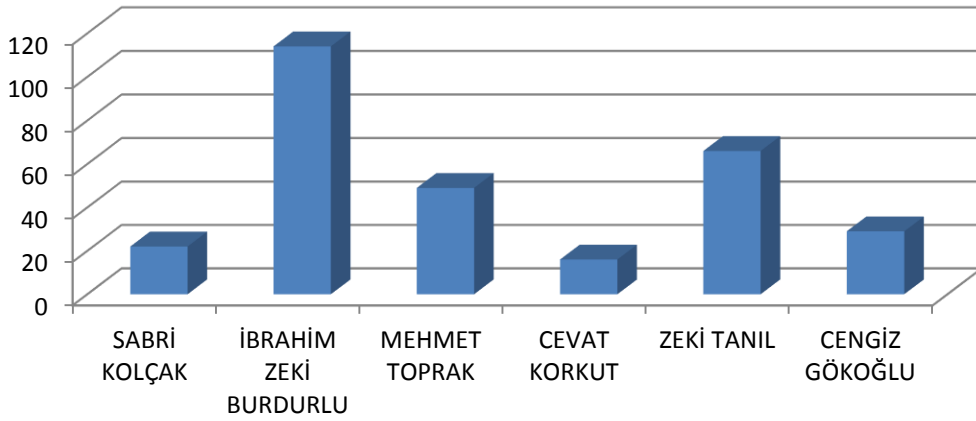
133-134	Doğa'ya Ölüm	Mine Kırdar	Mayıs-Haziran	1976	18
133-134	Züleyha	Cemile Çamyeliler	Mayıs-Haziran	1976	19
133-134	En Kötü Düşman (şiir)	Perinur Hepiyiler	Mayıs-Haziran	1976	20
133-134	Umut	Zehra Hancı	Mayıs-Haziran	1976	21
133-134	Boyalar (öykü)	Gülseren Onüçler	Mayıs-Haziran	1976	22
133-134	Dilenci (öykü)	Meral Gündoğdu	Mayıs-Haziran	1976	23
133-134	Çağa Ayak Uydurmak	Neşe Dönmez	Mayıs-Haziran	1976	24
133-134	Aklara Özlem (şiir)	Semiha Turan	Mayıs-Haziran	1976	25
133-134	Kendini Yenilemezsen	Mihriban Acar	Mayıs-Haziran	1976	25
133-134	Kır Çiçekleri	Sema Yalınkılıç	Mayıs-Haziran	1976	26
133-134	Ahmet'in Yazgısı (öykü)	Sevin Veral	Mayıs-Haziran	1976	28

Ekler

Ek.1. Grafikler

Grafik 1: Uyanış Dergisi'nde en fazla yazı üreten yazarlar

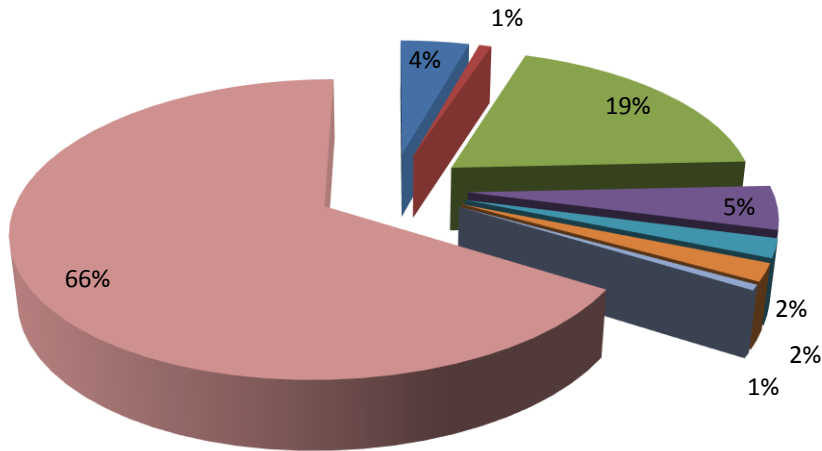
UYANIŞ DERGİSİ'NDE EN FAZLA YAZI ÜRETEN YAZARLAR

Grafik 2: Yazı türlerine göre dağılım

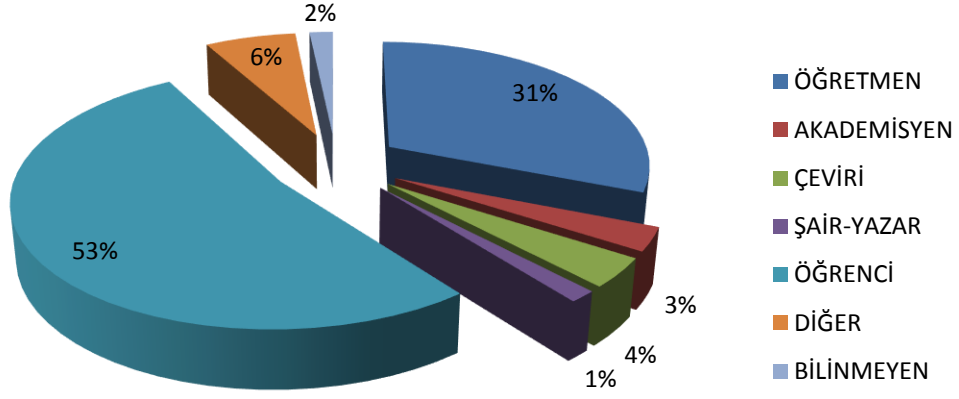
YAZI TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIM

■ ÇEVİRİ ■ DERLEME ■ ŞİİR ■ ÖYKÜ ■ DENEME ■ İNCELEME ■ ANKET ■ MAKALE

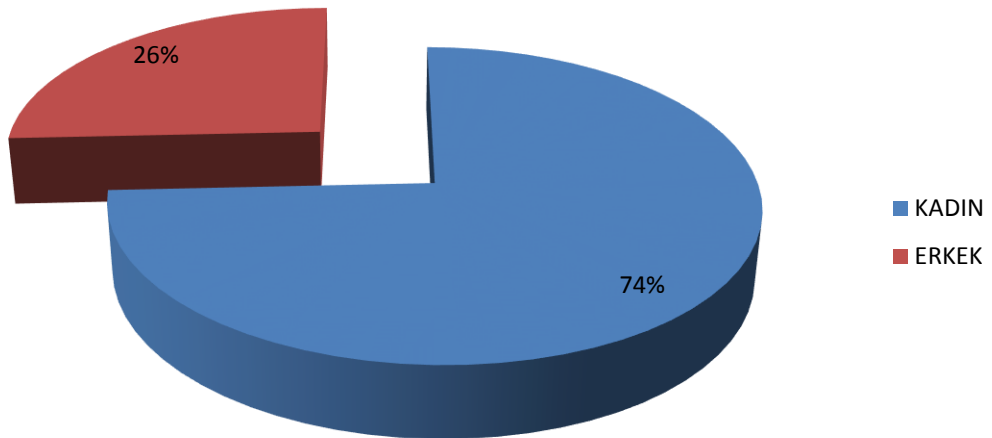
Grafik 3: Yazar türlerine göre dağılım

YAZAR TÜRLERİNE GÖRE DAĞILIM

Grafik 4: Uyanış Dergisi yazarlarının cinsiyete göre dağılımı

UYANIŞ DERGİSİ YAZARLARININ CİNSİYETE GÖRE DAĞILIMI

Ek.2. Uyanış Dergisi Kurucusu Reşat Postacıoğlu

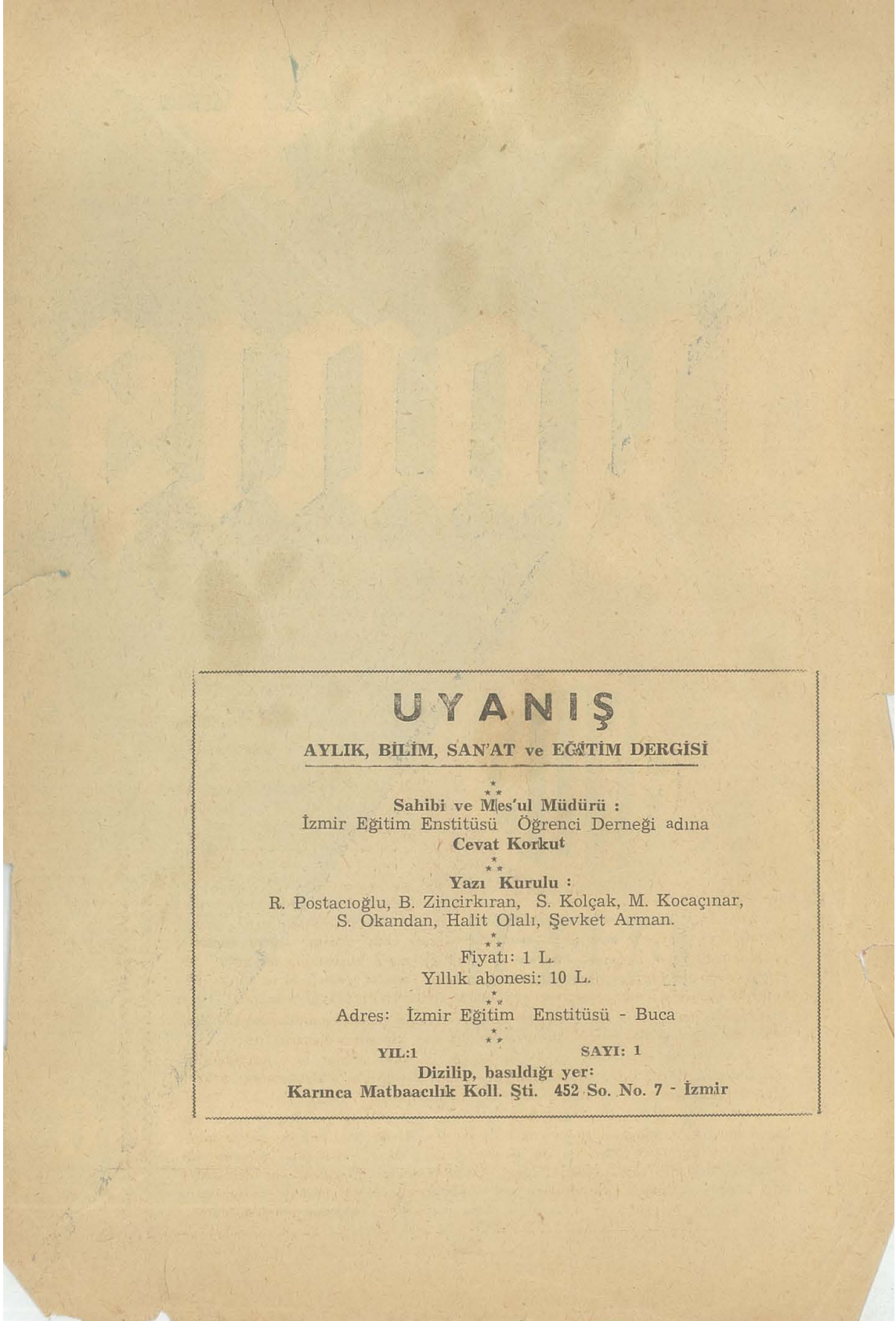
Reşat POSTACIOĞLU
İzmir Eğitim Enstitüsü Md.

Ek.3. Uyanış Dergisi İlk Sayısı Dış Kapağı

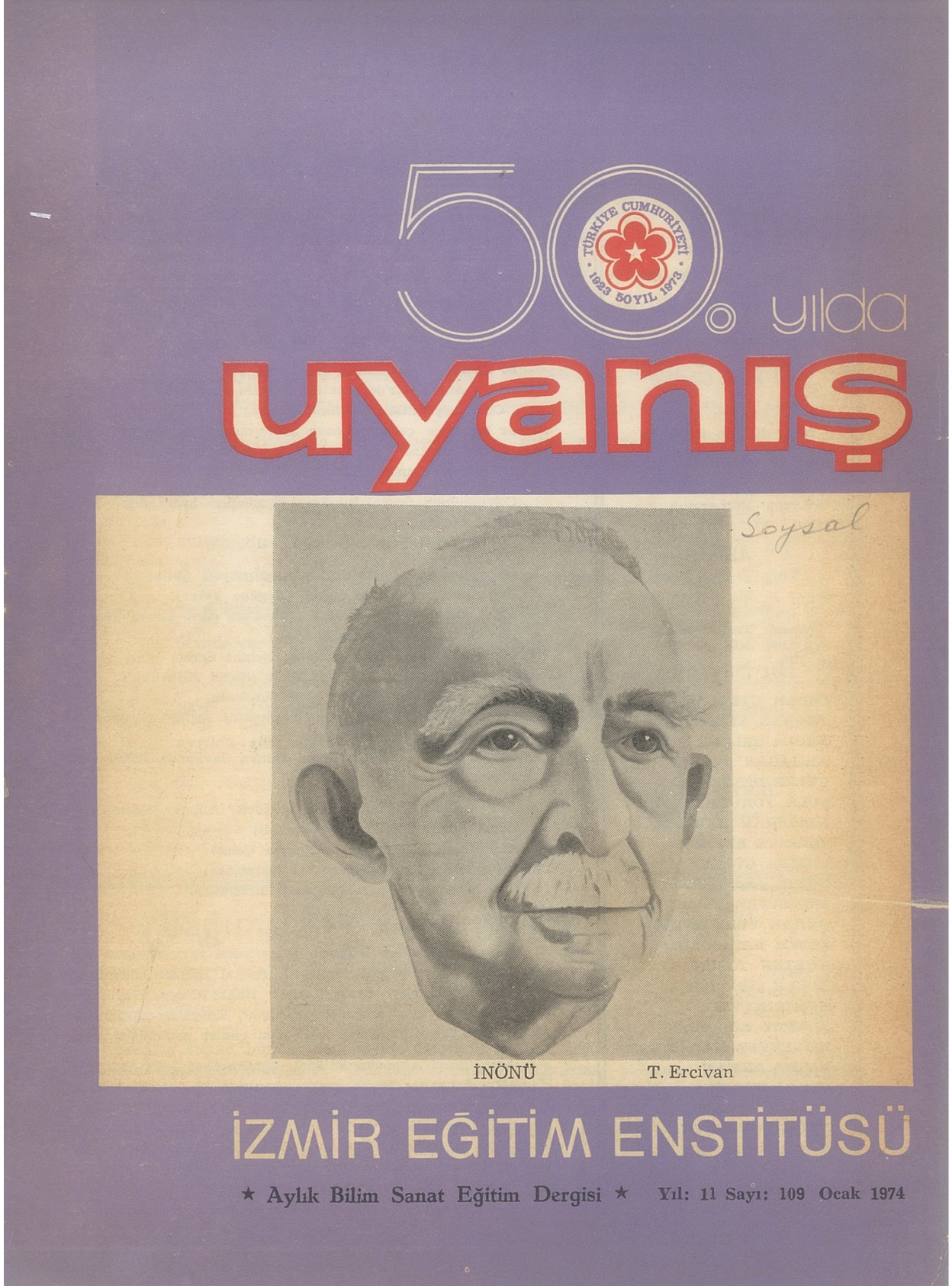

Ek.4. Uyanış Dergisi İlk Sayısı İç Kapağı

Ek.5. Uyanış Dergisi İsmet İnönü Özel Sayısı

Ek.6. Uyanış Dergisi Son Sayısı

uyanış

AYLIK BİLİM SANAT EĞİTİM DERGİSİ

İZMİR EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

YIL : 13 SAYI : 133 - 134

MAYIS — HAZİRAN 1976

Mukavva rölyef Ağaçlar

F. ÇAVUŞOĞLU
H. KISACIK

ÖZGEÇMİŞ

Doğum Yeri ve Yılı: Bursa 25/09/1983

Öğr. Gördüğü Kurumlar:	Başlama Yılı	Bitirme Yılı	Kurum Adı
Lise:	1997	2000	Bursa Erkek Lisesi
Lisans:	2003	2007	Balıkesir Üniversitesi

Bildiği Yabancı Diller ve Düzeyi: İngilizce/Orta

Çalıştığı Kurumlar:	Başlama ve Ayrılma Tarihleri.	Kurum Adı
1)	2007-2013	İstoç İlköğretim Okulu
2)	2013-	İrfaniye Ortaokulu

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

TEZ ÇOĞALTMA VE ELEKTRONİK YAYIMLAMA İZİN FORMU

Yazar Adı Soyadı	Ali İzzet ATAR
Tez Adı	Uyanış Dergisi'ndeki Yazıların Eğitim ve Dönemin Güncel Olayları Açısından İncelenmesi
Enstitü	Eğitim Bilimleri
Anabilim Dalı	İlköğretim
Tez Türü	Yüksek Lisans
Tez Danışman(lar)ı	Doç. Dr. Ömer DÜZBAKAR
Çoğaltma (Fotokopi Çekim) izni	☒ Tezimden fotokopi çekilmesine izin veriyorum ☐ Tezimin sadece içindekiler, özet, kaynakça ve içeriğinin % 10 bölümünün fotokopi çekilmesine izin veriyorum ☐ Tezimden fotokopi çekilmesine izin vermiyorum
Yayımlama izni	☒ Tezimin elektronik ortamda yayımlanmasına izin Veriyorum

Hazırlamış olduğum tezimin belirttiğim hususlar dikkate alınarak, fikri mülkiyet haklarım saklı kalmak üzere Uludağ Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından hizmete sunulmasına izin verdiğimi beyan ederim.

Tarih : 30/09/2019

İmza :

